

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 36 / Hejmar 422 / Sibat 2017

Apocu Çizgiyi Yaşamsallaştıralım Önderliğimizi Özgürleştirelim

Bir PKK tarifi yapma ihtiyacını duyuyorum. Daha çok Ortadoğu halkları gerçeği içinde PKK, Kürtler açısından umudun, aşkın, eylemin bittiği, kendine ait olmanın, kendine sahip olmanın, kendini özgür kılanın olanaklarının belki de yok denecek kadar az olduğu; bunun yanında sorumlu tutulması gerekenin barbarizminin, hiçbir insanlık kuralına, hiçbir çağdaş değere bağlı kalmayı asla düşünmeksizin tamamen güç politikasına sarılarak imha etmeye çalıştığı bu halkı, biraz da olsa güvenceye almayı ifade ediyor.

> 16-20

Soykırımcı sömürgeciliği yenilgiye uğratarak Özgür Kürdistan ve Demokratik Türkiye'yi yaratma zamanıdır

Mustafa Karasu

Türkiye, dünya ve bölge gerçeğine uygun bir paradigmayla politika yürütmediğinden Ortadoğu'da izlediği politikalar çökmüştür. Dünya ve Ortadoğu gerçeği değişmiştir ama Türkiye eski dünya ve Ortadoğu gerçeği ekseninde politika yürütmek istediğinden bütün politikaları etkisiz ve sonuçsuz kalmaktadır. Çünkü; Türkiye'nin politikaları hala Kürt soykırımına endekslidir. Bunu da eski Kürt soykırım mekanığine dayandırmak istemektedir. Ama o mekanik dağılmıştır.

> 2-7

Özgürlük Mücadelemiz karşısında komplocu güçler yenilmeye mahkumdur

Rûken Garzan

Komplonun 18. yılında karşı karşıya kaldığımız soykırım konseptinin tüm faşizan saldırılarına rağmen Kürt halkı tüm dinamikleriyle her zamankinden daha fazla ayakta. Özgürlük Mücadelemizi, devrimimizi zafere taşımanın imkanları her açıdan artmıştır. Kürdistan'ın her yerinde, Ortadoğu'da, Avrupa'da faşizme ve Uluslararası Komplö'ya karşı direniş ve devrim cephesi büyüyerek gelişmektedir. Rojava, Kobanê ve Şengal devrimleri, Kürt halkının özgürlük tarihine büyük değerler kazandırmıştır.

> 8-10

Demokratik Sosyalizmin öncülüğünü bugün PKK yapıyor

Duran Kalkan

Enternasyonalist karakter, dikkat edilirse statik bir durum değildir. Dinamiktir, canlıdır, değişkendir, akışkandır, yaşama ilgili, çalışmayla ilişkilidir. Baştan beri Önderlik ve Parti gerçeğimiz bu karaktere böyle yaklaşmıştır.

Bugün ise bu karakterin küresel düzeyde başat hale gelmesi, dünya halklarının ve insanlığın özgürlük yürüyüşünde önemli rol oynaması bakımından imkan ve fırsatlar her zamankinden fazladır. Gerçekleri görmek, söz konusu görevleri sahiplenmek, bu görevleri başarıyla yerine getirecek planlı ve örgütlü çalışmayı ortaya çıkartmak, doğru tarz, üslup ve etkin bir tempoyla çalışmak ve mücadele etmek gerekmektedir.

> 11-15

Ruhê berxwedana bajaran rêya serkeftinê raber dîke

Mîrad Karayilan

Êdî pêwîst e em xweserîya demokratîk weke terezekî jîyanê bibînin. Dijmin çîqas bixwaze red jî bike; bajarên me yên ku xweserîya demokratîk lê hatiye îlan erdê re kiribe yek jî; ger em bixwe biryara cûdabûnê, serxwebûnê û xwe rexistîkirinê bidin, jî bo me ev biryar û girêdana bi vêve girîng e. Îro xweserîya demokratîk, hîna jî li benda tevgerîkirinê ye. Perspektîfa xweserîya demokratîk, perspektîfeke aktuel e, zindî û armanca gelê meye û pêwîst e ku xwe bigîhînê. Çareserî jî jîxwe wê wisa be. Erka li pêşîya me ewe, pêwîst e em îro xwe bi xwe tevger bikin û bi her awayî xwe pêş bixin; xweserîya demokratîk rast e rast bixin jîyanê.

> 21-22

Fedailik PKK'nin yaşayan özüdür

Nureddin Sofi

1 Haziran Hamlesi'nden günümüze kadar yürütülen özsavunma savaşında, fedai gerilla savaş tarzı esas alınmaya çalışılmıştır. Bu bakımdan Reşîd Serdar, Mehmet Goyî, Kerim ve Rojîn yoldaşlar öncülüğünde yürütülen Devrimci Halk Savaşı ve operasyonları fedailik temelinde yürütülmüştür ve büyük başarılar yol açmıştır. Artık fedailik bireysel eylemlerle değil, Şehîd Zilan taburlarıyla, devrimci operasyonlar temelinde tüm HPG'de esas alınmaya başlanmıştır. Bununla beraber zaman zaman ihtiyaç duyulduğunda bireysel fedai eylemler de gerçekleştirilmiştir. Bu eylemlerden bazıları; Derwêş, Erdal, Êrîş ve Andok yoldaşların eylemleridir.

> 30-31

Değişen dünya dengelerinde Kürt ve Kürdistan diplomasisi

Kürt diplomasisi artık eskisi gibi tecriit olmuş ve meşruiyet sorunları yaşayan, kendisine kapıların kapalı olduğu, imajının kötü olduğu ve ilginin az olduğu bir dönemde değildir. Bu dönemde her kesim Kürtlere ve bölgeye ilişkin politikasını oluşturmak ve ona göre pozisyon belirlemek isterken, Kürtlerin oluşacak bu yeni politikaların halkımızın çıkarları temelinde şekillenmesine yardımcı olması ve buna göre taktik ve stratejik ilişkiler geliştirmesi gerekmektedir. Bunun için hem geniş halk kesimlerinde, sistem dışı hareketlerde, kamuoyu nezdinde hem de bürokratik diplomasi çevrelerinde ilişki sağlamak önemli olmaktadır.

> 27-29

Soykırımcı sömürgeciliği yenilgiye uğratarak özgür Kürdistan ve demokratik Türkiye'yi yaratma zamanıdır

‘ Altüst oluş dönemlerinde küçük dokunuşlar çok büyük sonuçlar ortaya çıkarır. Devrim dönemlerinin, kaos dönemlerinin böyle bir karakteri vardır. Bu dönemlerde süreci doğru okuyan, politika ve taktik üreten ve mücadele araçlarını bulanlar kısa sürede devrim mücadelesinde etkin hale gelebilirler. ’

‘ 8 Mart, Newroz, Kahramanlık Haftası, 4 Nisan Önderliğin doğum günü, giderek 1 Mayıs'a doğru bu iki üç ay toplumsal mücadelenin geliştirileceği ve yükseltileceği aylardır. Bu aylarda Halkların Birleşik Devrim Hareketi, yine hayır cephesi, hayır cephesi etrafında birleşen demokrasi cephesi çok yönlü eylemler geliştirebilir. ’

Mustafa Karasu

Türkiye'nin şimdiye kadar izlediği politikaları anlamak için özellikle son yüz elli yıllık politikalarını bilmek gerekiyor. Batı'da kapitalizmin gelişmesi, kapitalist modernitenin Ortadoğu'ya girmesi, 19. yüzyılın ortalarından itibaren Osmanlı İmparatorluğu'nun baş aşağı gitmesi, 'hasta adam' olması gerçeği vardır. Ancak çelişkilerden dolayı bu 'hasta adam'ın öldürülmesi de üstlenilmemektedir. Bu durum karşısında Osmanlı İmparatorluğu; İngiltere, Fransa, Rusya ve Almanya arasındaki çelişkilerden yararlanarak ayakta durmaya çalışmıştır. O dönemin siyasal koşulları buna el vermiştir. 19. yüzyıl; kapitalizm geliştiği, kapitalist ülkeler arasında rekabetin baş gösterdiği, her birinin dünyaya hakim olmak için rakiplerini geriletmek istediği ve bunun için de birçok yerde yerel olarak savaşa girdiği bir süreçtir. Kapitalizmin o dönemdeki koşullarında İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya, Avusturya-Macaristan, Rusya gibi ülkelerin kendi arasında bir mücadele vardır. Bu durumda Osmanlı İmparatorluğu bu çelişkilerden yararlanmaya çalışmıştır. Özellikle Abdülhamit'in bu çelişkilerden yararlanarak 'hasta adam' olan imparatorluğu ayakta tutmak istediği söylenir. Hatta bugün İslami kesimlerin Abdülhamit'e 'büyük hakan, ulu hakan' demelerinin nedeni de Osmanlı dağılırken bu çelişkilerden yararlanarak bu dağılmayı geciktirmesindedir. Abdülhamit'in yürüttüğü politikayla bu dağılmayı belli düzeyde geciktirdiği tezi de bazı yönleriyle doğrudur.

Birinci Dünya Savaşı'nda İttihat Terakki de, Abdülhamit'in çelişkilerden yararlanma politikasının farklı bir biçimi olarak, çelişkinin kazanacak tarafının yanında yer alıp Osmanlı İmparatorluğu'nu ayakta tutma politikası izlemiştir. Bu nedenle Birinci Dünya Savaşı'na girilmiştir. Dağılıma sürecine giren Osmanlı İmparatorluğu, kendisini büyük devlet olarak ayakta tutmak için bir maceraya girmiştir. Güya Birinci Dünya

Savaşı'nda yanında yer aldığı Almanya, Avusturya-Macaristan kazanacak; Osmanlı da kazandığı için varlığını sürdürecektir, böylelikle hem Ortadoğu'da hem de Balkanlar'da kendisini ayakta tutacaktır. Ancak Osmanlı İmparatorluğu'nun hesabı tutmaz. Almanya, Avusturya-Macaristan ve müttefikleri -Osmanlı dahil- yenilgiye uğrar. Böylece Osmanlı İmparatorluğu dağılır, giderek Anadolu'ya sıkışır.

O sırada yine bir çelişki imdadına yetişir. Birinci Dünya Savaşı sırasında Sovyetler Birliği'nde Ekim Devrimi'ni olması, Sovyetler Birliği ile kapitalist dünya arasında çelişki ortaya çıkarır. Bundan Kemalist hareket yararlanmış ve Anadolu üzerinde Türk egemen sınıflarının hakimiyet kurmasını sağlamıştır. Kuşkusuz bunu sağlarken Kürtleri de yanına alması söz konusudur. Misak-ı Milli sınırlarının Türklerin ve Kürtlerin ortak vatani olacağı sözünü vererek Kürtlerin desteği alınmıştır. Lozan Antlaşması'na kadar yeni Türkiye'nin, Kürtlerin ve Türklerin ortak vatani, ortak devleti olacağı politikası yürütülmüştür. Hem Sovyet Devrimi'nin ortaya çıkardığı çelişkilerden yararlanmış hem de Kürtleri Lozan Antlaşması'nın sonuna kadar ortak vatan, ortak devlet argümanı ile oyalayarak yeni Türkiye'nin kuruluşu gerçekleştirilmiştir. Şu gerçektir ki; sadece dış güçler arasındaki çelişkilere dayansaydı yine de yeni Türkiye kurulamazdı. Yeni Türkiye'nin kuruluşunda Kürtlerin en zor dönemde destek vermesinin belirleyici bir payı bulunmaktadır.

Yeni kurulan Türkiye Cumhuriyeti; hem Sovyet Devrimi ile Batı arasındaki çelişkilerden yararlanarak hem de petrol rezervleri nedeniyle kapitalist dünya için önemli olan Mûsil-Kerkük'ün İngiltere'ye bırakılması karşılığında, Kürtleri soykırıma uğratma onayı anlamına gelen ulus devlet ve Lozan Antlaşması'yla birlikte Kürtler üzerinde soykırımcı sömürgeci bir sistem kurmuştur. Ekim Devrimi'yle ortaya çıkan çelişkilerden yararlanarak ayakta kalan Türkiye Cumhuriyeti, soğuk savaşla birlikte açıkça Batı yanında yer alarak, kapitalist dünyanın

yanında yer alarak ve NATO'ya üye olarak Kürtler üzerindeki soykırım sistemini engelsiz sürdürmüştür. Çelişkiler ve dış dengelere dayalı kendini ayakta tutma ve Kürt soykırımına dayalı bir siyasal sistem oluşturma gerçeği 19. ve 20. yüzyılın siyasal koşullarının getirdiği politik ve diplomatik durumlarla ilgilidir.

Türkiye'nin çakal politikası

Türkiye'de her zaman dış politika çok önemli olmuş, dış politika iç politikayı da belirlemiştir. Hem Ortadoğu coğrafyasında bulunmasından dolayı dış politika önemli hale gelmiştir hem de uluslararası güçlerin desteğiyle Kürtleri soykırıma uğratma amacı nedeniyle dış politika Türkiye'nin tüm politikalarını belirleyen bir karakter taşımıştır. Bu temelde çelişkiler ve uluslararası dengelere dayanarak belli güçlerden destek alma politikası, Türkiye'nin dış politikasının temel haline getirilmiştir. Dış dengelere dayalı olarak iç ve dış politikasını belirleme durumu Sovyetlerin dağılması ve soğuk savaşın son bulmasına kadar devam etmiştir. Özcesi Türkiye'nin Batı karşısında gerileyip 'hasta adam' olmasından 1990'lara, 2000'li yıllara kadar süren politikası jeostratejik ve jeopolitik konumunu kullanarak dünyadaki çelişkilerden yararlanarak kendini var etme doğrultusunda olmuştur. Kapitalizmin, emperyalizm aşamasında var olan büyük çelişkilerin ve rekabetin sonucu Türkiye kendini ayakta tutmuş, yine bu çelişkilerden yararlanarak ilk önce Ermenileri soykırıma uğratmış, sonra da Kürtleri soykırıma uğratma politikası yürütmüştür.

Ancak 20. yüzyılın sonu ve 21. yüzyılın ilk çeyreğinde giderek Türkiye açısından durumlar değişmiştir. Özellikle 1990'lardan sonra Türkiye'nin yüz elli yıldır dayandığı kapitalist emperyalist devletler arasındaki çelişkilerden yararlanma politikası dayandığı zemini kaybetme sürecine girmiştir. Bir taraftan Sovyetler Birliği'nin dağılmasıyla birlikte iki kutuplu dünyanın yıkılması, giderek dünyaya ABD öncülüğünde kapitalist sistemin hakim olması, böyle bir hege-

monik sistem gerçeğinin ortaya çıkması, diğer taraftan ise Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra Rusya, Çin ve diğer ülkelerin de kapitalist sistem içine girmesi Türkiye'nin eski politikaları yürütecek uluslararası ve bölgesel koşulları kaybetmesi durumu ortaya çıkarmıştır. Bu, hem kapitalizmin karakterinin değişmesi nedeniyle hem de kapitalist sistem içindeki çıkar çatışmalarının ortaya çıkardığı mücadele ve çözüm yöntemlerinin değişmesiyle ilgili bir durumdur.

Kuşkusuz kapitalizm var olduğu müddetçe çelişkiler bitmeyecektir, çıkar mücadeleleri, savaşları olacaktır. Ancak 21. yüzyılda bilimsel teknik devrimin gelişmesi, iletişim ve bilişim alanındaki gelişmeler, tüm bunlara dayanarak muazzam bir tüketim toplumu gerçeğinin ortaya çıkması; kapitalist devletleri cepheden karşı karşıya getiren konumdan uzaklaştıran, daha çok kapitalist sistemi bir bütün haline getiren, bu bütün içinde çelişki, çatışma ve mücadeleyi ortaya çıkaran yeni bir kapitalist sistem gerçeği ortaya çıkarmıştır. Küresel kapitalizm, uluslararası şirketler, tüketim toplumu; bunların hepsi kapitalizmin yeni bir aşamasını ifade ediyor. Kapitalizmin ilkel sermaye birikimi, serbest rekabet dönemi ve emperyalizm aşaması vardı. Şimdi de emperyalist kapitalizmin yeni bir biçim aldığını görüyoruz. Yine emperyalisttir, yayılmacıdır ama sistemin bütünlüğü içinde, halklar ve ülkeler üzerinde kapitalist-emperyalist sistem hegemonyasını sağlayan bir karakter kazanmıştır. Buna, sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı, deniliyor. Yani sermayenin serbest ve güvenli dolaşımının gerçekleşmesi, sistem içindeki bütün devletlerin ve uluslararası şirketlerin ortak çıkarı olmaktadır.

Uluslararası tekellerin, bilimsel teknik devrimin, iletişim ve bilişim çağının ortaya çıkardığı kapitalist sistemdeki gelişmeler, tüketim toplumu gerçeği; sistemin hem bütünlüklü olması hem de bu bütünlük içinde çıkar çekişmelerinin ve çatışmalarının sürdürülmesi durumu ortaya çıkarmıştır. Bu durum 19. yüzyıldaki durumundan farklıdır. Bu du-

rum Türkiye'nin sistemin parçalara bölünmesi, bu nedenle de bazı güçlerin karşı karşıya gelmesi durumundan yararlanarak kendi çıkarlarını sürdürmesi zeminini zayıflatmıştır. Eskiden İtalya'nın 'çakal politikası'ndan söz edilirdi. Büyük devletler çarpışır, çatışır İtalya da çelişkilerden yararlanarak kendisi için önemli bir parça koparırdı. Türkiye'nin politikası da yakın zamana kadar İtalya'ya mal edilen bu çakal politikasına çok benziyordu. Çelişkiler, yararlanmalar temelinde kendisini ayakta tutmuş, Birinci Dünya Savaşı'nda Ermenileri soykırıma uğratmış, şimdi de Kürtleri soykırıma uğratmak istemektedir. Şimdiye kadar Kürtler üzerinde yürütülen soykırım politikası böyle bir kapitalist sistem ve uluslararası güçler arasındaki çelişkiler gerçeğine dayanıyordu.

Türkiye'nin çürüyen dengeler politikası ve Kürtler

Çok sert, keskin çelişkiler gerçeği ortamında Türk devleti Ermeni soykırımını yaptı. Bugün de Kürt soykırımını tamamlamak istemektedir. Ancak soğuk savaşın bitmesi, Sovyetlerin dağılması, kapitalizmin belirttiğimiz gibi tüketim toplumu ve küresel karaktere bürünmesi Türk devletinin keskin çelişkilerle dayanarak, bu çelişkiler ortamında bir tarafa yamamaya soykırım politikasını yürütmesine artık eskisi gibi imkan vermemektedir. Ya da önceleri soykırım yapma politikası imkanını veren sistem gerçeğinde, önemli değişiklikler olmuştur. İşte bugün AKP iktidarının uluslararası ve bölgesel alanda yaşadığı sorunların önemli bölümü sistem gerçeğinin, karakterinin yaşadığı değişikliklerle ilgilidir. Öte yandan bu döneme denk gelecek biçimde 20. yüzyılın sonu ve 21. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürtler önemli güç haline gelmişlerdir. Özellikle PKK'nin 1970'lerin başında çok güçlü bir önderlik ve parti gerçeğiyle mücadeleyi yükseltmesi, en sert saldırılar karşısında direnebilecek bir örgüt ve mücadele gerçeğini ortaya çıkarması ve mücadele içinde de Kürt halkını özgürlüğü için savaşan bir halk

haline getirmesi, bu temelde de Kürt halkını Bakurê Kurdistan'da, Başûr'da, Rojava ve Rojhilat'ta güçlendirmiştir. Bu da Türk devletinin soykırım politikalarını eskisi gibi sürdürmesini zorlaştırmıştır.

Zaten Özgürlük Hareketi'nin gelişmesiyle birlikte 1970'lerin sonunda soykırımcı sömürgeciliği eskisi gibi sürdürmediği için o dönemde hala çelişkilerden yararlandığı soğuk savaş döneminde NATO'nun önemli bir üyesi olmasından da yararlanıp Kürt soykırımını tamamlamak için 12 Eylül Askeri Darbesi gerçekleştirildi. 1980 darbesiyle Kürtlere yönelik yürüttüğü kök kazıma hareketi, 1990'lı yıllardaki kirli savaş ve Önderliğin esaret altına alınması, Türk devletinin o günün siyasal dengelerinden yararlanarak Kürt soykırımını tamamlamak için yaptığı hamlelerdi. Gerçekten de 12 Eylül de, 1990'lı yıllarda yürüttüğü kirli savaş da, Önderliğin esaret altına alınması da Türkiye'nin çelişkilerden ve dengelerden yararlandığı dönemde gerçekleşmişti.

Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra kapitalist sistem, Ortadoğu'ya yeni düzen vermek isterken Türkiye'yi kullanmak istediğinden, Önder Apo'ya komplo gerçekleştirilmiştir. Bu temelde bu üç süreç; yani 12 Eylül süreci, 90'ların kirli savaş süreci ve komplo süreci Türkiye'nin Kürt soykırımını tamamlamak için önemli hamlelerdi ya da eline geçirdiği tarihi fırsatlardı. Ancak komploya karşı Önder Apo'nun öncülüğünde Kürt Özgürlük Hareketi'nin ve Kürt halkının büyük mücadele vermesi her şeyi değiştirmiştir. Türk devletinin bu süreçten yararlanıp Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmesi bir yana Önder Apo'nun usta ve yaratıcı önderliğinde PKK'nin ve Kürt halkının mücadele etmesiyle komplo önemli düzeyde boşa çıkarılınca, Türkiye boşluğa düşürülmüştür.

2010'lara gelindiğinde Türkiye artık eskisi gibi çok sert çelişkiler ortamından yararlanarak soykırım sistemini yürütme imkanını önemli oranda kaybetmiştir. AKP iktidarı bu yeni koşullarda Kürt soykırımını özel savaşla oyalayarak, aldatarak, zamana yayararak örgütsel ve toplumsal çürüme yaratıp gerçekleştirmek istemiştir. Ama bu da başarlama-yınca ve bu süreçte Kürtler Bakur, Başûr, Rojava ve Rojhilat'ta güçlenince bu Türk devleti için -Türk devletinin uyguladığı soykırımcı ulus devlet politikası için- tehlike haline gelmiştir.

Ortadoğu'da eski dengelerin yıkıldığı, yeni dengelerin kurulma sürecinde olduğu Üçüncü Dünya Savaşı'nda Kürtler örgütüllükleriyle, mücadeleleriyle, doğru ideolojik ve politik tutumlarıyla önemli güç haline gelmişlerdir. Kürtlerin önemli güç haline gelmesi, soykırımcı sistemi sarsmış, eskisi gibi yürütülemez hale getirmiştir. 2014 yılının 30 Ekim'inde gerçekleşen Milli Güvenlik Kurulu toplantısında, Kürt Özgürlük Hareketi'nin zorla, şiddetle tasfiye edilmesi kararı bu nedenle alınmıştır.

Soykırımcı, sömürgeci Türk devletine göre Kürtler; eski dengelerin yıkıldığı, yeni dengelerin kurulacağı Üçüncü Dünya Savaşı'ndan güçlü çıkmamalı ve yeni kurulacak dengelerde ve statükolarda yer almamalıdır. Yeni dengeler ve statüko kurulacaksa bu da 20. yüzyılda olduğu gibi Kürt soykırımı üzerine olmalıdır. Türk devletinin bütün çabası bu çerçevededir. Hala 19. ve 20. yüzyılda olduğu gibi Kürt soykırımını yürütüp sonuca götürmek istemektedir. Ancak Kürt soykırımını yürütme zemini ve dengeler değişmiştir. Yüzyıllık soykırım mekaniği önemli düzeyde darbe almıştır. Bugün AKP iktidarının, Türk devletinin dünya ve bölge politikalarını zorlanmasından söz ediyorsak, nedeni bu gerçeklikle ilgilidir.

Türkiye'nin DAİŞ hesapları

Ortadoğu'da Arap Baharı denen halk hareketlerinden sonra devrimci, demokratik, alternatif hareketler etkili olmayınca DAİŞ, El Nusra gibi insanlık dışı İslam maskeli çeteler bu boşluktan yararlanarak güç olmuşlardır. AKP iktidarı ideolojik olarak yakın olduğu bu güçlere dayanarak Rojava Devrimi'ni bastırmak, Ortadoğu politikalarında etkili olmak ve bu temelde kendisini uluslararası güçlere pazarlayıp Kürt soykırımını tamamlama hesabı içine girmiştir. DAİŞ ve El Nusra ile ilişki geliştirmesi, Ortadoğu'da yoğunlaşan savaşın içine bu kadar kirli biçimde girmesi bu nedenledir. Ama bu hesapları tutmamıştır. Rusya ile ABD arasındaki çelişkiler, yine dünyada var olan diğer çelişkiler, Türk devletinin, Kürtlere yönelik izlediği soykırım politikasını dayandıracak karakterde olmadığından, DAİŞ'e dayanarak bu amaçlarına ulaşmayı hedefliyordu ama Rojava Devrimi ve Kürt Özgürlük Hareketi'nin direnişi bu politikaları boşa çıkarmıştır. Bu yönlü politikaların boşa çıktığını anlayınca Rusya uçağını düşürüp provokasyon yaparak, Rusya'yı NATO ve ABD ile karşı karşıya getirmek istemiştir. Saray gladiusunun aklına göre bu olay sonrası ABD ile Rusya kavga edecek, bu ortamda da kendisine ihtiyaç duyulacaktı. Ama bu da başarılı olmamıştır.

Çelişkileri sertleştirerek, bu çelişkilerin sertleşmesi ortamında soykırım politikasını yürütmek istemiştir. Bu da ters tepmiştir. Çünkü; bunun ekonomik, sosyal, siyasi temeli yokken, çelişkileri suni biçimde, 19. ve 20. yüzyıldaki çelişkiler gibi cepheden keskin hale getirmek, Türk devletinin hayalidir. Bu hayali gerçekleşmediği için de sonuç almamıştır. ABD, Türkiye'nin bu kurnazlığını ciddiye almamıştır. ABD arka çıkmayıp, Türkiye, Rusya'yla karşı karşıya gelince çok zor duruma düşmüştür. Rusya'nın Kürt Özgürlük Hareketi'yle yakınlaşıp, Kürt Özgürlük Hareketi'ne destek vermesinden korkarak Rusya'yla ilişkileri geliştirmeye çalışmıştır. Çünkü Türkiye hala NATO üyesidir, Batı sistemi içindedir. NATO sisteminin, Batı'nın Kürt Özgürlük Hareketi'ne destek vermediğini, veremeyeceğini bildiğinden ancak Rusya ve kendisiyle ittifak içinde olmayan güçlerin bu desteği verebileceğinden korkmasından dolayı Rusya'yla ilişkileri düzeltme yoluna gitmiştir. Bir taraftan Esad'la düşmanlık politikasını bırakırken, diğer taraftan Rusya'yla, İran'la anlaşım onları yanına alarak Kürtleri sıkıştırmak ve Kürtlerin Suriye'de ve Ortadoğu'da etkin olmasının önüne geçmek istemiştir. Son dönemde Rusya'yla ilişkileri geliştirmek istemesi ve bu ilişkileri sürdürme politikası bu nedenledir. Ancak bunlar da istediği sonucu vermemektedir.

Türk devleti ve mevcut AKP iktidarı bütün ilişkilerini Kürt düşmanlığı, Kürt soykırımı üzerine kurmuştur. Özellikle yüzyıldır bu politikayı izliyor. Bu politikadan vazgeçmemiş, bütün dış ve iç politikasını da, her şeyini de Kürt soykırımını sürdürme üzerinden şekillendiriyor. Geçmişte keskin çelişkiler ortamında soykırımı, Kürt düşmanlığını şantaj ve tehditlerle dayatıyor, kabul ettiriyordu. Ama dünyada ve Ortadoğu'da siyasi koşullar değiştiği halde bütün diplomatik ilişkilerini, politikalarını, stratejisini Kürt düşmanlığı üzerine kurunca, herkesten de aynı yaklaşımı bekleyince istediği sonucu alamamaktadır. 19. ve 20. yüzyılın koşullarında soykırım politika ve uygulamalarına sessiz kalınıyor, ortak olunuyordu. Ama şimdi hem çelişkilerin eskisi gibi olması nedeniyle Türk devletine Kürt soykırımını yapabilecek düzeyde destek

vermeye ihtiyaçları olmuyor hem de Kürtler güç olduğundan, artık bölgede Kürtleri de dikkate almaları gereken bir politik yaklaşım göstermek durumunda kalıyorlar. Bu yönüyle Türk devletinin politikalarıyla, taktikleriyle, stratejileriyle, ilişkileriyle günümüz dünya, bölge koşulları ve bu dünya, bölge koşullarında Kürtlerin güç olması, mücadele eder hale gelmesi, etkili olması durumu çelişmektedir. Şu an Türk devletinin karşısındaki mevcut dünya, Ortadoğu ve Kürt gerçekliği; geçen yüzyıldaki politikaları sürdürmesini zorlaştırmış bulunmaktadır. Türk devleti gerçeklerden kopuk bir biçimde, zorlama ve hayalci tutumlarla her şeyin kendi Kürt soykırım

‘Astana öyle Türk devletinin inisiyatifinin olduğu bir platform olmadı. Hem Rusya hem İran hem de Suriye, Türkiye'nin Kürt Özgürlük Hareketi karşısında çok sıkıştığını görerek Türkiye'nin bu durumundan yararlanmaya çalıştılar. Türkiye'nin DAİŞ politikasının da boşa çıktığını gördüler ve kendi yanlarına çekerek belli düzeyde Türkiye'nin Suriye politikasını çökerttiler. Aslında bu görüşmeler yoluyla Türkiye'yi, Suriye'de ve bölgede etkisizleştirme politikası yürüttüler.’

‘Türkiye aslında AB'ye girerek Kürt soykırımına destek almak istiyordu. AB'ye girmesinin amacı buydu. Türk devletinin bütün uluslararası ilişkileri, sistemlere, kurumlara girmesi kesinlikle Kürt soykırımıyla ilgiliydi. AB'ye girmemesi Kürt soykırımı konusunda destek alamaması anlamına gelmektedir. Çünkü; girseydi, ilişkileri iyi olsaydı yürüttüğü Kürt soykırımı politikasına güçlü destek alma anlamına gelirdi.’

politikasına göre şekillenmesini dayatmaktadır. Böyle olunca da ABD ile, Avrupa ile, Rusya ile ilişkisinde sorun çıkmaktadır, bölge ülkeleriyle ilişkilerinde sorun çıkmaktadır.

DAİŞ gibi insanlık dışı İslam maskeli güçler, dünya açısından büyük tehdit olunca; DAİŞ ve El Nusra'ya dayandırdığı politikalar da iflas edince, bu sefer de DAİŞ'e karşı mücadelede kendisine ihtiyaç duyulduğunu, muhtaç olduğunu dayatmaya çalışmaktadır. Soykırım sistemini bu defa da DAİŞ'in var olduğu koşullarda kendini pazarlamaya dayandırmak istemektedir. "DAİŞ tehlikeyi bertaraf etmek isti-

yorsanız o zaman beni kullanın; benim ordum şöyle büyüktür, ben şöyle ezerim, küçük örgütlerle, herhangi bir örgütle, bunlarla mücadele edemezsiniz, beni kullanarak mücadele edin; ben sizin uşağınız, her şeyiniz olurum" diyerek Rojava Devrimi'nin bastırılması ve Kürt soykırımının gerçekleştirilmesi karşılığında ABD'yle, Avrupa'yla, Rusya'yla, Esad'la birlikte hareket etmeyi dayatmaktadır. Bu temelde, 'Çıkarlarımız ortak' diyerek Kürt düşmanlığını, Kürt soykırımını; beslediği, büyüttüğü çetelerle savaş adı altında yeni bir mekaniği kavuşturmaya çalışmaktadır. Özcesi; AKP iktidarının, geçmişte uluslararası güçler arasındaki çelişkilerden yararlanarak Kürtleri soykırıma uğratma politikasının temeli sarsılınca, uluslararası güçler arasındaki çelişkinin karakteri değişince ve de Suriye üzerinde izlediği politika boşa çıkınca, şimdi Batı dünyasının, ABD'nin, hatta Rusya'nın DAİŞ'i tasfiye etme politikasına dayanarak kendini pazarlayıp, Kürt soykırımını tamamlamak istiyor. Şimdi bunun üzerinde yoğunlaşıyor. Herkes de, eğer PYD karşıtı olursanız, Rojava Devrimi karşıtı olursanız ben, sizinle her şey yapabilirim, sizin askeriniz olabilirim, diyor. DAİŞ tehdidini Kürt soykırımında kullanma politikası yürütüyor. Aslında burada da ciddi bir insanlık suçu var. DAİŞ'i destekledi, büyüttü; şimdi desteklediği, büyüttüğü DAİŞ'i pazarlayarak Kürt soykırımını tamamlamak istiyor. Bu, gerçekten de insanlık açısından bir suçtur. Ancak DAİŞ'e karşı mücadelede Kürtlerin, Rojava devrimcilerinin, Kürt Özgürlük Hareketi'nin hem Rojava'da hem Şengal'de hem Başûrê Kurdistan'da etkili mücadele vermesi ve bu mücadelenin de sonuç alması, Türkiye'nin bu konuda istediği politikaları da hayata geçirmesi önünde engel olmaktadır.

Türkiye Kürt düşmanlığını herkese dayatmaktadır

DAİŞ'e karşı mücadelede Türk devletinin politikaları, DAİŞ'i zayıflatan değil, güçlendiren bir özellik taşımaktadır. İdeolojik olarak DAİŞ'e zemin sunan bir Türkiye gerçeği vardır. Rojava devrimcileri ve Kürt Özgürlük Hareketi ise DAİŞ'e karşı esas olarak ideolojiyle başarı kazanmaktadır. İdeolojik mücadele ve ideolojik duruş, DAİŞ'i yenilgiye uğratmaktadır. Rojava Devrimcileri sadece askeri güçle savaşıyor DAİŞ'in yenilgiye uğratılması mümkün değildir. Ancak ideolojik güçle, ideolojik etkiyle askeri mücadele birleşirse DAİŞ'e karşı başarı kazanılabilir. Bunu Kürtler gerçekleştirdi. Bunu tüm dünya da görmektedir. Bu açıdan Türk devletinin, 'Ben, DAİŞ'e karşı mücadele vereceğim, DAİŞ'i ortadan kaldıracam' yaklaşımı gerçekçi ve samimi bulunmuyor. Çünkü; 'DAİŞ'e karşı savaşıyorum', diyor ama ideolojik duruşuyla sürekli, 'İslamofobi var, Batı şöyle olumsuz yaklaşıyor, böyle olumsuz yaklaşıyor' söylemiyle kışkırtıcılık yaparak DAİŞ'i ayakta tutan, güçlendiren politik duruşu sürdürmektedir. Kuşkusuz Batı'nın Ortadoğu'ya yanlış yaklaşımları bulunmaktadır. Ama AKP, buna karşı doğru bir tutum koymak yerine, bu tür eksiklikleri, İslam maskeli çeteleri besleyecek biçimde kullanmaktadır. Bu da tabii Türkiye'yi güvensiz yapmaktadır.

Türk devletinin yüz elli yıldır kullandığı çelişkilerin karakterinin değişmesi, eski keskin cepheden savaş haline gelen çelişkiler gerçeğinin var olmaması, Türk devletini dış politikada, bölge politikasında sıkıntılara düşürmüştür. Bunun yanında AKP iktidarının, Türk devletinin tutarsızlıkları, samimi olmayan yaklaşımları Türkiye'ye karşı bir güvensizliği ortaya

çıkarmıştır. Hatta güven bunalımı ortaya çıkmıştır. Türkiye, ABD müttefikidir, NATO üyesidir, AB'ye aday üyedir ama politikalarıyla NATO'nun, ABD'nin, Avrupa'nın politikalarını zorlamaktadır. Bunun nedeni; Kürt düşmanlığını herkese dayatmasıdır. Avrupa'nın, ABD'nin, NATO'nun politikalarını dikkate alma yerine, Kürt düşmanlığını önceliğine almaktadır. Birinci derecede kendi politikalarını gündemde tutunca, yani Kürt düşmanı politikalarını dayatınca, her konuda ABD'yi, NATO'yu, Avrupa'yı Kürtlerin üzerine sürme amaçlı şantaj politikaları yürütünce bu durum Türkiye'nin Avrupa'yla, NATO'yla, ABD'yle karşı karşıya gelmesine neden olmaktadır. Çünkü; bu Kürt karşıtı politika giderek ABD, NATO, Avrupa karşıtı politikalara dönüşmüştür. Nitekim Rojava Devrimi'ni ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni boğmak için DAİŞ'le, El Nusra'yla işbirliği yapınca, bütün politikasını, özellikle de Suriye politikasını Kürt düşmanlığı üzerine kurunca bu durum, ABD ve NATO politikalarını Türkiye politikalarıyla karşı karşıya getirmiştir.

Türkiye yüz binlerce mülteciyi DAİŞ'i, El Nusra'yı kontrol etmek için çekmiştir. Bu mültecilerin bulunduğu kamplarda DAİŞ'i, El Nusra'yı kontrol edecek, onlar üzerinden de Rojava Devrimi'ni boğacak, Suriye'de etkili olacaktır! Yine çektiği mültecilerin bir kısmını da Riha'ya ve Bakurê Kurdistan'ın farklı yerlerine yerleştirerek Kürdistan'ın demografyasını bozacaktır! Nitekim Riha'da ve Mêrdîn'de Arap nüfusunu çoğaltma politikası yürüttüğü gibi Amed'e bu mültecileri yerleştirerek dayanacağı işbirlikçi ve Kürt karşıtı bir toplumsal zemin yaratmaya çalışmaktadır. Ancak Suriye ve Rojava Devrimi'ne karşı kullanma politikası önemli oranda boşa çıkarılmıştır. Mülteciler üzerinden Rojava Devrimi ve Suriye politikası tutmayınca bu sefer onları Avrupa'ya karşı şantaj olarak kullanarak, Suriye politikasını kabul ettirmeye yönelmiştir. Avrupa'ya göndermesi de şantajdır, bilinçlidir. Böylece Avrupa'yı kendi Kürt düşmanı politikalarına çekmek istiyor. Ama bu olmayınca karşı karşıya geliyorlar. Yıllarca güvenli bölge, uçuşa yasak bölge kurulmasını dayatarak çetelerini buralarda örgütlemek, Rojava Devrimi'ne karşı kullanmak ve Suriye politikasında etkili olmak istedi. Ancak bu da kabul görmedi. Bütün bunlar Türkiye'nin ABD'yle, NATO'yla, Avrupa'yla karşı karşıya gelmesini beraberinde getirdi.

Rusya'yla anlaşma yoluna gitmesi kesinlikle yine Kürt düşmanlığı üzerinedir. Acaba Kürt düşmanlığında daha önce kullandığı İran ve Suriye'yi Rusya aracılığıyla birleştirebilir miyim, hesabı yapmıştır. Rusya, Türkiye'nin çok hassas olduğu Cerablus ve Bab tarafına doğru gitmesine izin vererek hem Halep'teki çetelerin çıkmasını sağladı hem de Türk devletini belli düzeyde kontrol etmeye çalıştı. Aslında Türk devletinin NATO'dan da, ABD'den uzaklaşmayacağını en iyi bilen ülke Rusya'dır. Bunu bildiği halde Türkiye'yle ilişkileri geliştirdi ve belli düzeyde kullanmaya çalıştı. Nitekim belli stratejik önemde olan Halep'ten çetelerin çekilmesini sağlatacak hem kendisinin hem de Suriye'nin konumunu güçlendirmeyi sağlamıştır. Türkiye, Rusya, PKK ile yakınlaşır, silah verir korkusuyla da Rusya ile ilişkilerini düzeltme yoluna gitmiştir. Çünkü; Kürt Özgürlük Hareketi'nin eline ileri teknolojik silahlar geçerse Kürt soykırım politikasında kullandığı askeri gücün etkisiz hale gelmesi korkusunu yaşamıştır. Bu nedenlerle Rusya'ya yanaşmıştır. Ama şu bir gerçektir; Türkiye yüz elli yıldır Avrupa'yla, ABD'yle sıkı ilişki içindedir. Sadece askeri değil, siyasi, ekonomik, kültürel birçok bakımdan da ilişkilerini kapsamlılaştırmış ve boyut-

landırmış durumdadır. Bu nedenle Türkiye'nin Batı'dan uzaklaşması çok zordur. Öte yandan Türkiye, Rusya'ya yanaştığında bırakalım güçlenmeyi, konununun zayıfladığını, tehlikeler ve riskler ortaya çıkardığını fark etmiştir. Nitekim yeniden ABD'ye, Avrupa'ya yaklaşma politikasına yönelmiştir. Öte yandan eskisi gibi bir devlete yanaşıp diğer devlete karşı şantaj yapamayacağını da görmüştür. Rusya'ya yanaştıktan sonra ABD'nin ve Avrupa'nın kendi politikasına geleceğini düşündü. Bunun olmadığını görünce Batı'dan uzaklaşmanın kendisi için tehlikeli olduğunu görerek yeniden Avrupa'yla, ABD'yle ilişkileri geliştirme yaklaşımı içine girdi. Rusya da Türkiye ile ilişkilerinin uzun vadeli olmayacağını, Türkiye'ye dayanarak politika yapamayacağını görerek Türk devletinin, Kürt karşıtı ya da Türk devletinin Suriye'de kendini etkin kılma politikasına onay vermedi. Bab ve Cerablus'la sınırlı kalmak şartıyla ilerlemesine izin verdikten sonra, daha fazla gidemezsin, senin istediğin bir koridoru, kuşaktı, orayı da verdik, diyerek Türkiye'ye karşı tutum aldı.

Şu açıktır; Türk devleti, Kürt soykırımına dayalı bir politika yürüttüğü için dünyayla ilişkilerini de Kürt karşıtlığı üzerinde kurmaya çalışmaktadır. Diğer taraftan Kürtlere karşı yürüttüğü mücadelede kazanamazsa, AKP iktidarı tasfiye olacaktır. Türkiye'de demokratikleşmenin önü açılacaktır. Bu açıdan da Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı düşmanlığı en üst düzeye çıkarmakta ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmek için bütün dış ilişkilerini buna göre şekillendirmeye çalışmaktadır. Bir taraftan uzun vadeli bir amacı, temel bir politikası var, diğer taraftan güncelde de eğer Kürt Özgürlük Hareketi karşısında etkili olamazsa, tasfiye edemezse AKP-MHP iktidarı tasfiye olacak; daha doğrusu şu andaki Türkiye'deki ulus devlet sistemi, rejimi etkisizleştirerek Türkiye'nin demokratikleşmesinin önü açılacaktır. Bu nedenlerden dolayı AKP-MHP iktidarı Kürt düşmanı politikalarını bu kadar açık yürütür hale gelmiştir. Eskiden bu düşmanlığı biraz daha örtülü yapıyordu ama şimdi buna ihtiyaç duymuyor. Sadece Kürt soykırımını tamamlama açısından değil, kendi iktidarını ayakta tutmak açısından da Kürt düşmanı politikaları örgütlemeyi amaçlıyor. Irak'la kurduğu ilişki de böyledir. İran'la da, İsrail'le de kurduğu ilişkiler böyledir.

Türkiye-İsrail ilişkileri

İsrail ilişkisini ABD ve Avrupa'yla ilişkilerini geliştirmek için kurmaktadır. İsrail'le bu kadar sıkıntı yaşadığı takdirde ABD'yle ilişkilerini iyi tutamayacağını bilmektedir. Erdoğan'ın hesabına göre İsrail'le ilişkileri bozulunca Arap dünyasını kazanacaktı. İsrail'e kafa tutarak Arap dünyasını etkileyecekti. Böylece Arap dünyasında güç olmayı, dış dünyadaki bazı ilişkileri dengelemek için kullanacaktı. Fakat bu hesabı tutmadı. Arap dünyasında da etkili olamadı. Hem orayı kazanamadı hem de ABD ve Avrupa'yla ilişkileri bozuldu. Bu politikadan da bir şey çıkmayınca, çıkar elde edemeyince İsrail'le ilişkileri düzeltmeye yöneldi. İsrail'e karşı çıkması Arapları savunan bir yaklaşımla değil de, acaba Arapları yanına alarak Ortadoğu'da etkili olup Kürtleri boğabilir miyim hesabıyla yapıyordu. Bu nedenle ABD ve Avrupa'yı karşısına alma pahasına İsrail'le karşı karşıya geldi. Ama politikaları sonuç vermeyince çark etti; yeniden İsrail'le ilişkileri düzeltmeye çalıştı. İsrail'le ilişkileri düzeltme üzerinden ABD ile ilişkileri düzelterek Kürt soykırımına destek almayı arzulamaktadır. Geçmişten beri şunu bilmektedir; ABD ile ilişkilerini düzeltmek istiyorsa İsrail ile iyi ilişki kurmak durumundadır.

Türkiye, İsrail'le ilişkisini bu eksenle kurarken, ABD'nin Türkiye ile ilişkilerini iyi tutmasının bir nedeni de İsrail'in güvenliği ile ilgilidir. Türkiye ile İsrail iyi ilişki içinde olursa İsrail'in güvenliğini daha iyi sağlayabilir düşüncesindedirler. Türkiye de bu gerçeği bildiğinden İsrail'e yanaşarak, İsrail'le ilişkileri geliştirerek ABD ve Avrupa'nın desteğini almaya çalışmaktadır.

Ama bu konuda da artık eski mekanik belli düzeyde değişmiştir. Nasıl ki, Kürt soykırımını gerçekleştiren mekaniki, yüz-yüz elli yıldır kullandığı mekanik değişmişse, İsrail üzerinden ABD'yi etkileme durumu da eskiye göre değişmiştir. Çünkü; İsrail, geçmişte Türkiye'ye dayanarak kendi güvenliğini sağlamak istiyordu. Ama şimdi Kürtler de önemli güç olmuş durumda. Bu bakımdan Kürtlerin güçlenmesini kendi aleyhine görmüyor. Kürtlerin güçlenmesini kendisinin güvenliği açısından da olumlu görüyor. Öte yandan İsrail'deki demokratik çevreler demokratik bilincin gelişmesini, demokratikleşmenin gelişmesini, milliyetçiliğin, mezhepçiliğin ve dinciliğin geriletilmesini kendisi açısından olumlu görüyor. Bu çerçeveden bakıldığında Türkiye dinciliği ve milliyetçiliği geliştiren, bu yönüyle İsrail'in durumu için tehlikeli olan bir durumu ortaya çıkarırken, Kürt Özgürlük Hareketi'nin ise milliyetçi ve dinci olmayan demokratik karakteri gerçeği var. Kürt Özgürlük Hareketi, Ortadoğu'da demokratik eğilimi geliştirerek İsrail'in güvenliğini tehlikeye atan zihniyetleri ve siyasi ortamı geriletmektedir. Böyle olunca Türkiye'nin isteğini karşılamak için uluslararası komploda olduğu gibi bir Kürt karşıtlığına girmek istemiyor. Bu yönüyle de Türkiye'nin, İsrail'e dayanıp ABD'yi kontrol etme, ABD'de etkili olma durumu eskiye göre değişmiştir. Kuşkusuz yine Türkiye-İsrail ilişkileri düzelirse, bunun Türkiye-ABD ilişkilerinde, Avrupa ilişkilerinde belli düzeyde etkisi olacaktır. Ama eski düzeyde bu ilişkilere dayanarak ABD'yi, Avrupa'yı, herkesi Kürt soykırımına ortak edecek bir siyasi ilişki durumu da yaratması çok zordur. Dünya ve Ortadoğu siyasi gerçeğinin bir de bu yönlü değişmiş yanı bulunmaktadır.

Türkiye'nin İran ve Irak politikası PKK karşıtlığı temelindedir

Türkiye; Rusya, Suriye, İran ilişkilerinden, Astana denilen süreçten yararlanarak Irak'la da ilişki kurmak istemiştir. Çünkü; İran ve Suriye ile ilişkilerini düzeltme ortamını, Irak'la ilişki geliştirip Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı ortak tutum takınmada kullanmak istemiştir. Bunun için aylar önce Ebadî'ye, "Sen kimsin, sen bizim muhabibimiz değilsin, senin ne gücün var ki, sen böyle konuşuyorsun" diyerek her türlü hakareti yapan AKP iktidarı, Bağdat'a, Ebadî'nin ayağına gitmiştir. Irak hükümeti ile PKK karşıtı bir politika izlemek istemiştir. Ama Irak hükümeti, Türkiye'nin neden ayağına geldiğini görerek Türkiye'nin bu oyununa gelmemiştir. Çünkü; Türkiye ne mezhepçi politikaları bırakmıştır ne Irak'a karşı savaşan Sünni kesimlerle ilişkisini kesmiştir. Irak karşıtlığını da sürdürmektedir. Bu açıdan Irak karşıtlığı sürdüren Türkiye'nin sadece PKK'ye karşı savaşmak için kendisine yanaşmasını kabul etmemiştir.

Yakın zamana kadar izlediği Müsil politikası da Başûrê Kurdistan politikası da ortadadır. Müsil politikasından vazgeçmemiştir ve hala kendisine bağlı olan Sünni kesimleri desteklemeye ve onları etkili kılmaya çalışmaktadır. Hem Irak karşıtı politikaları sürdürerek hem de PKK ile Irak konusunda ortak hareket edecek! Bu mümkün değildir. Öte yandan Irak yönetimi Ortadoğu'da da, Irak genelinde de zor durumdadır. Bu kadar

zor durumda bulunduğu bir süreçte PKK ile karşı karşıya gelmek kendisini daha da zor duruma düşürdü. Bu açıdan Türkiye ile ilişki kurmakla PKK'yi karşısına almak arasında bir tercih yaptı ve bu tercihte de Türkiye'den yana olma ve Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı tutum almayı kendi çıkarına görmedi. Dolayısıyla Binali Yıldırım'ın Irak'a gitmesinden bir sonuç çıkmadı. Ama şu gerçek görüldü; Irak'ta da herkes gördü ki, Türkiye'nin tek derdi Kürt düşmanlığıdır, PKK'nin tasfiye edilmesidir. Yoksa Irak'la ya da başka bir güçle dostluk ilişkileri kurmak değildir. Hem PKK düşmanlığı yapmak istiyor hem de Irak karşıtı politikaları sürdürüyor. Irak karşıtı kesimlerle de PKK karşıtlığı temelinde ilişki kurmuştu; onu da bırakmak istemiyor.

Astana ile Türkiye'nin Suriye politikası çöktürüldü

Astana ise öyle Türk devletinin inisiyatifinin olduğu bir platform olmadı. Türk devletinin Rusya, Suriye, İran karşıtı politikalarını frenleme platformu olarak ele alındı. Türk devleti yıllarca Suriye karşıtı politika izledi, Suriye'yi zorladı. Suriye'nin yıkılması ve yakılmasında Türkiye çok önemli rol oynadı.

yacak Türkiye'nin, Kürt düşmanı politikalarını kabul etmedi. Nitekim Kürtlerle ilişkilerini sürdürmeye çalışmaktadır. Çünkü; Rusya, Kürt ilişkisinin sadece Rojava'da değil, Irak'ta, Türkiye'de, İran'da etkili olmasını sağlayacağını gördü. Bölgede güç olmak istiyorsa Kürtleri karşıya almaması gerektiğini anladı. Bu yönüyle şimdi Suriye'de, Kürtlerle Suriye rejimini uzlaştırma çabası içindedir. Kuşkusuz bunu ne kadar başarır bu ayrı bir konu. Ama Türkiye'nin Rusya açısından her zaman tehlikeli olacağını düşünerek, Kürtlerin ezilip Türk devletinin güçlenmesini sağlayacak bir politika izlemeyecek. En azından Kürtlerin ezilmesinin, tasfiye olmasının Türkiye'nin kendi başına bela olması anlamına geleceğini bildiğinden, Türkiye'nin bu yönlü yaklaşımlarını kabul etmeyeceğini ortaya koymuştur. Astana görüşme süreci ve sonrası gelişmeler Türkiye ile Rusya'nın öyle uzun vadeli ilişki kuramayacağını ortaya koymuştur. Nitekim Türkiye şimdi Rusya'nın, Kürtlere yanaştığından, Rusya'nın bölücülüğe destek verdiğiinden söz etmektedir. Türkiye'nin temel derdi Kürtler üzerinde soykırım olduğu için Rusya'nın Kürtlere yumuşak yaklaşımı karşısında yakın zamana

zarfasını istediği sonucu alması mümkün değildir. Artık AKP karşıtlığı, AKP politikalarına karşı tutum esas olarak halklardan, toplumlardan ve demokrasi güçlerinden gelmektedir.

Halkların, AKP-MHP iktidarına yoğunlaşan tepkisiyle devlet ve hükümetlerin rahatsızlıkları da birleşince AKP-Erdoğan şahsında Türk devleti uluslararası alandaki en itibarsız dönemini yaşamaktadır. Her ne kadar Erdoğan-AKP hükümeti son beş altı aydır dostları çoğaltma, düşmanları azaltma politikası izlese de Erdoğan'ın ve bu hükümetin karakterini herkes görmektedir. Sadece lafla, söylemlerle, oyalamayla, aldatmayla, taktik yaklaşımlarla bu imajı değiştirmesi kolay gözüküyor. Çünkü; yaratmak istediği Türkiye gerçeğinin, yaratmak istediği toplum gerçekliğinin öyle ılımlı, Türkiye ile Avrupa arasında köprü olacak bir karakterde olmadığı ortaya çıkmış bulunmaktadır. Yakın zamana kadar DAİŞ ve El Nusra'yı kimin beslediği de Avrupa'ya bu kadar mülteciyi kimin saldırdığı da bilinmektedir. Her ne kadar yaşadıkları sıkışıklık nedeniyle Türkiye ile bazı anlaşmalar yapsalar bile Türkiye'nin politikalarının bu durumlara yol açtığını görme-yecek kadar kör değildiler. Bu açıdan bu ilişkilerin kısa sürede düzelmesi müm-

Hem Rusya hem İran hem de Suriye, Türkiye'nin Kürt Özgürlük Hareketi karşısında çok sıkıştığını görerek Türkiye'nin bu durumundan yararlanmaya çalıştılar. Türkiye'nin DAİŞ politikasının da boş çıktığını gördüler ve kendi yanlarına çekerek belli düzeyde Türkiye'nin Suriye politikasını çöktürdüler. Aslında bu görüşmeler yoluyla Türkiye'yi, Suriye'de ve bölgede etkisizleştirme politikası yürüttüler. Kürt karşıtlığı konusunda biraz göz kırpmaları, Cerablus'a girmelerine izin vermeleri de bu amaçlıydı. Türkiye'ye bazı taktik tavizler verdiler ama esas olarak Türkiye'nin Suriye politikasını, bölge politikasını çöktürmek için Astana sürecini başlattılar. Yoksa Astana süreci öyle stratejik bir süreç değildi. Türkiye'yi Avrupa, ABD cephesinden çıkartmak veya bu görüşmeleri stratejik düzeyde gören bir yaklaşımla hareket etmediler. Türkiye'yi kontrol etme politikası olarak yürüttüler. Nitekim bu konuda sonuç aldılar. Türkiye de bu ilişkilerin ABD ve Avrupa ilişkilerine alternatif olamayacağını, ikame edemeyeceğini görerek Astana sürecinden çok fazla bir şey beklemez oldu. Bu yönüyle Astana sürecinden Türkiye'nin herhangi bir kazancı olmadı. Asıl kazanan ve kendilerini etkili kılan Rusya oldu, İran ve Suriye oldu.

Bu bakımdan Rusya kendisine uzun süreli herhangi bir ittifak ve güç olma-

kadar Rusya ilişkilerinin düzelmesi için propaganda yapanlar, şimdi Rusya'nın güvenilmez olduğunu söylemektedirler.

Türk devleti uluslararası alandaki en itibarsız dönemini yaşamaktadır

Türkiye, dünya ve bölge gerçeğine uygun bir paradigmayla politika yürütmediğinden Ortadoğu'da izlediği politikalar çökmüştür. Dünya ve Ortadoğu gerçeği değişmiştir ama Türkiye eski dünya ve Ortadoğu gerçeği ekseninde politika yürütmek istediğinden bütün politikaları etkisiz ve sonuçsuz kalmaktadır. Çünkü; Türkiye'nin politikaları hala Kürt soykırımına endekslidir. Bunu da eski Kürt soykırım mekaniğine dayandırmak istemektedir. Ama o mekanik dağılmıştır. Fakat Türk devleti, Kürt soykırımında, eski politikalarında ısrar etmek istemektedir. Şu anda böyle bir çelişki yaşanmaktadır. Bu durum Türkiye'nin politikalarını başarısız kıldığı gibi, dünya ile ilişkilerini de çok olumsuz duruma getirmiştir. Şu anda AKP-Erdoğan algısı, AKP-MHP ilişkileri dünyada çok olumsuz görülmektedir. İlk defa Türkiye Cumhuriyeti dış dünyada bu kadar itibarsız durumdadır. Bu sadece hükümetler düzeyinde değil, kamuoyu ve halk nezdinde de bu algı pekişmiş olduğundan ne kadar şantaj ve tehdit politikası izlerse izlesin, kendini ne kadar pazarlarsa pa-

kun değildir. Görünürde bazı düzelmeler olsa bile, bu aslında Türkiye ile ilişkileri sürdürmek içindir. Yoksa AKP iktidarına destek verdikleri için değildir. Avrupa, ABD ve tüm dünya için şöyle bir durum vardır; Türkiye ile ilişkileri koparmak istemiyorlar ama Erdoğan ve AKP'den rahatsızdırlar. Bu yönüyle bir taraftan Türkiye ile ilişkileri sürdürürken, diğer taraftan da AKP-Erdoğan iktidarının istediği düzeyde bir ilişkiyi, bir desteği de vermemektedirler. Şu anda Türkiye'nin dış güçler karşısında yaşadığı pozisyon budur.

AKP uluslararası alanda bu kadar teşhir olduktan sonra şimdi umudunu İngiltere'nin Avrupa Birliği'nden ayrılmasına, Trump'ın iktidara gelmesine bağlamış durumdadır. Tayyip Erdoğan açıkça, dünyadaki sistem çatırıyor, dağılıyor, biçiminde değerlendirmelerde bulunarak dünyadaki sistemin, Avrupa Birliği'nin, NATO'nun ya da Birleşmiş Milletler'in kendisi açısından bir anlam ifade etmediğini söylüyor. ABD ve İngiltere ile geliştireceği ilişkileri geçen yüzyılda kendisine soykırım desteği veren güçlerin yerine ikame edeceğini düşünüyor. Burada bir yanılgı var. Tek tek ülkelerin Türkiye'yle ilişki kurmasıyla her hangi bir sistemin, uluslararası sistemin destek vermesi arasında fark vardır. Soğuk savaş döneminde ve bir bütün olarak 20. yüzyılda tek tek ülkeler değil de uluslararası sistem Türkiye'ye destek vermişti.

ABD ve İngiltere, Türkiye ile ilişkilerinde belli bir çıkar gözetirler; bu yönüyle bazı ilişkiler sürebilir. Ama 20. yüzyıldaki sistemlerin karşılığında yararlanıp bir sisteme ve bir sistemin en temel güçlerinden biri olma gerçeğine dayanma temelinde aldığı desteği Kürt soykırımı konusunda ya da Ortadoğu'da Türkiye'nin etkin kılınması konusunda ABD ve İngiltere'den alabilmesi söz konusu değildir. Bir sistemin parçası olurken Türkiye'nin gücü farklıdır, tek bir ülke durumunda olurken gücü farklıdır. Bir sistemin parçası olurken sadece kendi gücü değil, sistemin bütünlüğünün de desteğini alıyordu. Şimdi ise tek bir ülke konumundadır. Tek bir ülke olarak da hem ABD karşısında hem de İngiltere karşısında zayıf durumdadır. Bu yönüyle Türkiye'nin siyasal konumu, diplomatik değeri, bölgedeki değeri o yıllara göre azalmıştır. Her ne kadar, ben Trump'la, İngiltere'yle yürürüm, onların desteğini alırım, dese de eski sonuçları alması mümkün değildir. Zaman zaman belli destekler olsa bile bu destekler karşılıklı çıkarları doğrultusunda olacaktır. Yoksa bir sistemin çıkarı gereği verilecek bir destek artık yoktur. Bir sistemin çıkarları gereği verilen desteğin gücüyle ABD'nin, İngiltere'nin bir çıkar ilişkisinde vereceği destek farklıdır. Biri uzun vadeli, biri ise belli bir süreliğindedir. Dolayısıyla bu güçlerden destek olsa bile etkisi sistem bütünlüğünden aldığı destekten çok zayıf olacaktır.

Lozan'da Türk devletine verilen Kürt soykırımına destek politikası resmi olarak dağılmıştır

Türkiye, AB dağılıyor, şu, bu dağılıyor, diyerek kendisinin AB'ye alınmamasını çok önemsiz göstermeye çalışabilir, ama öyle değildir. Türkiye aslında AB'ye girerek Kürt soykırımına destek almak istiyordu. AB'ye girmesinin amacı buydu. Türk devletinin bütün uluslararası ilişkileri, sistemlere, kurumlara girmesi kesinlikle Kürt soykırımıyla ilgiliydi. AB'ye girmemesi Kürt soykırımı konusunda destek alamaması anlamına gelmektedir. Çünkü; girseydi, ilişkileri iyi olsaydı yürüttüğü Kürt soykırımı politikasına güçlü destek alma anlamına gelirdi. Kuşkusuz şimdi de Avrupa'nın Türkiye'ye karşı açık tutum alma durumu görülüyor. İşte Almanya'nın tutumu var; oportünistçedir, çok bencil, çıkarları gereğidir. Mülteci konusunda Türkiye'den hesap soracağına, Türkiye'nin şantajlarına boyun eğmiş durumdadır. Ama yine de Avrupa Birliği'ne tam üye olamama, ülkelerle sorun yaşama durumu vardır. Bu da Türkiye'nin Kürt soykırımı politikalarında engelleyici sınırlar yaratmaktadır.

Öte yandan Lozan'daki durum da değişmiştir. Çünkü Lozan sistemi dağıldı. Bizzat Tayyip Erdoğan dağıttı. "Lozan bizim çıkarımıza değildir, Lozan'da kaybettik, Lozan'ın savunulacak bir yanı yok," diyerek, aslında Lozan'da verilen Kürt soykırımına desteğin son bulduğunu ortaya koymuştur. Bunu gördüğü için şimdi Lozan'ı eleştirmekte, Lozan aleyhimize, demektir. Çünkü; Lozan'a dayalı sistem dağılmıştır. Lozan'dan sonra Mûsil ve Kerkûk karşılığında Kürt soykırımı konusunda kendisine destek veriliyordu. Ulus devlet kurması, yani Kürtleri soykırıma uğratmasına destek verilmişti. Lozan böyle bir soykırım anlaşmasını ifade ediyordu. Ama o sistem dağıldı. Bu nedenle artık İngiltere'nin, Avrupa'nın, ABD'nin Mûsil-Kerkûk karşılığında Türkiye'ye eskisi gibi Kürt soykırımına destek vermesi düşünülemez, o dönem aşılmasıdır. Bu açıdan Lozan gerçekten çözülmüştür. Lozan'daki anlaşmanın etkisi zayıflamıştır.

Kuşkusuz Lozan Antlaşması'nın bugün açısından da sonuçları devam et-

mektedir. Hala sadece Başûrê Kurdistan'ı Kürt olarak tanıma, Bakurê Kurdistan'daki mücadeleyi yeterince görmeme gibi geçmişten kalma yaklaşımlar bulunmaktadır. Hala Kürt denilince Başûr'un akla gelmesi, Türkiye'deki Kürtlerin neredeyse Türkiye'nin insafına bırakılması gibi yaklaşımlar görülmektedir. Ama artık Lozan'da Türk devletine verilen Kürt soykırımına destek resmi olarak dağılmıştır. Mûsil-Kerkûk karşılığında, Başûrê Kurdistan karşılığında Bakurê Kurdistan'ın Türkiye'nin insafına bırakılması konusunda eski siyasi durum yoktur. Bu da Türk devletini zorlamaktadır. Bu nedenle Kürt soykırımına istediği desteği alamıyor. 20. yüzyılda bu desteği alıyordu. Lozan dağılmadan önce, Lozan Antlaşması'nda tanınan ulus devlet gerçeğine, uluslararası güçler ses çıkarmıyordu. Kürt halkının Bakurê Kurdistan'da geliştirdiği mücadele ile özgür ve demokratik yaşam istemi karşısında Lozan'da taraf olan ülkeler eskisi gibi Bakurê Kurdistan'a ilgisiz kalamıyorlar. Ya da bu mücadele eski anlaşmaları yıkmış durumdadır.

Eskiye göre ABD-Türkiye ilişkileri, İngiltere-Türkiye ilişkileri ABD'nin, İngiltere'nin Kürtlere bakışı, ABD ve İngiltere'nin Kürt soykırımına verdiği destek konularında önemli değişimler yaşanmıştır. Tayyip Erdoğan'ın, "Lozan bizim çıkarımıza olan bir anlaşma değildir," demesi bu gerçeklikle bağlantılıdır. "Madem Lozan Antlaşması'na uyulmuyor, dağıldı; o zaman ben de Lozan Antlaşması'na uymam, orayı da alırım, şurayı da alırım, şurayla da burayla da ilgilenirim," demiştir. Tehdit ve şantaj yapmıştır. Ama görüldüğü gibi ne Mûsil'da söz sahibi haline gelmiştir ne Halep'e gidebilmiştir. Bırakalım Lozan Antlaşması'nda Osmanlı İmparatorluğu'nun elinden çıkan yerleri almayı, Lozan'la mevcut Türkiye sınırlarındaki hakimiyetinin tanınması konusu da tartışılmalı hale gelmiştir. Lozan'ın dağılması Türkiye'nin mevcut sınırları üzerindeki hakimiyetinin tartışılması anlamına gelmektedir. Ulus devlet olarak varlığını sürdürmesinin tartışılmalı hale gelmesi demektir. Bu yönüyle artık Türkiye'de ulus devlet sadece Kürtler açısından değil, uluslararası güçler açısından da tartışılmalı hale gelmiş durumdadır.

AKP-MHP faşist ittifakı soykırımcı ulus devlet sistemini ayakta tutma çabasıdır

AKP iktidarı şahsında Türk devleti şimdi ulus devleti kurtarmaya çalışmaktadır. 7 Haziran'da ulus devlet dağılmıştı. Demokratik ulus çerçevesinde bir demokratikleşme ve Kürtler başta olmak üzere bütün halkların demokratik yaşam gerçeği kendisini dayatmıştı. Cumhuriyetin demokratikleşmesi fırsatı ortaya çıkmıştı. Ancak ulus devlet anlayışında olan güçler demokratik ulus ve halkların özgürlüğü doğrultusunda ortaya çıkan bu durumu kabul etmediler, sindiremediler. Bu açıdan 7 Haziran'la birlikte tüm ulus devletçi faşist güçler bir araya gelerek, başta Kürtler olmak üzere demokratik ulus güçlerine yönelik ezme saldırısı başlatıldı.

AKP ile MHP'nin 7 Haziran sonrasındaki ittifakı, ulus devleti ayakta tutma ittifakıdır. Bu iki güç uluslararası ve bölgesel düzeyde ve Kürtlerin güç kazanması karşısında ulus devletin ayakta kalamayacağı korkusuna kapıldılar, bunu gidermek için de AKP-MHP faşist iktidarını kurdular. AKP-MHP faşist ittifakı; ulus devletin uluslararası ve bölgesel siyasal durum karşısında zorlanmasını görerek, içerde faşist bir iktidar kurarak, tüm toplumu faşist güçlerin etrafında toplayarak soykırımcı ulus devlet sistemini ayakta tutma çabasını ifade et-

mektedir. Soykırımı iç dinamiklerle tamamlama saldırısı başlatmışlardır. Hem iç dinamiklerin hem de dış dinamiklerin Kürt soykırımını engelleyeceği, ulus devleti dağıtacağı, onun yerine Demokratik Ulus'a dayalı Türkiye'nin demokratikleşme gerçeğinin gündeme geleceğini gördüklerinden faşist güçler birleşerek, bu gelişmenin önünü almaya çalışmaktadırlar. Çünkü; Türkiye'nin demokratikleşmesi demek MHP'nin bitmesi demektir; Türkiye'nin demokratikleşmesi demek AKP'nin bitmesi demektir. AKP'nin öngördüğü dinci, milliyetçi yeni bir hegemonik sistemin kuruluşunun başarısız kalması ve tasfiye olması demektir. Bu açıdan demokratikleşmenin önüne geçmek için bu saldırı başlatılmıştır.

‘ Lozan'a dayalı sistem dağılmıştır. Lozan'dan sonra Mûsil ve Kerkûk karşılığında Kürt soykırımı konusunda kendisine destek veriliyordu. Ama o sistem dağıldı. Bu nedenle artık İngiltere'nin, Avrupa'nın, ABD'nin Mûsil-Kerkûk karşılığında Türkiye'ye eskisi gibi Kürt soykırımına destek vermesi düşünülemez, o dönem aşılmasıdır. Bu açıdan Lozan gerçekten çözülmüştür. Lozan'daki anlaşmanın etkisi zayıflamıştır. ’

‘ Nasıl ki 1993-94'te köyleri yakıp yıkarak Kürt halkı teslim alınmak istenmişse ama buna karşı Kürt Özgürlük Hareketi büyük bir fedailikle her türlü saldırıya rağmen direnmişse, ayakta kalmışsa ve Türk devletini çöküşe doğru götürmüşse; bugün de 1990'lı yıllardaki saldırılardan daha azgın saldırılar karşısında halkımız ve Özgürlük Hareketi direnerek Türk devletinin saldırılarını etkisiz kılmış, onu çöküşe doğru götürmektedir. ’

Demokratik Ulus anlayışıyla yeni bir Türkiye'nin yaratılması gerçeğine karşı saldırı başlatmışlardır. Bu saldırıyı 2015 ve 2016'da özellikle Kürt Özgürlük Hareketi'nin güçlü olduğu yerlerde şiddetli biçimde yürütmüşlerdir. Açıkça Kürt halkının örgütlü mücadelesini dağıtma kararı almışlardır. Bu saldırıları başlatmadan aylar önce, hatta bir-bir buçuk yıl önceden, "asayışı ve güvenliği her yerde sağlayacağız, her sokakta, her mahallede hakimiyetimizi sürdüreceğiz," diyerek nasıl bir hegemonik faşist iktidar kurmak istediklerini itiraf etmişlerdir. Ulus devletçi sistem, 7 Haziran seçim sonuçlarına, Demokratik Ulus gerçeğine, demokratikleşme çabalarına ve bu yönlü

toplumsal örgütlenmelere saldırınca halk bu saldırılara özyönetim direnişiyle cevap vermiştir. Çünkü; bir saldırı başlatılmıştır. Saldırı Kürdün bütün alanlardaki örgütlenmesini dağıtma, sadece her şehre, her ilçeye değil her mahalleye, sokağa, her eve hakim olma anlayışıyla yürütülmüştür. Kamu güvenliğini ve asayışı her yerde sağlayacağız, demeleri zaten bu anlama geliyordu. Özyönetim direnişleri Kürdün bu soykırım sistemine karşı direneceğinin ortaya konulmasıdır. Teslim olunmayacağına ortaya konulmasıdır. Onlar, Kürdü teslim almak istiyordu; sokağa, şehirlere, her tarafa engelsiz hakim olmayı düşünüyordular ama karşılarında halkın, gençlerin büyük bir direnişini görmüşlerdir.

Üçüncü Dünya Savaşı'nda hedef Kürt soykırımınıdır

AKP iktidarının, Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı Türkiye içinde ve dışında yürüttüğü şiddetli saldırılar Türkiye'nin içerde ve dışarda bir krize girmesini beraberinde getirmiştir. Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı hem içerde hem dışarda yürüttüğü savaş, Türkiye'de sorunları daha da ağırlaştırmıştır. İçerde ve dışarda ağırlaşan bu sorunları kendilerine gerekçe yapan güçler, 15 Temmuz darbesi içerde ve dışarda sorunların ağırlaştığının kanıtıdır. Çünkü; darbeler her zaman iç ve dış sorunları kendilerine gerekçe yaparak hareket ederler. Gerçekten de 15 Temmuz'a gelindiğinde Türkiye içerde ve dışarda çok ağır bir krizi yaşamaktaydı. Dış politika iflas etmişti. İçerde Kürt Özgürlük Hareketi'ne yapılan her türlü saldırıya rağmen sonuç alınamamıştı. Bu durum karşısında darbeler, 'yurtta sulh cihanda sulh konseyi' ismiyle; yani içerde ağır sorunlar var, dışarda ağır sorunlar var, bunları çözme iddiasıyla darbe gerçekleştirmişlerdir.

Nitekim darbe önceden haber alındığı için darbeler başarısız kılınmış, 15 Temmuz darbesine karşı 20 Temmuz'da Olağanüstü Hal ilan edilerek karşı bir darbe gerçekleştirilmiştir. 20 Temmuz gerçekten bir darbeyi ifade etmektedir. Çünkü; mevcut sistem 7 Haziran'da sorgulanmış, artık bu sistemin yürümeyeceği, bunun yerine demokratik bir sistemin gelmesi gerektiği kendisini dayatmıştır. Öte yandan 15 Temmuz darbesi göstermiştir ki; mevcut sistem kendini ayakta tutamamaktadır. Her açıdan güçsüz duruma düşmüştür. AKP-MHP iktidarı 7 Haziran seçiminde olduğu gibi 15 Temmuz darbesi sonucunda da ulus devlet sistemini ayakta tutmak ve demokrasi güçlerini ve Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezerek Kürt soykırımını tamamlamak için bir karşı darbe yapmıştır.

Olağanüstü Hal yasasıyla gerçekleştirilen 20 Temmuz darbesi gerçek bir darbedir. Bu darbe 12 Eylül Darbesi'ne benzemektedir. Zaten 12 Eylül'ü restore etmeyi hedeflemektedir. 12 Eylül Darbesi'ne benzemesinin nedeni şudur; 12 Eylül'e gelindiğinde artık Türkiye'deki mevcut sistem dağılmak üzereydi; Kürt halkının özgürlük mücadelesi, demokrasi güçlerinin mücadelesi sonucu Türkiye'de sistemin kendisini yürütemiyor ve çökme noktasına gelmişti. Darbe bu ortamda Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin mücadelesini ezme ve Türkiye'nin çöküşünü önleme amacıyla gerçekleştirildi. O dönemde ABD'nin, Avrupa'nın, NATO'nun desteğini alarak -çünkü daha soğuk savaş dönemi, Sovyetler Birliği daha dağılmamıştı, Türkiye'nin dağıldığını gören Batılı güçler bu darbeye destek verdiler- Türkiye'yi ayakta tutmaya çalıştılar. 12 Eylül Darbesi böyle bir dağılmaya karşı kendini var etme, ayakta tutma savaşıydı.

20 Temmuz darbesi de, 12 Eylül Darbesi'ne temel gerekçe yapılan Kürt halkının özgürlük mücadelesinin daha üst boyutta gelişmesi ortamında yapılmıştır. Çünkü Kürt halkının özgürlük mücadelesi 12 Eylül öncesini kat kat aşan bir gelişme göstermiştir. Kürt halkının özgürlük mücadelesini tasfiye etmek, demokrasi güçlerini ezmek, dağılan, dağılmaya yüz tutan ulus devlet sistemini yeniden restore etmek için çok ağır bir saldırı gerçekleştirilmiştir. 12 Eylül saldırısından daha ağır bir saldırı yürütülmüştür. Çünkü; tehlike onlar açısından 1980 öncesinden daha da büyüktür. Bu yönüyle 12 Eylül'ün yürüttüğü 'kök kazıma hareketini' bu defa da 20 Temmuz darbesiyle Olağanüstü Hal ilanı adı altında yarattıkları darbeye gerçekleştirmeye yönelmişlerdir. Birkaç ay içinde 12 Eylül döneminde yapılmayan tutuklamalar, ihraçlar, gözaltılar, işkenceler gerçekleştirilmiştir. Bu yönüyle 20 Temmuz'dan bu yana geçen 6-7 ay, 12 Eylül'den sonraki 6-7 ayı kat kat aşan bir şiddette, saldırı ortamında, bir azgınlıkta yürütülmektedir. Ancak demokrasi güçlerini ezmek, Kürt Özgürlük Hareketi'ni ezmek, karşısında direnecek hiçbir güç bırakmamak, bu ortamda da Kürt halkı üzerinde yürütülen soykırımı tamamlamaktır.

Fethullahçılar bahanedir, gerekçedir. Doğru; bir darbe olmuştur ama o darbe tasfiye edilmiş, etkisizleştirilmiştir. Şimdi o darbeye dayanarak Kürtler soykırıma uğratılmak isteniyor. Birinci Dünya Savaşı'nda Ermeniler soykırıma uğratılmıştı, şimdi de süren Üçüncü Dünya Savaşı ortamında Kürtler soykırıma uğratılmak istenmektedir. İkinci Dünya Savaşı döneminde Dersim'de yürütülen fiziki soykırım tam bir beyaz soykırımla tamamlanmak istenmiştir. Üçüncü Dünya Savaşı'nda ise Kürt soykırımı tamamlanmak isteniyor. Türk devletinin yaptığı budur. Nasıl ki İttihat Terakki savaşçılıkla, savaşla kendini ayakta tutmayı hedefliyordu, onun için Birinci Dünya Savaşı'na girseydi, bu savaş ortamında Ermeni soykırımını gerçekleştirdiyse -Evet, kendilerini ayakta tutamadılar ama o zaman Ermeni soykırımını savaş ortamında gerçekleştirdiler- şimdi de AKP-MHP faşist iktidarı bu savaş ortamında toplumda şovenizmi şahlandırmak Kürt soykırımını tamamlamak istiyor. Nitekim bu soykırım saldırısı derinleştirilerek sürmektedir. Türkiye'de zaten demokrasi güçlerinin hepsine saldırılmaktadır. Üniversitelerde akademisyenler susturulmaktadır. Zaten ortada basın kalmamıştır. Sadece AKP iktidarını destekleyen basın vardır. Merkez basın denilen Hürriyet, CNN Türk, NTV gibi basın yayın organları da tamamen hükümetin istediği doğrultuda yayın yapmaktadır. OHAL ve terörizmle mücadele adı altında Türkiye'de herkes AKP iktidarının politikalarına hizmet eder hale getirilmiştir.

Kürdistan'da zaten devlet terörü estirilmiştir. OHAL yasasıyla yürütülen baskılar en üst düzeye çıkarılmıştır. Artık sıkıyönetim koşullarında, askeri darbeler zamanında olmayan yetkiler bile asker ve polis elindedir. İstedikleri gibi hareket etmektedirler. Zaten Erdoğan açıkça, "yasa, yönetmelik, mevzuat dinlemeyeceksiniz, ne gerekiyorsa onu yapacaksınız," demiştir. Şimdi anayasa değişiklikleri yaparak, başkanlık sistemini getirerek kendisinin valilere, kaymakamlara söylediği, mevzuata takılmayacaksınız, biçimindeki yönetim anlayışını resmileştirmek istemektedir. Yani hiçbir engel tanımadan, hiçbir yasal engele gerek kalmadan Türkiye'yi istediği gibi yönetecektir. Herhangi bir demokratik değer, teamül, ölçü, mevzuat artık bu başkanlık sistemine engel olmayacaktır. Nasıl? Hızlı karar alıp uygulayarak! Anti-demokratikmiş, insanlık dışıymış, soykırımcıymış bu tür eleştiri ya da kaygıları

dikkate almadan Kürt soykırımını tamamlamak biçimde kararlar alma ve uygulama sistemi kurulacaktır. Şimdiye kadar Türkiye'deki kurumsal faşist yasa ve yönetmelikleri soykırım amaçları için yetersiz görmekteyler. 1982 Anayasası'nı da bu konuda yetersiz görmekteyler. Artık 1924 Anayasası'ndan bugüne kadarki bütün anayasaları kendileri için yeterli görmemektedirler. İflas etmiştir bu anayasalar. Kimin karşısında? Kürt halkının ve demokrasi güçlerinin mücadelesi karşısında! Artık bu anayasalarla demokrasi güçlerini bastırarak Kürt soykırımını tamamlamak mümkün değildir. Bu nedenle bütün bu anayasaların toplamından daha fazla faşist bir karakterde; ne kadar zulüm gerektiriyorsa o kadar zulüm, ne kadar baskı gerektiriyorsa o kadar baskıya imkan veren bir başkanlık sistemiyle demokrasi güçleri ve Kürtler üzerinde baskı yürütülecektir. Artık baskının sınırı olmayacaktır. Hiçbir mevzuat engel olmayacaktır.

Zaten başkana öyle yetkiler veriliyor ki istediği kanunu çıkaracak. Kanun hükmünde kararname denilen şey istediği zaman istediği biçimde kanun çıkarmayı ifade etmektedir. Bu kanunlar belki dönemsel olacak ama ne zaman ihtiyaç duyulursa o zaman çıkarılacak. Sadece anayasalarda yer almayacak ya da uzun süreli olmayacak fakat ne kadar ihtiyaç duyulursa o kadar olacak. On yılsa on yıl, yirmi yılsa yirmi yıl! İsteddiği zaman istediği kadar kanun hükmünde kararname çıkaracak. Bu yönüyle Erdoğan'ın 'yasa çıkarma yetkisi yok' demesi demagogidir. Kesinlikle her gün yeni yasalar çıkaracaktır. Her gün yönetmelikler çıkaracaktır. Demokrasi güçleri nasıl susturulacaksa, Kürt Özgürlük Hareketi nasıl tasfiye edilebilecekse, Kürtler üzerinde nasıl soykırım uygulanacaksa bunlarla ilgili kanun hükmünde kararname, yönetmelikler çıkaracaktır.

Zaten mevcut kanunlar gerektiği kadar faşisttir, tekçidir; tek millet, tek vatan, tek bayrak, tek devlete dayanmaktadır. Bu anayasa böyledir, bundan sonraki bütün uygulamalar daha fazla tek bayrak, tek millet, tek vatan, tek tek üzerinde yürütülecektir. Yeni anayasa değişiklikleri mevcut anayasanın ruhunu daha baskıcı biçimde pratikleştirecek karakterde hazırlanmıştır. Bu tek tekleri kendisine ilke edinen baştan olacaktır. Bütün yönetim tarzı da bu doğrultuda olacaktır. Artık bu saldırıların bir soykırım saldırısı olduğunu görmek gerekiyor. Öyle herhangi bir tutuklama, herhangi bir baskı değildir, kapsamlı ve bütünlüklü bir saldırının parçasıdır. Şimdi tüm bu saldırıları soykırımı gerçekleştirecek düzeyde bir yönetim gücüne kavuşturmak için uyguluyorlar. 12 Eylül restore edilmek isteniyor. Başkanlık sistemi soykırım yönetim sistemi olarak gündeme getirilmiştir. Türk devleti bütün politikalarını Kürt soykırımına göre ayarlamıştır, ayarlamaktadır. Bunu tüm Kürtlerin de, dostlarının da, dünyanın da bilmesi gerekiyor. Türk devletinin politikalarına bu çerçeveden bakılmadığında hiçbir şey anlaşılabilir. Bu çerçeveden bakıldığında her şey net ve açıktır.

Kürt halkı ve Özgürlük Hareketi'nin direnişi Türk devletini çöküşe götürüyor

Tüm bu baskılar, tutuklamalar, şehirlerin yakılıp yıkılması karşısında tabii ki bir direniş sürmektedir. Türk devleti bu saldırılarla irade kırmak istiyor, diz çöktürmek istiyor. Zaten 2014 yazında bunu

'çöktürme planı' olarak ifade etmişlerdir. Bütün saldırılar da ezmek, çöktürmek, bitirmek içindir. Zaten İçişleri Bakanı Süleyman Soylu, "Baharda bitireceğiz" diyor. Hedefi böyle koymuş. Bu aslında ne kadar sıkıştıklarını gösteriyor. Bahara kadar bitirmedikleri takdirde kendilerinin biteceğini düşündüklerinden böyle konuşuyorlar. Ama Kürt Özgürlük Hareketi, Türk devleti bütün imkanlarını kullanmasına rağmen büyük direnmektedir. Bir buçuk yıldır bu direniş çok kapsamlı biçimde yürütülmektedir. Kürt halkı da, Özgürlük Hareketi de teslim olmayacağına açıkça Türk devletine göstermiştir. Bu yaşam ya özgür ve demokratik bir yaşam olacaktır ya da bedeli ne kadar ağır olursa olsun direnecektir. Bu 2016'da gösterilmiştir. 2016'daki direnişin anlamı tarihidir. Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamda ısrardır, soykırımcı yaşama teslim olmayacağını ilanmıştır. 2017'de de bu iradeye dayanarak direniş daha büyük boyutlarda gelişecektir.

2016 yılında baskılar, zor, şiddet ne olursa olsun Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamda kararlı olduğunun ilan edilmesi gerçekleştirilmiştir. Nasıl ki 1993-94'te köyleri yakıp yıkarak Kürt halkı teslim alınmak istenmişse ama buna karşı Kürt Özgürlük Hareketi büyük bir fedailikle her türlü saldırıya rağmen direnmişse, ayakta kalmışsa

nokta ortadadır. Bağırıp çağırmasına bakmayın, herkese yalvarıyor. ABD'ye, aman birlikte Rakka'ya operasyon yapalım, diye yalvarıyor. Rusya'ya yalvarıyor, Avrupa'ya, herkese yalvarıyor. Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etme konusunda, "bana destek olun, ben her şeyi size satacağım," diyor. Ama sonuç alamıyor. Alamadığı gibi, içeride kriz, dışarıda kriz yaşıyor. İçeride siyasi olarak bir iç savaş durumu yaşıyor. Şu anda zaten öyle diyor, "referandumdan evet çıkmazsa yıkılırım, yok olurum, tasfiye olurum, yok olmamak için de iç savaş çıkarırım," diyor. Bu düzeyde sıkışmış durumdadır.

Bu yönüyle direniş büyüktür. Belki çok ağır baskılar ortamında halk çok toplu eylemler yapamıyor. Bu, halkın boyun eğdiği, sindiği, teslim olduğu anlamına gelmiyor. Aksine halkın direnişi karşısında korkan Türk devletinin ne düzeyde baskı uyguladığını, artık kendini ayakta tutmak için her türlü yol ve yöntemi denediğini gösteriyor. Bu açıdan Önderliğin dediği gibi; son bir savaş veriliyor. AKP-MHP iktidarı bütün imkanlarını kullanarak Kürt Özgürlük Hareketi'ni tasfiye etmek istiyor. O son bir savaş yürütüyor, biz de onun bu savaşına karşı tarihi ve sonuç alıcı bir direniş yürütüyoruz. AKP-MHP iktidarını çözdüğümüzde, başarısız kıldığımızda Türkiye'nin demokratikleşmesinin önü açılacaktır.

şısında büyük mücadele yürütüyoruz, gerilla ve halk büyük mücadele yürütüyor. Bu mücadele, bu saldırıları kırarak ve tabii ki özgür ve demokratik yaşamın önünü açacaktır.

Referanduma hayır demek soykırımcı sisteme hayır demektir

Bu dönemde oluşturulacak ittifaklar ve yürütülecek mücadele referanduma hayır kampanyasıyla birleşerek sürecektir. Çünkü; referandumda hayır kampanyası bir mücadele fırsatı, zemini, gerekçesi olduğu gibi, aynı zamanda bu referandumda AKP-MHP iktidarının kaybetmesi, Türkiye'de önemli siyasal gelişmelere de zemin olacaktır. Belki hemen hayır çıkmasıyla ulus devlet sistemi, AKP-MHP iktidarı yıkılmayacaktır ama bunun başlangıcı açısından önemli bir darbe yiyecektir. Bu açıdan hayır kampanyasını yürütmek ve referandumdan hayır çıkmasını sağlamak çok önemlidir. Hayırın yüksek çıkmasının sağlanması AKP-MHP iktidarının kendisini ayakta tutmasını zorlaştıracaktır. Hatta anayasa değişiklikleri reddedildiğinde bu, AKP-MHP iktidarının reddi olacaktır. Yeni bir alternatif iktidarın, alternatif bir yönetim sisteminin Türkiye için gerekli olduğu gerçeği ortaya çıkacaktır. Bu açıdan referandumu önemli görmek ge-

liyorlar ki, Kürtler sandığa giderse evet demezler, hayır derler. Bu bakımdan Kürtlerin hayır demesini engellemek, sandıktan evet oyunun yüksek çıkmasını sağlamak için boykot, yani sandığa gitmeyi engelleme çalışmaları yürütülmektedir. Bunu dilendirenlerin kesinlikle Kürtlerle, Kürtlerle bir alakası yoktur. Bu tamamen AKP-MHP politikasıdır; MİT'in yönlendirdiği bir kampanyadır. Buna kesinlikle hiçbir Kürt kanmamalıdır. Çünkü; Kürdistan'da ne kadar yüksek oranda hayır çıkarsa, Kürt halkının özgür ve demokratik yaşamda ısrarı, kararlılığı o düzeyde ortaya konmuş olacaktır. Soykırımcı sistem o düzeyde reddedilmiş olacaktır. Boykot ya da sandığa gitmeme ise soykırımcı sisteme göz yummak, onun uygulamalarına göz yummak, onun kendini tahkim etmesine göz yummak anlamına gelir.

AKP-MHP iktidarının 7 Haziran seçimlerinden sonra da, 20 Temmuz'da ilan edilen OHAL'den sonra da bu kadar saldırılar yapmasının nedeni kesinlikle Kürt soykırımını tamamlamak içindir. Bu anayasa değişikliği de Kürt soykırımını tamamlama yönetimini yaratmak için, soykırım yönetimini ortaya çıkarmak için yapılmaktadır. Bu açıdan 12 Eylül'ün restorasyonu olan, 12 Eylül'den daha faşist bir yönetim karakteri ortaya çıkarmak isteyen bu değişikliklere Kürtlerin ve demokrasi güçlerinin kesinlikle hayır demesi gerekmektedir. Boykot ya da sandığa gitmeme propagandası, kampanyası soykırımcı güçlerin kampanyasıdır. Bunlar soykırımcıdır, Kürt düşmanıdır. Kürt düşmanları, Kürtlerin sandığa gitmemesini istemektedirler. Bu açıdan kesinlikle sandığa gidilmesin diyenler, boykotçular AKP-MHP iktidarının yarıdakçıları, işbirlikçileridir. Kürtler içinde bu tür propaganda yapanlar işbirlikçiden öte tarihsel olarak hain konumunda olanlardır. Çünkü; boykotu savunarak Kürtler üzerinde soykırım yönetimi yaratmak isteyen evet oranını yükseltmek istiyorlar. Böylelikle Kürt halkını, Kürt Özgürlük Hareketi'ni ve demokrasi güçlerini başarısız kılmak istiyorlar. Demokrasi güçlerinin başarısızlığı de-

ve Türk devletini çöküşe doğru götürmüşse; bugün de 1990'lı yıllardaki saldırılardan daha azgın saldırılar karşısında halkımız, Özgürlük Hareketi direnerek Türk devletinin saldırılarını etkisiz kılmış, onu çöküşe doğru götürmektedir. Son bir buçuk yılda Türkiye'nin yaşadığı çöküş, 90 yıllık cumhuriyet tarihinde hiçbir dönemde görülmemiştir. Türk devleti yaşamadığı sıkıntıyı, zorluğu, çökmeyle karşı karşıya gelme durumunu son bir buçuk yılda yaşamıştır. Bu gerçeklik Kürt Özgürlük Hareketi'nin soykırımcı sisteme karşı direnişinin ne düzeyde güçlü olduğunu, nasıl sonuçlar doğurduğunu ortaya koymuştur. Türk devleti iç ve dış politikada çökmüştür. Bunu sağlayan kesinlikle Kürt Özgürlük Mücadelesi'dir.

Türk devletinin şu anda Ortadoğu'da da, içeride de, dışarıda da bütün çabası Kürt Özgürlük Mücadelesi'ne karşıdır. Her yerde Kürtlere karşı savaş yürütüyor. Eğer Suriye'de savaş yürütüyorsa bu savaş DAİŞ'e karşı değil, Kürt Özgürlük Hareketi'ne yöneliktir. Başka'da bulunuyorsa Kürt Özgürlük Hareketi'ne karşı bulunuyor. Dünyada kiminle kavga ediyorsa Kürt Özgürlük Hareketi nedeniyle, Kürt soykırımı nedeniyle kavga ediyor. Kiminle ilişki kuruyorsa Kürt soykırımı nedeniyle ilişki kuruyordur. Yürüttüğü savaş sonunda, Türk devletinin geldiği

Türkiye'nin demokratikleşmesi kaçınılmaz hale gelecektir. Şehirleri yakıp yıkması, binlerce siyasetçiyi tutuklaması, baskıyı yoğunlaştırması, tüm demokratik kurumları kapatması, Kürt adına ne varsa saldırmasının nedeni, kaybetmek korkusudur; kaybetmemek için bunları yapıyor. "Niye bu kadar saldırıyor", dememek lazım; o da bir varlık-yokluk savaşı veriyor. Ya bu soykırımcı sistem çökecek, ulus devletçi sistem çökecek ya da Kürtler soykırımı uğrayacaktır. Kürtler de bu saldırılar karşısında ya direnerek özgürlüklerini kazanacaklardır ya da çökeceklerdir. Böyle bir var olma savaşı sürmektedir. Biri ulus devletin varlığını sürdürme, çökmesini engelleme savaşıdır; diğeri de Kürdün özgür olma, Türkiye'yi demokratikleştirme ve Kürdistan'ı özgürleştirme savaşıdır. Bu açıdan savaşın şiddetinin nedenini anlamak lazım. Şiddeti, bir son savaş, bir son hesaplaşma olma niteliğinden kaynaklanmaktadır. Ulus devlet, AKP-MHP iktidarının çöküşünü engellemek içindir. Çünkü Türkiye demokratikleştiği zaman ne MHP ne de AKP iktidarına ihtiyaç kalacaktır. AKP-MHP otoriter, dinci, milliyetçi yeni bir sistem kurmayı amaçlıyor. Kürtler karşısında başarısız kaldığında dinci, milliyetçi, otoriter sistem kurulamayacaktır. Bu bakımdan biz bu kadar saldırıyı zayıflık olarak görüyoruz, bu saldırı kar-

reliyor. Özellikle Kürtler açısından çok çok önemlidir. Kürtler açısından referandumda hayır demek, soykırımcı sisteme hayır demektir. Bu soykırımcı sömürgeci anayasal sisteme hayır demektir. Sadece değişikliklere değil, bir bütün olarak 12 Eylül Anayasası'nın ruhunu belirlediği soykırımcı sömürgeci sisteme, rejime hayır demektir. MHP-AKP iktidarının Kürtleri soykırımı uğratmayı hedefleyen saldırılarına, politikalarına hayır demektir. 7 Haziran seçimleriyle ortaya çıkan Demokratik Ulus seçeneğini ezmek için, tasfiye etmek için Kürt halkına, Özgürlük Hareketi'ne, demokrasi güçlerine yönelik yürütülen azgınca saldırılara hayır demektir. Sür'da, Cizir'de, Şirnex'te, Silopi'de, Nisêbin'de, Gever'de ve daha birçok yerde Kürt şehirlerinin yakılıp yıkılmasına, yüzlerce sivilin katledilmesine hayır demektir. Belediyelere kayyum atanmasına, belediye eşbaşkanlarının tutuklanmasına, milletvekillerinin tutuklanmasına, on binlerce insanın gözaltına alınıp tutuklanmasına hayır demektir. Bu açıdan Kürtler için 'hayır'dan başka bir seçenek söz konusu olamaz. Bu referandum Kürtleri ilgilendirmez, boykot yapalım, sandığa gitmeyelim, diyenler bulunmamaktadır. Bunlar açık söylemeseler de kesinlikle AKP'nin sözcüleridir, AKP'yi savunulardır. AKP-MHP iktidarının, MİT'in ortaya çıkardığı söylemlerdir. Bi-

mek, Kürdün başarısızlığı demektir. Kürt Özgürlük Hareketi'nin başarısızlığı demek Kürdün başarısızlığı demektir. Hayır oyunun başarısızlığı demek, Kürdün mücadelesinin başarısız olması demektir. Bu açıdan kesinlikle tüm Kürtler, baskılar, zorluklar, tehditler ne olursa olsun sandığa gidip hayır oyu vermemelidir. Bu yönüyle AKP-MHP tuzağına düşmemelidirler.

Kürdün hayır demek için gerekçesi çok fazladır. Şu andaki siyasi koşullarda sandığa gitmemek siyaset yapmamaktır, ilgisiz kalmaktır, seyirci kalmaktır. Kürtlerin Türkiye ve Ortadoğu'da yoğun bir siyasal mücadele sürdüğü ortamda siyaset yapmaması, kendini ölüme yatırması demektir. Şu anda Kürt Özgürlük Hareketi'yle, demokrasi güçleriyle AKP-MHP arasında şiddetli bir savaş vardır. Boykot edelim demek, bu savaş karşısında tarafsız kalmaktır. Bu savaş karşısında tarafsız kalmak mümkün müdür? Şu anda tüm demokrasi güçleri, Kürtler, Özgürlük Hareketi hayır diyorsa o zaman bu dönemde sandığa gidilip hayır denilmesi gerekmektedir. Demokratların, Kürtlerin ve tüm yurtseverlerin hayır demesi gerekiyor. Bunların tutumunu belirleyecek olan demokrasi güçleridir, özgürlük güçleridir, Kürt Özgürlük Hareketi'dir. Boykot diyenler, sandığa gitmeyin diyenler evet cephesindedir. Bir nevi bir zamanlar

Özgürlük Mücadelemiz karşısında komplocu güçler yenilmeye mahkumdur

Rûken Garzan

Uluslararası komplocu güçler, 15 Şubat Komplosu'yla Önderliğimiz şahsında yeniden filizlenen toplumun üç temel stratejik yaşam kaynağının imhasını hedeflediler. Birincisi; sosyalist, devrimci ve demokratik toplum çizgisinin hedeflenmesi, ikinci olarak; Kürt halkı şahsında ezilen ulusların hakları ve iradelerinin kırılması, üçüncüsü ise; özgür kadın çizgimizin hedeflenmesiydi. Her üç kimliğin özgürlük çıkışı da Önder Apo'nun özgürlük yürüyüşünde yeniden doğarak gelişmekteydi.

Önderliğimize karşı gerçekleşen Uluslararası Komplo'nun 19. yılına girerken 15 Şubat Komplosu'nu gerçekleştiren kapitalist-sömürgeci güçleri, direk veya dolaylı olarak onların yanında yer alan tüm komplocu güçleri kınıyoruz. 18 yıldır büyük bir sabır ve direniş gösteren Önderliğimizin olağanüstü mücadelesi tüm saldırı konseptlerini boşa çıkarmış, Özgürlük Mücadelemizin zafere ulaşmasının tüm imkanlarını yaratmıştır. Yine Önderliğimiz etrafında kenetlenen binlerce kahraman şehidimizin onurlu yürüyüşü, yurtsever halkımızın yiğit ve fedakar duruşu devrimimizin en büyük güç kaynağı olarak bir kez daha ortaya çıkmış ve komploya en anlamlı cevabı vermiştir. Bu anlamda Önderliğimize ve halkımıza yönelik gerçekleşen tüm saldırılara karşı büyük direnişleriyle cevap veren Önderliğimize, şehitlerimize ve halkımıza olan bağlılığımızı yineliyoruz. Bu bağlamda hızla gelişen Özgürlük Mücadelemizin, zamanın bütün dönemlerinden daha fazla başarı ve zafere yakın olduğunu görerek ve bilerek mücadelemize büyük bir azimle devam edeceğimizin sözünü ifade ediyoruz.

15 Şubat Komplosu çağımızın, yani 21. yüzyılın en büyük komplosudur. 15 Şubat Komplosu'yla Kürdistan'a ve Kürt halkına yönelik soykırım sürdürülmek ve sonuca götürülmek istenmiştir. Kapitalist güçler, 15 Şubat 1999 tarihinde Önderliğimiz şahsında ger-

çekleştirdikleri Uluslararası Komplo'yla Kürdistan ve Ortadoğu'daki işgalin ve sömürgeciliğin ömrünü uzatmayı amaçlamıştır. ABD, Avrupa devletleri, İngiltere, İsrail, Rusya ve Yunanistan başta olmak üzere birçok devlet ve işbirlikçi çıkar odakları bu komploya yer almış ve kapsamlı bir konsept ile hareket etmişlerdir.

Uluslararası Komplo özgür önderliksel doğuşa karşı geliştirildi

Önder Apo'nun varlığı emperyalistlerin BOP (Büyük Ortadoğu Projesi) adıyla hayata geçirmek istedikleri oyunu bozuyordu. Bu anlamda Önderliğimizin ve Özgürlük Hareketimizin çıkışı küresel hegemonik güçlerin Ortadoğu'daki oyunları, çıkarları ve gelecekleri açısından tehlikeli bir çıkış olarak görülüyordu. Özellikle 1990'larda reel sosyalizmin çözülüşü her açıdan netlik kazanan bir durum haline gelmişti. Ancak çöküşü yaşayan reel sosyalizmle birlikte, PKK'nin yeni sosyalist, demokratik, özgürlükçü arayışları bitirilememiş, tüm yönelimlere rağmen PKK özgürlük yürüyüşünde kapsam ve temposunu daha da artırarak mücadelesine devam etmiş ve insanlık için yeni bir ışık, umut yaratmıştır. Bir anlamda çözülen reel sosyalizm gerçeğinden PKK ve onun önderliksel hareketi yeniden doğmuştur.

Bu durum emperyalist güçler için yeni bir tehlike arz ediyordu. Herkesin sosyalizme inancını yitirdiği böylesi bir

dönemde Önder Apo, sosyalizmin bilincini ve ruhunu yeniden yaratmanın iddiasını ve kararlılığını göstermiş, kapitalist sisteme karşı geleceğin demokratik, sosyalist sistemini inşa etmenin arayışını ve mücadelesini yeniden başlatmıştı. Bunu yaparken de bir yandan reel sosyalizmin arkasında bıraktığı yıkılmış enkazından gereken sonuçları çıkarıyor, bir yandan da karşısına aldığı kapitalist-emperyalist sistemin insan yaşamı ve emeği üzerinden nasıl büyüüp dev bir dünya haline geldiğini görüyordu.

Önderliğimizin paradigması insanlığı aydınlatıyor

Önderlik, attığı ilk adımda 'Bu dünyada böyle yaşamayacağım' diyerek toplumun insanlık değerlerine sahip çıkıp, yeni bir bakış açısıyla yeni bir paradigmaya gitti. Önderliğimizin bu paradigması şu an, dünyaya doğan güneş gibi insanlığı aydınlatıyor. Önder Apo özgürlüğe ve eşitliğe dair yarattığı umutlarla yeni bir sürecin önünü açtı. Sosyalizmi, demokrasiyi ve özgürlükçü toplum anlayışını ve yaşamını sağlamayı amaçladı. Özellikle 1995'te kalem aldığı PKK 5. Kongresi'ne sunduğu Politik Rapor'da paradigmadaki değişikliklerin ip uçlarını verdi ve değişim dönüşümün perspektifini oluşturdu.

Önderlik bu perspektifinde kapitalizmin dünyayı nasıl karanlık bir çıkmaza ve girdaba sürüklediğini çok

güçlü analizlerle değerlendirmiş, bunun yanı sıra reel sosyalizmindeki esas tıkanmayı ve çözülüşü yaratan noktalara da dikkat çekerek, demokratik, bilimsel sosyalizme giden yolu göstermişti. Dolayısıyla nasıl bir savaş, nasıl bir özgür yaşam, nasıl bir toplum gibi konuları büyük önemle ele alarak; partimizin siyasi, askeri, sosyal ve yarımsal mücadelesindeki düşünsel ve yöntemsel taktiklerini belirleyerek, mücadelemizin dönem esaslarını ortaya koymuştu.

Önderliğimizin PKK şahsında yaratmak istediği değişim süreci, bütün toplumu ve dünyayı etkileyecek nitelikteydi. Kürdistan ve Ortadoğu eksenli yeni bir mücadele hedefi ve stratejisi belirlenmişti. Önder Apo'nun önderliksel çıkışı tıpkı Hz İsa'nın çıkışına benziyordu. Bu doğuş egemen güçleri telaşa düşürmüştü. Kapitalist güç odakları Önderliğimizi 'tehlikeli' olarak nitelendirip imhasını hedefledi. Bunun için her cepheden Önderliğimize yönelik saldırılar başlatıldı. Hatta Önderliğimizin komple imhası planlandı. Suriye'nin başkenti Şam'da Önderliğimize yönelik 6 Mayıs 1996 tarihinde gerçekleştirilen bombalı saldırı bu amaçla yapıldı. Ardından 9 Ekim 1998'de Uluslararası Komplo devreye konuldu.

15 Şubat Uluslararası Komplosu'yla Önder Apo'ya karşı büyük ve stratejik bir operasyon yapılmıştı. Uluslararası komplocu güçler, 15 Şubat Komplosu'yla Önderliğimiz şahsında yeniden filizlenen toplumun üç temel stratejik yaşam kaynağının imhasını hedefle-

diler. Birincisi; sosyalist, devrimci ve demokratik toplum çizgisinin hedeflenmesi, ikinci olarak; Kürt halkı şahsında ezilen ulusların hakları ve iradelerinin kırılması, üçüncüsü ise; özgür kadın çizgimizin hedeflenmesiydi. Her üç kimliğin özgürlük çıkışı da Önder Apo'nun özgürlük yürüyüşünde yeniden doğarak gelişmekteydi. Sistem, Önderliğimiz şahsında tarihsel ve toplumsal anlam bilincine ve kültürel değerlere sahip olan 'özgür önderliksel doğuşu' yok etmek istedi. Dolayısıyla bu çerçeveden bakıldığında 15 Şubat Uluslararası Komplosu'nun amacı ve iç yüzü oldukça karanlık, karanlık olduğu kadar da tarihi bir imha oyununu içermektedir.

Kürt halkına dayatılan soykırım politikaları uzun bir geçmişe dayanmakla beraber, esas olarak 1925'ten itibaren derinleştirilmiş, Özgürlük Mücadelemizin çıkışıyla birlikte daha da sistemleştirilerek sürdürülmüş, 15 Şubat 1999'da Önderliğimizin esaretiyle sonuçlandırılmak istenmiştir. Önderliğimiz, İmralı Adası'nda büyük bir direniş komplocu zihniyete ve onun uygulamalarına karşı mücadele ederek, Kürt halkına uygulanmakta olan kirli ve sinsî yönelimlerin gizli gerçeğini açığa çıkarmış, inkar ve imha siyasetinin iç yüzünü deşifre etmiş, komplo gerçeğinin tarihsel-sistemsel nedenlerini kapsamlı çözümlenerek cevap vermiştir. Dolayısıyla sistemin bu kirli oyununu erken fark etmiş ve ilk etapta komplonun birinci aşamasını boşa çıkarmıştır. Diğer yandan Önderliğimizin

aydınlatığı, toplumsal gelişmenin açığa çıkarmış olduğu örgütlü, iradeli ve bilinçli bağlılığı yarattığı eylem ve etkinliklerin karşısında komplo sonuçsuz kalmıştır. Bu anlamda, Kürt halkının kaderiymiş gibi belleklere kazınan öndersizlik, kimliksizlik, iradesizlik sıfatlarının tanımı ters yüz edilerek egemen güçlerin yüz yıllık oyunları boşa çıkarılmıştır.

Uluslararası Komplo'nun boşa çıkması esas olarak Önder Apo gerçeğiyle bağlantılı bir durumdur. Kürdistan'da Önder Apo öncülüğünde gelişen önderliksel çıkış, diğer Kürt önderlerinden farklıdır ve bu farklılık ihaneti ve komployu açığa çıkaran özelliklerden biridir. Önderlik, bulunduğu çağı iyi tahlil etmiş ve geleceğe yön verecek paradigmayı da oluşturmuştur.

Dikkat edilirse, Kürdistan tarihi boydan boya komplo ve ihanetlerle dolu geçen bir tarihtir. Özellikle de Kürt isyanları ve isyanların liderlerine karşı uygulanan komplo ve saldırıların çoğunluğu sonuç almış, Kürt halkının varlığı inkar edilmiş ve katledilmiştir. Önder Apo'nun, 'önderlik hakikati' bu gerçeğe de son vermiştir. Önderliğimizin büyük öngörüsü, her sorunu ve onun yaratacağı sonuçları önceden fark etmesi buna karşı yarattığı mücadele gerçeği hem komployu boşa çıkarmış hem de Kürdistan'da doğru ve gerçek önderlik hakikatini ortaya çıkarmıştır. PKK'nin ideolojik-felsefik çıkışıyla başlayan toplumsal bilinçlenme, yaratılan öz dinamikler ve gelişen toplumsal irade mücadelesi her türlü saldırı karşısında onurlu ve direnişçi bir duruş göstererek Uluslararası Komplo'yu sonuçsuz bırakmıştır.

AKP'yle yeni bir komplo konsepti devreye konuldu

Uluslararası Komplo açısından, 1996'dan 2004 yılına kadarki dönem oldukça önemlidir. Bu süreçte uluslararası komplocu güçler Kürt inkar ve imhasını, Önderliğimizi yok etme çabası ve komploları, Türkiye ayağını oluşturan Tansu Çiller, Doğan Güreş, Süleyman Demirel ve onları tamamlayan ekibin eliyle gerçekleştirmek istemişlerdir. Önderliğimize ve hareketimize karşı o dönem yürütülen tüm saldırılar bu ekip tarafından yürütüldü. Bu sürecin konseptine karşı büyük bir mücadele verildi. Önder Apo'nun, PKK'nin ve halkımızın büyük direnişi bu ekibi yerle yeksan etti. 2010'ların başında Önderliğimiz, Çiller ve Güreş ekibinin de içinde bulunduğu dönem de dahil olmak üzere Uluslararası Komplo konseptinin bu aşamasının boşa çıktığına dair hareketimize, halkımıza müjde verdi. Bununla birlikte tehlikenin bitmediğini, uluslararası güçlerin Kürdistan ve Ortadoğu üzerindeki hesaplarının devam ettiğini, bunun için herkesin, her zamankinden daha fazla duyarlı ve dikkatli olması gerektiğini büyük bir ciddiyetle belirtti. Gerçekten de gelişen süreç Önderliğimizin uyardığı gibi oldu.

Küresel hegemonya, Türkiye'de AKP'yi iktidara getirerek yeni bir komplo konseptini devreye koydu. Önderliğimiz, bu süreçle ilişkin bir belirlemede; "AKP'nin iktidara gelmesi, devlette yeni bir hegemonik dönem ifade eder. Cumhuriyet'in seksen yıllık Beyaz Türk hegemonyası, yerini yavaş yavaş ve sancılı şekilde Cumhuriyet'in İlimli İslamcı geçinen yeşil Türk faşizmine bıraktı" der.

Yeşil Türk faşizminin tarihsel geçmişi uzun zamanlara dayanmakla birlikte esas anlamda 2000 yılından itibaren AKP'nin iktidara gelmesiyle rengini tam olarak belirgin kılmıştır. Zaten Tayyip

Erdoğan ve onun iktidarı bunun için hazırlanmıştır.

Dolayısıyla AKP dönemiyle beraber, Özgürlük Mücadelemiz açısından da yeni bir süreç başlamıştı. O döneme kadar komplo'nun bir kaç aşaması boşa çıkmıştı. Ancak yine Kürt halkının inkar ve imhasına odaklı ve Kürtleri başkalaştırma konsepti devreye konulmuştu. Bu konsept, komplo'da yeni bir aşama olarak devreye girmişti. Önderliğimiz bu aşamayı 'dördüncü aşama' olarak tanımladı. Buna karşı Kürt halkı, 'Varlığını koruma ve özgürlüğünü sağlama' şiarıyla komplo'nun dördüncü aşamasına karşı direniş ve mücadelesini yükselterek sürece büyük bir cevap vermiştir. Özgürlüğünü sağlama ve varlığını koruma mücadelesinde Önder Apo öncülüğünde gelişen Özgürlük Mücadelemiz, komplo karşısında önemli sonuçlar elde etmiştir. Bu sonuçları hazmetmeyen komplocu güçler ve AKP hükümeti, özel saldırı uygulamalarıyla Önderliğimizin imhasını esas almak istemiştir.

18 yıldır aralıksız devam eden Uluslararası Komplo konseptinin saldırıları, her geçen gün daha da şiddetlenerek kapsamlılaşmıştır. İmralı sistemi bunun somut göstergesidir. İmralı'da, Önderliğimiz üzerinde sistematik işkence uygulamaları yürütülmüştür. Başta haftada iki gün olan görüşme hakkı, haftada bir güne indirilmiş, bu haftalık görüşmeler de sınırlandırılarak, devlet ne zaman istemişse o zaman görüşmelerin yapılmasına izin verilmiştir. Sık sık hücre içinde hücre cezaları uygulanmıştır. Bir dönemden sonra görüşmeler tümenden kesilmiş ve 2011 yılından itibaren de artık avukatlarıyla bile hiç görüş-türülmemiştir. Son iki yıldır Önderliğimizle ilişkiler tümenden kesilmiş, Önderliğimiz ağırlaştırılmış tecride tabi tutulmuştur. Komplocu güçler bu baskı ve uygulamalarla Önderliğimiz şahsında özgür iradenin sesine, kimlik kazanan bir halkın iradesine, bilinçli ve örgütlü olmak isteyen kadına, demokrasi ve özgürlük mücadelesini veren tüm insanlığa saldırmaktadırlar.

Önder Apo şahsında özgür Kürt hedeflenmektedir

İnkâr ve imha zihniyeti değişmemiş, hatta daha da derinleştirilerek yürütülmektedir. İçinde olduğumuz bu dönemde Önderliğimize ve Hareketimize karşı imha konsepti tüm dönemleri kat be kat aşarak devreye girmiştir. Bu saldırıların merkezi Önder Apo olmuştur. 18 yıl boyunca İmralı'da, Önder Apo'ya dayatılan tecrit, insani yaşam hakkının bile ayaklar altına alınmasıdır. Düşman, "Ya her dediğimizi yapacaksınız ya da sana hiçbir yaşama hakkını vermeyeceğiz" dayatmasında bulunmaktadır. Önderliğimize verilen hücre cezaları, tecrit, izolasyon ve her türlü baskının altında yine aynı komplo zihniyeti yatmaktadır.

Önderliğimiz, inkar ve imha zihniyetinin yarattığı her türlü işkenceli yaşam şartları altında bütün baskılara rağmen özgürlüğe, barışa, demokratik ve özgür bir yaşama dair sesini dünyaya duyurmak için büyük direnme gücünü gösterdi, gösteriyor. Komplocu güçler, komplo'nun her aşamasında başta Önderliğimizi, Özgürlük Hareketimizi ve Kürt halkının imhasını hedefledi. Bu amaç çerçevesinde politikasını oluşturdu ve sürdürdü. İmralı esareti bu politikalar sonucu gerçekleşti. Elbetke Önderliğimizin esareti, tarih boyunca Kürt halkının belleğinden ve yüreğinden asla silinmeyecektir.

İmralı koşullarında bile Önder Apo, büyük, tarihi sorumluluk göstererek Kürt halkının ilerici toplum içerisinde yerini alması için üstün bir çaba gösterdi ve "Benim tarihi sorumluluklarım olduğu için, bu İmralı sistemine karşı her gün kendimi adeta yeniden yenileyerek yaşıyorum" dedi. Önderliğimiz, bu büyük komplo'nun amacını çözümlenerek, İmralı sisteminde komploya karşı mücadele ederek, geliştirdiği paradigma ve ideolojik perspektif ile halka ve örgüte büyük moral ve güç kazandırdı. Geliştirdiği paradigma ile Uluslararası Komplo'yu boşa çıkardı.

Hegemon güçler

Ortadoğu'yu 3. Dünya Savaşı'nın merkezi haline getirdi

AKP hükümeti, halkımızı ve Özgürlük Mücadelemizi topyekun imha etmek için dünyanın her tarafından destek alarak, Kürdistan'da savaşa yatırım yaptı. Avrupa devletlerinden, NATO'dan, İsrail ve Amerika'dan aldığı modern teknik ve silahları Kürdistan'da halkımıza karşı kullandı. Türk özel savaş medyasını bu savaşın hizmetinde en üst seviyede kullandı. Demokratik ve barışçıl taleplerle yapılan her bir girişim ve etkinlik şiddetle bastırıldı. Kürdistan'da özgürlüğe, barışa, demokrasiye, kardeşliğe dair yükselen her sese karşı verilen cevap; susturma, bastırma, tutuklama, işkence ve katletme oldu. Bir kez daha NATO-Gladio güçleri, Kürdistan ve Ortadoğu'da barış ve istikrarın oluşmaması için elinden geleni yaptı.

Dolayısıyla büyük hegemon güçlerin iktidar savaşları, hesapları, kirlî oyunları Ortadoğu'da kesintisiz bir şekilde yürütüldü. Amerika, Rusya, Avrupa devletleri ve Ortadoğu'daki statükocu ulus devletler başta olmak üzere tüm egemen güçler, Ortadoğu'ya kendi çıkarlarına göre yeniden şekil verme yarışına girdi. Bu temelde yeni ilişkisi ve ittifaklar geliştirdi.

Kapitalist sistem yeni savaş ve çatışma argümanları yaratarak Ortadoğu'da varlığını kalıcılaştırmak istemektedir. Bu biçimiyle Ortadoğu'yu 3. Dünya Savaşı'nın merkezi haline getirmenin gerekçeleri oluşturuldu. Bunun için din, mezhep, kültür, etnik, ulus çelişkisi ve farklılıkların sorunsallaştırılması oyunun bir parçası olarak planlanmıştır. Bunun üzerinden Kürdistan ve Ortadoğu'nun tam bir savaş alanı haline getirilmesi özel olarak planlanmıştır. Dolayısıyla planlarının önünde engel olan tüm karşı güçleri ezme, yok etme, bitirme yöntemleriyle birçok kesim etkisizleştirilmek istenmiştir.

Uluslararası komplocu güçler, Önderliğimizin esaretini fırsat bilerek ken-

dilerine bağlı, kendi Kürtlerini yaratmak istediler. Dolayısıyla Önderliğimizin esareti ardından Özgürlük Hareketimize karşı büyük bir savaş açtılar. İdeolojik, siyasal, sosyal, askeri alanlar başta olmak üzere çok boyutlu yönelimlerle Hareketimizi bitirmek istediler. **Birinci olarak;** PKK'yi dünyanın her yerinde terörist örgüt ilan etmek, uluslararası düzeyde PKK'ye karşı saldırılar ve tepkiler geliştirmek, bütün saldırıları uluslararası alanda meşrulaştırmak istediler. 2000'li yıllarda Önderliğimizin öncülüğünde dünyaya açılan Özgürlük Hareketimizi böylece karalamak ve tasfiye etmeyi amaçladılar. Bununla bağlantılı olarak 2000'lerden itibaren Avrupa ülkeleri başta olmak üzere, birçok yerde Hareketimiz terör örgütleri listelerine alındı. Yoğun propaganda ve özel savaş aygıtlarıyla gerçekleştirilen yönelimlerle Özgürlük Hareketi'nin dünyayla bağının kesilmesi ve izole edilmesi amaçlandı.

Komplocu güçler PKK'ye içten saldırarak sonuç almak istediler

Önder Apo'nun ilkeli mücadelesi, büyük çabaları ve Kürt halkının onurlu duruşu karşısında sistemin bu saldırıları da sonuçsuz kalmıştır. Kapitalist sömürgeci güçler, Önder Apo'nun özgürlük çizgisini temsil eden PKK'nin, Ortadoğu ve Kürdistan'da toplumsallaşarak yarattığı değerlerin sadece dış yönelimlerle bitirilemeyeceğini bir kez daha anladılar. Ardından, Özgürlük Hareketimizin tasfiye edilmesine dair yeni konseptler devreye konuldu. Bir; Önder Apo'yu haktan, örgütten koparma, iki; örgüt içinde Önderliğin ideolojik ve yaşamsal çizgisini saptırma, üç; devletçi, iktidarcı, işbirlikçi, ilkel milliyetçi çizgiye dayalı anlayışları geliştirme ve örgüt içi parçalanmayı yaratma amaçlı, PKK'yi başkalaştırmayla bitirmek için harekete geçildi.

Bu dönemde dış saldırılar kadar iç saldırılarla da Özgürlük Hareketimizin ve halkımızın direnişini kırmak istediler.

Bu dönemde dış saldırılar kadar iç saldırılarla da Özgürlük Hareketimizin ve halkımızın direnişini kırmak istediler. Uluslararası hegemonya içimizden kaçan ihanetçiler yoluyla güdümlü bir PKK yaratmak istedi. Yani Önder Apo'nun yaratmış olduğu PKK'nin özü değiştirilerek, çizgisi ötekileştirilerek, Önder Apo'nun düşüncesine, felsefesine ve yaşam anlayışına ters düşen sahte bir PKK ve sahte önderlerin yaratılması hedeflenmiştir.

Uluslararası hegemonya içimizden kaçan ihanetçilerin yoluyla güdümlü bir PKK yaratmak istedi. Yani Önder Apo'nun yaratmış olduğu PKK'nin özünde değiştirilerek, çizgisi ötekileştirilerek, Önder Apo'nun düşüncesine, felsefesine ve yaşam anlayışına ters düşen sahte bir PKK ve sahte önderlerin yaratılması hedeflenmiştir. PKK'nin ideolojik, siyasal, sosyal, kültürel, askeri anlayış ve ahlakına, yaşam felsefesine kapitalist-modernist anlayışlar dayatılarak, Önder Apo'nun ideolojik çizgisi sapıtırılmak istenmiştir. Önderliğimiz İmralı'da, kapitalist sistemin bu tehlikeli oyununu fark etti. 'Bir Halkı Savunmak' adı eserinde kapitalist sistemin saldırılarına dikkat çekerek hem Özgürlük Hareketi'ni hem de halkımızı uyardı. İç ve dış saldırıların amacının özgür Kürd, özgür insanı, özgür kadını bitirmek; güdümlü, işbirlikçi Kürd ve köle kadını yaratmak olduğunu belirtti.

Dolayısıyla Önderliğimiz, başta hareket olarak yaşadığımız sorunlara karşı tavrını net bir biçimde ortaya koydu. Halkı ve örgütü duyarlı kılmayı amaçladı. Önderliğe, şehitlere ve Özgürlük Mücadelesi'nin bütün değerlerine doğru temelde sahip çıkılması için perspektifler geliştirdi, örgütümüzü çıkarmadan kurtararak, yeni dönem mücadelesinin nasıl olması gerektiğini ortaya koydu. Önderliğe ve özgürlük çizgisine bağlı olan halkımız, binlerce yoldaşımız devrimin ve mücadelenin gereklerine göre hareket ederek komploya karşı büyük bir direniş ruhu sergilediler.

Önder Apo'ya tam katılmakla 'yetersiz yoldaşlık' aşılır

İmralı süreciyle başlayan tarih, Özgürlük Mücadelemiz açısından yeni bir süreç ve yeni bir tarihtir. Önderliğimiz, İmralı'da bin yılların erkek egemenlikli zihniyeti, iktidar ve devlet odaklı gelişen toplumsal şekillenmenin ruhsal, düşünsel, fiziksel ve zihinsel anlamda yarattığı tahribatların tarihsel ve toplumsal kaynağını görerek, geçmişten günümüze kadar uzanan toplumsal realiteyi çözümlenerek, bu anlamda büyük buluşlar yarattı. Devlet ve iktidar eksenli kurulan kurumların ve merkezi yapılanmaların halklar, cinsler, kültürler arasında büyük eşitsizliğe, dengesizliğe neden olduğunu, doğal toplum zihniyetinin güncelleştirilerek yaşamsallaştırılmasıyla bu zihniyetin aşılacağı, aksi takdirde çıkarılara dayalı savaşların, kirli oyunların derinleştirilerek yeni katliamlara yol açabileceğini defalarca belirtti. Yani sıra egemenlikli güçlerin mevcut gerçeğini çarpıcı bir şekilde ortaya koydu.

Önderliğimiz İmralı'da, bütün imkansızlıklara ve yaşadığı zorlu koşullara rağmen, esaret şartları altında büyük direnişle ciltler dolusu düşüncelerini, yoğunlaşmalarını bizlere sundu. En son savunması için ise; "Sağlığımızdan daha önemlidir" diyerek, bizlere sunduğu düşüncelerinin anlam ve önemine dikkat çekti. Bizler; Önderliğimizin sabır, direnme ve düşünce gücünden güç ve moral aldık. Hatta ayakta kaldık ve kalıyoruz. Oysa bizlerden istenilen sadece bu değildi. Örgüt kadroları olarak yapmamız gereken çok şey var. Birçok yönüyle elimizde imkanlar olmasına rağmen, Önderliği yerinde ve zamanında anlama ve uygulamada ciddi yetersizlikler yaşadık. Eğer Önderlik 18 yıl boyunca esaret altında yaşıyorsa bunda bizlerin de üzerimize düşen görevleri yapmada başarılı olmayışımızın ve yaşadığımız yetersizliklerin payı var. Yani, imkansızlıklar içinde büyük bir direnme gücüyle, bizlere büyük düşünce ve imkanlar sunan Önderliği yüzde biri kadar da çabalasaydık, kuşkusuz daha büyük

gelişmeler sağlanacaktı. Hatta Önderliğimizin eli daha fazla güçlenir ve durumu daha farklı olabilirdi. Önderliğimizin koşullarını da değiştirebilirdik.

Bizler gündemlerimizi yeterince belirleyemedik. Gündemimizi Önderliğin yaşadığı gündemlerle paralel tutamadık. Örgüte, çalışmalara ve yaşama kendimize göre katıldık. Bireysel, kendine göre, keyfi duruşlarla Önderliğe ve örgüte katıldık. Yani Önderliğin gündemini yaşamak, Önderliğin gündemine girmek bizlerde zayıf kaldı. Oysaki Önderlik gerçeğinde; Önder Apo'yu komple yaşamakla, Önder Apo'ya tam katılmakla yarım ve 'yetersiz yoldaşlık' aşılır. Önder Apo, Önderliğe katılım ve mücadele gerçeğine yaklaşımdaki yetersiz yoldaşlığın yarattığı sonuçları defalarca değerlendirdi. Nedir yetersiz yoldaşlık? Yetersizlik, yarım kalmışlığı ifade eder. Yani bir şeye tam katılmama, bir şeyi tam yapmama, biraz partili olma, biraz parti dışında kalma, biraz partiyi yaşama, biraz da kendini yaşama, biraz Önderliği yaşama, biraz da başkalarını yaşama anlamına geliyor yarımılık.

Biz örgüt kadroları olarak Önder Apo'ya tam katılmadığımız, yarım katıldığımız için yetersiz yoldaşlığı aşamıyoruz. Önder Apo'ya tam katılmak; Kemaller, Hayriler, Zilanlar gibi düşünmek, onlar gibi katılmak ve yaşamakla olur. Kemal Pir yoldaşın düşüncesi, eylem çizgisi ve yaşam tercihi nettir. Bu esaslar üzerinden Önderlikle yoldaşlığı da doğru ve tamdır. Zilan yoldaş, Önderlik gerçeğine olan bağlılığını söz ve eylem çizgisinde ifade etmektedir. Zilan yoldaşın Önderliğe bağlılığı ve Önderlikle yoldaşlığı zafer temelindedir. Bu yüzden Önderlik Zilan yoldaş, "Zafer Tanrıçası" olarak tanımladı. Önderliği yaşama ve yaşatma ölçüsü ilke düzeyindedir.

Şehitlerin Önder Apo'ya bağlılığı komploju anlamsızlaştırmıştır

Yine Viyanlardan Mehmet Tunç, Sévê ve Çiyagerlere kadar yüzlerce kahraman şehidimiz Uluslararası Komplo'ya karşı en üst düzeyde tavırlarını fedaice ortaya koymuştur. "Bizi ihanete, teslimiyete ve kirli oyunlarınıza alıştırıramayacaksınız" diyerek, direnişçi ruh ve duruşlarıyla, eylemleriyle mücadelede öncülük yaparak sıradanlığı, pasifliği, yenilgiyi reddetmişlerdir. Bu temelde Önderlik çizgisinde ve özgür yaşam ilkelerinde ısrar ederek Önderliğe olan bağlılıklarını ortaya koymuşlardır. Önder Apo'nun öğretilerinde bilinen binlerce yoldaşımız, Önderliğe olan bağlılıklarını en doğru temelde ortaya koymuştur. Önderlikle yoldaşlık ilişkisinde kendileri ile Önderlik arasındaki engelleyici duvarları yıkarak, tutku düzeyinde, aşk düzeyinde bağlılıklarını ifade etmişlerdir.

Uluslararası Komplo'nun ilk gününden günümüze kadar, İmralı sistemine karşı yüzlerce yoldaşımız tepkilerini kapsamlı ve güçlü bir şekilde göstermiştir. Onlarca yoldaşımız bedenlerini ateşe vererek, Önderliğimiz etrafında ateşten çember oluşturarak komploya karşı en görkemli cevabı vermiştir. Düşmanın "Gelin teslim olun" çağrısına karşı Şaristan yoldaşın "Evet geleceğiz ama ateşten top olup geleceğiz" diyerek kendisini düşmanın merkezinde patlatması eylemi, düşmanın yüreğine büyük korku salmıştır. Önder Apo tarihte hiç rastlamadığımız bir önderlik gerçeğini yarattı. Dünyanın hiç bir yerinde bir önderin bu denli halkıyla, yoldaşlarıyla bir ruh ve düşünce birlikteliğini yarattığı görülmemiştir. Önder Apo'nun Kürdistan toplumunda yarattığı emeğin, güzelliğin ve sevginin

aşka ve bağlılığa dönüşmesi bir ilktir. Dolayısıyla bu bağlılık ve sevginin gücü, her aşamada komploju anlamsızlaştırmıştır.

Komplonun bir hedefi de PKK'nin yaşam çizgisidir

Komplonun diğer bir amacı ise; Özgürlük Hareketimizin yaşamsal çizgisi ve duruşunu anlamsızlaştırarak özellikle kadın özgürlük çizgimizi yozlaştırmak, yaşam anlayışımızı muğlaklaştırmak, çarpık özgürlük anlayışını oturtmaktır. Uluslararası Komplo'yla birlikte egemenlikli sistem en fazla kadını hedef almıştır. Zira kadın öncülüğünde gelişen Özgürlük Mücadelemiz egemenlikli sistemin reddi üzerinden gelişmiştir. Kürdistan'da örgütlü bir güç olan Özgür Kadın Hareketimiz, son yıllarda dünyanın birçok alanında da önemli adımlar atmıştır. Özellikle Rojava'da YPJ'nin ve Kongra-Star'ın açığa çıkardığı örgütlü kadın iradesi ve kadın eylemselliğinin etkinliği ve yetkinliği, bütün dünyanın dikkatini çekmiştir. Yine Bakur'da ulaşılan kadın örgütlülüğü, etkinliği; siyasal, sosyal alanda kadın kurumlaşmasının yaygınlaşması ve tüm alanlarda kadının cesur ve kaygısızca direnişlerde öncülük

türlü tecavüz ve işkencelerden geçirilmektedir. Tüm bu saldırılar gelişen kadın mücadelesine karşı artmıştır. Özellikle saldırılar Önder Apo'nun geliştirmiş olduğu özgür kadın çizgisine ve örgütlülüğüne karşı bilinçli bir konsept temelinde gerçekleştirilmektedir. Kadına karşı küresel düzeyde bir saldırı var. Tüm bu saldırı ve cinsiyetçi şiddete Kobanê'den, Cizir'den Sür'dan ve diğer direniş alanlarından büyük direnişlerle cevap verilmiştir. Kadın Özgürlük Mücadelesi karşısında başta faşist AKP iktidarı ve çeteleri olmak üzere tüm egemen rejimlerin ve iktidarların saldırıları boşa çıkmış ve kadın mücadelesi, direnişi dalga dalga büyüyerek tüm dünyaya yayılmıştır. Bu anlamda kadın kendi emeğiyle, direnişiyle Önderliğe bağlılığını bir kez daha ortaya koymuş, özgürlük mücadelesindeki ısrarını ve kararlılığını tüm baskılara rağmen sürdürmüştür.

Komplocu güçlerin yenilmekten başka bir şansları kalmamıştır

Dördüncü komplo süreciyle esas olarak Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Paradigmamızın yaşamsallaştırılmasının engellenmesi hedef-

rinleştirilmesiyle verilmiştir. Ardından başta Cizir, Sür, Şirnex, Nisêbîn ve Bakurê Kurdistan'ın birçok kentinde saldırılar, katliamlar, tutuklamalar, faili meçhullerle soykırım amaçlı topyekun imha süreci başlatıldı. Ve bu süreç devam etmektedir. Her gün onlarca insan tutuklanmakta, OHAL uygulamaları sınırsızca devam etmektedir. Komplonun 18. yılında karşı karşıya kaldığımız soykırım konseptinin tüm faşizan saldırılarına rağmen Kürt halkı tüm dinamikleriyle her zamankinden daha fazla ayakta. Özgürlük Mücadelemizi, devrimimizi zafere taşımanın imkanları her açıdan artmıştır. Kürdistan'ın her yerinde, Ortadoğu'da, Avrupa'da faşizme ve Uluslararası Komplo'ya karşı direniş ve devrim cephesi büyüyerek gelişmektedir. Rojava, Kobanê ve Şengal devrimleri, Kürt halkının özgürlük tarihine büyük değerler kazandırmıştır. Kürt halkı ve Kürdistan devrimi geçmişle kıyaslanamayacak düzeyde başarılar sağlamıştır. Dolayısıyla komplocu, soykırımcı güçlerin, Önder Apo'nun ve Kürt halkının muhteşem direnişi karşısında yenilmekten başka bir şansları kalmamıştır.

Sonuç olarak; 2016 yılında başta Önderliğimizin mücadelesi olmak üzere, halkımız ve gerilla güçlerimiz

Berwar Amed (Hamdiye Kapan)

2016 yılında başta Önderliğimizin mücadelesi olmak üzere, halkımız ve gerilla güçlerimizin Kürdistan'ın her tarafında düşmanın saldırılarına cevap niteliğinde gerçekleştirdikleri savunma savaşı ve büyük fedai eylemleri bir kez daha Uluslararası Komplo'yu boşa çıkarmıştır. Bu temelde; 2017 yılında Önderliğimizin özgürlüğü ve Kürdistan'ın statüsü için bütün mücadele alanlarımızda üzerimize düşen görevleri büyük bir güç ve moralle karşılamak öncelikli görevimizdir.

yapması hem komploya cevap olmuş hem de kadının gelişme ve örgütlenme düzeyini açığa çıkarmıştır.

Özellikle Bakur özyönetim direnişlerinde Botan'da, Amed'te, Nisêbîn'de onlarca kadın yoldaşın destansı direnişi erkek egemen zihniyetinin kalelerini yıkmıştır. Axinlerin, Rükenerin, Berfinlerin büyük direnişleri bir kez daha kadın şahsında tanrıça kutsallığının erdemini ve güzelliğini tarihe yazdırmıştır. Kadının direnişini, mücadelesini ve özgür varlığını kendisi için tehlikeli gören egemen sistem bu dönemde de en fazla kadına saldırmıştır. Özellikle Ekin Van arkadaşın cenazesine gösterilen uygulamada da bir kez daha açığa çıktı ki; erkek egemen sistem, bilinçlenen ve özgürlük mücadelesini veren kadına karşı alabildiğine acımasız ve zalimdir.

Toplumda da her gün yüzlerce kadın şiddete uğramakta, tutuklanmakta, her

lenmiştir. Yani sıra Demokratik Özerklik projemizin önü alınmak, Özgürlük Hareketimiz ve devrim değerlerimiz kapitalist sisteme eklenmek istenmektedir. Bu anlamda her dönemden daha fazla ideolojik, siyasal, kültürel alanlarda saldırılar yoğunlaştırılmıştır. Yine AKP'nin süreci hep oyalama politikasıyla doldurması, Önderliğimizin geliştirdiği tüm demokratik çözüm yollarının tıkılması ve çözümsüzlükte ısrarın dayatılması dördüncü komplo aşamasıyla bağlantılıdır. Dördüncü komplo süreciyle de sonuç alamayan komplocu güçler topyekun saldırı konseptine başlamışlardır.

Gelinen aşamada topyekun bir savaş süreci içindeyiz. AKP-MHP faşizmi, tüm Kürdistan'ı ve Kürt toplumunu katliamdan geçirmek için bütün gücünü seferber etmiştir. Kürt halkına uygulanmak istenilen bu katliamın startı Önderliğimizle görüşmelerin kesilmesi ve tecridin de-

Kürdistan'ın her tarafında düşmanın saldırılarına cevap niteliğinde gerçekleştirdikleri savunma savaşı ve büyük fedai eylemleri bir kez daha Uluslararası Komplo'yu boşa çıkarmıştır.

Bu temelde; 2017 yılında Önderliğimizin özgürlüğü ve Kürdistan'ın statüsü için bütün mücadele alanlarımızda üzerimize düşen görevleri büyük bir güç ve moralle karşılamak öncelikli görevimizdir. Bunun için Önderliğimizden aldığımız bilinç ve güçle, Bakur ve Rojava direniş şehitleri başta olmak üzere tüm devrim şehitlerimizin bize verdiği sorumluluk bilinciyle; PAJK ve PKK'nin öncülük ve militanlık ilke ve ölçüleri temelinde, güçlü ve iddialı bir duruş ve tarzla süreci karşılamamızı, tüm saldırıları ve komploju boşa çıkaracağı gibi bizi en yakın zamanda Önderliğimizle, özgür halkımız ve özgür gelecekle buluşturacaktır.

Demokratik Sosyalizmin öncülüğünü bugün PKK yapıyor

Duran Kalkan

Kürdistan'daki diğer bütün ideolojik-politik eğilimlerden çok daha fazla PKK eğilimi; ulusal ile uluslararası alanlar arasındaki dengeyi en doğru ve etkili kuran bir hareket olmayı başarmıştır. Bu konuda Rêber Apo'nun yaratıcı, ulusal olan kadar uluslararası olana da önem veren, değer biçen yaklaşımları, özgürlük ve demokrasi için üretilen her değere duyduğu derin saygı böyle bir teori ve pratiğin gelişmesinde belirleyici rol oynamıştır.

Kuşkusuz diğer sorunları yanında her devrimin önemli bir sorunu da; yerel ve ulusal olanla genel, enternasyonal, yani uluslararası olanın teorik ve pratik düzeyde uygun bir dengeye kavuşturulmasıdır. Kesinlikle önemli rol oynamak kadar, başarılı olmak da böyle bir dengeyi doğru tutturmaya bağlıdır. Hiçbir muzaffer devrim kendini dışarıdan, çevresinden, bölgesel ve küresel düzeyde yaşanan mücadelelerden soyutlayarak, onlardan kopartarak dar, yerellik ve ulusallık içinde başarı kazanamaz. Bu tür yaklaşımlara; dar milliyetçi yaklaşım deniyor. Bunun tersi olarak kendi somutunu, yerel özelliklerini, ayırt edici yanlarını görmeden, bu temelde yaratıcı yaklaşım geliştirmeden, 'Ben enternasyonalim ve uluslararası oluyorum' diyen, sadece dışta, dünyanın değişik alanlarında olup bitenleri öğrenip tekrarlayan da elbette devrimci teori ve pratik geliştiremez. Genel devrimsel hareketlerde böyle iki yönlü hatalı yaklaşıma sık sık rastlanmaktadır. Yerel, ulusal kalan dar milliyetçi olarak değerlendirilirken sadece dışarıda olanlarla hareket edenler de dogmatik, teorik kalan hareketler biçiminde değerlendirilmişlerdir. Bu gerçeklik; ulusal, sınıfsal, cins çelişkileri gibi her türlü toplumsal çelişkiler temelinde gerçekleştirilen devrimsel mücadeleler açısından geçerlidir. Özellikle de yirminci yüzyılın ulusal kurtuluş hareketlerinde dar ulusalcı çizgi daha çok etkinlik göstermiştir. Bu açıdan ulusal özgürlük mücadelelerinin, yerel, ulusal darlığa düşmemeleri, başarı kazanmaları açısından çok önemli ve dikkat edilecek bir husus olmuştur.

Genel özgürlük devrimleri için geçerli olan bu kural, kuşkusuz Kürdistan Özgürlük Devrimi ve bu temelde PKK gelişimi ve gerçeği açısından da geçerlidir. Kürdistan gibi parçalanmış, adı, kimliği yasaklanmış, katı bir inkar ve imha sürecine alınmış bir ülke ve toplum varlık ve özgürlük mücadelesi olarak PKK'nin de geliştirdiği mücadelede ulusal yanı ile uluslararası yanı oldukça doğru geliştirmesi zorunlu olmuştur. Kuşkusuz, Kürdistan gerçeğinin yaratıcı bir biçimde tahliline dayanan bir ulusal çözümleyiciliği olduğu kadar uluslararası gelişmeleri dikkate alan, onlarla bütünleşen, küresel düzeyde tüm ezilenlerin yürüttüğü özgürlük mücadelelerinin Kürdistan'daki kolu olma gibi bir konumu ifade eden enternasyonalizmi de vardır. Kürdistan'daki diğer bütün ideolojik-politik eğilimlerden çok daha fazla PKK eğilimi; ulusal ile uluslararası alanlar arasındaki dengeyi en doğru ve etkili

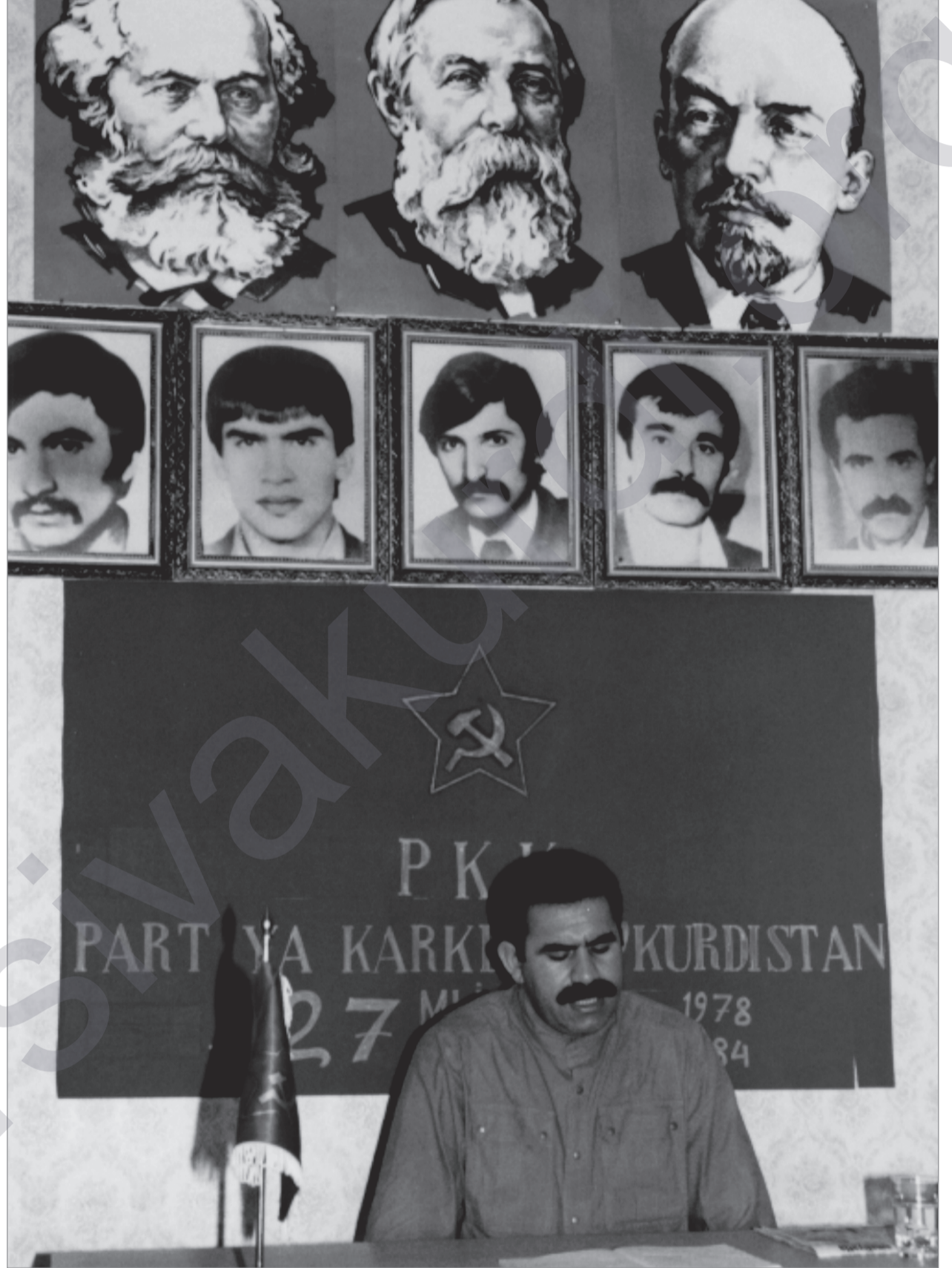
kuran bir hareket olmayı başarmıştır. Bu konuda Rêber Apo'nun yaratıcı, ulusal olan kadar uluslararası olana da önem veren, değer biçen yaklaşımları, özgürlük ve demokrasi için üretilen her değere duyduğu derin saygı böyle bir teori ve pratiğin gelişmesinde belirleyici rol oynamıştır.

Bu çerçevede PKK Hareketi'nin enternasyonal karakteri üzerinde durmak, böyle bir yanının neden ve nasıl geliştiğini, günümüzde hangi boyutlara ulaştığını görmek oldukça önemli ve anlamlıdır. Hem PKK Hareketi'ni doğru tanımak açısından hem de onun değişik bölgeler ve insanlık üzerindeki etkisini doğru anlamak ve mümkünse dünyanın değişik alanlarına PKK öncülüğündeki Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin ortaya çıkardığı teorik ve pratik birikimi yayarak, yeni özgürlükçü ve demokratik gelişmelere yol açmak büyük önem ve anlam ifade etmektedir.

Sosyalist ideoloji ve ulusal kurtuluşçu çizginin en son ulaştığı ülke Kürdistan'dır

Bu noktada biz öncelikle PKK'de enternasyonalizmin neden ve nasıl var olduğunu daha somut bir biçimde tanımlamayla işe başlamak durumundayız. Evet, her devrimin ulusal olduğu kadar enternasyonalist olma zorunluluğu başarı kazanabilmek için vardır ama Kürdistan gibi bir ülkede bunun daha farklı özellikleri söz konusudur. PKK'nin neden ve nasıl enternasyonalist olduğunu tanımlarken aslında iki neden ve bir sonuç üzerinde durmak bizce daha önemli ve öğretici olacak.

Birinci neden; PKK'nin ortaya çıktığı koşulların içerdiği temel özelliklerdir. 1970'lerin ortasının taşıdığı özellikler dünya genelinde bilinmektedir. Bu dönem sosyalizm ve ulusal kurtuluşçu hareketlerin küresel düzeyde en güçlü olduğu, dünyanın dört bir yanındaki tüm insanlığı etkilediği bir dönemdir. Aslında denebilir ki, sosyalist ideolojinin, ulusal kurtuluşçu çizginin en son ulaştığı ülkelerden birisi Kürdistan olmuştur. Belki de sonuncusu bile denebilir. Böyle olması şartı da değildir. Çünkü Kürdistan'a dayatılan imha ve inkar sistemi gibi, yüzyıla yayılan soykırım rejimi gibi bir başka rejim örneği dünyanın hiçbir yerinde bulunmamaktadır. Bu çerçevede kimliği yasaklanan, dünyadan tecrit edilen ve tüm küresel düzeydeki gelişmelerle bağlantısı kopartılarak, soykırım temelinde yok edilerek istenen bir siyasi-askeri sürecin varlığından söz ediyoruz. Bu nedenle de yirminci yüzyılın ortalarında bütün insanlık sosyalist ve ulusal kurtuluşçu

düşüncelerle donanır, bu temelde örgütlenip eyleme geçerken, en geri toplumlar bile hızla bilinçlenip örgütlenerek büyük ulusal kurtuluş mücadeleleri verirken, Kürdistan'ın böyle bir sürecin uzun süre dışında tutulduğunu biliyoruz.

Ancak bu tecrit konumu 1970'lerin başlangıcından itibaren kırılıp aşılabiliyor. Bunun da birçok nedeni vardır. Bunların başında ve en önemlilerinden birisi; ABD öncülüğündeki kapitalist modernite sisteminin geliştirdiği yeni sömürgecilik sistemi oluyor. Aslında küresel sermayenin ve ona bağlı gelişen Türk tekelci sermayesinin daha fazla kar elde edebilmek için Kürdistan'ın yeraltı ve yerüstü zenginliklerini sömürme talebi, soykırım rejiminin Kürdistan'a ve Kürt toplumuna dayattığı tecridin kırılmasında önemli bir rol oynuyor. Bununla birlikte küresel düzeyde gelişen devrimci hareketlerin giderek etkisini Kürdistan'a taşımasının da rolünü görmeliyiz. 1968 gençlik devrim hareketinin, buna dayalı olarak 1971 Türkiye devrimci gençlik direnişinin derin etkileri var kuşkusuz. Bunlarla birlikte 1970'lerin ortalarında gelişen,

dünyada zafer kazanan sosyalist hareketlerin Vietnam'da, Küba'da, Afrika'da muzaffer olan ulusal kurtuluş devrimlerinin yaygın etkisi var. Bunlar temelinde, Türkiye'de resmi ideoloji denen Kemalizm'in kırılarak çeşitli toplumsal kesimlerin kendi çıkarları doğrultusunda ideolojik-politik akımlar geliştirip, örgüt ve eyleme geçmeleri de Kürdistan'da ulusal özgürlük temelinde farklı akımların doğmasına ve mücadeleye yönelmesine yol açıyor.

Kürdistan'da PKK'nin de ortaya çıktığı bu noktada, çeşitli ideolojik-politik eğilimlerin, akımların orta sınıf temelinde doğup geliştiği bir dönem yaşanıyor. Tüm bu gelişmeler yoğun bir şekilde Kürt aydınlanmasını, kültürel soykırım temelinde gelişen Kürt aydın gençlik yapısı denilen ama aslında Türkleştirilmek, ulusal başkalaşıma uğratılmak üzere şekillendirilen toplumsal kesim üzerinde önemli bir etkide bulunuyor. Bu noktada önemli iki nedeni şöyle ifade edebiliriz. Birincisi; genelde böyle bir eğilim vardı. Küresel düzeyde sosyalist hareket, ulusal kurtuluş mücadelesi çok etkindir, çok yaygındır. Do-

layısıyla düşüncede ve pratikte ulusal özgürlük ve demokrasi mücadelesine girenlerin bunun dışında kalması mümkün değildir. PKK'nin ortaya çıktığı dönem itibarıyla; kendi içinde çeşitli parçalılık ve ayrılıkları içerse de, sosyalist düşünce ve pratik ve ulusal kurtuluş devrimlerinin zafer kazanıcı yanlarının tüm halklar, ideolojik-politik eğilimler üzerindeki etkisi başatır.

Dolayısıyla bütün yeni doğan hareketler bunlardan etkilenmek, bunları görmek durumundadır. Bunların dışında kalarak bir ideolojik-politik eğilim haline gelmek mümkün değildir. Bu temelde sadece PKK değil, Kürdistan ve Türkiye'de 1970'lerin başında ve ortasında doğup gelişen bütün ideolojik-politik akımlar, dünyanın dört bir yanında gelişen sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerinin teori ve pratiğinden etkilenmişlerdir. Türkiye'deki sol-sosyalist hareket de etkilenmiştir. Özellikle Kürdistan'daki orta sınıfa dayalı yeni doğan ideolojik-politik gruplaşmalar da bundan etkilenmiştir. Burkaycılık, DDKD'cilik, Rizgarçılık biçiminde gelişen küçük burjuva akımlar, genelde PKK'nin re-

formist, küçük burjuva, milliyetçi çizgi biçiminde tanımadığı akım da bu etkinin dışında kalmamıştır. Hatta öyle ki, yarı feodal, yarı burjuva KDP çizgisi bile bu gelişmelerden etkilenmek durumunda kalmıştır. 1975 yenilgisi ardından, 1979'da yeniden yapılanan KDP'nin programı ve tüzüğü incelendiğinde ilginç bir görüntü ile karşılaşmak mümkündür. Çünkü orada tamamen Marxist-Leninist ideolojiye bağlı, sosyalizmi esas alan bir KDP kuruluşunun gerçekleştirildiği, en azından kağıt üzerinde yazılmaktadır.

Kısaca şunu ifade etmek istiyoruz; PKK'nin doğduğu dönemin koşulları ve özellikleri sosyalizm ve ulusal kurtuluş devrimleri açısından o kadar güçlü ve başatır ki, sadece emekçi kesimlere dayalı ulusal ve sınıfsal hareketler değil, orta sınıf hareketleri de yani küçük burjuva kesimlere dayalı hareketler de, hatta egemen, feodal, burjuva sınıfa dayalı hareketler de bu gelişmelerden etkisini şu veya bu biçimde almış, kendilerini onların bir parçası olarak tanımlamak durumunda kalmışlardır. Dönemin temel karakteri ve özelliği budur. Dolayısıyla böyle bir dönemde doğan bir hareket olarak PKK'nin de dünyanın değişik alanlarında, Avrupa'da, Doğu Asya'da, Afrika'da, Latin Amerika'da gelişen sosyalist ve ulusal kurtuluş devrimlerinden etkilenmesi, onları incelemesi, onlarla maddi-manevi ilişki ve dayanışma içerisinde gelişme göstermesi çok doğaldır. Bunun dışında kalmak anormal olurdu, imkansız olurdu. Dolayısıyla önemli bir neden olarak 1970'lerin ortasında dünyada sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerinin çok etkili ve güçlü olması ile ulusal kurtuluş devrimlerinin Afrika'da ve Doğu Asya'da büyük zaferler kazanmış olması gösterilebilir.

Sosyalist hareketler ve ulusal kurtuluş mücadelelerinin Kürdistan'a etki düzeyi

Bu noktada etkilenme geneldir. Herkes bir etkilenme içinde olmuştur. Fakat PKK'nin dünyanın dört bir yanında yaşanan devrimci gelişmelerden etkilenme biçimiyle, reformist, küçük burjuva milliyetçiliğinin ya da ilkel-milliyetçi çizginin etkilenme durumları farklı olmuştur. Örneğin ilkel-milliyetçi çizgi tamamen kendisini ortama uydurmak, dünyada yaşanan devrimlerden dışlanmamak, sosyalist hareketlerden güç ve destek almak için pragmatik ve çıkarıcı bir yaklaşımla kendisini sol, sosyalist çizgide göstermeye çalışmıştır.

Özellikle de 1975 yenilgisi, bunda ABD'nin rolü, Irak ve İran devletlerinin anlaşmış olmalarının yarattığı tepkisel durum KDP'yi böyle bir çizgi tanımlamasına götürmüştür. Aslında bunun özümsemesi, böyle bir çizginin benimsemi ve hazmedilmesi kesinlikle yoktur. Zaten belgeler incelenirse ne kadar yüzeysel, parçalı olduğu, dolayısıyla da söz konusu çizgiye pragmatist yaklaşım gösterildiği kolaylıkla anlaşılabilir. Reformist, küçük burjuva, milliyetçi çizgiyi ifade eden hareketlerinki ise daha çok dogmatik, kalıpcı, ezbere dayalı bir ilişkilendirme durumudur. Örneğin; DDKD, Özgürlük Yolu ve Rizgarî'nin teorik, programsal yapıları incelenirse bu gerçeklik rahatlıkla görülebilir. Olduğu gibi Sovyetler Birliği'nde ya da şu veya bu ülkede yaşananlar alınmış, teori ve program diye ülke adları değiştirilerek Kürdistan'a özgü parti ya da grup, hareket oluşturma adına yazıya geçirilmiştir. Burada hiçbir yaratıcılık, derinlik, yenilik yoktur. Tümünüyle şablonculuk var. Ezbere dayalı hareket etme var. Son derece dogmatik, kalıpcı bir yaklaşım söz konusu.

PKK gerçeği bunların dışındadır. Evet, PKK de bütün bu hareketlerden teorik ve pratik düzeyde yararlanmıştı.

Hatta reformist, küçük burjuva, milliyetçi ve ilkel-milliyetçi çizgiden çok daha fazla hem Ekim Devrimi temelinde Sovyetler Birliği'nde yaşanan gelişmelerden hem de Vietnam Ulusal Kurtuluş Devrimi öncülüğünde Doğu Asya'daki gelişmelerden, Mozambik, Gine gibi ülkelerin ulusal

PKK Vietnam Devrimi'ni, Küba Devrimi'ni, Afrika devrimlerini, Ekim-Rus Devrimi'ni, Avrupa'daki '68 Hareketi'ni kendi devrimi gibi gördü, Kürdistan'da gelişmiş bir devrimci pratikmiş gibi esas aldı. Onlardan dersler çıkararak, o zengin devrimci deneyimlerin derslerini alarak Kürdistan'ı tahlil etmeye, Kürdistan'da özgürlük düşüncesini ve eylemini geliştirmeye çalıştı.

kurtuluş devrimleri öncülüğünde gelişen Afrika ulusal kurtuluş hareketlerinden, Küba Devrimi öncülüğünde Latin Amerika devrimci hareketlerinden, özellikle de 1968 gençlik devriminden herkesten daha fazla etkilenmiştir. Bunları teorik ve pratik olarak incelemiş, kendisine miras olarak esas almıştır. Teorik-pratik gelişiminin temeli yapmıştır. Ama bunlara mümkün olduğu kadar ezbere, dogmatik yaklaşmamaya çalışmıştır.

Hem düşünce hem moral değer olarak onlardan büyük değerler almış ve onlara dayanarak Kürdistan gerçeğini, Kürt toplu gerçeğini, Kürdistan'a dayatılan soykırım gerçeğini anlamaya, çözümlenmeye, bu çerçevede Kürdistan ve Kürt toplu gerçeğini yaratıcı bir çözümlenmeye tabi tutmaya çalışmıştır. Bu konuda dıştan aldıklarıyla kendi gerçeğini anlama ve çözümleme çabası içerisinde olmuş, dünya halklarının ve ezilenlerinin kahramanca yürüttükleri mücadelelerin ortaya çıkardığı değerlere dayalı olarak Kürdistan ve Kürt toplumsal gerçekliğini aydınlatmaya, bu temelde bir özgürlük bilinci, teorisi, ideolojik-politik çizgisi ve bunlara dayalı özgürlük eylemi geliştirmeyi esas almıştır. Yani dıştan enternasyonalist olarak alış biçimi farklı olmuştur.

Bu konuda bir neden; dünyada 1970'lerin ortasında sosyalist hareketin ve ulusal kurtuluş devrimlerinin başat düzeyde, tüm gelişmeleri etkileyecek düzeyde bir güce sahip olmasıdır. Bu çerçevede Kürdistan'da gelişen her hareket dünyada neler olup bittiğini en azından bilmek, onlardan değişik biçimlerde de olsa bir şeyler almak durumundadır. İkinci neden ise; Kürdistan'ın tarihsel ve toplumsal gerçekliğidir. 19. yüzyıl başından itibaren Avrupa'da gelişen kapitalist modernite sisteminin baskısı altında kalan merkezi Osmanlı İmparatorluğunun, Kürdistan'a daha çok vergi ve daha fazla asker için sürekli bir askeri hareket düzenlediği, Kürdistan'daki beylik otoritelerini kırarak ellerindeki ekonomik ve askeri gücü merkezi Osmanlı yönetiminin denetimine almak istediği biliniyor. Bu temelde de 19. ve 20. yüzyıllar boyunca Kürdistan'da sürekli dış saldırının, işgalin, baskının geliştiği ve buna karşı Kürdistan'ın değişik bölgelerinin direniş içerisinde olduğu, adına isyan denen

kendini koruma direnişlerinin dönem dönem Kürdistan'ın tüm bölgelerinde yaşandığı bilinen bir gerçektir.

Bu 19. yüzyıl boyunca sürüyor, 20. yüzyılın ilk yarısında da durum budur. Yüz elli yılı geçen bir süre boyunca böyle bir dış saldırı ve ona karşı bölgesel düzeyde direnişler yaşanıyor. Dünyanın dört bir yanında ulusal bilinç, örgütlülük, eylem gelişirken muzaffer ulusal kurtuluş devrimleri verilirken Kürdistan'da yaşanan; yerel ve bölgesel düzeyde merkezi imparatorluk yönetimleri tarafından yöneltilen saldırılar karşısında direnişler oluyor.

Geçmiş olmayanın geleceği olmaz

Bu çerçevede üzerinde durulması gereken birkaç husus var. Birincisi; söz konusu direnişler dar, çok yerel, aşiretsel ve bölgesel karakterdedir. Yani ulusal bilinçten ve yapıdan uzaktır, yoksundur. Bu bakımdan da bir ulusal ruh, bilinç geliştirme, ulusal çizgi haline gelme, dolayısıyla ulusal kurtuluş hareketine dönüşme özelliğine sahip değildir. İkincisi; bu direnişler sonuçta hep yenilmiş, ezilmişlerdir. En çok gelişenler bile sonunda işgalci, sömürgeci güçler tarafından kıstırılıp, ezilmekten kendilerini kurtaramamışlardır. Yakın dönem Kürdistan tarihi dıştan saldırılar karşısında yerel, bölgesel düzeydeki direnmeler ve bu direnişlerin eziliş tarihi olmuştur. Böylece bin yıllara yayılan Kürt aşiretsel ve beylik yapılarımları güçlerini, örgütlülüklerini kaybetmiştir. Kürt beylikleri yenilip, ezildikleri gibi Kürt aşiret toplumsallığı, Kürt kültürel ulusal gelişimi de söz konusu saldırı ve çatışma ortamında ezilip dağılmaktan, ciddi tahribatlar yaşamaktan kendini kurtaramamıştır.

Böyle bir yakın tarih zemini üzerinden ulusal bilinç, örgütlülük ve eylem geliştirmek, onun ulusal kurtuluş hareketini oluşturmak için elbette bir mirasa dayanmak zorunludur. Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi'ni örgütlemek için miras arandığında, ders çıkarılacak belli bir mücadele tarihi vardır. Her bölgede direniş olmuştur ama hepsi ezilmiş, yenilmiştir. Yenilginin, ezilmenin nedenlerini bulup ortaya çıkarmak için veri çoktur. Ama sadece yenilmeyi, ezilmeyi önlemek muzaffer bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirmek için yetmemektedir. Bir de başarıyı getiren etkenleri, öğeleri görmek gerekiyor. Onları bilmek, öyle bir mirasa sahip olmak gerekiyor. Bütünlüklü bir ulusal kurtuluş hareketi geliştirebilmek için, zafer kazanan bir ulusal kurtuluş hareketi örgütleyebilmek için buna kesinlikle ihtiyaç vardır. Bilindiği gibi, 'Geçmiş olmayanın geleceği olmaz' denilir. Güçlü bir mirasa dayanmayan başarı kazanamaz.

1970'lerin ortasında PKK gibi bir hareket ortaya çıkmak isterken kuşkusuz başarıyı öngörüyor, başarılı olabilmesi için de kendisini başarıya taşıyacak bir tarihsel geçmişe, mirasa dayanması gerekiyor. Böyle bir miras arayışına girdiğinde yakın Kürdistan tarihi yenilgi ve ezilmeden öte bir şey sunmuyor. Böyle bir tarih incelemesinde yenilmenin ve ezilmenin nedenleri bulunabilir. Ama kazanmanın, başarmanın, zafer elde etmenin nedenleri, gerekleri görülemez. Böyle bir miras yoktur. Başarı mirasından yoksun olarak tarih sahnesine giren bir hareketin de başarı kazanması mümkün değildir. Yerelin, ulusal olanın tarihsel ve toplumsal düzeyde yenilgi ve ezilmeden öteye bir şey sunmadığı bir ortamda zafer kazanan bir ulusal kurtuluş hareketini teorik, ideolojik-politik, örgütsel ve eylemsel düzeyde geliştirebilmek için yeni dayanaklara, zaferi gösterecek miras dayanaklarına ihtiyaç vardır.

İşte kendisine zaferi esas alan bir hareket olarak doğan PKK, Kürdistan'ın yakın tarihinin içerdiği mirastaki söz konusu eksikliği, dünyanın dört bir yanında gelişen sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerinin kazandığı başarıları, zaferleri temel dayanak, miras yaparak gidermeyi esas almıştır. Bu bakımdan da ulusal düzeyi ele alıp değerlendirdiği kadar uluslararası düzeyi, dünyanın dört bir yanında gelişen sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerini de esas almış, değerlendirmiş, incelemiş, onlardan ders alarak o dersler temelinde kendisini yaratmayı ve yapılandırmayı öngörmüştür. Kürdistan somutunu çözemediği ve onlardan çıkan derslere dayandığı kadar dünyadaki sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketleri de çözümleyip, oradan çıkan derslere de dayanmayı esas almıştır. Bu konuda özellikle başarı için, zafer için gerekli bütün bilinci, iradeyi, moral gücü, kendine güveni, iddiayı kesinlikle zafer kazanan ulusal kurtuluş ve sosyalist devrimlerden almıştır. Böyle bir mirasa dayanmaktan kaçınmamıştır. "Bunlar Kürdistan'a özgü değil, Kürtlere ait değil" diyerek diğer halkların geliştirdiği teori ve pratiği reddetmemiştir.

Kürdistan'da eksik olan, dünya halklarının mirasından alındı

Bu anlamda halkların kardeşliğini daha baştan esas almıştır. Asya'da, Afrika'da, Amerika'da, Avrupa'da, tüm halkların, tüm ezilenlerin özgürlük ve demokrasi mücadelelerini kendi mücadelesi olarak görmüştür. Onları sanki Kürdistan'da gelişmiş mücadeleler gibi ele alıp, içerdiği derslerden yararlanmayı bilmiştir. Eğer böyle yapmasaydı zaten zafer iddiasında olan bir hareket haline gelemezdi. Çünkü sadece Kürdistan zemini böyle bir düşünce, moral, değer ve pratiğin gelişmesine imkan vermiyordu. Kürdistan'da eksik olanı dünya halklarının mirasını kendisine esas alarak gidermek durumundaydı, bu da PKK'yi daha baştan ezilenlerin birliği, halkların birliği, kardeşliği anlayışına götürdü. Diğer halkları Kürdistan halkının kardeşi olarak görmeye götürdü. Bütün dünya halklarının ve ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi için yürüttükleri

DAİŞ, AKP-MHP faşizmine karşı yürütülen mücadele dünyanın dört bir yanında gençlik, kadınlar ve tüm ezilenler tarafından dikkatle izleniyor, benimseniyor. PKK başlangıçta, doğuş döneminde dünya halklarının devrimci pratiklerinin derslerini nasıl almışsa şimdi PKK'nin devrimci pratiğinin derslerini dünyanın dört bir yanındaki halklar, ezilenler, kadınlar ve gençler alıyor.

mücadelelere büyük değer biçmeye, saygıyla yaklaşmaya, onların ortaya çıkardığı değerleri kendisine temel almaya götürdü. Bu bakış açısı PKK'yi dar milliyetçilikten uzaklaştırdı. Bu gerçeği çok iyi görüp anlamak gerekiyor. Doğuş döneminde PKK, Kürdistan'dan az, dünyanın dört bir yanında halkların ve tüm

ezilenlerin ortaya çıkardığı devrimci değerlerden çok daha fazla aldı. Kendi teorik, ideolojik-politik gelişimini kesinlikle buraya dayandırdı. Bunda herhangi bir beis görmedi. Bundan uzak durmadı, kaçınmadı. Enternasyonalist ruhu, bilinci, yaklaşımı, Kürt halkını dünya halklarıyla ve ezilenleriyle bir, ortak, kardeş görme tutumu işte böyle gelişti.

Bu noktada da hem Kürt egemen sınıfının eğilimi olan ilkel-milliyetçi çizgiden koptu hem de Kürt orta sınıfının eğilimi olan reformist, küçük burjuva, milliyetçi çizgiden koptu. İkel-milliyetçi çizgi kaba bir Kürtçülük geliştirmiyordu. Reformist, küçük burjuva milliyetçiliği ise son derece dar, bencil, yereli öne çıkartan, Kürde ait olan her şeyi abartan, Kürt toplumundaki zayıflıkların hiç birisini eleştirmeyen bir yapıdaydı. Aslında zayıf, geri olmasına rağmen diğer halklara karşı üstünlük tutumunu esas alan kof bir Kürt milliyetçiliğini savunan karakterdeydi. Onların hepsi dar milliyetçi çizgide kaldılar. Kürdün her şeyini doğru, olumlu, mükemmel görürler ve diğer halkları hakir görmeye yöneldiler. Oysaki diğer halklardan alınacak değerler çok fazlaydı. Kürt toplumunun ortaya çıkardığı tarihsel pratik ise yenilmiştir, ezilmiştir, başarılı olamamıştır, eleştiriyeye muhtaçtı.

Kürtlerin yaptığı her şey iyi, güzel değildi. Dünyada hiçbir toplumun kabul etmeyeceği bir inkar ve imha sistemini, kültürel soykırım rejimini kabul eden duruma düşmüştü ya da düşürülmüştü. Doğrudan kendi isteğiyle böyle bir statüyü kabul etmemiştir ama imha ve inkar sistemi temelinde geliştirilen sömürgeci, soykırımcı saldırılar karşısında birlik olarak, bunun gerektirdiği bilinci, eylemi, örgütlülüğü geliştirerek onu yenilgiye uğratabacak, ulusal özgürlüğü sağlayacak bir pratiğin de sahibi olamamıştır. Evet; saldırgan güç, yabancı egemenlik, dış saldırı, sömürgeci, soykırımcı sistem faşistti, vahşiydi, katliamcıydı, insanlık suçu işliyordu ama en azından onun karşısındaki Kürt duruşu da kendi içinde parçalıydı, bilimsizdi, örgütsüzdü, taktiksizdi, zayıftı. Bu zayıflığı nedeniyle yenilmiştir. İşte bu gerçekliğin görülüp kabul edilmesi, buna göre bir eleştirel yaklaşımın gösterilmesi, mevcut durum değerlendirmesi yapılarak somut durumun kabul edilip hata ve eksikliklerinin bulunup giderilmesi gerektirdi.

İşte Rêber Apo böyle bir yaklaşımı esas aldı. Kürdistan'a da, dünya gerçekliğine de bu temelde yaklaşım gösterdi. Diğer reformist, küçük burjuva, milliyetçi akımlar ise kof bir Kürt övgüsüyle yetindiler. Dar, yerel, ulusal olanı esas aldılar. Kürt milliyetçiliğini bu temelde geliştirmeye çalıştılar. Diğer önemli bir neden de buydu işte. Kürdistan'ın yakın tarihinde yaşananları bir ulusal kurtuluş hareketi için zafer mirası oluşturmadaki zayıflığını dışardan dünya halklarının ve ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi mücadelesinin başarılı derslerinden tamamlamak gerekliydi. Başka türlü zafer çizgisinde bir ulusal kurtuluş hareketi Kürdistan'da doğamazdı. PKK, dar milliyetçiliği kırarak enternasyonalist bir yaklaşımla tüm dünya ezilenlerinin ve halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin kendi mücadelesi olarak görme, onların derslerini kendisi için temel ders olarak çıkartma yaklaşımını gösterdi. PKK enternasyonalizmi işte böyle gelişti.

PKK enternasyonalitesinde Haki Karer ve Kemal Pir

Bu iki nedenin önemli bir pratik sonucu PKK'nin örgütlenme ve eylem çizgisinde ortaya çıktı. Örneğin; reformist, küçük burjuva, milliyetçi akımlar Kürt toplumuyla sınırlı kaldılar. Kürt

milliyetçiliğini esas aldıkları için sadece Kürtlerden oluşmuş bir grup ya da örgüt konumunda kaldılar. Oysa PKK daha baştan itibaren Kürt aydın gençliğini esas almakla birlikte kendi içerisinde Türkiyeli devrimcileri, giderek dünyanın başka alanlarından gelen devrimcileri rahatlıkla kabul etti. PKK'nin teorik anlayışı, ideolojik-politik çizgisi, örgüt yapısı buna açıktı. Dar bir Kürt övgüsüne, Kürt milliyetçiliğine dayanmıyordu. Tersine ezilenlerin ulusal ve sosyal kurtuluşunu, özgürlüğünü esas alıyordu. Dolayısıyla özgürlük ve demokrasi değerlerinde birleşen, böyle bir zihniyet temelinde örgütlenme ve mücadeleye yönelen herkes PKK ortamında yer bulma, katılma, mücadele etme imkanı ve fırsatı bulabiliyordu.

PKK'nin düşünsel ve pratik ortamı buna açıktı. PKK ortamında hangi ulusal kimlikten olunursa olunsun katılıp devrimcilik yapmak için imkan ve fırsat bulmak mümkündü. Bu temelde daha ideolojik grup olmaya karar verdiği süreçte, bir ideolojik-politik çizgi haline kendisini getirirken Haki Karer ve Kemal Pir arkadaşlarıyla birlikte yürüdü Rêber Apo. Onlarla birlikte ortak devrimci düşünce oluşturulmaktan, ideolojik-politik çizgi geliştirmek için çalışma yürütmekten uzak kalmadı, kopmadı. Böyle bir ilişki içerisinde çalışarak Kürdistan'ın özgürlüğünü öngören ideolojik-politik çizgiyi geliştirdi. Daha Ankara'da ideolojik grup döneminde Kürt olmayan devrimcilere kendi bünyesinde yer verdi, Kürdistan'a dönüş, partileşme sürecinde ise tümüyle PKK ortamı bu tür farklı uluslardan devrimciler için katılıp mücadeleye geliştirmeye hep açık oldu.

Böyle bir yapıda olmasında kesinlikle PKK'nin teorik gelişiminin, ideolojik-politik çizgisinin buna açık olmasının payı vardır. Bu da 1970'lerin ortasında dünya halklarının devrimci deneyimlerini Kürdistan'a taşıyan bir hareket olmasından kaynaklanıyor. PKK, Vietnam Devrimi'ni, Küba Devrimi'ni, Afrika devrimlerini, Ekim-Rus Devrimi'ni, Avrupa'daki '68 Hareketi'ni kendi devrimi gibi gördü, Kürdistan'da gelişmiş bir devrimci pratikmiş gibi esas aldı. Onları kendi pratiği olarak değerlendirdi. Onlardan dersler çıkartarak, o zengin devrimci deneyimlerin derslerini alarak Kürdistan'ı tahlil etmeye, Kürdistan'da özgürlük düşüncesini ve eylemini geliştirmeye çalıştı. Onların Kürdistan'daki kolu, uzantısı oldu. Uluslararası olanı alıp ulusala taşıdı. Kuruluş dönemindeki PKK'nin enter-

nasyonalizmi böyleydi. Yani uluslararası devrimci teoriye ve pratik deneyimlere dayanarak Kürdistan devrimci hareketini teorik, ideolojik-politik, örgütsel ve eylemsel çizgide oluşturdu ve geliştirdi. Böyle olduğu içindir ki bugün Kürdistan'daki gelişmeler dünya halkları tarafından, ezilenler tarafından bu kadar ilgiyle izleniyor.

DAİŞ faşizmine karşı, AKP-MHP faşizmine karşı yürütülen mücadele dünyanın dört bir yanında gençlik tarafından, kadınlar tarafından, tüm ezilenler tarafından dikkatle izleniyor, benimseniyor. PKK başlangıçta, doğuş döneminde dünya halklarının devrimci pratiklerinin derslerini nasıl almışsa şimdi PKK'nin devrimci pratiğinin derslerini dünyanın dört bir yanındaki halklar, ezilenler, kadınlar ve gençler alıyor. PKK mücadelesini, kendi mücadeleleriymiş gibi görüyorlar. Çünkü; 1970'lerin ortasında da PKK bütün dünya halklarının mücadelesini kendi mücadelesiymiş gibi görerek doğdu. Onları kopmaz bir parçası gibi gördü. Kardeşleşmeyi, enternasyonalist birliği ve dayanışmayı bu temelde oluşturdu. Onun için şimdi bütün halklar, ezilenler PKK deneyimini sanki kendi pratikleriymiş, kendi deneyimleriymiş gibi görüyor ve esas alıyor. PKK ortamına geliyor, mücadele ediyorlar.

Böyle bir durumun gelişmesinde birinci durak olarak; 1970'lerin ortasında sosyalist ve ulusal kurtuluş hareketlerinin bütün insanlığı etkileyen güçte olması ve diğer yandan Kürdistan'ın yakın tarihinde zafer kazanan bir direniş pratiğinin bulunmaması geliyor. Bu nedenle dünya halklarının zafer kazanan deneyimlerinin derslerine ihtiyaç duyulması PKK'nin de enternasyonalizminin ruhta, duyguda, teoride, ideolojik-politik çizgide oluşmasına, gelişmesine, şekillenmesine yol açtı. Önderliksel doğuş böyle oldu. PKK'nin ideolojik grupla partileşmesi bu esas üzerinde gelişti. Bu gelişmeyi özellikle, Haki Karer ve Kemal Pir gibi Karadenizli devrimcilerin en önde Rêber Apo'yla birlikte hareket etmeleri, Kürdistan'da ulusal varlık ve özgürlük değerleri için kimsenin fazla mücadele edemez konumda olduğu bir ortamda özgürlük mücadelesinin öncü militanları olarak yer tutmaları çok önemli bir rol oynadı. Öyle ki Rêber Apo, Haki Karer için, 'Benim gizli ruhum gibiydi' dedi. Halklar arasındaki kardeşçe birliği işte bu esas üzerinde kurdu.

Kemal Pir gittiği her yerde Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin doğal önderi,

eylemcisi olarak yer tuttu, rol oynadı, kabul ve değer gördü. Bu anlamda daha '70'lerin ilk yarısında PKK'nin zihniyet ve ideolojik-politik çizgi olarak gelişimi nasıl ki dünya halklarının ve ezilenlerinin devrimci değerleri üzerinden olduysa, Rêber Apo böyle bir çizgiyi esas aldıysa, '70'li yılların ilk yarısında Haki Karer ve Kemal Pir gibi devrimcilerin PKK gruplaşması içerisinde öncü düzeyde yer alıp Kürdistan'ın dört bir yanında mücadeleye yürütmeleri de, PKK'nin enternasyonal karakterini örgüt ve eylem alanında güçlendirdi, geliştirdi. Rêber Apo'nun ortaya çıkardığı halkların kardeşliği ve birliği, ruhu, duygusu, teori ve ideolojik-politik çizgisi, Haki Karer ve Kemal Pir'in, PKK Hareketi'ne katılımında örgüte ve eyleme dönüştü, ete kemiğe büründü. PKK'nin düşüncesine uygun bir örgüt ve eylem yapısının oluşmasını sağladı. Böylece PKK, Kürdistan'daki diğer çizgilerden farkını ortaya koydu. Onlardan koşturdu. Aynı enternasyonalist bir özgürlük ve demokrasi çizgisi, bağımsızlık çizgisi olarak gelişme gösterdi. Kürt egemen sınıfının ilkel-milliyetçi çizgisinden de, Kürt küçük burjuvazisinin reformist, teslimiyetçi, milliyetçi çizgisinden de ayrı bağımsızlığı ve özgürlüğü esas alan demokratik bir çizgide gelişme göstermesini sağladı.

PKK ortamında hangi ulusal kimlikten olunursa olunsun katılıp devrimcilik yapmak için imkan ve fırsat bulmak mümkündür. Bu temelde daha ideolojik grup olmaya karar verdiği süreçte, bir ideolojik politik çizgi haline kendisini getirirken Haki Karer ve Kemal Pir arkadaşlarıyla birlikte yürüdü Rêber Apo. Onlarla ortak bir devrimci düşünce ve ilişki içerisinde çalışarak Kürdistan'ın özgürlüğünü öngören ideolojik-politik çizgiyi geliştirdi.

PKK öncülüğündeki Kürdistan Ulusal Kurtuluş Hareketi ve devrimi dünya halklarının ve ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi devriminin Kürdistan kolu olarak gelişti. PKK hep kendisini dünya devriminin bir parçası olarak gördü. Dünya halklarının özgürlük ve demokrasi devrimlerine karşı kendisini hep sorumlu hissetti. Kürdistan özgürlük devrimini geliştirerek dünya halklarının ve ezilenlerinin özgürlük ve demokrasi devrimlerine, sosyalist devrimlerine katkı sunmayı kendisine temel bir görev olarak bildi. Böylece peyeni bir hareket, ulusal değerleri esas aldığı kadar enternasyonalist de olan, dünya halklarının ve ezilenlerinin devrimci değerlerini de esas ve temel alan bir özgürlük hareketi şekillendi Kürdistan'da.

Dikkatle incelenirse; PKK'nin hem düşünsel hem de pratik duruşu diğer Kürt grup ve örgütlerinden bu yapıyla temelde farklılık arz eder. Bundan dolayı hem egemen sınıf hem de orta sınıf milliyetçiliği PKK'yi neredeyse Kürt hareketi olarak bile görmemektedir. Enternasyonalist karakteri nedeniyle daha çok dış değerlerle gelişen hareket biçiminde değerlendirilmektedir. Bu durum Kürdistan'da iki çizgi ayrışmasını çok belirgin bir biçimde ortaya

çıkarmıştır. Bir; egemen sınıfın ve küçük burjuvazinin temsil ettiği dar Kürt milliyetçiliği, dünya halkları ve ezilenlerden kopuk, onları hakir gören, daha çok egemen sınıf hareketlerine, iktidarcı, devletçi sisteme, kapitalist moderniteye dayalı olarak gelişen çizgi. İkincisi ise; PKK'nin temsil ettiği bağımsızlık ve demokrasi çizgisi, halk özgürlük eğilimi. Bu çizgi ise; her türü milliyetçiliğe karşı, ırkçı, şoven, egemen ulus milliyetçiliğine karşı olduğu kadar dar, yerel Kürt milliyetçiliğine de karşıdır. Bu çizgi Kürdistan'ın varlığını ve özgürlüğünü iktidarcı ve devletçi sistemin dışında, kapitalist modernitenin dışında, dünya halklarının ve ezilenlerinin demokratik ve sosyalist hareketinin içinde, onun bir parçası olarak görüyor, bu çerçevede Kürdistan'da iki çizgi mücadelesi çok yoğun ve etkili bir biçimde yaşanıyor.

Rêber Apo buradan hareketle, 'İki Kürt var' dedi. Bir, PKK'nin temsil ettiği özgür Kürt. İkincisi ise milliyetçiliğin temsil ettiği fosilleşmiş Kürt. Bu iki Kürt bir arada tutamazsın. Bu iki Kürt birbirine benzemez, diye tanım getirdi. Nitekim bunu son kırk yıllık devrimci pratik sürecinde net bir biçimde gördük. Devrimci pratiğin her ortamında bu iki Kürt duruşu birbirinden ayrıştı, farklılığını net ortaya koydu. Birbiriyle çelişti ve çatıştı. En son DAİŞ faşizmi karşısındaki direnişte gördük. Fosilleşmiş milliyetçi Kürtük, DAİŞ saldırıları karşısında korkup kaçarken, hiçbir varlık gösteremeyen, halk özgürlük eğiliminin şekillendirdiği fedai-özgür Kürt; DAİŞ faşizmine karşı direnen, DAİŞ faşizmini dünyada yenilgiye uğratan, saldırganlığını durdurarak faşizmin iradesini kıran bir kuvvet olarak ortaya çıktı. Bu iki Kürdün farklılığı DAİŞ saldırıları karşısında mücadelede daha iyi görüldü ve netleşti.

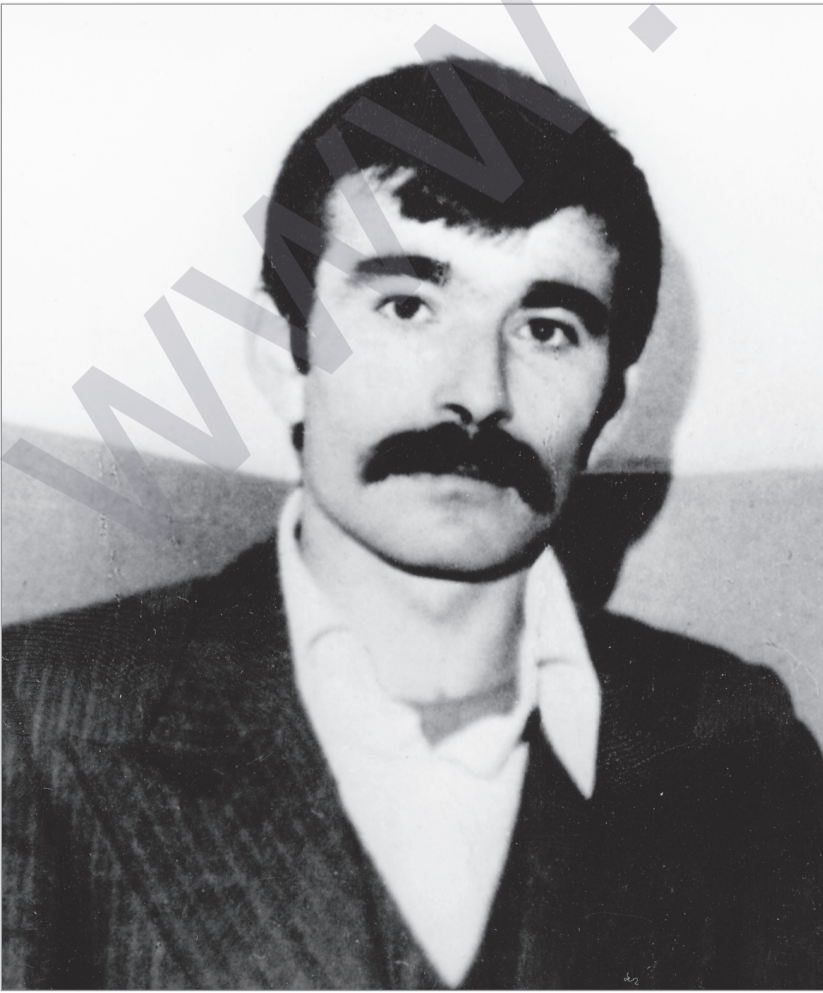
Paris Katliamı'nın uluslararası alandaki rolü

PKK'de enternasyonalist karakterin gelişmesi çerçevesinde tarihsel olarak bazı önemli duraklardan söz etmek lazım. Bunlardan ilki 9 Ocak 2013 tarihinde gerçekleşen Paris Katliamı'nın etkileridir. Paris'te Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların, üç Kürt kadın devrimcinin Türk MİT'i ve Fransız/Avrupa istihbaratının ittifakı temelinde katledilmesi olayıdır. Bu katliamı birçok

çevre, Rosa Luxemburg'un ve Karl Liebknecht'in katledilmesi gibi değerlendirdi. Paris'in göbeğinde, Kürdistan'da her türlü faşist-soykırımcı rejime karşı direnen, Kürt halkı içerisinde en çok ezilen Kürt kadınlarının temsilcileri olarak Avrupa'da devrimcilik yapan üç kadına böyle planlı ve örgütlü saldırının düzenlenmesi başta Avrupa toplumlari olmak üzere Asya'da, Amerika'da, Afrika'da birçok toplumsal kesimi, ezilenleri ve özellikle de kadınları ve kadın örgütlerini derinden etkiledi.

PKK gibi bir hareketin bu katliama karşı durması, katledilen devrimcilere sahip çıkarak onların anılarına mücadeleyi geliştirme çabası, katliamın hesabını sormak üzere davanın peşini bırakmaması bu durumu kuşkusuz daha fazla etkiledi. Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların anısına sahip çıkma, intikamlarını alma, katliamın hesabını sorma mücadelesi başta dünya kadınları olmak üzere ezilenleri derinden etkiledi. Kürdistan'ın dört bir yanında Kürt kadınlarını ve halkını daha çok mücadeleye çektiği gibi, Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin ve Kadın Özgürlük Mücadelesi'nin uluslararası ilişkilerinin gelişmesi, enternasyonal dayanışmanın güç kazanması, Kürdistan'daki devrimci değerlerin hem teorik hem de pratik bakımdan dünyanın dört bir yanına yayılması ve ezilenlerin elinde birer özgürlük ışığı haline gelmesine yol açtı. Bu da çok önemli bir süreçti.

Katliamın vahşeti ve katliama karşı mücadele tüm insanlığı, ezilenleri, özellikle de kadın ve gençleri derinden etkiledi. Bu etkileme ve bu etki üzerinden yürütülen çalışmalar; baştan itibaren dünya halklarının devrimci değerlerini alarak, onların derslerini çıkartarak Kürdistan'da devrimci teori ve pratik geliştirmeye çalışan PKK Hareketi'ni; Kürdistan'da ortaya çıkardığı devrimci değerleri dünyanın dört bir yanına yayan, tüm ezilenler için özgürlük ışığı ve değeri haline getiren yeni bir gelişme sürecinin başlatılmasına yol açtı. Özellikle Rêber Apo'nun uluslararası komploya karşı İmralı işkence sisteminde geliştirdiği Üçüncü Önderliksel Doğuş ve paradigma değişimi temelinde tüm ezilenlere özgürlük ve kurtuluş ışığını gösteren yeni felsefesi, teorisi, ideolojik-politik çizgisi, stratejik ve taktik mücadeleye anlayışıyla da birleşince söz konusu pratik çabalar Kürdistan Dev-

rimi'nin küresel düzeyde yayılması, tüm ezilenler tarafından tanınır ve derslerinin esas alınır hale gelmesine yol açtı. Böyle bir yayımda kuşkusuz birinci temel ayak Rêber Apo'nun geliştirdiği tüm ezilenlere özgürlük ve kurtuluş yolunu gösteren felsefe ve teoriydi. İkincisi; bu temelde Kürdistan'da gelişen, on binlerce şehidin kanyıyla sulanan devrimci mücadele pratiğiydi.

DAİŞ'e karşı direnişin enternasyonal boyutu

Bunlara dayalı olarak yürütülen diplomatik çalışmalar, tanıtıcı çabalar da önemli rol oynadı. Böyle bir tanıtıcı çabada Paris Katliamı'nın önemli bir etkisi oldu. 2013-2014 yıllarında Kürdistan Devrimi'nin uluslararası alana taşınmasında en önemli rolü Paris Katliamı'nın etkisi ve bu temelde yürütülen devrimci çalışmalar oynadı. Ardından bunu daha da güçlendiren, pekiştiren yeni bir durak ya da yeni bir hamle DAİŞ faşizmine karşı Şengal'de, Kobanê'de, tüm Rojava ve Başurê Kürdistan'da yürütülen direnişler oldu. DAİŞ faşizmine karşı direniş de, PKK gerçeğinin ve Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin, bu temelde Kürt halk varlığının tüm dünyaya taşınmasında ve tanıtılmasında büyük rolü oynadı. En çok yaygınlaşma DAİŞ faşizmine karşı mücadelede gelişti. Neden? Çünkü; her ne kadar DAİŞ, Ortadoğu'da yaratılan bir faşist saldırı hareketi olsa da aynı zamanda bir yandan Avrupa'da, Amerika'da, dünyanın dört bir yanında eylem yapan, toplumsal yaşama zarar veren bir karaktere sahipti; diğer yandan ise Ortadoğu'da geliştirdiği saldırılarıyla aslında herkesin çıkarlarına zarar veren bir rolün sahibiydi. Dolayısıyla DAİŞ faşizmi bir bölgesel faşist saldırıydı. Kuşkusuz en büyük tehdidi bölge halkları içindi. Ama belirttiğimiz çerçevede bu tehdidin küresel boyutu da vardı. Küresel düzeyde tüm insanları, toplumları ve ezilenleri etkileme, zarar verme karakteri de vardı.

Bu bakımdan aslında 2014 yılı ortasında ve Ortadoğu'nun merkezinde Üçüncü Dünya Savaşı içerisinde dünya halklarının başına yeni bir faşist bela olarak salındı. Nasıl ki 20. yüzyılın ortasında Almanya'da Hitler insanlığın başına bela olduysa, yine 20. yüzyılın ilk çeyreğinde savaşı ve soykırımcı temelde gelişen ırkçı şoven Türk milliyetçiliği bir faşist bela olarak ortaya çıktıysa, 2014 yılının ortasında da Ortadoğu bölgesinde ama tüm insanlığın başına bela olarak DAİŞ faşizminin ortaya çıkartılması ve saldırtılması gerçekleşti. Tüm insanlığa, özgürlük değerlerine zarar veren bir yıkıcılıktı, katliamcılıktı, gericilikti, saldırganlıktı; öyle ki, böyle bir faşist bela karşısında hiçbir güç varlık gösteremedi, karşı duramadı. Buna karşı durabilen, bu saldırganlığı durdurabilen, daha sonra da yıkıma ve yenilgiye götüren tek kuvvet PKK Hareketi oldu. PKK'nin örgütlediği özgürlük gerillası bu direnişi gösterebildi.

Rêber Apo'nun özgürlük felsefesi ve düşüncesiyle donanan fedai-militan çizgi, DAİŞ faşizmini durdurmayı ve yenilgiye uğratmayı başardı. Bu 2014 Ağustos'unda Şengal'de oldu, Êzidî Kürtlüğe karşı geliştirilen soykırımı Kürdistan özgürlük gerillası, Rêber Apo'nun felsefesiyle donanan PKK gerillası önledi. Êzidî Kürtlüğü soykırımdan kurtardı. 2014-2015 kışında DAİŞ faşizmine karşı büyük Kobanê Direnişi'ni geliştirmeyi ve zafere taşıyarak DAİŞ faşizminin köklü bir yenilgi alıp gerileme ve yıkım sürecine gir-

mesini sağladı. Bu temelde gelişen ve DAİŞ'i halkların başına bela olmaktan çıkartmayı hedefleyen mücadele bugün de Rojava ve Başur'da devam ediyor. Özellikle Rakka ve Müsil operasyonları olarak sürüyor. Hala ciddi bir tehdit olan DAİŞ faşizmi karşısında insanlığı savunan, koruyan tek temel özgürlük değeri olarak Kürdistan özgürlük gerillası rol oynuyor, mücadele yürütüyor; HPG ve YJA-Star gerillaları, YPG-YPJ güçleri, YBS-YJS güçleri, DAİŞ faşizmini günlük olarak darbeleyen ve yenilgiye götüren bir mücadelenin sahibi oluyorlar. Böyle bir direnişin dünya üzerinde büyük etki yaptığını rahatlıkla ifade edebiliriz. Bu, günlük olarak herkesin gördüğü, anladığı bir gerçeklik oluyor. Böyle bir direnme gücü ve onun başarısı özgür Kürt gerçeğinin özgür insanlık için, dünya halkları için, tüm ezilenlerin kurtuluş mücadeleleri için nasıl büyük bir değer olduğu, öncü mücadele eden kuvvet olduğu açığa çıktı. Bu da şunu gösterdi; böyle bir direnişi kesinlikle PKK'nin baştan itibaren şekillenen enternasyonalist yapısı gerçekleştirdi. Özgürlükçü fedai-militan çizgi, böyle bir enternasyonal ruhun ve bilincin şekillenmesiyle oluştu. İkincisi ise; bu temelde gelişen direniş ve onun başarısı özgür insanlığı günümüz faşist belasından koruyan, savunan bir mücadeleyi Kürdistan özgürlük güçlerinin yaratması, Kürdistan Özgürlük Hareketi'ni, PKK'yi, Kürdistan Özgürlük Devrimi'ni tüm dünyaya tanıttı. Özgürlük değerlerini daha fazla taşıdı.

PKK'de enternasyonalist karakterin gelişmesi çerçevesinde tarihsel olarak bazı önemli duraklardan söz etmek lazım. Bunlardan ilki 9 Ocak 2013 tarihinde gerçekleşen Paris Katliamı'nın etkileridir. Paris'te Sara, Rojbîn ve Ronahî yoldaşların, Türk MİT'i ve Fransız/Avrupa istihbaratının ittifakı temelinde katledilmesi olayıdır. Bu katliamı bir çok çevre, Rosa Luxemburg'un ve Karl Liebknecht'in katledilmesi gibi değerlendirdi.

Şimdi dünyanın dört bir tarafında herkes, Kürt gerçeğini anlamaya çalışıyor. Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin derslerini anlamak ve özümsemek için çaba gösteriyor. Kürdistan özgürlük gerillasının DAİŞ faşizmi karşısında kazandığı zaferlerin oluşturduğu moral değerlerle coşku ve heyecan kazanıyor. Kendisini geleceğe güvenle ve cesaretle bakabileceği bir noktada görüyor. Bu da PKK devrimciliğinin Kürdistan'da yarattığı devrimci değerlerin küresel düzeye yayılmasını, uluslararası boyut kazanmasını, tüm ezilenlere yol gösteren, onlara büyük güç, moral, cesaret veren, bilinç ve tarz aşılaman bir konuma olmasını sağlıyor.

'70'lerin ortasında dünyanın dört bir yanında tüm ezilen halkların geliştirdiği özgürlük mücadelelerinin devrimci değerleri nasıl Kürt gençliğine ve aydınlarına büyük moral, güç, cesaret, irade ve bilinç veriyorsa; şimdi 2010'ların ortasında, Kürdistan'da DAİŞ-AKP-MHP faşizmine karşı Kürt gençliğinin ve kadınlarının geliştirdiği büyük özgürlük mücadelesinin ortaya çıkardığı devrimci değerlerle, dünyanın dört bir yanında tüm ezilenlere, başta kadınlar, gençler ve emekçiler olmak üzere özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten tüm güçlere moral, değer, cesaret, bilinç ve irade kazandırıyor. PKK ve Kürt halkı dünya halklarından aldığını, bu biçimde dünya halklarına geri veriyor. Dünya halklarından aldıkları karşısındaki sorumluluğunu, dünya halklarının özgürlük devrimine katkı yaparak, bu biçimde görevini yerine getiriyor.

Rojava Devrimi'nin enternasyonalist karakteri

Bu durum dünyada büyük bir etki, coşku, heyecan yarattığı gibi gençleri, kadınları, devrimci militanları ve örgütleri daha da fazla Kürdistan'a çekiyor. Önemli bir çekim merkezi olma durumu var. Özellikle DAİŞ faşizmine karşı kendini savunan, ayakta tutan ve demokratik Suriye'nin temel bir dayanağı olarak rol oynayan Rojava Devrimi böyle bir çekim merkezi olma özelliğini daha çok sürdürüyor. Bugün Amerika'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Asya'ya kadar tüm kıtalardan çok sayıda ulusa mensup kadınlar ve gençler Rojava'ya akmış bulunuyor. Rojava özgürlük güçlerini, YPG ve YPJ safalarına katılarak DAİŞ faşizmine karşı savaşta yer alıyor. Bu temelde savaşan enternasyonalist birlikler var. birçok tabur örgütlenmiş durumda. Böyle bir savaş içerisinde yirmiyeye yakın devrimci şehit düştü. Onlar Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin başarısının temel değerleri oldukları gibi kendilerini Kürdistan'dan gelişen dünya özgürlük devriminin militanı haline getirdiler. Hala savaşan çok sayıda enternasyonalist militan var ve bu sayı gittikçe artıyor.

Kürdistan özgürlük değerlerini korudukları, DAİŞ faşizminden insanlığı kurtarmak için mücadele ettikleri gibi, Kürdistan Devrimi'nin derslerini özümseyerek bu dersleri dünyanın dört bir yanına yayma görev ve sorumluluğunu da bu enternasyonalist militanlar taşıyorlar, üstleniyorlar, bu temelde pratik yapıyor, rol oynuyorlar. Şehit düşenler ve hala savaşanlar olduğu gibi, bir dönem savaşan, Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin ve direnişinin derslerini çıkararak o sonuçları kendi ülkelerine yaymak için dünyanın dört bir yanına yayılmış özgürlük ve demokrasi mücadelesini yürüten militanlar da var.

Bu temelde Rojava Devrimi PKK devrimciliğinin enternasyonalist karakterini en iyi temsil eden, pratikleştiren bir konuma sahip bulunuyor. Rojava Devrimi'nin enternasyonalist karakteri bu temelde daha fazla gelişiyor ve rol oynuyor. Bu karakteri ortaya çıkartan, böyle bir enternasyonalist çekim merkezi olmasını sağlayan iki boyut var. Birinci boyut; DAİŞ faşizmine karşı direniştir. Bunun bölge halkları ve özgür insanlık için taşıdığı anlamdır, değerdir. Ortadoğu halklarının, demokratik değerlerin ve özgür insan değerlerinin savunulmasını ifade ediyor. Faşizme karşı özgürlük devriminin geliştirip dünyaya yayılmasını ifade ediyor. Dolayısıyla bu büyük bir çekicilik olarak ortaya çıkıyor.

Demokratik konfederalizm sosyalizme giden en etkili yoldur

Fakat bununla birlikte ikinci boyut olan Rojava Devrimi'nin taşıdığı ideolojik-politik çizgi ve örgütleyip geliştirdiği, inşa ettiği yeni toplumsal yapıdır. Buna Demokratik Ulus yapısı diyoruz. Böyle bir ulus inşası Demokratik Konfederalizm ya da demokratik özerklik çizgisinde oluyor. 'Demokratik Ulus, sosyalizme giden en etkili yoldur' dedi Rêber Apo. Evet, Kürt sorununun, dünyanın en ağır ve karmaşık sorununun çözüm arayışı içerisinde ortaya çıktı, Kürt sorununun çözümü için bir model, çizgi olarak tanımlanıp ortaya kondu ama Rêber Apo Kürt sorunu gibi en ağır ve karmaşık toplumsal sorun için çözüm içeren bu modelin bütün toplumsal sorunların çözüm modeli olabileceğini belirtti. Kadın özgürlük sorununun, bütün dinsel ve ulusal özgürlük sorunlarının, yine sınıfsal düzeyde sömürüye karşı demokratik mücadele sorunlarının çözüm yöntemi olabileceğini net bir bi-

çimde ortaya koydu. Çünkü bu model özgür bireye dayanıyor.

Özgür birey, demokratik topluluklar içerisinde yer alıyor. Bireysel özgürlük demokratik topluma, demokratik komünalizme dayanıyor. Demokratik toplulukların içinde var oluyor, demokratik komünle birlikte gerçekleşiyor. Dolayısıyla özgür birey ve demokratik komüne dayalı demokratik toplum örgütlenmesini ifade ediyor. Her kimliğin kendi özgün örgütlülüğünü geliştirerek konfederal birliğe özgürce katılımını içeren bir demokrasiyi temsil ediyor. Bu yapıyla her çelişkiyi çözmeye, her sorunu çözüme götürmede rol oynayacak bir çözüm modeli, sistemi olarak ortaya çıkıyor. 19 Temmuz 2012 Devrimi temelinde bugün Rojava'da inşa edilen toplumsal gerçeklik bu oluyor. Özgür birey gelişimi, başta kadın özgürlüğüne dayalı olarak, demokratik toplum örgütlülüğü ve demokratik ulus inşası, demokratik komüne dayalı olarak köylerde, mahallelerde, Rojavayê Kurdistan'ın her yerinde büyük bir seferberlik halinde harıl harıl gelişme gösteriyor. İşte bu yeni özgür birey ve demokratik komüne dayalı toplum inşası insanlar açısından, toplumlar açısından önemli bir çekim merkezi olma özelliği taşıyor. Yeni bir özgür birey ve özgür toplum yaşamını ifade ediyor. Özgür birey ve demokratik toplum gerçeğini yaratıyor.

Her türlü bireyci, çıkarıcı, sömürücü, baskıcı, hegemonik, iktidarcı ve devletçi egemenliğe ve toplumsal yaşama alternatif olarak özgür birey ve demokratik komüne dayalı yeni alternatif bir demokratik ulusun, demokratik toplumun şekillenmesini içeriyor. Bu da önemli bir çekim merkezidir. Herkes tarafından ilgiyle izleniyor, ilgi çekiyor.

Rojava'da yürütülen devrimci çalışmalar, reel sosyalizm pratiğinden sonra aslında demokratik sosyalist toplum haline gelmede en önemli deneyim olma özelliğini taşıyor. Bunun da önemli bir çekiciliğinin olduğunu, yeni bir model olduğunu ifade etmemiz gerekli. En az DAİŞ faşizmine karşı direniş kadar Rojavayê Kurdistan'da demokratik ulus çizgisinde geliştirilen demokratik toplum inşası çalışmaları da bir çekim merkezi olma, tüm insanlığın, devrimci güçlerin dikkatini çekme özelliğini taşıyor. Bunun için de Rojava'ya bir akın vardır. Rojava'daki gerçekliği görme, gelişmeleri inceleme, anlama, Rojava özgürlük devriminin derslerini özümseyerek başka alanlara taşıma yönünde önemli bir çaba ortaya çıkıyor. Bu anlamda hem DAİŞ faşizmine karşı direnişin hem de Rojava'daki yeni toplumsal insanın Kürdistan Özgürlük Devrimi'ni dünyaya tanıtmaya ve taşıma karakteri vardır. Bu da Kürdistan Devrimi'nin enternasyonalist karakterini ifade ediyor.

Kürdistan Devrimi'nin insanlığa mal edilmesindeki eksiklikler ve görevler

Bu noktada sonuç olarak şunu değerlendirebiliriz; Bütün bu çabalar yeterli mi? Bu konuda başka neler yapılmalı? Kuşkusuz ortaya çıkan gelişmeleri ve bunun için harcanan çabayı küçümsememek ve görmezden gelmemek lazım. İnkarcı ve reddedici kesinlikle olunmamalı. Çünkü ortada büyük bir gelişme var. Ciddi bir çaba var. Bu milyonlarca insanın emeğiyle oluyor, yüzlerce ve hatta binlerce insanın kan ve can vermesi temelinde gerçekleşiyor. Bu te-

melde Kürdistan'da yaşanan büyük gelişmeler var. Bu gelişmelerin gittikçe artan oranda dünyanın dört bir yanına yayılması, dünya halkları tarafından öğrenilmesi, özellikle de kadınlar ve gençler tarafından bu temelde bir bilinçlenme ve örgütlenmenin yaşanması ve birçok alanda benzer eylemlerin daha yaygın gelişmesi gerçeği var. Kürt halk varlığı, Kürdistan'a dayatılan soykırım gerçeği, buna karşı yürütülen özgürlük mücadelesinin pratik

durum. Bunun çok ilerisinde olabilecekken mevcut yayılma, şu haliyle sınırlı durumda. Hem teorik hem pratik gelişmeler bunun kat kat ötesinde, dünya halklarına taşınılabildi. Bu noktada önemli eksiklikler var. Özellikle Rêber Apo'nun düşünce gücünü, zihniyet gerçeğini, felsefesini, teorisini, ideolojik-politik çizgisini, Rêber Apo gerçeğini, içinde bulunduğu durumu dünya halklarına, kadınlarına, gençlerine, emekçilerine taşıyarak önemli bir yetersizlik var. Hem de DAİŞ faşizmine karşı Rojava'da ve Başûr'da yürütülen dire-

Diğer yandan yöntem olarak da yanlışlıklar var. Halklara bu değerleri taşıyarak doğru yol-yöntem geliştirmede zorlanıyoruz. Diplomatik çalışmalar deniyor buna. Diploması dendiğinde sadece devlet ve iktidar güçleriyle, maddi gücü elinde tutanlarla kurulan ilişkiler anlaşılıyor. Toplumlara, halklara, ezilen kesimlere dönük çalışmada ciddi zayıflık var. Halk diplomasisinin yürütülmesinde zayıflıklar var. Bu açıdan böyle bir çalışmayı yürütmenin hedef kitlesini belirlemede etkili yöntem oluşturulmadığından zayıflıklar vardır.

Bir de Kürdistan'daki değerleri, dünya halklarının anlayabileceği dile ve biçime kavuşturulmadığına eksiklikler var. Örneğin; Önderlik kitaplarının tercüme edilmesi zayıf. Kürdistan'ın devrimci pratiğini dünya halklarına tanıttıkları kitaplar, broşürler, onların anlayacağı dile kavuşturma çok zayıf, eksik. Neredeyse bunlar ciddi bir çalışma olarak görülüyor bizde. Planlanıp örgütlenerek, bu temelde etkili bir çalışma yürütür hale gelebiliriz. Potansiyel olarak Kürdistan Devrimi'nin enternasyonalist karakterinin dünya halkları ve ezilenleriyle birleşme, onları aydınlatma, onlardan alma ve verme gücü çok ileri düzeye ulaşmış durumda fakat bu temelde planlı ve örgütlü çalışma yürütmede

tanıtmak kadar Önderlik savunmalarını dünya halklarının okuyacağı, içeriğini öğreneceği bir çalışma yürütmek ertelenemez bir görev ve sorumluluk durumundadır. Yine DAİŞ faşizmi karşısında, AKP-MHP faşizmi karşısında Kürdistan Devrimi'nin ortaya çıkardığı değerleri, fedai militanlığı, gençliğin kahramanca militan yürüyüşü, özellikle Özgür Kadın Hareketi'nin toplumu değiştirme, dönüştürme ve özgürleştirmede oynadığı rolü bu temelde Rêber Apo'nun geliştirdiği kadın özgürlük çizgisini ve Kürdistan'ın dört bir yanında gelişen Kadın Özgürlük Mücadelesi'ni, ideolojik örgütsel düzeyde ortaya çıkan gelişmeleri, pratikte sağlanan gelişmeleri, değiştirici düzeyi dünyaya taşımak, dünya halklarına ulaştırmak, onlar tarafından öğrenilir, özümser ve benimsenir hale getirmek için yoğun bir çaba içerisinde olma gereği var.

Enternasyonalist karakter, dikkat edilirse statik bir durum değildir. Dinamiktir, canlıdır, değişkendir, akışkandır, yaşama ilgili, çalışmayla ilişkilidir. Baştan beri Önderlik ve Parti gerçeğimiz bu karaktere böyle yaklaşmıştır. Bugün ise bu karakterin küresel düzeyde başat hale gelmesi, dünya halklarının ve insanlığın özgürlük yürüyüşünde önemli rol oynaması bakımından imkan ve fir-

Bugün Amerika'dan Avrupa'ya, Afrika'dan Asya'ya kadar tüm kıtalardan çok sayıda ulusa mensup kadınlar ve gençler Rojava özgürlük güçlerine, YPG ve YPJ saflarına katılarak DAİŞ faşizmine karşı savaşta yer alıyor. Bu temelde savaşan enternasyonalist birlikler var. Böyle bir savaş içerisinde yirmiyeye yakın devrimci şehit düştü. Onlar Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin başarısının temel değerleri oldukları gibi kendilerini Kürdistan'dan gelişen dünya özgürlük devriminin militanı haline getirdiler.

nişle birlikte AKP-MHP faşizmine karşı Bakurê Kurdistan'da yürütülen o kahramanlık direnişinin, demokratik özyönetim mücadelelerinin sonuçlarını dünya halklarına ve ezilenlerine taşıyılmasında ciddi yetersizlikler söz konusudur. Bu konuda var olanı, olması gerekenin onda bir olarak ancak tanımlayabiliriz. Onda dokuz eksiklik vardır. Ve bu eksikliklerin mutlaka giderilmesi lazım.

Her şeyden önce daha planlı ve örgütlü olmaya ihtiyaç var. Mevcut durumda planlı ve örgütlü bir çalışma düzeyi çok zayıf ve çok dar. Halbuki bunun çok ötesinde olabilir. Fırsatlar var, imkanlar var. Doğru bir yaklaşım, etkili bir planlama, örgütlü bir çaba onlarca kat ileriye bu çalışmayı götürebilir.

ciddi eksiklikler var, zayıflıklar var. Devrimci görevlerimizin yeterli ve başarılı bir biçimde yerine getirildiği söylenemez.

Bu görevler ertelenemez ve mutlaka başarılı bir biçimde yürütülmek zorundaysa o halde hepimiz, tüm devrimci militanlar kendini bundan sorumlu görmeli. Özellikle bu çalışmaları yapma imkanına daha çok sahip olan örgütlerimiz kendilerini bundan daha çok sorumlu görmeli. Söz konusu görev ve sorumluluklara sahip çıkmalı. Kendilerini bu temelde planlamalı, örgütlemeli ve yerine getirilmesi gereken çalışmaları zamanında doğru bir tarz ve yöntemle başarılı bir biçimde yerine getirmeliler. Önderlik gerçeğini, Rêber Apo üzerindeki baskıları, İmralı işkencesini, tecridini

satlar her zamankinden fazladır. O halde görev bu gerçekleri görmek, söz konusu görevleri sahiplenmek, bu görevleri başarıyla yerine getirecek planlı ve örgütlü çalışmayı ortaya çıkartmak, bu sonuçların pratiğe dönüşmesi için de doğru tarz, üslup ve etkin bir tempoyla çalışmak ve mücadele etmek gerekmektedir. Tüm devrimcilere düşen temel görev budur.

Önümüzdeki süreçte bu görevlerin başarıyla yerine getirileceğine inanıyor, tüm yoldaşları ve ilgili örgütlerimizi böyle bir görev ve sorumluluğu daha fazla sahiplenmeye ve gereğini başarıyla yerine getirmeye çağırıyoruz.

Rêber Apo'nun 1 Ocak 1999 tarihli konuşmasından derlenmiştir

PKK her şeyden önce bir sıçrama hareketidir

✓ Kürt halkına bu vesileyle önemle belirtiyorum; PKK'yi tanımadan, tarifini doğru anlamadan yaklaşmayın veya doğru tarif temelinde yaklaşın ki, ona göre emeğinizin karşılığını alabilirsiniz. Nedir bu? Bir özgürlük imkanıdır. Bu çok önemlidir. Bu olursa gerçekten çürümüş ne kadar yanlarınız varsa sağlığa kavuşur, düşünmeyen beyin düşünmeye çalışır, duymayan kulak duymaya çalışır ve kaybettiğiniz gücü yavaş yavaş kazanırsınız. Özgürlüğün biraz da böyle tılsımlı yönü vardır. Bu tılsımı yakaladığınızı unutmayın veya PKK'yle böyle olunur. ✓

Her şeyden önce yüzyılın son yılına girerken ve büyük devrimler yüzyılı bu yılda tamamlamaya çalışırken, biraz da bazı gazetecilerin bize biçtiği yüzyılın son devrimciliği sıfatını seve seve kabul ettiğimizi belirtiyorum. Başlarken büyük devrimcilerle başlayan bu yüzyılın sonunun da iyi bir devrimcilikle tamamlanmasını çok gerekli bulmaktayım. Bu rol bize düşmüşse bundan da gurur duymaktayım ve gereklerini yerine getirmek için bu büyük devrimcilerin anısına layık olmanın gereklerini bu yılda iyi yerine getirmeye çalışacağım. Bana göre birileri mutlaka bu göreve tamamen sahip olabilmeli, gereklerini yerine getirmeli. Öyle anlaşılıyor ki, bu görev biraz bize düşüyor. Bu, son Roma yürüyüşümüzde daha da kendini gösteriyor. İnsanlığa bir devrim her zaman gereklidir. İnsanlık başlarken ortada devlet yoktu, devletin yasaları da yoktu, bunlar sonradan icad edildi. Ama devrimci insanın yürüyüşü vardı. Demek ki devletin de, yasanın da temelinde ileriye yürüyen, olgunlaşmaya yürüyen insanın ta kendisi vardı. Bu, insanlığın sonuna kadar devam edecektir. Ve şimdi böyle ilginç, kritik bir noktada devrimci bir yürüyüşe daha çok ihtiyaç var.

Zor da olsa bu görevi taşımak gerekiyor. Bu bizi daha fazla düşündürcek, daha fazla bir pratiğin sahibi kılmaya zorlayacak.

Bu yükü taşıyacağız. İnsanlığa vereceğimiz söz bu. İnsanlığın bu yüzyılın son yılını kutlamayı bu temelde yapacağız. Bir devrimcinin, bütün 2000 yılının da, son yüzyılın da anılarına bağlı olmayı, dikkat etmeyi, daha hassas olmayı, devrimlerin insanlık için çok gerekli olduğunu, onsu insanlığın kalmaması gerektiğini gücüm oranında düşüneneğim, söyleyeceğim ve adımları pratikle tamamlamaya çalışacağım.

Bu konuda bir PKK tanımı yapma ihtiyacını duyuyorum. Daha çok Ortadoğu halkları gerçeği içinde PKK, Kürtler açısından umudun, aşkın, eylemin bittiği, kendine ait olmanın, kendine sahip olmanın, kendini özgür kılmamanın olanaklarının belki de yok denecek kadar az olduğu; bunun yanında sorumlu tutulması gerekenin barbarizminin, hiçbir insanlık kuralına, hiçbir çağdaş değere bağlı kalmayı asla düşünmeksizin tamamen güç politikasına sarılarak imha etmeye çalışıldığı bu halkı, biraz da olsa güvenceye almayı ifade ediyor. Mesela aslan güçlüdür, acıktığı zaman önüne çıkan hayvana saldırır. Bütün gücüyle ve korkunçluğuyla asılır, o hayvanı boğazından tutar ve tek taraflı bir güçle onu yer. Bu bir kanun, aslanların yaşam kanunudur. Karşımızdakinin de uyguladığı kanun budur. Yani insanlar arasında az da olsa geçerli olan -ki buna hümanizm de diyebiliriz- kanuna göre değil, kuralına göre değil, kurt kanuna göre. Ki, kendilerine zaten 'Bozkurt' diyorlar, 'Kurt' diyorlar. On-

ların kanununa göre; dişini ensesine geçirdiğini yer. Bunun böyle olduğunu sanırım fazla tartışmaya gerek yok.

Bir hareketi yanlış tanımlamak yapılabilecek en büyük hatadır

PKK, her şeyden önce düşmanın pençesine aldığı, yaşayıp-yaşamayacağı, kendisini kurtarıp-kurtaramayacağı oldukça kuşkulu olan, bir sıçrama hareketidir. Halkımızın ve tüm PKK mensuplarının bunu böyle bilmesi lazım. Bir hayvan kadar olamıyorsak, bu bir çürümüşlüğü ifade eder, bir cesedi... Hayvan bir tehlikeyi sezdiğinde; kurda, aslana veya sırtlarına karşı, korkunç bir hızla fırlamaya çalışır. Bu çok açıktır. Bazı hayvanlar alemdeki filmleri izlersek bunu görürüz. Saldırıya uğrayan hayvan bütün gücüyle kurtulmaya çalışır. Bizdeki gerçeklik bunun da çok gerisinde. Hayvanlar için belki bir kurtulma özgürlüğü var, maalesef bizim halk gerçekliğimiz için bu da yok. Bu biraz da kurdun pençesinde kıvrılmaktan ileri geliyor. Yürekte vurmuş, beyinden vurmuş, şurasından-burasından vurmuş ama tam yutamamış. Biraz daha parçalamaya çalışıyor.

Bu gerçeklik içinde bir hareket yaratmak istedik. Şüphesiz buna çok iddiasız da denilebilir. Binde bir kurtuluş ihtimali var da denilebilir. Ama biz böyle yaptık. Bir sıçramayı denedik ve bu sıçrama kendine göre hala devam ediyor. PKK mensupları olsun, onu

dikkate alan halk olsun, hatta varsa dostları olsun, eğer bize karşı nasıl düşmanlık ettiklerini öğrenmek istiyorlarsa gerçekliğin bu meyanda seyrettiğini iyi bilmeleri gerekiyor. Bu böyledir. PKK'yi doğru-dürüst tanımadan, 'şöyle teröristtir, bilmem şöyle hunhardır' diyerek, bu kadar yalanı söylememek gerekiyor. Biz daha çok buna öfke duyuyoruz. Bir hareketi yanlış tanımlamak yapılabilecek en büyük hatadır. Böyle lime lime ediliyor, yutulmaya kalkışıldığı bir sırada, silkinip sıçramaya çalışan bir hareketi, en büyük 'terörist' hareket olarak değerlendirmek çok kötü. Ve bunun sahiplerini gerçekten esefle karşıyorum, ciddi olmaya çağırıyorum. Ye, parçala ama hiç olmazsa aslan gibi ol. Bunu istiyorum ben düşmanlarımızdan, fazla bir şey istemiyorum. Çakal gibi ulumaya gerek yok. Aslan gibi ye ve aslan gibi kral kesil. Biz bunu istiyoruz. Yoksa hayvandan medet istenilmez, hayvandan merhamet istenilmez.

Halkımız da bunu tabii böyle bilmeli. İşine gelirse bu hareketi anlayıp ona bir katılım gücü göstermelidir. Özellikle PKK mensubu, gerçekten nasıl bir hareket içinde olduğunu bilerek katılmalıdır. Normal toplumda bile bulamadığı rahatlığı PKK içinde bulmak ve burayı öyle bir alan sanmak gafletten de daha beterin beteri bir durumdur. Ve çoğunluk PKK mensubu şimdi böyle bir gaflet içinde yaşamak istiyor. Durum bu değil. Açık söyleyeyim; bu hareketin bir numaralı olarak çok büyük bir koşu veya maraton koşusu

içindeyim. Bunun dışında tek bir dakika bile bu hareketin içinde kalınacağına inanmadım. Bütün PKK'lilere bakın o kadar rahat, o kadar kendinden emin... Şimdi bu, kuzu kuzu aslanın ağzında, kurdun ağzında yenilmeyi beklemek anlamına geliyor. Benim dehşete kapıldığım nokta bu. Niçin geldiniz bu partiye? Bu partinin gerçeğini biliyorsunuz, biraz hareketlenisen seni yer düşman. Çünkü; haydi diyelim aslanlar bütün hayvanları yemez. Acıktıkları zaman kendileri açısında tehlike arzeden veya yemesi gereken yemeği yer. Ve bu da sensin. Ağı sana geçirmiş, seni yiyecek. Ona göre hesabını yap diyorum.

Özgürlük olmadan yaşamın hiçbir anlamı yoktur

Bu bir tarih tabii. Tarihsel gerçeklik benzetme ile daha çok yönlü anlatılabilir. Ama diğer yandan bu benzetmeleri abartmamak, yanlış anlamamak gerekiyor. Biraz daha iyi kavrayışa yol açmak için belirtiyorum. Bir diğer tarih, dediğim gibi bir özgürlük imkanıdır. Özgürlük imkanı deyip geçmemek gerekir. Özgürlük olmadan, gerçekten köleci yaşamın hiçbir anlamı yoktur. Kim ne derse desin bu böyledir. Çocukluğumda evin kuralları bana dayatılıyordu. O da kendine göre bir örgüttü. Ben bu kurallara baştan itibaren başkaldırdım. Çoğunlukla yine köyün alışılacağı kuralları vardı. Onlara da başkaldırdım. Ve bu bir özgürlük seçeneğiydi. Kendime göre özgürlük seçeneğini esas aldım ve kendime göre bir mücadele tarzı da tutturdum, sonuçlarına da katlandım. Mesela; sonuçlarından bazıları evden atılmayı. Ve bu beni, "Dağlara dayanarak daha o yaşta acaba ne kadar ayakta kalırım? Köy dışına çıkarak acaba ne kadar yaşayabilirim?" ve bu daha sonra giderek, "Kişisel gücümle okuyarak, bilmem birkaç kuruş parayla yaşayabilirim" noktasına kadar getirdi. Dikkat edilirse burada bir devrimci tarz söz konusu en erken yaşlardan itibaren. Bu, özgürlük seçeneğini esas almaktır. Eminim ki, o koşullarda aile kuralına, köy kanununa bağlı yaşasaydık, şüphesiz fazla zorlanmayacaktık yaşam karşısında ve herkesin yaşadığı gibi belki işte küçük bir zaman

dilimi içinde yaşadık, uyurduk, öldükdük. Ama seçeneğimiz bu değildi. Seçeneğimiz, özgürlük seçeneğiydi. Ben bu dünyayı özgürlük tercihimine göre arşınlayacağım, gideceğim yere kadar gideceğim, maharetim varsa onu göstereceğim ve yaşayacağım kadar da yaşayacağım. Bu tercih benim olacaktır. Ve bu böyledir. PKK'nin tarifine girerken bunu her şeyden önce belirtmek durumundayım.

Dikkat edilirse bir çocuk nasıl bir özgürlük tercihimde bulunuyor? Bunu iyi anlamak lazım. Çok ciddi bir tercihtir ve önemlidir. Bunu daha sonra daha bilinçli bir ifadeye kavuşturuyor. Biraz daha bilime, biraz daha toplumsal bilime dikkat ederek ve PKK biçiminde bir somutlaşmaya, bir örgütsel varlık dediğimiz olay temelinde götürmeye çalışıyor. Bu daha ileri bir sıçramadır. Şüphesiz bunun bir sürü alt aşaması da vardır.

Özellikle PKK'de özgürlük yürüyüşüne katılmak isteyenlere özenle belirtiyorum. Bir de PKK'nin kuruluşundan on beş-yirmi yıl öncesi vardır. Bundaki özgürlük savaşçıları da çok şiddetlidir, inanılmaz zorluklarıyla beraber yürümüştür. Ve kişilik on beş-yirmi yılda kendini hazırladıktan sonra PKK olmaya karar vermiştir. Bunun böyle anlaşılması lazım. Bu hazırlığı olmayanın PKK'ye girmesi vahim bir hatadır, düzeltilmesi gerekiyor. Doğru tarif temelinde, her iki taraf temelinde katılımı gerçekleştirmek gerekiyor.

PKK'li olmak istiyorsanız çıkışın koşullarını anlayacaksınız

Kuşkusuz Ankara'nın göbeğinde bir PKK tarifi yapıp, yola çıkmak demek, çok büyük bir savaşı göze almak demektir. Bazıları hala bunu anlamak istemiyor. Ama bu böyledir. Şimdi bu işin sıfırdan başlatılan olarak söylemek durumundayım; PKK'li olmak istiyorsanız, o çıkışın kendisini anlayacaksınız. Nedir o da? Seni boğmak isteyen başkent kanunlarına karşı, iliklerine kadar hissederek, anlayarak ve teslim olmayarak çıkışı yapacaksınız. Sen bir bireysin, o bir azgın devlet gücü. Burada artık inanılmaz maharetini göstereceksin. Öyle bırakalım kaba politikacılık

yapmayı, işne ucu kadar bir imkanı değerlendirme ustalığını göstereceksin. Bu bir ilişkidir, küçük bir grup yaratmaktır, bir karnını doyurmadır, bu bir Kürdistan yolculuğudur. Bu bir teknik araç-gereç elde etmektir, bu bir dağa çıkma niyetidir. Bu çok önemli adımların değerini takdir ederek, öncelikle buna benzer adımlar atmaktır. Tekrar söylüyorum düşmanın ağzında son bir parçaydım, parçalanmakla yüzyüzedim. Kopardım kendimi ağzından, sıçrama yaptım. Böyle ceylanlar filan var. Çıkarlar aslanın ağzından, fırlayıp bir hamle yaparlar. Bazıları istisnai olarak kurtulur. Biz sıçradık, kendi yurdumuza doğru bir adım attık ve takip daha büyük oldu. Ama koşu da daha büyük oldu. Şimdi bunlar PKK süreçleridir, fazla anlatmak istemem. Ama kesinlikle böyle bir kanunu kendi vahşetinde gizli olan, 'yakalarsam boğazından keseceğim' tarzında üzerimize gelinmiştir. Nedir bu? Asılma, idam. Böyle cezalandırmak temelinde senin üzerine gelen birisi var. Bunun anlaşılması elbette çok kolay yem değildir. İşte zindanlar bu yüzden doldu; bu yüzden kolay vuruldu birçok ana kuzusu. Bundan ben sorumlu değilim. Çünkü; ben çok iyi tanıttım, çok iyi tarifini yaptım ve herkese kendimden daha fazla ayakta kalma şansı verdim. Çünkü; birinci yürüyüş, en büyük tehlikeyi göğüsleyen kişidir. Diğerlerinin üstündeki tehlike aslında ikincil, üçüncül düzeydedir. Ama bütün uyarılara rağmen benimle aynı yürüyüş temposunu gösteremeleri sonucunda 80'lerde zindanlar doldu, kalanlar vuruldu. Ama ben tabii kendi koşu sistemimin neye ayarlı olduğunu bildiğim için tempomu, tarzımı yani nereye nasıl sıçrayacağımı; tabii bunun duyarlılığını, uyanıklığını bir an bile ihmal edemedim. Ve bununla bilinen diğer hamleleri, bir Ortadoğu'ya sıçramayı gerçekleştirdik. Bu, örneğin insanın kendini kaybedeceği bir ormana da benzetilebilir; bir çalı-çırplı araziye girmeye de benzetilebilir. Ve burada biraz daha özgürlük şansı güçlendirilmeye çalışıldı.

Özgürlük şansı diyorum, bu önemlidir. Şimdi Kürt, şu anda dünyada hiç para etmiyor. Adı yok, kimliği yok. Kaça alınır, kaça satılır belli değil. Adeta işporta malı gibi rastgele birisi fiyat

biçiyor, şuradan-buradan alıyor. Kürdün maliyet hesabı böyledir. Bu çok açıktır. Acı da olsa bu durumumuzu kabul etmeliyiz. Kimliğin ne olduğunu, özgürlüğün ne olduğunu anlamak istiyorsak, haraç-mezat satıldığımızı bilmek zorundayız. Şimdi özgürlük seçeneğinin büyük kıymeti bilinmeden, sahte bir özgürlük anlayışı ile ancak sahte bir devrimci olunur. Sahte bir devrimci de felaket getirir. Biraz PKK'de yaşanan bu. Çok gafil, iyiniyetli sahtekarlar var. Kendilerini inanılmaz düzeyde kandırıyorlar. Sahte özgürlük anlayışından, sahte kimlik sahibi olmaya kadar. Ama sonuç; dediğim gibi yalan hayallerin iki yüzüleri olmaktır, yalan hayallerin sahte yaşantı beklentisi içinde olmaktır. Bu tabii insan onuruna dokunur ve kesinlikle bu yaşamın sonu yoktur. Ben bu yaşamı iyi tanıyorum. Bu yaşama büyük tepki duydum ve bu kadar zorlukları hala üstlenmemin nedeni de bu yaşamın sahteliğinden duyduğum nefretten, öfkeden ileri geliyor.

Kürt için özgürlük tarifini yapabilmek hayati öneme sahiptir

Onun için özgürlük tarifi çok önemli. Kürt için özgürlük tarifini yapabilmek hayati bir öneme sahiptir. Dikkat edilirse, jenositler vardır ve uygulanır. Hayvanlar hata yapar, vahşisi onu yer. Şimdi bizi evcil hayvandan da beter etmişler. 'Hemen yemeye gerek yok, sütünden istifade edelim, kılından istifade edelim, derisinden istifade edelim, parça parça yiyelim' diyor. Böyle teoriler var üzerimizde. Bu tabii büyük bir onur kırıcılık, büyük bir acı, büyük bir düşüş, büyük bir alçaklık. İşte her gün bizi tepkilere iten, çok sahtekarca yöntemlerle karşımıza çıkan ve hatta Kürtlük adına ortaya atılan hainler söz konusu. Kendi cinsini avlayan keklıklar çıkıyor karşımıza. Bunlar kendini usta sanır. Bunları da iyi tarif etmek gerekiyor. Bunları iyi tarif etmeden bu dünyada yaşanılmaz. Öyle Kürtler var ki; insanın gerçekten en nefret edeceği tipler. Korkunç bir ikiyüzlü kadar, yüzde yüz düşmanın kucağına oturmuş her gün keklık gibi ötüyor ve avlıyor kendi cinsini. Bu konuda kaşarlanmış adeta. Sahibine güveniyor. Böyleleri çok. Özgürlük tarifini

yaparken bunu da çok iyi gözönüne getirmek gerekiyor.

Belki denilebilir ki, 'Peki bütün bu zorluklara rağmen özgürlük değer mi?' Başkaları için bilmem, bugün dolayısıyla çok açıkça kendi tarifimi yapıyorum. Buna rağmen özgürlük seçeneğinin vazgeçilmemesi gereken bir seçenek olduğunu, onsuz yaşamın olamayacağını, bütün şansımı burada aramam gerektiğini her geçen gün daha fazla kendime yedirdim. Ve sonuç; işte PKK'de varolan gelişmeler ortaya çıktı.

Kürt halkına bu vesileyle önemle belirtiyorum; PKK'yi tanımadan, tarifini doğru anlamadan yaklaşmayın veya doğru tarif temelinde yaklaşın ki, ona göre emeğinizin karşılığını alabilirsiniz. Nedir bu? Bir özgürlük imkanıdır. Bu çok önemlidir. Bu olursa gerçekten çürümüş ne kadar yanlarınız varsa sağlığa kavuşur, düşünmeyen beyin düşünmeye çalışır, duymayan kulak duymaya çalışır, kaybolan güzellikler yavaş yavaş belirmeye çalışır, sizlerin olmaya başlar ve kaybettiğiniz gücü yavaş yavaş kazanırsınız. Özgürlüğün biraz da böyle tılsımlı yönü vardır. Bu tılsımı yakaladığınızı unutmayın veya PKK'yle böyle olunur. Bunu açıkça belirtiyim.

PKK'nin içindeki kadronun diğer bir sıkıntısı da şu; düzende bile umut ettiği ve bazen "bulurum" dediği yaşamın bile ötesinde, anlayamadığı bir durumla karşılaşınca aslında objektif olarak bir bunalımı yaşıyor. Şimdi bu kadroyu iyi çözmek gerekiyor. Ve bence yaygındır, belki de yüzde doksanı gibiydi.

Düzende alıştırıldığı gibi düşmanın kucağındadır, onun hizmetindedir. Ama düşman onu kafesteki keklık de olsa besliyor. Av köpeği de olsa besliyor. Bu da bir yaşam biçimi. Fazla zorluğu yok. Fiziki olarak varlığını sürdürüyor. PKK olayında ise benim söylediğim tarife göre kadro olmayınca yaşam gerçekten anlamsızlaşır. Mesela geçenlerde konuşulan Şemdin Sakık'ı izlediniz; "Ben de bu şerefi paylaşmak istiyorum." diyor. Ne şerefiymiş? İşte, bir kafeste bir hayvan gibi yeme, içme şerefi. Onun için o kadarı yeterli ve bunun gibi bir sürü itirafçı var. Hatta sadece keklık de değil, tetikçi. Hatta yarışıyorlarmış, kim nasıl vahşi öldürürse ona bir çorba daha fazla veriyorlar. Bu da korkunç bir durum tabii.

✓ Çok şükran duygularıyla seslenmek istediğim halkımız için de söylüyorum; Başkan'ı veya beni diyelim kurtarmak sizin gücünüzün üstünde. Kaldı ki, benim böyle özel bir talebim de yok. Zaten bunu düşünerek de yola çıkmadım. Böyle gücünüzün oluşacağına en azından bu aşamada fazla ihtimal vermiyorum. Böyle bir gücünüzün olabilmesi için gerçekten çok farklı bir konumda olmanız gerekiyor. Kendilerini kurtarsınlar bu yeter. Kendilerinden fazlasını istemiyorum. Ben kendi yürüyüşümü kendim gerçekleştiriyorum. ✓

Kendi cinsini, hatta bir dönem birlikte yürüdüğü yol arkadaşlarını, 'bir çorba için kırk tanesini öldür' dese öldürecek. Kendi düşmanının elinde av köpeği olmak budur. Ve maalesef bu çok şiddetli geliştiriliyor.

Bunalım teorisi kadar tehlikeli bir şey yok

O zaman haine, kendi içindeki ihanete yöneleceğin zaman bunun ne derece dehşetli olduğunu bileceksin. Bunu da bilmiyor PKK kadrosu. Hepsi bunalım teorisine göre. Şimdi den söyleyeyim yapmayın! Bu bunalım teorisi ile bu partinin içinde kalınmaz. Düşmanın elindeki av köpeği olun, yani koruyucu olun, hain olun, tetikçi-itirafçı olun ama burada böyle bunalım teorisi ile yaşamayın. Yanlış! Bunalım teorisi kadar daha tehlikeli bir şey yok. Ne düşmanını görerek ona göre yürüyor ne de tetikçi, itirafçı, hain gibi. İki arada bir derede aptal aptal, serseri serseri, bir şeyler bekliyor. Ben bu tipten nefret ediyorum, tehlikeli buluyorum ve derhal ayrılmalı. Bu tipler bir gün bile kalmamalı içimizde. Çünkü; en olmazı oynuyor, en dengesizliği oynuyor. Hatta bir de, 'yaşam rahatı var, bilmem şöyle imkan var, böyle imkan var' deniliyor. Sahte onur, sahte komutanlık, sahte yöneticilik. Bu olmaz.

"İstifa ediyorum" derken bu kişiliği, bu kadroları kastediyorum. Ürküyorum bu kadrodan. Şimdi bu kadronun ifade edeceği, kazanacağı hiçbir şeyi yok. Kesip atmak gerekiyor bu kadroyu. Bu kadro kendisini halletmek zorunda. Halletmezse ben bir saatimi veya bir parça ekmeğimi bile bununla paylaşmam. Çünkü; bu hiçbir şey ifade etmiyor, anlamı yok bu kadronun. Ucu-be. Bu neyden ileri geliyor? Şundan; kopmuş düşman gerçekliğinden ama kendisinin olamamış, özgürlüğü özümsememiş.

İki açıdan daha özgürlüğün tarifini yapmak gerekiyor. Bir; özgürlük bir şeye karşı olur, yani bir çelişki var. Özgürlüğü kölelik biçiminde boğmak isteyen bir karşıtlık vardır. O bir düşmandır diyelim. Özgürlük bir ona karşı şekil bulur. İkincisi; özgürlüğün bir de olumlu yönü var. Yani kabul edilecek, özgür yaşam dediğimiz; moralli, güçlü yaşam seçeneği diyebileceğimiz bir çekici yönü de vardır. İnsan buna sarılır. Birincisinden korkunç kurtulmaya çalışırken, ikincisini de korkunç kendisine maletmeye çalışır. Bu iki etken bir kişide buluştu mu devrimcileşmeye yolaçar. Ve bu devrimci kurtulmaya çalıştığı tehlikeyi etkisizleştirmek için inanılmaz yaratıcılığa kesin ulaşır. Çünkü; kendisini yutmak isteyen düşmana karşı mutlaka tedbirini alacaktır. Diğer de dayanılmaz bir çekiciliktir. Buna özgürlük aşkı da diyebiliriz. Onsu da yaşayamaz insan. Dolayısıyla bu iki bileşke üst üste geldi mi, o müthiş devrimciyi ortaya çıkarır. Benim, devrimciliğin tarifinden anladığım bu. Bizimkine bakıyoruz, düşman gelip pençesini vuracak, burnunun dibine kadar geliyor, hala görmüyor. Nedir bu? Dağdaki işte gafil, kendini her gün yediren-içiren gerilladır. Bilmem şurada-burada kendini aptal, bomboş, avare avare gezdiren hedefsiz, çabası devrimcidir.

Yine özgürlük bir aşk olayı mesela; güç olmak, çirkinliği aşmak, yoldaşla buluşmak, inanılmaz düzeyde bir güç ve bir güzellik olayıdır. Buna bakmak bile istemiyor, hatta ondan canı sıkılıyor. Böyle bir sürü adam var içimlerde. Bunlar ne geziyor? Bu serseriler ne anladılar özgürlük aşkından? İtirazım ve öfkem bunlara karşıdır. Bu arka-

daşlar şimdi kendilerini bilirler. Bilmiyorlarsa tarifini ben çok açık yapıyorum. Bu tarifin kendilerine uyup uymadığını sorgulasınlar, ona göre tercihlerini yap-sınlar. Buna karşı savundukları silah şu; ne de olsa aşiret ve aile ilişkisinden geliyor, namus meselesidir işte, aşiret üyesi aşiret içinde kalır. Aile bakmak zorundadır, kendisi de sürüklenmek zorundadır. Bu en kötüsüdür. Aile-aşiret zeminini PKK içinde yaymak, yapabileceğimiz en büyük kötülüktür. Çünkü PKK buna ters, bunu reddeden bir harekettir. Ama alışmış, alıştırmış. Daha dün geldiği ailenin özelliklerini adeta kabuklaşarak sürdürmek istiyor. Buna bir de düzenin etkilerini eklemeliyiz. Düzendeki ağır kazanmış, şekil kazanmış onu gelip burda hemen kabuklaştırmak istiyor. Çok tehlikeli, ajanlıktan bile daha tehlikeli iki tane eğilim. Bu eğilimler çok güçlü.

Nasıl aşılar? Ortaya koyduğum özgürlük tanımına göre kendini müthiş bir koşuya, kurtuluşa vermek ve bu konuda gereken nedir, saldırı gücünden kendini korumak nedir ve kaybedilen yaşamı almak için nasıl çaba gerekir, sorularının emrettiği doğru cevabı pratik olarak vererek aşılar. Her ikisine karşı büyük bir çaba ile gereken yapılırsa aşılar. Bu da yok. O zaman işte bu PKK'yle olunmaz, bu PKK'liyle yaşanılmaz. Çok açık yani. Bence bunu, "PKK Önderliği şöyle istifa etti, bilmem bizi bırakıp gidiyor mu" ya da bazılarının yaptığı gibi, "Zora düşmüş, herhalde kaçmaya çalışıyor" biçiminde yorumlamak çok yanlıştır. Ben şerefsizlik derken bunu kastettim. Mesele o değil, benim söylediğim çok açıktır. Kim özgürlükten kaçıyor, kim büyük devrimcilikten kaçıyor, kim gereklerine uzak, kim düşmanın kucağında yaşıyor? Lütfen bunu anlamak gerekiyor. Anlamazlarsa anlatacağız. Bana karşı bilmem bildiri kampanyaları düzenlemenin hiçbir alemi yok. Kimin kucağında bildiri yazıyorsunuz, kimin kucağında konuşuyorsunuz?

Bakın ben şimdi Roma'da şöyle bir durumla karşı karşıyayım. Bu vesileyle parantez içi açayım. Şu bana söyleniyor, öyle bir denklem ki, yepyeni bir sosyal denklem işte; "Seni dünyada hiçbir yer kabul etmiyor." İyi, güzel. "Burada da yasaların tehlikesi gittikçe artabilir veya politik tehlike." O zaman burada da pek yer yok. "Peki ben dünyalı mıyım, değil miyim? Söyleyin bana" diyorum.

Burada her şey apaçık sırttır. Kimdir seni bu dünyada istemeyem? Bu hangi insanlık, bu hangi ülke? Tanıyacaksın. Şimdi benim bütün yaptığım üst düzeyde düşüncelerimi daha da geliştirmek. Hatam varsa onu da öderim. Bu konuda sanırım dayanacak gücüm olur. Olduğum yerin yasaları, politikaları yok oluyor adeta. Neden? Onu da anlatacağız. Bu çok güzel bir düşünce gücü elde etmektir.

Kendini yakma cesaretini gösteren bir insan, bir ordu kurabilir

Kendi konumumu anlatmak sorumluluğun da bir gereğidir. Ne kadar doğru tanınırsa herkes ona göre tavır belirler. Bu aşamada benim ortaya koymaya çalıştığım tavır kesinlikle çok net anlaşılmalı ve pratik gerekleri nasıl yerine getirilebilir biçiminde yoğunlaşılmalı ki, bundan sonra daha da trajik sonuçlar çıkmasın. Çünkü; ufak bir şey oldu, altmış aşkın kişi kendini yaktı. Bu tarihi bir olay ve bunu doğru anlamak gerekiyor. Böyle trajedileri kaldıramayız. Bu trajedilerin olmaması gerekiyor. Bunun anlaşılmasını bu gerçekliklere ilişkin yanı var. Birdenbire şok edici bir

durumla karşılaşılıyor ve insanın en zor deneyebileceği eylemi gerçekleştiriyorlar. Bunu önlemek için kendi gerçeğini anlatıyorum. Anlayın, ona göre katılın; anlayın, ona göre yürüyün, diyorum. Bunun sorumluluğunu üstlenmemekle hiçbir alakası yok. Tam tersine, çok daha sağlam sorumluluk üstleniliyor ve gerekleri de çok açık ortaya konuluyor. Nedir bu gerçeklik günümüzde? Ben diğer tarihi süreçleri anlatmak istemiyorum. Şimdiki durumu açıklamak zorundayım. Deniliyor ki; "Başkan baba her şeyi yapabilir. Şimdiye kadar bizi doyurdu, besledi. O sürekli yaratır." Şimdi bu bir gaflet durumudur ve faydadan çok zarar getirir. Bunu aşmak için belirtiyorum. Öyle çekilmek veya sorumluluktan kaçmak için değil. Alabildiğine çıplak bir biçimde gerçeğe bakın, ona göre kendinizi bana yakın hissederseniz hiç yakmanıza gerek yok. Kendini yakma cesaretini gösteren bir insan, bir ordu kurabilir diyorum ben. Böyle müthiş bir yürek, müthiş bir irade, kendini doğru organize etsin, kesinlikle düşmanın çok büyük bir kısmını yakabilir. Anlaşılması için gerçe-

✓ Kendini yakma cesaretini gösteren bir insan, bir ordu kurabilir diyorum. Böyle müthiş bir yürek, müthiş bir irade, kendini doğru organize etsin, kesinlikle düşmanın çok büyük bir kısmını yakabilir. Ben nasıl bir konumdayım? Ortadoğuda da, Kürdistan'da da, Ankara'da da yine köyde de böyledim. Hiçbir rahatım olmadı ve rahatlık peşinde de zaten koşmadım. Şimdi bu anlaşılıyor, kilini bile kıpırdatmadan PKK merkezinde kalınacağı, komutanlık yapılacağı sanılıyor. ✓

ğinin anlaşılması gerekiyor. Ben nasıl bir konumdayım? Bu dünyada ve aslında Ortadoğu'da da, Kürdistan'da da, Ankara'da da, yine köyde de böyledim. Hiçbir rahatım olmadı ve rahatlık peşinde de zaten koşmadım. Şimdi bu anlaşılıyor, kilini bile kıpırdatmadan PKK merkezinde kalınacağı, komutanlık yapılacağı sanılıyor. Bu çok küstah, çok sersem bir durum. Şimdi, "Roma'daki villada nasıl kalıyordum" gibi her gün edebiyat yapıyor. Villanın durumunu size anlatıyorum. Bu bir açıklık gereğidir. Alabildiğine üzerine düşünün. Bütün PKK'liler şimdi benden daha rahat. Dağdakiler, Avrupa'dakilerden daha rahat, siz onlardan daha rahatsızsınız. Ama benim durumum öyle değil. Derinliğini hala her gün düşünce boyutunu geliştirerek netleştirmeye çalışıyorum. Bu ülkenin halkına, hükümetine kesinlikle saygımı belirtiyorum. Bana göre onlar, güçleri oranında biraz insanca davranıyorlar. Mesele onları suçlamak değil ama gerçekliği bu değiştirmez. Söylenen gerçeklik şu; "Buranın yasaları, politikası kaldıramıyor, dünyada da hiçbir ülke kaldıramıyor." Moskova'da böyleydi tabii. Türkiye'de bu daha da böyle. Yalnız bir durum daha var burada. Ben neyim, ben kimim peki? Bir halkın özgürlük söylemini en açık, en cesur ve en örgütlü seslendirmeye çalıştım. Felaket demeyeceğim bu büyük onur, velhasıl böyle başımıza geçti.

Kompo ile bölgede büyük bir savaşı göze aldılar

Şimdi neden PKK kadrosu rahat; dağda, hem de komutanlık taslayarak? Avrupa'da sizler de bana göre (kesinlikle sizi küçük göstermek için belirtmiyorum) direndiniz, zindanda bazılarınız kaldınız. Hakkınızdır, yani konumunuzu değerlendirirseniz bu iyi bir fırsattır da. Ama burada bir gerçek daha var. Benim direnip, direnmemem o kadar önemli değil, zorlukların da o kadar önemli değil. Benim misyonum önemli burada. Taşdığım misyon, taşdığım yük çok önemli ve o esas alınıyor. Nedir bunun anlamı? Şimdi bir isyan var deniliyor, bu isyan aslında şöyle sona erdirilecektir; üç ayda, olmadıysa bir yılda. Uzamış. Neden uzamış diyorlar? İnceleme yapılmışlar, araştırma yapılmışlar, nedenini bulmuşlar artık. Sonuç neydi günümüze doğru geldiğimizde? Bu gövde istenildiği gibi yenilebilir. Bacaklar, kollar, şuralar koparılabilir, -ki, koparılıyor. Her gün bir yerden bir tanesi koparılıyor. Fakat baş kaldıkça yerine yenisi ürüyor sürekli, bir yediveren gibi. Şimdi sömürgecilik ve onun emperyalist efendileri düşünüldü, taşındılar, 'Bu işi beyinden halletmek gerekiyor' dediler. Tabii yıllardır beyin halledilmek isteniliyor. Nasıl? İdeolojik saldırılar yapıldı, 'Düşünce yanlıştır, dogmatiktir' şudur-budur. 'Sosyalizm gitti, dünya çapında komünizm öldü. Bu da gider, bu da ölür.' Baktı ki gitmiyor. Kocaman Sovyetler Birliği çözüldü, işte bu önderlik kişiliği çözümedi. Bilmem milliyetçidir, denildi, şöyledir-böyledir teröristtir, denildi, dünya çapında bir yıpratma kampanyası açıldı. Avrupa'da özellikle on beş yıldır korkunç bir terörizm yaftası altında karartılmak istendi ve ardından bir sürü tutuklama, bir sürü böyle kitlesine bile saldırı yöneltme uygulandı. Sonuç; 'Güçlenmekten, gelişmekten alkonulamıyor' denildi. En son karar ne? 'Şimdi bu savaşı öyle ideolojisine de, kitlesine de, kadrosuna da yönelmenin gereği yok. Bu başın böyle sürekli üretme gücü var. Biz ne kadar vursak da, parçalasak da gövdeden, onun toprağından bu iş pek biteceğe benzemiyor. O açıdan başa yönelin' denildi. Şimdi başa yönelme tabii baştan beri var, takip de ediliyor. Şimdiki biraz daha değişik. Bu seferki tam haydutça, daha doğrusu gıyotinvari. Yani nasıl ki, o faili meçhul cinayetler, yargısız infazlar var. Böyle bir karardır. Ve bu önemlidir. Mesela; beni dağda yakalayıp savaş kurallarına göre kurşuna dizebilirlerdi. Örneğin; Che Guevara'ya öyle yapıldı. Bu savaşın gereğidir, insan bunu fazla mesele yapmaz. Açık bir mahkemede yargılasalar, kendi sistemlerinin bir gereğidir. Bunu da insan fazla yarıdramaz. Benim konumum her ikisine de denk düşmüyor. O zaman nasıl edelim. Hani büyük bir savaşı göze aldılar bölgede son komplota. Tabii daha öncekiler var. Daha önce etkili patlayıcılardan bin kiloluk bomba da patlatıldı, bu ittifakin mantığı gereği. O da istedikleri gibi sonuç vermedi. Daha önceki uygulamalar, komplotlar filan var. Bu sonuncusu öyle ayarlandı ki, bu sefer hiç kurtulamayacak. İşte, 'Kocaman Sovyetler Birliği'ni çözdük, bu adamı mı çözemeyeceğiz?' Bayağı işe sarıldılar.

Dikkatinizi çekerim, Avrupa Birliği siyasi çözüme yönelik bir karar aldı. Ertesi gün NATO zirvesi toplandı, Avrupa Birliği'nin gıki bile çıkmadı. İşte sayın D'Alama, 'Biz yalnız kaldık, Avrupa Birliği bize ihanet etti' gibi sözler söyledi. Burada bir NATO kararlılığı var, bu çok açık. Kararı tabii kaba vurmaya sa-

nırım gücü yetmez. Çünkü bu onlar için bir yenilgi olur. Kendilerine göre daha değişik yöntemler kullanacaklar. Nedir o yöntemler? Demirel'in, Yılmaz'ın söylediği şeyler. Bunların gücü var mı? Bunların gücü Ankara'dan çıkmaya bile yoktur. Yataklarında rahat yatmaya yetecek kadar güçleri yoktur. Ama efendilerine kendilerini satarken, Türkiye'yi satarken bunun karşılığında şu sözü almışlardır: "Biz bu dünyada güçlüyüz, merak etmeyin. Ona bu dünyada içine girebileceği bir karış yer bile bırakmayacağız." Bu gücü tanımınız gerekiyor. Bu vesileyle işte aydınlarımız, yazar-çizerimiz var. Biz yorumluyoruz, her gün onlar da yorum yazıyor. Onları şuna davet ediyorum; "Ben nasıl bu dünyada kalıyorum, inceler misiniz?" Ortadadır. Neden hepimiz rahatlıkla Kürtçüsünüz, çok örgütlüsünüz ve bir çırpıda siz yer bulabiliyorsunuz da ben neden yer bulamıyorum? İncelemek gerekir. Öyle küfretmek, bilmem ucuz suçlamalar geliştirmek yerine bunun nedenini incelemek bir bilim insanının, bir aydınının baş görevidir. Hiç birisi buna yanaşmıyor, bizimkiler de dahi tabii. En önde gelen kadrolar düz düşünmekten öteye geçemiyor. "Ya Başkan işte, kurtuldu; bak şöyle oldu" veya "Başkan zorda, haydi kendimizi yakalım." Hayır ne kendini yakacaksın, ne ucuz sevineceksin. Durum bu kadar kolay değil, biraz daha farklı. Önce anlama derinliğinin olmalı, işler nereye götürülmek isteniyor? Bunu kendiniz için yapacaksınız, benim için değil. Şunu, bu vesileyle belirtiyim; Başkan'ı kurtarmak sizin gücünüz de değil.

Çok şükran duygularıyla seslenmek istediğim halkımız için de söylüyorum; Başkan'ı veya beni diyelim kurtarmak sizin gücünüzün üstünde. Kaldı ki, benim böyle özel bir talebim de yok. Zaten bunu düşünerek de yola çıkmadım. Böyle gücünüzün oluşacağına en azından bu aşamada fazla ihtimal vermiyorum. Böyle bir gücünüzün olabilmesi için gerçekten çok farklı bir konumda olmanız gerekiyor. PKK'lilerin de benim için birşey yapmasına, üzülmesine gerek yok. Kendilerini kurtar-sınlar bu yeter. Kendilerinden fazlasını istemiyorum. Ben kendi yürüyüşümü kendim gerçekleştiriyorum.

Bana dayanarak güç olunmaz

Şunu anlamak gerekiyor; hani önder diyorsunuz, ulusal önder filan; bu adamın içindeki hareket konumunu anlayacaksınız. Ona göre ya katılırsınız ya katılmazsınız. Burada tabii derin yanılgılar, gafletler var ve bu yakıyor insanı. Bunun için bu kadar açık konuşma gereği duyuyorum. Bana dayanılarak güç de olunmaz. Bana dayanarak, 'ben güçlendim' demek de yanlış. Çünkü; bana dayanılarak güç olmak veya beni esas alarak yetkil-etkili olabilmek, benim kurallarına göre mücadele etmekte geçer. Bunu yapmadın en aldınırın, kötü duruma düşersen. Ve nitekim PKK kadroları ve merkezi bu konularda gaf üstüne gaf yapıyor, yetersizlik üzerine yetersizlik gösteriyor ve perişan bir durumda kalıyorlar. Buna ben üzülyorum. Kendim için mi? Hayır. Ben yine gerçekten güç verdim. Eğer onlar gerçekten parti olmak, merkez olmak ve askeri çizgide komutan olmak istiyorlarsa; hepsine, tarihte hiçbir hareketin önderliğinin sunmadığı desteği yoldaşça ben sunmuşum. Beklenen her şeyi on kat fazlasıyla vermektim. Burada mesele benden konuşulmuyor. Bu çok açıktır. Bunun bilançosunu herkes bilir, dök-meme gerek yok. Ve karşılığında da

hiçbir şey istememişim. Sadece isteğim kolay yem olmayın veya benim önderlik ettiğim bir çizgiyle, 'Varız, Başkan'a çok bağlıyız' diyorsunuz; ben de size diyorum ki, Başkan'ın gerçeği bu. Bu gerçeği esas almadıktan sonra bırak merkez olmayı, sıradan sempatzanı bile olamazsın. Bunun anlaşılması lazım. Benden aldığı güçle silahı beline takıyor, dağa binbir emekle çıkardığım kişi, 'Dağların kralı benim' diyor. En ufak kendini koruma tedbirini, en ufak bir dağ hareketini düzenleyemiyor; hazır binlerce çuval yiyeceği bir günde düşmanına kaptırıyor. Ondan sonra, 'Ben merkezim' diyor. İnsan sıkılır biraz, kendi kendini anlamaya çalışır. Kocaman o dağda bir tuzak bile geliştirmeyecek, yiyeceğini bile korumayacak, bir de kalkıp, 'Ben komutanım' diyecek. Bir kuş bile olsa yiyeceğini iyi saklamasını bilir. Bir kuş yuva yapsa onu kolay kolay çiğnetmez. Sen yıllarca dağda kalacaksın, bir kuş kadar yuvanı koruyamayacaksın, kışık erzağını bile koruyamayacaksın, ondan sonra da kalkıp, 'Ben merkezim' diyeceksin. Ben bir yıl sabrettim, iki yıl sabrettim, üç yıl sabrettim... Ya ikiyüzlü bir biçimde, 'Aferin çocuklar çok iyisiniz' diyerek ucuz bir yöneticilik yapacağım ya da 'Artık olmaz bu böyle' diyeceğim. Yaptığım ikincisidir ve sanırım en doğrusudur.

Şöyle bir yanığı da var; 'Başkan baba gerisini getirir.' Şimdi böyle bir şey yok. Başkan'ın şu andaki durumu bu. Bu benim için acı bir şey mi? Hayır. Ayıp bir şey midir? Hayır. Ben yine de özgürlük serüvenimi sürdürüyorum. Düşman beni gerillaya çekmek istedi. Gelebilirirdim ama utanmadan her türlü kimyasal silahları ve aldığı o sözüme korkunç tekniği kusturacaktı. Geri kalan gerilla da benimle birlikte imha olacaktı. Bazıları diyor, 'Neden gelmedi?' Sırf o gerillayı korumak için gelmedim. Yoksa benim otuz yıllık rüyam bir dağ parçasında yaşamı örgütlemektir, savaşı örgütlemektir. Bunun kadar istediğim başka birşey yok. Bu şansını binlerce kişiye verdik. Ama insanların anlamadığı nokta bu.

Özgürlük dağına ulaştın mı kıyameti koparmayı bileceksin

Şimdi PKK kongre yapıyor. (PKK 6. Kongresi) Kimileri PKK'de yeniden komutanlık taslayacak. Bu baylara şunu söylüyorum; siz ne yaptığınızın farkında mısınız? Üstlendiğiniz görevin ne olduğunu biliyor musunuz? O kadar silah, o kadar fedai yanınıza verilecek; sınırlı bir taktik eğitimini, sınırlı bir mevzilenmesini, sınırlı bir savaş planını yapmayacaksınız. Yıllardır sözüme kiminiz komutan, kiminiz yönetici namıyla dolanıp duracaksınız. İşte ayıp olan budur. Bununla siz düşmana çok cesaret verdiniz. Hala hatırlıyorum, PKK adına ilk Hakkarî'ye, Botan'a girildiğinde gerçekten bin asker, bir PKK'linin üzerine yürümesi bir sorundu. Tabii TC ordusu, birlikleri çözmüş. Bin PKK'linin olduğu yere korkmadan geliyorlar. Çünkü; biliyor bizim adamın ne mal olduğunu, çözmüş. Kişiliğini de, tarzını da, nasıl horul horul uyduğunu da çözmüş, korkmadan üzerine geliyor. Şimdi komutan kimdir? Kalk hesap ver diyeceğim, neyin komutanısın? Merkez nerede, yönetici nerede uyuyor? Gel bunun hesabını ver. Böyle savaş olmaz. Çünkü; altın gibi delikanlılar, kızlar senin yüzünden imha oluyor. Senden komutanlık bekliyorlar. Hayatlarını bir çırpıda vermeye hazırlanıyorlar; sen onlara plan vermiyorsun, onları mevzilendirmiyorsun. Şöyle bir şey yapıyorlar; 'Sen bölük komutanı

oldun, sen takım komutanı oldun.' Bir defa şu ana kadar tek bir takım komutanı nedir, nasıl oluşur hakkında bir tanımın yok; tek bir denetlemen yok. Ve bir de yıllardır yanlış üstüne yanlış yapıyorlar senin gözünün önünde. Üst komutanın bundan haberi yok. O zaman sen nasıl yöneticisin? Sen nasıl merkez olduğunu iddia edebilirsin? Bizzat her şeyini ortaya koymaya hazır fedai savaşı vermişim, yüzlercesini ilgisizlikten ötürü kaçırmışsın. Sen o zaman bunun hesabını nasıl vereceksin? Denilecek, 'yahu çok çalıştık, hayatımızı da adadık.' Doğru. Hamallar da çok çalışır, bilmem kan-ter içinde kalırlar ama burada farklı bir şey söz konusu. Özgürlük dağına ulaştın mı, kıyameti koparmayı bileceksin. Bilmiyorsan çıkma, bilmiyorsan komutanlık yapma. Bunu ben söylüyorum. Niye komutanlık yapıyorsun, niye bu sözleri kendine söylüyorsun, layık görüyorsun? Üstleniyorsun onu, hakkını vereceksin. Bunu söylüyorum. Merkez olmak önemlidir. Çünkü; bütün komutanlar merkez üyeye bakar. Merkez üye savaşın bütün gidişatından sorumludur; bütün taktik planlarının doğru yürüyüp yürümediğinden, siyasi çizgiye göre yürüyüp yürümediğinden sorumludur. Senin bundan haberin olmayacak, bir de çok sahtekar merkez üyeleri çıkacak, 'yaşayalım' bilmem ne diyecek. Binbir emekle biz birtakım yaşam tarifleri geliştireceğiz, onu da saptır. Binbir çabayla birkaç imkan vereceğiz, para şu-bu vereceğiz onu da çıkarır et. Bir tüccar mantığının bile gerisinde bir mantıkla onu da kaybettir, köylülere para kaptır, köylülerden üç kat fiyatına eşya al. Şimdi seni yakandan tutup atmak lazım. Böyle merkez olunur mu hiç? Yıllarca sabrettik, herhalde dedik bir kazaya uğradı, iki kazaya uğradı, bir baktık ki, bizim adamın kendisine geleceği yok.

Bunların hepsinin aşılması lazım. Eğer biz yeniden PKK'yi yapılandıracaksak, yeniden askeri çizgiyi komutaya kavuşturacaksa bunların yapılması gerekir. Yorgunsan uzaklaş, gözün komutanlıkta yoksa uzaklaş. Yok, 'PKK emrime işte fedai savaşılar vermiş, yeterince güç de var maddi-manevi, eh bir yıl üzerinde rahat rahat geçinirim.' Şimdi bu caniliktir, yapamazsınız. Böyle komutanlığa gelmeyeceksiniz, merkez olmaya cesaret etmeyeceksiniz. Ben şimdiye kadar sorumluluğunuzu üstlendim ama bu sefer canınızı çıkarırım. Yani sudan çıkmış balıktan daha beter ederim. Ne cüretle sen bunu isteyebilirsin? Benim sana verdiğim savaşçının gücüne on kat güç katacaksın, verdiğim örgüte on kat örgüt katacaksın. Benden görev istiyorsun, benimle çalışmak istiyorsun, sen bir ikiyüzlü değil bir yoldaşsan sözünün sahibi olacaksın, olmazsan benimle olmayacaksın. Yirmi yıl seni taşıdım yeter, niye ısrarla kendini bana taşıyorsun? Halkını örgütle işte, güç kaynağı. Gerillanı örgütle, bir avuç fedaiye hiç kimse dayanamaz. Bir avuç gerillayı teknik ve taktik düzeyde yatır bir dağa, kesinlikle düşman dağa giremez. Ben tanıyorum, biliyorum, siz de biliyorsunuz. O dağda gerillayı çürüt, o komutanlıkla sonuna kadar oyna, ondan sonra da, 'yahu yorulduk ne yapalım.' Yavaş yavaş bir-iki kaçış, yavaş yavaş ihanet Güney'de, Kuzey'de karakol var. Veya dağda namus-onur meselesi yapmış, göz göre kendisini tüketiyor. Hayır böyle olacağına hiç üstlenmeyin bu işi, gerek yok. Doğrusu var mı? Evet var. Şimdi ben de kendime göre hala direniyorum. En zorda olanıyım, en bilmem imkanları az olanıyım ama bana göre

✓ PKK, kendini ateşte yaratmanın örgütüdür. Bu bize şehitlerin vasiyeti. Benimki zorbela onların sözcülüğüne oynamaktır. Ben, PKK savaşçılarının kahramanlığında değilim diyorum ama iyi bir sözcüsüyüm. Onlar bana güveniyorlar, vasiyette de bulunuyorlar, ben de iyi gözetimim. Halk da benimliyor, mevcut savaşçılar, fedailer, şehitler de uygun görüyorlar. Emanete hıyanet yapılmaz, emanet göz bebeği gibi korunur. Şehit emaneti öyle sıradan bir emanet değildir. ✓

her gün Kürtlere kazandırıyorum, devrimcilere de. Hatta dünyaya, yüzyılın en son devrimcisi olma sözümü de veriyorum. Yıla girdik işte. Bu ne demektir? Yüzyılın son yılının girişini güzel, başarılı yaptım. Ölüm nereden gelirse gelsin Che Guevera gibi, 'Hoş geldi sefa geldi' derim. Bunun üzülecek fazla bir yanı yok. Başardık sayılır aslında. Zaman bile uzamıştır.

PKK, kendini ateşte yaratmanın örgütüdür

Ben diğer arkadaşların hakkını yemiyorum. Bana göre onların da kişilikleri var. Onları özgür bırakıyorum. Ama yok verdiğimiz gücü, büyük hareketimizin mirasını kendi tembelliğine, kendi sorumsuzluğuna, kendi laçkalığına yedirip kullanacak. Hayır, bu sefer böyle olmaz. O tek kalacak. Hiç kimse o adamın yanında olmayacak. Veya illa bir şey istiyorsa söyleriz kendisine, 'Kaç kişi seni tutuyor, kaç kişi seninle

olmak istiyorsa al o kadar kişiyi, seni beğenen kız da, seni beğenen savaşçı da senin yanında olsun, al şu dağ, silahlarımızı da almıyoruz senden, silahlar da senin yanında olsun, hangi dağa, hangi bölgeye gitmek istiyorsan, o konuda da sana yardımcı oluruz. Veya hangi bölgede, hangi şartlarda çalışmak istiyorsun? Onu da sana layık görürüz, yardımcı oluruz" deriz ve bekleriz. Yirmi kişiye önderlik edersen bravo diyeceğiz. Göster, kendini kanıtla. Yanlız PKK'yi harcamayacaksın, PKK'yi, bizi kullanmayacaksın. Kendi emeğinle, kendi gücünle gelişmeyi göstereceksin. Nedir bu? Yoldaşlarını koru, yoldaşlarını yedir-içir, eğit ve onları kolay haracama. Harcarsan yirmi kişi ile sınırlısın, en benim diyen PKK'li, yirmi kişiyi ancak kaldıracabilir. Onların hakkını ver, ne kadar güçlendirdiğini göster, ondan sonra benden başka görev iste.

PKK, kendini ateşte yaratmanın örgütüdür. Bu bize şehitlerin vasiyeti. Benimki zorbela onların sözcülüğüne oynamaktır. Ben, PKK savaşçılarının

kahramanlığında değilim diyorum ama iyi bir sözcüsüyüm. Onlar bana güveniyorlar, vasiyette de bulunuyorlar, ben de iyi gözetimim. Herhalde kimse bu yetkiyi benim elimden alamaz, bu yetkiyi kullanıyorum. Halk da benimliyor, mevcut savaşçılar, fedailer, şehitler de uygun görüyorlar. O zaman beni bir yardımcı güç gibi bile görmek isteyen bu gözcülük görevimi, vasiyetlerin gereklerini yerine getirme görevimi gözardı etmemelidir. Bunu ben istediğim için değil, emanet edilmiş olduğu için yapıyorum. Emanete hıyanet yapılmaz, emanet göz bebeği gibi korunur. Şehit emaneti öyle sıradan bir emanet değildir. Benden güç ve yetki isteyen, kimden, neden, nasıl, hangi çerçevede güç, yetki istediğini bilmek zorundadır. 'Ya biz PKK'yi birlikte kurmamış mıydık?' veya 'Biz PKK'ye şimdiye kadar birlikte merkez olmamış mıydık? PKK'de yıllarca emeğimiz yok mu?' diyemezsiniz. Bunu git külahıma anlat. Böyle ucuz laflarla yaşadığın da, bilmem ne yaptığın da yeter artık. Mesela sen

savaşın neresindesin, düşmanın ne-resiyle, ne kadarında savaşıyorsun? Senin bir başarıdan haberin var mı? "Önderlikle birlikte şöyle yaptık, böyle yaptık" diyorsun ama nasıldan haberin var mı? Bunlar gerekli sorulardır, cevabını doğru vereceksin. Cevabını vermeden görev üstlenme diyorum sana, kendini de zora sokma, savaşçıların da başına bela olma. Bu ayrışma olacak. Bunun isimle, ben de dahil üne ilgisi yok. Ben de durumumu koydum, açık koydum, ayıp değil ki. Yapacağım desteklerin düzeyi bu aşamada şöyleledir-böyledir. Başkalarınınki de kendi somut konumuna göredir. Bunları açıkça söyleyeceksiniz. Mesela ben burada da çalışıyorum. Nefessizim, bir oksijen ihtiyacımı bile gideremiyorum ama gerçekten çok verimli çalışıyorum. Bunu gelen-giden herkes bilir. Sen oradasın niye çalışmayacaksınız? Orada bana göre sınırsız çalışma imkanları vardır. Böyle yaparlarsa bunlar iyi birer PKK'li veya Apocudurlar. Kesinlikle özgürlük tarifi doğru, PKK tarifi doğru; doğru olduğuna göre gereği yapılmalıdır.

Düşman için bir şey daha söyleyeceğim. Bu düşmanı, bana göre artık karınca misali değil, biraz da böyle şahin misali şuradan-buradan yiyecek kadar büyümüş, bu duruma gelmiş. Böyle büyüttük sizleri, bu çok açıktır. Hepiniz büyüdünüz, bunları tartışmaya da gerek yok. Eğer gücünüzü doğru kullanırsanız karşımadaki bir fil gibidir artık, bir deve gibidir. Her gün bir taraftan vurmak işten bile değildir. Ama vurucu olacaksınız, en az bir şahin kadar, en az bir piling kadar bir yerden vurmak artık sizin yaşına, tecrübene uygundur. Ve bir de biz, en azından bu yirmi-yirmi beş yılı boşa geçirmedik. Güçlendirdik sizi. Bu çok açık. Yani aslında birer aslan yavrusu gibi yirmi-yirmi beş yıldır büyüttük sizleri. Sıfırdan doğmuş olsaydınız neyse ama bu kadar uzun bir sürede sizi büyüttük. Ve aslan terbiyesi aldınız; en cesur, en cengaver, en fedai eğitimi aldınız. Bu kişi çok iş yapar. Bu kişilerden beşi müthiş vurur ve yaşama şansları vardır. Kim ne derse desin bu aşamaya geldikten sonra düşmandan, hainden daha fazla o dağlarda yaşama şansı vardır. Kesinlikle öyledir. Hatta bana göre yüzde yetmiş hakimiyet de kurulabilir o arazide. Ama bunun kuralları olacaktır, savaş tarzı net olacaktır. Buna hazırlık yetersizse, hadi size bir iki ay daha zaman tanıyoruz. Bu iki ayda bütün hazırlıklarınızı yapın. Düşman barışa gelmeyecek, çağrı yapıyoruz, "Gel barış edelim, barış içinde tartışalım" veya "Siyasal yolla halledelim." Gelmiyor, büyük ihtimalle gelmeyecek. Al sen bu iki ayı müthiş hazırlık biçiminde kullan. Hani bağlısın, hani şehitlerin intikamı alınacak diyorsun ya işte kongre toplandı, eğitildin velhasıl her şeyin, kendine göre tecrübeler de var. Bak benim gibi zor duruma düşmek istemiyorsan, çok önemli bir özgürlük imkanı kazanmışsın, felaket kullan, müthiş kullan. Vasiyetim veya size uyarım, büyük bir tecrübemin sonucu olarak söylüyorum; öyle bağılız filan diyeceğinizde biraz yaşayan birisinin tecrübelerine kulak verin, çok önemlidir. Hala size bu anlamda çok büyük bir yardımcı yapıyorum fakat bunu bu sefer eskiden yaptığımız gibi kötü harcamayın. Bir gerilla takımınız varsa müthiş mutlu olmalısınız, "Bu takım destan yazar" demelisiniz. Bir sağlam Kürdistan dağına yaslanmışsanız, oranın 'İktidar' da, bilmem nesi de biz olacağız' diyecek kadar işinizin sahibi olmalısınız. Kimse size yolu dar ediyor filan değil. 'Yine bizi dışardan besle' derseni, öyle bir şey yok, dışarda adamı boğarlar, içi dış ederler,

adama nefes aldırılmazlar. Bunu bileceksiniz. Sizi besledik Ortadoğu'dan ama onun hikayesini gel bana sor. Bu bir bölge savaşına malolacaktı. Bunu, o kireçlenmiş beyinini biraz açarak anlayacaksınız. Öyle sandığınızı gibi Ortadoğu'da, Avrupa'da, dünyada yaşanılmaz. Avrupalılar kendilerini yaşatır, bir sömürge insanını yaşatmazlar. Bunu bileceksiniz. Yaşamı en aşağılık bir biçimde kabul edersen o ayrı bir şey ama o yaşam değil. PKK tarifine göre o yaşam, yaşam değildir.

PKK'de savaşı yürütmenin imkanları fazlasıyla mevcut

Büyük ihtimalle savaş politikalarımız ağırlık kazanacaktır. Savaş politikalarımız bana göre şimdiden de çok tartışılıyor, halkımız da dahil herkes savaş politikalarımız üzerinde büyük bir yoğunlukla, inanılmaz ölçülerde durmalılardır. Çünkü; kendini yakmaya hazır hale gelen bir halk ve onun yeni katılan on bir, on iki, on beş yaşındaki çocuğu bile kendini yakmayı göze almışsa, şimdi bu halk büyük savaşılabılır. Bu noktaya gelmiş ve bu çok büyük bir kazanımdır. Sıradan sorumluluk duyanlar bile, bu halkın savaş tarzını metropoller de dahil her yerde müthiş hazırlayabilirler. Bu muazzam bir imkandır. PKK olayında bunun imkanları fazlasıyla mevcut. Çünkü; kendini yakacak kadar güç kazanmış bir militan yapı var. Bunu, kendini yakacağına düşmanı yakma planlarına dönüştürecektir. Yapı da, sıradan halk da az çok buna hazır. Yakmanın çeşitli biçimleri var. Bunlar taktik planlardır. Her tarafta uygulayabilme olanakları var. Batı'da da, Doğu'da da, metropolde de, bilmem kırsal alanda da herkesin yapabileceği çok büyük bir güç vardır.

Artık dediğim gibi barışa gelinmiyorsa, siyasete gelinmiyorsa askeri çizginin gerekleri sonuna kadar yerine getirilecektir. Bunun için komutanların ölçülerini de verdim. Yeniden belirlenecekler. Birliklerin ölçülerini verdim. Sanırım öyle abartmalı tabur, alay komutanlıkları yerine; bir mangadan, takım komutanlığından başlayıp, nasıl doğru yanıt olunur sorunu esas alınacaktır. Özellikle birliklerin yeniden teşkil, üstlendirilmesi, mevzilendirilmesi, hareketlendirilmesi, tekniğe göre yeraltı savunma sistemlerinin geliştirilmesi ve yine aylarca hantal bırakılan birlikler yerine, aslan gibi her gün, her yerden vuran bir mobilitenin, bir hareketliliğin kazandırılması, savaş politikalarımızın içini dolduracaktır.

Komployu kesin sonuna kadar götürmek isteyeceklerdir

Barış ve siyasal çözüm seçeneği açısından sınırlı bir gelişme şansı bile olsa onu kullanacağız. Çok mütevazı teleplerle kullanmayı yine sürdüreceğiz. Ama dediğim gibi, bu konuda karşı tarafın tavrı kesin. Barışa gelmiyor. Çok acımasız. Başta ben olmak üzere, komployu kesin sonuna kadar götürmek isteyeceklerdir. Bütün PKK olayında bu gözönüne getirilmelidir. Çünkü bu komplo herkesi ilgilendiriyor ve herkesin savaş tarzını derinden belirleyecek karaktere sahiptir. Mesele bana yardımcı olup olmama değil, Kürt halkı açısından da söylüyorum; derin bir karaktere sahiptir. Kesinlikle düşmanın taktiği, 'Başı vurursak halkı, kadrosunu istediğimiz gibi yeriz, baş çok tehlikeli' taktiğidir. Bu çok tehlikeli bir taktiktir. Ama bende hızla kendimi baş olmaktan çıkardım. Daha değişik bir örgütlenmeye yöneliyorum dikkat ederseniz. Onların beni uçurmakla

uçuramayacakları bir örgütlenme tarzını geliştireceğiz. Birçok baş çıkaracağız. Bir başla herkesi mahvetme yerine, ulaşamayacakları birçok başı, daha şimdiden devreye soktuk, serbest bıraktım zaten. Bana bağlanan bütün başları serbest bıraktım. Bağlı olanları da çok farklı bir baş haline getiriyorum. Dolayısıyla benim vurulmamın veya etkisiz kılınmamın hiçbir anlamı yoktur. Hatta bu durumda özellikle savaş teorisinde, daha fazla verimli iş yapılır diye düşünüyorum. Çok şiddetli bir savaş süreci, kendimi yeniden gözden geçirme temelinde sağlanma durumuna geliyor.

Bu sonuç alabilir. Yani bu tarz savaşı bana göre iyi bir şanstır. Ben bu imkanı vermemekle görevimi başarıyla, iyi yerine getirdim diye düşünüyorum. Ama işin kolayı yok, işin eskisi gibi yürütülür bir hali yok. Önümüzdeki dönemde hedeflerine aslanlar gibi yüklenmenin imkanları vardır. Büyümüşsünüz hepimiz, fakat bu enejyiyi, bu birikimi kesinlikle patlatacaksınız, bu kanıtlanmış artık. Onun bitmez

✓ Kürdistan'ı boşaltalım, Almanya'ya gelelim, köle olalım, bizi isteğiniz gibi çalıştırın, 2 bin yıl sonra Kürdistan'a geri dönecekmiz! Mümkün değil. Böyle aklı Almanya kendisine saklasın. Yarın eğer Kürtler bir hesap sormaya kalkıştırlarsa bunun sorumlusu olarak da ne PKK yasağını ne beni sorumlu kılsınlar. Senin Türkiye ile ilişkilerin soykırım ilişkisidir. Sen 15 yıldır gizli bir biçimde destekledin bu devleti. Biz direndik, boşa çıkardık. ✓

tükenmez kurnazlığını, gizli yöntemlerini, akla-hayale gelmez taktik ustalıklarını sergileyeceksiniz. Açık söyleyeyim, bir metropolde faşistler kol geziyor, hemen her şeyleri açıkta; sermayesi, mali kaynakları açıkta. Bir sürü böyle şey var, borsalar, ticaret odaları, turizm şirketleri, şuralar-buralar çok açık hedefler. Şimdi bunları tespit etmek, halletmek çok mu zor? PKK'nin yeni dönem politikalarında buralara yönelmek su içmek gibi bir şeydir. Bunları zora sokmanın gereği yok. Bu konuda görev üstlenenler, bağımsız ayrı örgüt kurarak yüklenebilir. Benimle yürürse çok daha iyisi yapılır. Güç getirilemiyorsa rahatlıkla bir kişi herhalde bu kolay hedeflerin on tanesine, yirmi tanesine ulaşabilir. Çok açıktır, basittir. Kendini yakan sıradan bir sempatican bunların hepsini yapabilir. Yeter ki, biraz kendisini örgütlesin, tekniği hazırlasın, planını yap-sın. Bundan sonraki savaş böyle kapsamlı gelişmek durumunda. Gelişmezse yenilgiden kurtulamazsınız. Savaş kararınızı çok derinlikli hazırlayın, olanaklarını çok sıkı örgütleyin. Mevcut malzemeyi en verimli biçimde kullanmayı esas alın. Planlamada öncelikler sırasına bu hedefleri müthiş yerleştirin. Göreceksiniz ki, kesinlikle büyük kazanacaksınız. Buna dayanarak söylüyorum; belki biz kaybedebiliriz ama benim dışımda bütün PKK'liler kesinlikle kazanabilir. Tabii Kürt halkı da her zamankinden daha fazla kazanabilir.

Umudum şu; ben de daha verimli çalışabilirim, sınırlı imkanları zaten çalıştırıyorum. İster barış doğrultusunda olsun, ister savaş doğrultusunda olsun kendini etkili çalıştıracam. Tercihen iyi bir barış savaşçısı olmayı isterim. Gerçekten de bunu tercih ederim. Eğer hiçbir biçimde bu mümkün olmazsa, 'İlla savaş, savaş' denilirse, benim şimdiye kadar yaptığım az değil, ölümümle de herhalde bunu on kat daha yükseltecek potansiyele sahibim.

PKK, 6. Kongresi'yle kendisini, ARGK'yi, yine ERNK'yi yeniden organize ediyor, hepsi yeniden organize oluyor. Onların ölçülerini vermeye çalıştım. Bu benim için aynı zamanda bir rapor vermedir. Bu rapor aynı zamanda yeni yıl dolayısıyla, bu yılı planlamak açısından gereken özü gösteriyor. Dolayısıyla bütün PKK'lilere karşı da bir kez daha yoldaşça tutumun gereğini dile getirdim. Yine özellikle askeri çizgideki büyük yanlışlıklar kadar, büyük doğruların ne olduğunu göstermeye çalıştım. Bunun büyük önemini anlayılacağı ve gereklerinin yerine getirileceği kanısındayım. Özellikle büyük şehitlere ancak böyle bağlılık gösterilebilir. Halkın da her gün selamladığı gerillaya ancak böyle layık olunabilir. Ve bu çok gereklidir.

Düşmana da şunu söylüyorum; "PKK'yi, beni dilediğiniz gibi değerlendirmezsiniz. Size gerçeklerimi bütün çıplaklığıyla anlattım. Ne yaptığınız, nasıl yaptığınız açıktır. Kendinize güveniyorsanız, çok barış, demokrasi diyorsanız, çıkın karşıma biriniz gelin."

TC'ye sınırsız güç veren ABD'ye de şunu söylüyorum; "NATO'nun ilkerleri, toplumsal değerleri, siyasal sistemi diyorunuz, sizin bir müttefikiniz bir halkı ortadan kaldırıyor. Bu NATO'nun ilkesine göre olamaz. Amerika bunu bilmek zorunda. Amerika başkanı o kadar yarasa gibi bilmem karanlıkta karar veremez. Sen küçük bir mesele konusunda kıyamet koparacaksın, bilmem Clinton skandalı diye senatoda mahkemeler kuracaksın ama bir halkın ırzına geçilecek, bir halk tarihten silinecek ve sen bunun en büyük savunucusu olacaksın. Ve beni korkutarak, beni müthiş bir terör altına alarak susturacaksın. Ben olmaz, bu Amerika'ya yakışmaz. Çıksın Amerikalı bir yetkili karşıma, benim terörist olduğumu kanıtlasın, ben de ona kimin terörist olduğunu kanıtlayayım. Bu benim hakkımdır ve Amerika dinlemek zorunda. Dinlemiyorsa yazıklar olsun onun başkanına, yazıklar olsun o kocaman Amerika devletine. Neyi gizlemek istiyor Amerika? Niçin gizliyor? Kim ismarlatmıştır bu görevi CIA'ya, Pentagon'a? Bu açığa çıkarılmak durumundadır. Beni karanlıkta büyük bir demagojiyle, bir terörle ya susturup ya imha etmek öyle kolay değil. Bunun iyi bilinmesi gerekir."

Almanya'nın Türkiye ile ilişkisi soykırım ilişkisidir

Avrupa şimdi gerçekten inanılmaz bir şekilde güya beni koyacak bir yer bulamıyor. Sen binlerce kişiyi sömürsün, yüzbinlerce Kürdü sömürmek için her şeyi yaparsın, bilmem hepsine kapıyı da açarsın ama bana bir karşılık yer vermezsin. Bu büyük bir ayıptır. Kocaman bir Avrupa Birliği, basit bir siyasi iltica kimliği veremiyor. Benim için o kadar önemli değil ama kendi ilkerleri, kuralları var. Demokrasi, insan hakları, hukuk devleti diyor. Türkiye sizin konsey üyesini. Bu konsey üyenizi çağırın; kim hatalı, kim değil, kim yargılanacak, nasıl yargıncak... Ben kaçmıyorum, bunun için geldim. Ve bir de

barış için, politika yapmak için geldim. Bir temsilcisi çıkıp konuşmalı. Öyle, 'Yahu sana yer bulamadık, nasıl, ne olacak senin halin?' biçiminde değil. Bu meseleyi saptırmadır. Mesele bir halkın kaderidir, mesele bir müttefinizin kirli ilişkileridir. Almanya niye kendini gizliyor? Muazzam, 'Ekonomik menfaatimiz' diyecek, bilmem, 'Antalya kıyılarında bizim tatil yapmaya, turistik yaşamaya çok ihtiyacımız var' diyecek. Ama sen bunun karşılığında birkaç halkı katlettin, tarihten sildin. Şimdi Kürt halkı katliamla yaşamının sonuna geliyor. Ama sen turistik tatil ve ekonomik çıkarın için buna göz yumacaksınız. Ve hala PKK'yi de asla kabul etmeyeceksin, 'PKK yasağı devam edecektir. Kürtler Yahudiler gibi 2 bin yıl tahammül etsinler' diyeceksin. 'Kürtler kültürel olarak bin yıl mücadele etsinler, bu daha iyidir. Hiç mücadele etmeye, özgür kalmaya gerek yok.' Biz 2 bin yıl nasıl sabredeceğiz? Kürdistan'ı boşaltalım, Almanya'ya gelelim, köle olalım, bizi isteğiniz gibi çalıştırın, 2 bin yıl sonra Kürdistan'a geri dönecekmiz! Mümkün değil. Belki Yahudiler bunu başardı ama biz başaramayız. Kaldı ki bu, aklı alınacağı yol da değil. Böyle aklı Almanya kendisine saklasın. Yarın eğer Kürtler bir hesap sormaya kalkıştırlarsa bunun sorumlusu olarak da ne PKK yasağını ne beni sorumlu kılsınlar. Tutuklama filan da o kadar anlamlı değildir. Biz adam gibi, "Sorunlar var tartışalım" diyoruz. Senin Türkiye ile ilişkilerin soykırım ilişkisidir. Sen on beş yıldır gizli bir biçimde destekledin bu devleti ve bu dört-beş türlü katliama yol açardın. Biz direndik, boşa çıkardık. Yeni hükümete diyoruz, "Sen gel bu haksızlığı telafi et." Bilmem, "Öcalan konusunda tek kelime konuşmak istemiyoruz." Ne demek, sen yüz bin Kürdü, bir milyon Kürdü çağırırsın, çalıştırırsın ülkende. Öcalan'da Kürtlerden bir tanesidir. Her gün memurlarınız onlarla konuşur, Öcalan'la da konuşsun, Öcalan'da bu halkın bir evladı. İşinize geldi mi kullanacaksınız, işinize gelmedi mi 'Biz anlamıyoruz, görmüyoruz' diyeceksiniz. Bunlar samimi davranışlar değil. Avrupa'nın, Almanya'nın büyüklüğüyle bağdaştırılmaz. Ben konuşmaya geldim, herhalde en azından uygar, demokrat olmanın bir gereği olarak. Benim benim yer bulup, bulmamam değil, sorun benimle konuşup, konuşmamaktır. Sorun benimle konuşup, konuşmamasının ne olup olmadığını tartışmaktır. O kadar adamınız, kurduğunuz örgüt var. Hepsine her gün talimat vereceksiniz ama benimle hiç konuşma gereği duymayacaksınız. Bu saygısızlıktır, doğru konuşmaya çalışacaksınız. Yanlışlar varsa birlikte düzeltelim, uygarca düzeltelim, diyorum. Bu son derece insani bir yaklaşımdır. Bunda biraz daha ısrarlı olacağım Avrupa ve Avrupa Birliği için. Bunlar olursa iyi olur. Amerikalılar, Almanlar konuşursa iyi olur. Konuşmazsa ne olur? Biz Kürtler zaten kaybedeceğimiz her şeyi kaybetmişiz, gerisi bana göre kazanmanın yol ve yöntemleridir, onları da söylemeye çalıştım.

Değerli halkımıza bu vesileyle acı da olsa bazı şeyleri hatırlatmaya çalıştım. Yine PKK'lilere daha derinlikli ve çok açık ve net olabilecek bazı hususları açık, anlaşılır ve uygulanır düzeyde göstermeye çalıştım, bütün bunlardan acı duyulacak bir şey yok. Ama yığıtçe üstlenecek; şanlı, başarılı zafer görevleri vardır. İnançımız da bu temeldedir. Hepinizi bu temelde selamlıyorum, saygı ve sevgilerimi sunuyorum.

***

Pêwîste civak bi şoreşê bawer bike. Civak bawer bike ku pêwîste em rabin, em bi hêza xwe êdî dest bidin ser. Divê civak vê biryarê bigire, baweriya xwe hebe û ew civaka bi xwestek be. Ya duyem; ne di giştî de be jî di asteke de rêxistina xwe hebe. Civak hatibe rêxistinkirin û xwesteka xwe hebe li wê derê dikare şoreşa civakî çêbibe. Ji ber ku şoreş, berhema girseyan e. Hinek hêzên pispor, hinek hêzên çekdar û kadroyên pêşeng bi tena xwe nikarin şoreşê bikin. Şoreş, bi girseya civakê dibe. Heqîqeta şoreşan wisa çêbû ye.

***

Mûrad Karayilan

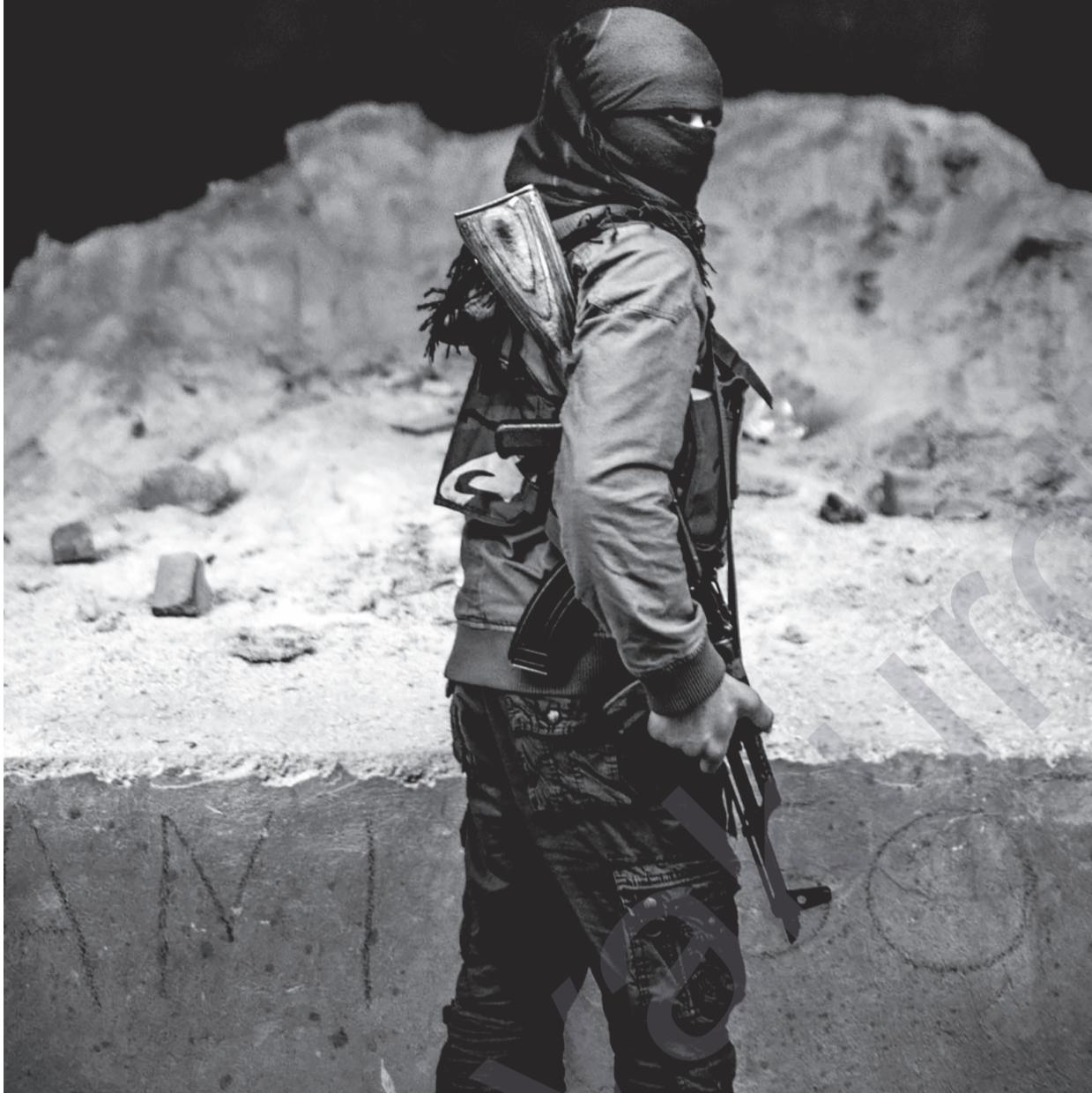
D i ser berxwedana bajaran re salekê tije fêr û ezmûn derbas bû. Di berxwedana rêveberiyên xweser de bi qasî ku jê fêr û ezmûn hatin derxistin, ji wê zêdetir destanên qehremaniyê mohra xwe li vê dirokê da. Rast e, bajarên me hatin hilweşandin, şehadetên giran têde çêbûn, lê dijmin di wan bajaran de bin ket û yê ku qezenc kir berxwedêrên zarokê vî gelê bûn yên ku digotin, "dawî çî dibe bila bibe wê semyan (muhtesem) bibe" "emê heta dawiyê li ber xwe bidin, bila gelê me bi me serbilind be!". Di sala duyemîn de ya ku li me dikeve, em li ser şopa wan qehremanan bimeşin û xeyalên wan bigehînin zaferê. Têvî civakê di avadaniya xweseriyê de ji fêr û ezmûnên derketî sûd wergirin, jiyana azad û demokratîk di pratîkê de pêk bînin. Êdî dem dema azadiya Rêber Apo û Kurdistanê xweser e.

Di destpêkê de, li Bakur nêzikbûna me li şerê bajarên, an jî nêzikbûna me li têkoşîna bajarên çawa bû? Divê mirov li ser van mijarana rawest e. Perspektîfa Rêber Apo ev bû ku; em di bajarên de li ser esasê 9 xalan xweseriya demokratîk ava bikin. Xweseriya demokratîk çî ye? Tüyê biçî de-vereke, destpêkê meclîsa wir çêbikî, rêveberiya cewherî ava bikî, hêza parastina cewherî çêbikî, aboriya wir pêş bixî; her taxeke karibe bi xwe têrî xwe bike. Tüyê sistema wir a tenduristiyê pêş bixî, sistema perwerdeyê, pêş bixî, navendûn çand ava bikî, ji bo civaka azad, sistema jina azad pêş bixî, sistema ekolojîk pêş bixî û wisa sistemeke demokratîk a civakê ava bikî. Ango tüyê vana hemûyan pêş bixî. Ev 8 xal in. Xala 9 emîn dûvre Serokatî xist ser. Ew jî, komîsyona heqîqet û edaletê bû.

Divê êdî biryar ji jêr de weki meclîs û komunên taxan bê girtin

Ger ku avakirin pêş bikeve ev avakirina xweseriyê heman demî civakê dike hêz û îrade. Bi xwe sistema xwe ya tenduristî, perwerde, parastin û aborî heye, angê êdî pêwîstiya xwe bi dewletê namîne. Dikare ji dewletê re bibêje, 'êdî tu nikarî werî nav me, pê-

Ruhê berxwedana bajarên rêya serkeftinê raber dike

wîstiya me bi te nîne, ez eleqeyê xwe bi te re qut dikim' gel dikare helwesteke wisa bigire. Perspektîfa rêveberiya cewherî ev bû ku em xweseriyê ava bikin, hêza wê ya parastina cewherî, aborî, tenduristî hwd. çêbikin. Ango wisa her bajar, her tax bi xwe bibe hêzek û tîra xwe bike. Bi rêxistinî be, hevdu biparêz e. Ev weke rêbazêke civakî be, ne hinek leşker derkevin pêş û civak biparêzin. Na! Civak xwe biparêz e. Projeya me bi vî awayî bû.

Ev proje jî mêjve di rojevê de bû. Hê di Newroza 2005'an de dema ku Serokatî sistema xwe bi daxuyaniyeke da, ev sistem kete rojevê. Serokatî wê demê ragihand divê êdî sistema xweseriya demokratîk mirov bike hedef û wê ji dewletê hevî neke, bi xwe ava bike. Ne ku tenê ji jor ve biryar bê girtin. Divê êdî biryar ji jêr de weki meclîs û komunên taxan bê girtin. Ev sistemeke nû ye, dema ku Serokatî wê îlan kir şûnve li pêş me erk bû ku em ava bikin.

Dijmin li hemberî sistema me dest bi operasyonan kir

Bi rastî jî destpêka salên 2005 û 2006'an de xweserî nehat fêm kirin. Dûvre êdî kete rojevê û hat nîqaşkirin. Ji sala 2007'an şûnve hinek gav hatin avêtin. Lê hê destpêk bû, welhasil ji bo avakirina meclîsan hatin ava kirin, hinek cihan xebatên perwerde û komun bi rê ketin. Me dixwest em sistema xwe ava bikin. Dijmin mudaxele kir. Li hemberî sistema me, dijmin jî operasyona KCK'ê di 14'ê Nîsana 2009'an de li dar xist. Armanca dijmin xerakirina sistema me bû. Ji bo ku sistemê felc bike, gelek kadro hatin girtin, gel tirsandin, kadroyên pêşeng

hemû girtin. Wê çaxê nêzî 9-10 hezar kes hatin girtin. Hinek hatin berdand lê piranî di zindanê de man. Di heman demî de pêvajoya Oslo jî bi rê ket. Jixwe operasyona KCK'ê jî bo pêvajoya Osloyê bû xengerek. Her tim weke asteng di rojevê de bû. Dijmin pêvajoya Oslo bi esasî jî bo ku pê me lawaz bike, biçûk bike weke rêbazêke şerê taybet bi kar dianî. Her tim dixivîn û pêk nedanîn.

Di rojê tevgera me de her tim avadanî hebû

Di sala 2013'an de pêvajoya Îmraliyê destpê kir. Rêber Apo di Newroza 2013'an de agirbest îlan kir. Dewlet jî êdî hêdî hêdî ew hevalên ku girtibûn berdand. Dîsa derfet çêbû ku mirov cardin xweseriya demokratîk ava bike. Di sala 2013, 2014 û 2015'an mecalê wê çêbû. Hinek tecrubeyên kevin jî hebûn; mirov dikaribû xurt tevger bikirina û salek, du salan de avadanî ye kê baş pêş bixistana.

Di rojê tevgera me de her tim avadanî hebû. Me wisa hesab dikir ku; ji bo avadaniyê hinek xebat heye. Dûvre me fêm kir ku ev xebatek sera sera ye û gel bêtir berê xwe daye hilbijartinan. Di xebatên hilbijartinan de êdî di nava civaka me de wisa hatiye fêmkirin ku 'êdî emê bi hilbijartin biçin encamê. Jixwe Rêbertî di dialogê de ye, hilbijartinên herêmi qezenc kir, şaredarî hatin girtin, hilbijartina 7'ê Hezîranê bendav bihûrand û sedî 13 dengdan girt.' Ango wisa çêbû ku 'temam êdî emê bi hilbijartin û dialog biçin encamê, êdî şer ji rojevê derdikeve.' Çîna navîn jî di nav me de ev pir da pêş. Têgihînek wisa di civakê de hat avakirin.

Xeta çîna navîn çî ye? Derveyê şer,

liberalizekirin, hinek nêzikbûna reformîst kete pêş. Heta hinekê got ku, 'tiştê ku bi salan e Partî nikare bike, vaye HDP'ê di demekê de kir, nexwe dibe.' Nêzbûnên wisa çêbûn. Têgihînek di civakê de wisa hate avakirin. 'Berxwedan, bi şer û şidet na, êdî bi dialog, herî zêde bi meşên protestoyî û yasayî emê biçin encamê.' Tam jî di demekê wisa de fêmkirineke wisa hate avakirin.

Çawa ku Bakur Ji bo Kobanê rabû ser linga, dijmin tirsîya

Meha Cotmehê wexta ku berxwedana Kobanê bilind bû, bin neket; di 16'ê Cotmehê de Hêzên Hevpeymanîya Navdewletî jî piştgirî dan. Di 30'ê Cotmehê de dewleta Tirk rûnişt, biryara şer girt. Çîma? Ji ber ku 6, 7 û 8'ê Cotmehê jî bo Kobanê serhildaneke mezin li Bakur çêbû. Bi rastî jî ruhek derket holê. Di wê wateyê de mirov dikare bibêje ku, berxwedana Kobanê biqasî ku li Kobanê pêşde çû, ewqas jî li Pirsûs û Bakur pêşde çû. Ango Bakur rabû ser linga, hemû hêzê xwe xiste dewrê. Ciwan tevî bûn, gel li wir çember çêkir, bi hemû derfetên xwe ketin dewrê. Di esas de Kobanê, bi Bakur qezenc kir û dewletê jî ev zanî û dît ku netewbûneke di Kurdistanê de çêdibe; Bakur, Başûr, Rojava û Rojhilat nema ye, vaye êdî rewş ji bo dagirkeriyê xeter dibe û biryarê şer girtin.

Serokatî fêmkir û ji heyetê re got, "wê roj were jiyana we jî bikeve xeteriyê, wê li we bixin." Ango Serokatî hişyarî da heyetê. Lê me ev tişt bi civaka xwe neda fêmkirinê. Ev hinek berpirsyariya me ye. Niha em nikarin bibêjin, hevalên li wir xebat meşandine hûn berpirsyar

in. Tamam berpirsyariya wan heye, lê ew ne tenê berpirsyarbûn. Weke rêveberiya Tevgerê, me berpirsyariya xwe tam pêk neanî. Ev wisa ye.

Civak ger ku birêxistinkirî be, hêz e

Ji bo ku civakek rabe ser piya, tevgerê bi rêxistinê jê re pêwîste. Rêber Apo dibêje, "ger ku civak rêxistinkirî be, ya te ye û hêz e. Ger ne rêxistinkirî be, ne ya te ye û ne hêz e." Hîn di wexta şoreşa Rûsya de Lenîn jî bo proletarya dibêje, "proletarya rêxistinkirî her tişt e, proletarya nerêxistinkirî qet ne tiştê e." Civak ger ku birêxistinkirî be, hêz e. Ne rêxistinkirî be ne hêz e.

Niha li ser esasê biryarê di meha Tebaxê de, îlanên xweseriya demokratîk di aliye meclîsên bajarên de destpê bû. Dema ku destpê bû, me lê temaşe kir; dema ku îlan dikin 50 kes amade ye. Ev helwesteke civakî ye, pêwîste 10-20 hezar kes li Cizîr, Gevêr bisekiniyana û îlana xweseriya demokratîk bikirina. Bigotana, 'emê xwe bi xwe rêvebibin, em naxwazin polîs were bikeve nav me.' Divê wisa bibêje, lê me dît ku bi 50-100 kesan îlan kirin çêbû. Ev dîmen wê çaxê mirovan dida fikirandinê.

Şoreş, bi girseya civakê çêdibe

Di tevahiya şoreşên cihanê de, hosteyên şoreşê jî bo civakeke rabe şoreşê dibêjin ku, "hinek taybetmendî pêwîst in." Ev taybetmendî çî ne? Yekem, pêwîste civak bi şoreşê bawer bike. Civak bawer bike ku pêwîste em rabin, em bi hêza xwe êdî dest bidin ser. Divê civak vê biryarê bigire, baweriya xwe hebe û ew civaka bi xwestek be. Ya duyem; ne di giştî de be jî di asteke de rêxistina xwe hebe. Civak hatibe rêxistinkirin û xwesteka xwe hebe li wê derê dikare şoreşa civakî çêbibe. Ji ber ku şoreş, berhema girseyan e. Hinek hêzên pispor, hinek hêzên çekdar û kadroyên pêşeng bi tena xwe nikarin şoreşê bikin. Şoreş, bi girseya civakê dibe. Heqîqeta şoreşan wisa çêbû ye.

Ger civak hatibe rêxistin kirin wê rewş çûda bûya

Mesela li Kurdistanê ger ku li ser 9 xalan civak bihatibe rêxistinkirin û bi xwe têrî xwe bikirina. Civak jî dil bûya, berê agahiya wê jê hebûya û bihatana amade kirin, jê şûnve civakê parastina xwe ya cewherî bi xwe çêbikirina, her taxê ciwanên wir tevger bikirina, sistema xwe ya tenduristiyê çêkiribûna wê encamên avakirina xweseriya demokratîk bigihîştana asteke bilind. Ne ku yek birîndar bû hema biçe nexweşxaneyê navendî. Nexweşxaneyê xwe bi xwe çêkiribe. Ango pêwîste tenduristî têrî xwe bike. Aboriya xwe bi xwe çêbike. Sistema xwe ya parastinê hebe. Ger civak wisa bûya û civak bi biryarbûna wê rewş çûda bûna.

Dijmin hinek bajar taybet kirin hedef

Li hêlekê jixwe dijmin amadekariyên xwe kiriye, ji berê de biryara plana çong danîna erdê girtiye. Dijmin jixwe li bendê bû û xwe amade kiribû. Têkiliyên xwe bi Hêzên Hevpeymaniyê re ne xweş bû, eleqeyên xwe baş kir. Wargeha Hewayî ya Încîrlîk ji hêzên Amerîka û Hêzên Hevpeymaniyê re vekir. Têkiliyên xwe bi Îsraîlê re çêkir. Ango dijmin xwe ji şer re amade kir. 24'ê Tîrmehê şer destpê kir. Plana dijmin a çong danîna erdê bû. Heta di planê de behsa Cizîr, Gevêr û Nîsêbîn dikirin, 'ger pêwîst bike di van bajarana de hezar kes jî bimire, xem nîne. Pêwîste em van bajarana

teqez teslîm bigirin.' Plana dijmin bi vî awayî bû. Ango serdemekê dijwar e, ne serdemekê normal e. Dijmin xwe amade kiriye, ji bo ku me tûne bike. Bi taybet hinek bajarên ku hemû civaka me ye, ji xwe re kiribû hedef.

YDG-H xwezayî bû qewetekê xweparastinê

Dema ku dijmin êrîş kir hevalên ciwan hema destpêkirin. Li Cizîr, Nisêbîn, Farqîn, Sûr û Geverê xendek çêkirin. Tu biryarek nebû ku, em xendek çêbikin. Bi awayekî xwezayî çêbû. Ji bo dijmin nekeve taxan, li van derana xendek hatin çêkirin. Bi esasî wekî ku zar hate avêtin. Dijmin ji hêlekê gef û guran dixwe, dixwaze were ser me, ji aliyê din jî xendek hatine çêkirin, li hinek cih xweserî hatine îlan kirin û gotin, 'wê dijmin nekeve taxa me, wekî din êdî vegeer nema.' Lê belê pir amadekarî jî nebûn. Wê çaxê nêzbûn wisa bû; pêwîste em dîmenek leşkerî nedine divê em dîmenek civakî bidine. Mesela me digot, bila li ser van xendekana civak bisekine. Jê şûnde YDG-H bi xwezayî bû qewetekê xweparastinê. YDG-H dijmin îlegal hesiband, hinek ciwan hebûn dijmin li wan digeriyan, wan jî xwe di wir de bi wî navê parast.

Redda sistema dijmin, di sistema xwe de israr kirin e

Mesela tiştê niha hatiye kirin çi ye? Bi temamî raperîna çekdarî ye? Na! Lê mirov nikare bibêje ne wisa ye jî. Dijmin got, 'ev raperîna çekdarî ye.' Lê ger ku raperîna çekdarî bûya, wê destpêkê biçûna qeymeqamiyê serdagirtin bikirana, hemû baregehên dijmin ê di bajêr de dest bidana ser. Wisa nebû. Di taxa xwe de ma, xwe parast. Ango ev wekî helwestekê li hemberî dijmin bû û sistema dagirkeriyê red kirin bû û di sistema xwe de israr kirin bû. Lê di sistemê de jî dema ku israr dike, amadekariyên pêwîst nîne, perspektîfên zelal nînin, anga pirs-girêkên wisa hê hene. Lê çîye? Di demekê asayî de sistema dagirkeriyê di astekê asayî de bûna dibû ku hinek bimeşiyana. Lê dijmin biryar girtiye ku bi temamî tune bike. Em jî ne bi raperîn, ne jî bêyî raperîn di bajaran de dibêjin ku, em nahêlin ku polîs bikevin taxên me.

Lê ruxmê wê ji gel jî pêşengê gel, serokê gel ê herêmî derketin pêş. Mehmet Tunç, Asya Yuksel, Pakîze Nayir û Derya Koç vana minaka herî berbiçav in. Ev hevalana di nav gel de yê ku derketine pêş in, fedakarî kirine. Jixwe çî helwestê Asya Yuksel dibe, çî yê Mehmet Tunç dibe, çî jî yê Pakîze Nayir dibe; vanan bi axiftin û tevlibûna xwe ya pêvajoyê ruhê civaka Kurd, welatparêziya Kurd, cesaret û fedaiyên danîn holê û gotin, "em stû xwar nakin li hemberî dijmin. Em çong danaynin erdê. Emê biçin şahadetê, bila yê li dût me mayî bi me serbilind bin." Ev gotinên Mehmet Tunç in. Ev ji bo me hemûyan îro jî talîmat e. Ji nav gel ruhê wisa bilind derket holê. Ji nav kadroyên siyasî û civakî jî yê wisa derketin.

Gotin û sekna Nûda û Çiyageran pîvaneke pir bilind e

Bi rastî berxwedêrên ku di dîroka me de pelek nû vedike çêbûn. Beriya hemû tiştî wekî helwesta gel ê esasî, helwesta Mehmet Tunç, Asya Yuksel û Pakîze Nayir e. Wekî kadro helwesta Sêvê û Mehmet Yavuzel esas e. Di aliyê qada civakî de pêwîste sekina çawa be, van hevalana bi berxwedan, qehremanî û ruhê fedaiî raber kirin. Lê di aliyê berxwedana leşkerî de pîvana ku hevalê Çiyager danî; "dawî çî dibe bila

bibe wê muhteşem bibe" ev pîvaneke pir bilind e. Bi rastî li Sûrê performansa ku hatî raber kirin, 105 rojan hemû êrîşên bi teknolojiya dewleta Tirk hatin sekinandin. Ruhekî pir bilind e. Li Amed Baglarê sekna hevala Berfîn, pêwîste mirov çawa li ber xwe bide, li hemberî dijmin teslîm nebe; cardin di sekna Nuda Malatya de hate raber kirin. Anjî ruhekî pêşeng derket holê.

Di jêzeminan de bersiv hate dayîn: "Em teslîm nabin!"

Li Cizîrê sekna hevala Rûken Hoserî, hevala Axîn û hevalê Harûn bi qehremanî bû. Li Cizîrê di jêzeminan de, li hemberî hovitiya dijmin kes teslîm nabe. Teslîmbûn nîne. Banga heval Mehmet Tunç jî bo civaka derveyê Cizîrê bû. Dibe ku ji derve bi qasî ku dihat xwestin bersiv nehat dayîn, lê yê di jêzeminan de bersiv dan. Gotin, "em stûyê xwe xwar nakin û teslîm nabin. Emê îradeya xwe biparêzin." Anjî teslîmbûn na, şahadet tercîh kirin. Fedaiya ruhê Apogeriye di vê berxwedanê de bilind bû.

Di vê pêvajoyê de ji ber dudiliyan civak aktîf nebû. Kî kete pêş? Ciwan û qewetên çekdar. Êdî wisa bû ku di şer de ew tenê man. Gel temaşe kir û xof kete dilê wan. A din jî gel hema wisa bajar neterikandin, an jî helwest negirtin. Na, dijmin destpêk bi qewetê POH xwestin bigirin, xwe ceribandin nekarîn bigrin. Mesela li Cizîrê 13 rojan dorpêç çêkir, heta ji artêşê tang jî girtin, bi tangan lêdan, panzêr di destê wan de hebûn, lê nikarîn bikevin Cizîrê. Li gelek cih şer çêbû, lê nekarîn pêşde biçin. Dûvre JOH jî beşdar bûn. Operasyon kirin, nekarîn bikevin taxan. Yekîneyên Herêmi û YDG-H bi berxwedanê karî polîsan rawestînin. Jandarî beşdar bû, ew jî rawestandî. Wê çaxê êdî kar giran bû. Civak ne aktîfê, hêzên parastin tenê derket pêş.

Bi Ergenekonê re itîfaq çêkirin

Ji ciwan, yekîneyên herêmi, hinek kadro jî ketin nav û asteke çêbû. Lê dûvre dema ku êdî berf ket, gerîla êdî kişiya cih û warên xwe, dewletê di wir de qurnazî kir. Mesela gerîla zivistanê kişiya cih û warên zivistanê, lê hinek qewetên yedek jî bo taqwiye hatibû hiştin. Berf ket û derfet tune bû. Tam di wê demê de di 14'ê Kanûnê de artêş biryar girt ku beşdarî şer bibe. Erdogan xwest ku ev bajarên ku li ber xwe didin bi erdê bike yek, ji bona wê artêş xwest tevî bibe. Bi Ergenekonê re itîfaq çêkirin û biryar hate girtin ku, artêş bi hemû hêza xwe beşdarî bibe.

Çavê dewletê nebiri ku hemû ciha bike hedef

14'ê Kanûnê qonaxê giring û destpêkê nû bû. Li Cizîr, Silopî û Sûrê jî dorpêç çêbû û derketina taxan qedexe kirin. Çavê dewletê nebiri ku hemû cih bike hedef, tenê 3 cih kirin hedef: Silopî, Cizîr û Sûr. Bi esasî derên din jî diviyabû ku alîkarî û çalakî bikin, kirin jî. Wê çaxê biryar hate girtin, şer gîhaşt astekê nû, di vî asta nû de divê ku taqwiye hîn baştir were kirin. Êdî di şerê bajarên de profesyonelbûn pêwîst e, kadroyên profesyonel wê hîn zêde beşdar bibin. Lê belê berf ketibû, yek jî li Cizîr, Silopî û Sûrê dorpêç çêbû. Taqwiye li wan derana hatin pêş xistin. Taqwiye gîhaşt Şîrnex û Nisêbînê. Ya Sûrê jî heya demekê heval dikaribûn biketana, hem wekî cebixane hem jî heval hinek taqwiye çûn. Lê kes nikaribû bigîhîştana Cizîrê.

Şert û mercê jiyana civakî pir teng kirin

Dijmin, ji bo ku koçberî çêbibe, heval tenê bimînin, projeyê berfireh bi kar anî. Bi zanebûn ji bo ku gel bitirse; li gel dan, cenazeyê dayika Taybet heftêyeke li erdê hiştin, kî diçû ser cenazeyê segvanên wan bi çeka suikastê lêdixist. Ciwaneke derket pêşiya mala xwe, lêdan. Birayê çû ser, li birayê wî jî xistin. Ji bo ku ji gel re bibe îbrêt, bajar biterikînin hovîtî dimeşandin. Jixwe lojistik li ser Cizîrê qutkirin. Li Sûr jî heman tişt hebû. Çûn û hatinên xiradan (erzaq) qedexe kiribûn, rê nedîxistî, firin hatibûn girtin, av û elektrîk qut kiribûn. Zivistane, serma heye; av nîne, xwarin nîne; wê çawa civak bi vî awayî li wir bimîne? Şert û mercê jiyana civakî pir teng kirin. Yek jî serobero top diavêtin malan. Li Cizîrê tang danîn ser giran, dikaribûn top biavêjin her malê.

Ji 15'ê Çileyê şûnve êdî jî neçarî gel malên xwe terikand. Dema ku gel malên xwe vala kir, mirov nikaribû tiştê bigota. Ji ber ku xwarin nîne, perîşanî heye, insan nikarin cenazeyên xwe veşêrin û heya wê çaxê ji gel 70 kes

***

YPS, pêwîste bibe hêzekê ku bi zanistî, birdozî, siyasî, rêxistin û çand di nav civakê de li hemberî her cure êrîşên dijmin karibe bisekine û xwe bigihîne vê astê. Di rastiya xwe de ger ku bi awayekî dijwar êrîş li ser çêbibin ew jî bikare bi çek xwe biparêze. Ger YPS, di sala duyemîn de qada tekoşina xwe bi vî şiklî bigire dest û berê xwe bide pratîkê, wê çaxê derbasdariya sistemên xweseriya demokratîk ên ku YPS li ser bingeha parastina wê avabûye jî hebe.

***

şehîd bûne. Tu nikarî bibêje, 'na, neçe' hinek welatparêz bi kelogirî diçûn. Di encamê de gel vekşiyan, hêzên parastinê tenê man.

Hemû hevalên qehreman destan nivîsandin

Bi rastî berxwedêrên qadên xwerê-veberiyê di tekoşina me de dîrokeke nû nivîsandin. Her hevalê ku di berxwedanê de cihê xwe girtî bi serê xwe bûn destan. Cihê ku hevalan lê libeherxwedan destan li wan deran hatin nivîsandin. Li Farqînê qehremantiya ku heval Senar raber kirî niha jî li ser zimanan wekî destan tê vegotin. Cizîr cardin wisa ye. Li Şîrnexê hevala Zeryan, li Nisêbînê hevalê Xebatkar, her yek qehremanê. Yê YPS'ê hevalê Şerzan ciwaneke weke şêr e. Ew bi xwe tê Cûdî, ji Cûdî diçe Şîrnexê jî bo ku ji hevalan re pêşengiyê bike, dema ku hevalan derdixê ew û 4 hevalên pê re şehîd dibin. Wisa bi fedakarî û qehremanî destan nivîsandin di berxwedanên bajarên de derketin holê. Ev ruhekê dide mirovan, cesaretê dide mirovan, rêya me raberî me dike.

Tirsa dagirkerî û erkên YPS a dema nû

Stratejiya Şerê Gel ê Şoreşgerî, gî-yanekeke ku gel jî dikare di hemû merhaleyên wî de tevî bibe. Me, ev, di berxwedanên rêveberiyên xweser de dît. Kesên ku ev berxwedan pêşxistin, hemû ne ku em bibêjin, mîlîtanên ku berê tevî tekoşinê bibûn û perwerde dîtîbûn. Zêdetir wan ciwanên ji gel û gel bixwe bû. Lê belê rexmê wê rastiye egîdiyêk pir mezin hatiye raber kirin. Li Şîrnexê, Nisêbînê, Sûrê û Cizîrê, ew ciwanên ku qet perwerde nedîtine, weke pîlîngan li hemberê dijmin sekinîn. Ev yek jî cewhera ku ciwan di dilê xwe de radike, nişan dide.

Êdî gelê Kurdistanê, di hûndirê merhaleya encamgirtina Şerê Gel ê Şoreşgerî deye. Li hemberê wê jî dijmin dîn û har bûne; êrîşê Rojava dike, dixwaze êrîşê Başûr bike; jî çandê bigire heya siyasetê, hemû sazîyên Kurdistanê dike hedef, dest datîne ser her tiştên şaredariyan. Sedema ku dagirkeriya AKP evqasa ji dervey hiqûq û mirovahiyê faşîzm bilind dike û civak didewîsîne, ji tirsê ruhê bilind ê ciwanên Kurd e. Bi van kiryanan dixwaze civaka Kurd hezim bike û ruhê fedaiî yê ciwanên Kurd vemirîn e. Ji bo wê jî hemû cihên ku ciwan lê pirin, polîsan li wir bi cih dike, dixwaze denetîma xwe zêde bike. Ji bo wê jî mirovan yeko yeko dişopînin. Hemû hewldanên dewleta Tirk, bi rêbazên şerê psikolojîk û taybet ên ku pir zêde dixê jiyane, îro li Amedê, Geverê, Cizîrê, Şîrnexê û Nisêbînê jî rê derxistina ciwanan e. Cara yekem e ku dagirkeriya Tirkana ewqasî ji ciwanên Kurd ditirse. Tirsê wan jî YPS'ê û tevlibûna ciwanan din ava refên YPS'ê deye.

Ji bo wê jî, hemû hevalên ciwan ên YPS'î, pêwîste xwe tenê hêza berxwedanê nebin. Madem ew xwe weke hêzekê parastina sivilî penase dikin, wê çaxê ew hêz tenê hêzekê li ser kolanan dest bi çek disekine nebe. Bi taybet, divê di hûndirê civakê de koka xwe berdin û li hemberê hemû êrîşên şerê taybet, civakê biparêzin. Ger dijmin ji aliyê birdozî de êrîş bike, divê YPS, parastineke birdozî bike. Ger dijmin êrîşek siyasî bike, divê YPS parastineke siyasî bike û hwd. YPS, li hemberê kiryanên dijmin, pêwîste di serî de jin û ciwan, pêşengiya tevgerkirina hemû gel bike.

Îro eniya berxwedanê fireh bûye. Wexta ku YPS nû ava bibû, berxwedan bi şikleki pevçûna li ser kolanan bû. Niha jî erkên çalakî, berxwedana biçek û hwd. heye û ew dîsa jî li pêş in, lê YPS nikare erkên xwe tenê bi wan re penase bike. Ger wisa bike, ew tê wê wateyê ku teng digirin dest. YPS, dema ku xwe di nav sivilan de bi rêxistin bike, ger ku di wateya rastîn de li hemberî her cure êrîşên dijmin çiqasa tedbir pêş bixe, ewqasa dikare civakê biparêze. Îro li bajarên berxwedanê lê pêş ketiyê dewlet hewldide ciwanan bixîne nava tiştên xirab û tiştên xirab li wan bajarên pêş bixe. Di qehwexaneyan û mekanên weke wan de fêrkirînen derveyê exlaqê civakê pêş bixe û hwd. Pêwîste li hemberî van tiştên derveyê exlaqê civakê tedbirên YPS hebin. Bi cewherî, ne hewce ye ku YPS, weke HPG rabe û weke gerîla xwe bi hesibin e. Lê belê wexta pêwîst be ew jî dikare çek bi kar bîne û çalakî bike; lê erka YPS tenê ne ev e. Pêwîste li gel vî, xwe tevger bike, hucre pêş bixe, li her derê xwe bike hêz û îrade. Ne hewce ye teqez biçek be. Rast e ji ber ku hêzekê parastinê ye; ji bo ku xwe û gelê xwe biparêze, amûrên şer pêwîst bixe, lê em ji bîr nekin ku amûra parastinê ya herî baş, xwe tevgerkirin e.

Êdî pêwîst e em xweseriya demokratîk weke terzekî jiyane bibînin

YPS pêwîste bibe hêzekê ku bi zanistî, birdozî, siyasî, rêxistin û çand di nav civakê de li hemberî her cure êrîşên dijmin karibe bisekine û xwe bigihîne vê astê. Di rastiya xwe de ger ku bi awayekî dijwar êrîş li ser çêbibin ew jî bikare bi çek xwe biparêze. Ger YPS, di sala duyemîn de qada tekoşina xwe bi vî şiklî bigire dest û berê xwe bide pratîkê, wê çaxê derbasdariya sistemên xweseriya demokratîk ên ku YPS li ser bingeha parastina wê avabûye jî hebe.

Êdî pêwîst e em xweseriya demokratîk weke terzekî jiyane bibînin. Dijmin çiqas bixwaze red jî bike; bajarên me yê ku xweseriya demokratîk lê hatiye îlan erdê re kiribe yek jî; ger em bixwe biryara cûdabûnê, serxwebûnê û xwe rexistinkirinê bidin, ji bo me ev biryar û girêdana bi vî ve girîng e. Ango îro xweseriya demokratîk, hîna jî li benda tevgerkirinê ye. Perspektîfa xweseriya demokratîk, perspektîfêke aktuel e, zindî û armanca gelê me ye û pêwîst e ku xwe bigihîne. Çareserî jî jixwe wê wisa be. Erka li pêşiya me ewe, pêwîst e em îro xwe bi xwe tevger bikin û bi her awayî xwe pêş bixin; xweseriya demokratîk rast e rast bixin jiyane. Civaka me berê xwe daye vî. Armanca giştî ya hebûna civakî û xebatên şoreşger ên civakî ev in. Nêzîkatîyên cûda şaş û jî derveyî xetê ne.

Di pêvajoya derbasbûyî de, dijmin tenê li hemberê civaka Kurdistan na, li hemberê avahî û kolanên Kurdistanê jî êrîşên tijiyî kîn û nefret kir. Hovitiyek mezin meşand, siyasetên zilmê gîhandin lûtkeyê. Ew cihên xweşik û dîrokî, ew cihên pîroz ên ku xwîna şehîdên me li ser e, bi erdê re kirin yek. Dagirkeriya Tirk, bi van êrîşên xwe rûyê xwe ye rast, faşîst û çiqas dijminê gelê Kurde danî holê. Armanca wan, valakirina hişmendîya civaka Kurd û qaşo di bînyanê nû çêkin û gelê me di wan avahiyan de hebs bikin. Bi vî şiklî dixwazin gelê me di bin çavdêriya xwe de bigirin, rehabilitê bikin, ji rê derxînin. Helbet nikarin vî yekê serxînin. Belê, gelê me ye xizan (yoksul) pir zulm û zehmetî dît û hîna jî dibîne. Bêgûman pêwîste, piştgirtina civakî, çêkirina xebatên ku êşên gelê me sivik bike heye. Lê çareseriya herî baş, pêkanîna hevgerîna civakî û pêşxistina jiyana komunal a ku cewhera xweseriya demokratîk e. Divê gelê me malên xwe bi kesên ku malên wan di berxwedanên bajarên de hatine hilweşandin re parve bike, bi vî awayî pêş xistina hişmendîya hevparîna komunal e bixin pratîkê.

Rêya şehîdên me, rêya serkeftinê ye

Em weke gel, demên ji van gelekî girantir bi ser me de hatine. Dîroka me, dîrokeke tije êş e. Hemleya hesabpîrsîna wan êşan, deynê stûyê me ye. Erka şoreşgeran ne tenê pêçandina birînan e. Dema ku birînan dipêçe bi wê re jî ji ber ku carekê din rewşên wisa dernekevin holê ji yê ku wisa kirine hesap bê pîrsîn, tiştên ku hatine serê gel jî wan fêr derxistin û hîn zêde bi taktîk, rê û rêbazeke rast pêk anîn e. Pêwîste bê zanebûn ku ev taktîk, rê û rêbaz rast pêş bikevin, wê pêla faşîzmê ya li dijî gelê Kurd û Kurdistanê bişkê û rêya jiyaneke demokratîk û azad ê vebe. Madem ku me erkeki bi vî awayî şoreşgerî daye ser milên xwe, wê çaxê pêwîst e em bi hemû hêzên xwe tevî xebatên şoreşgerî bibin û doza xwe bi serxînin. Ji bîra nekin ku, soza ku me daye şehîdên qehreman ên ku di berxwedanên bajarên de destan nivîsandine, encax bi vî şiklî em bînin cih.

■ ■ ■

Üçüncü Dünya Savaşı'nın nedenleri ve olası sonuçları

Duran Kalkan

Ortadoğu'da yaşanan yeni dünya savaşı gerçeği, yani Üçüncü Dünya Savaşı gerçeği hemen herkes tarafından daha derinlikli değerlendirilmeye ve anlaşılmaya çalışılmaktadır. Küresel sermaye güçleriyle Birinci Dünya Savaşı'nın Ortadoğu'da yarattığı ulus devlet statükoculuğu arasında çeyrek asırdır süren bu savaşın, 2011 başından itibaren Arabistan'ın değişik alanlarında halk isyanları biçimindeki gelişmelerle iç içe geçtiği bilinmektedir. Nitekim bu halk hareketliliğini birçok çevre Arap Baharı olarak tanımlamıştır. Tunus ve Mısır'dan başlayıp bütün Arabistan'a yayılan söz konusu halk isyanlarının Üçüncü Dünya Savaşı'nın Arabistan'da yarattığı etkiyle bağlı olduğu gibi, Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı ulus devlet statükoculuğunun Arap toplumunu içine düşürdüğü ikincil toplum durumuna duyulan tepkinin sonucu olduğunu da görmek gerekir.

Bunlarla beraber, bu konu kapsamında irdelenmesi gereken en önemli hususlardan birisi de sürmekte olan Mûsil ve Rakka operasyonlarıdır. Çünkü; siyasi, askeri, diplomatik, sosyal ve ekonomik çıkar ilişkileri olan bütün güçler bu çatışmanın içerisinde. Hiç kimse bundan uzak ya da bunun dışında kalmamaktadır. Genel planda Ortadoğu'nun, daha dar planda Mûsil'in, Rakka'nın, Halep'in fersah fersah uzağında olan siyasi-askeri güçler gelişmeleri 24 saat izlemekte ve kendi çıkarlarına göre tavır geliştirmeye çalışmaktadır.

Bu bağlamda Mûsil ve Rakka operasyonunu dar anlamda DAİŞ'e karşı bir operasyon olarak ele almanın son derece yetersiz, tarihsel bakış açısından ve somut gerçeklikten yoksun bir bakış açısı olacağını belirtmek gerekir. Yaşanılan özellikle Mûsil etrafında kapsamlı bir savaş olduğunu, bunun da Üçüncü Dünya Savaşı'nın çok önemli bir aşaması olduğunu ifade etmek gerekir. Dünyanın en temel ilişkileri bu çatışmanın içerisinde. Bu ilişki ve çatışma yoğunlaşmasını anlamak için de öncelikle Üçüncü Dünya Savaşı'nı, gelişimiyle birlikte, doğru anlamak gerekir.

Konuya başlarken Üçüncü Dünya Savaşı'na ilişkin tespit edilmesi gereken diğer önemli bir husus ise mevcut siyasi-askeri durumun çok karmaşık, çok yoğun, çok kaygan ve hareketli olan özelliğidir. Bu savaş, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında olduğu kadar yoğun teknik kullanımıyla sürmemektedir. Fakat siyasi ve askeri mücadelenin yoğunluğu, hızı, hareketliliği ve bütün güçlerin katılımı bakımından bir dünya savaşından hiçbir eksikliği yoktur. Bunun için askeri teknik kullanımındaki yoğunluğa bakarak, 'Buna dünya savaşı denemez' denilmektedir. Ama savaşı sadece teknik kullanımındaki yoğunluk ile ele almak bizi büyük bir yanılgıya götürecektir.

Üçüncü Dünya Savaşı'nı ortaya çıkartan şartları anlamak için de öncelikle Kürdistan'ın durumuna bakmak gerekir. Lozan Antlaşması'yla Kürdistan'ı bölüp parçalayan ve Kürt toplumunu inkar ve imha sistemi altına alan sürecin gelişmesinden itibaren Kürt toplumunun

Üçüncü Dünya Savaşı'nın odaklandığı Türkiye başta olmak üzere, Ortadoğu'da faşist statükocu rejimlerin dağıldığı; Önder Apo öncülüğündeki Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin devrimci ve demokratik hamleleriyle, gelişen ve büyüyen ittifaklarıyla yeni devrimlerin ortaya çıktığı yeni bir döneme girilmiştir. Bu süreçte tüm toplumsal kesimler, daha da önemlisi devrimciler, öncülük görevlerini hakkıyla yerine getirirlerse, kaybeden Üçüncü Dünya Savaşı'nın küresel ve bölgesel tarafları, kazanan ise Önder Apo'nun Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması olacaktır.

bu statüyü kabul etmediği ve bu statüye karşı Bakur, Rojhilat ve Başûrê Kurdistan'da uzun ve çok yönlü direnişler içine girdiği bilinmektedir. Kaldı ki bu direniş, Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı Kürdü inkar ve imha statüsüne karşı gelişen bir direniş de değildir. Ondan önce de, 19. yüzyıl boyunca, merkezi Osmanlı yönetiminin Kürt beyliklerine yönelik daha fazla vergi ve daha çok asker için geliştirdiği saldırılar olmuştur. Bu saldırılar karşısında da Kürdistan'ın dört bir yanındaki Kürtler, aşiret yapısından da aldıkları güçle hep direnmişlerdir. Kürt isyanları denen olaylar aslında bu temelde ortaya çıkan ve yaşanan olaylardır. Yoksa durup dururken ya da Osmanlı sistemi içerisindeki otonom yapılarını bağımsızlığa dönüştürmek için giriştikleri bir direniş ya da isyan durumu söz konusu değildir.

20. yüzyıldaki saldırılar ise Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürt toplumunu yok sayarak, yok etmek isteyen soykırımcı saldırılardır. 19. ve 20. yüzyılda, Kürdistan'ın değişik bölgelerinde ağır katliamlarla sonuçlanan isyan ya da direnişler işte bu saldırı, işgal ve soykırım hareketlerine karşı gelişmiştir. Çeşitli dönemlerdeki bu direnişler her ne kadar önemli gelişmeler ortaya çıkarsalar da sonuçta tümü ağır katliamlarla ezilmekten kurtulamamışlardır.

19. ve 20. yüzyılda Kürdistan'a yöneltilen bir fiziki soykırım hareketidir. Bu, bölge bölge ya da parça parça olmuş; zamana yayılmış da olsa neticede ağır katliamlarla gerçekleşen, yüz binlerce Kürdün ölümüne yol açan katliamlara dönüşmüştür. 20. yüzyılın ikinci yarısında ise bu katliamların ortaya çıkardığı siyasi-askeri egemenliğe dayanarak, Kürtler çok yönlü bir asi-

milasyon altında kültürel soykırım sürecine alınmıştır.

Kürtleri inkar ve imha kışkıracı alan, Arapları ise ikinci sınıf konumuna düşüren sistemin kendi içinde girdiği çelişki ve çatışma, Üçüncü Dünya Savaşı'nın karakterinin anlaşılmasını daha da güçleştirmiştir. O yüzden de ki bu savaş, çok farklı şekillerde tanımlanmaktadır. En genel tanımıyla savaş; mevcut durumu kabul etmeyen ve mevcut durumu değiştirmeyi öngören siyasi ve askeri güçlerin bir biriyile çatışmasını ifade eder. Mevcut durumda da Ortadoğu'da böyle bir çelişki ve çatışma durumu yaşanmaktadır.

Mûsil sorunu ve Üçüncü Dünya Savaşı

Söz konusu çelişki ve çatışmaların en önemli nedenlerinden olan, Ortadoğu'nun ulus devlet statükosunu yaratan Üçüncü Dünya Savaşı, 1918 yılında bitmiştir. Türkiye'de Birinci Dünya Savaşı 1923'te Lozan Antlaşması'yla bitmişse de, Kürdistan'da ancak 5 Haziran 1926 Ankara Antlaşması'yla ve Mûsil üzerine varılan anlaşmayla sonuçlanmıştır. Diğer bir ifadeyle Birinci Dünya Savaşı, Mûsil pazarlığıyla sonuca ulaşmıştır. Mûsil üzerinde Kürdü inkar eden ve imha etmeyi öngören bir zihniyet ve politikanın ilgili güçler tarafından kabul edilmesi ve bu temelde Mûsil'in İngiliz egemenliğine bırakılmasıyla Birinci Dünya Savaşı sonuçlanmıştır. Bahsettiğimiz ve 90 yıldır sürdürülmeye çalışılan ulus devlet sistemi de bu temelde ortaya çıkmıştır.

Bu bakımdan, Mûsil sorunu Kürt sorunudur. Mûsil üzerindeki anlaşmayla Kürt sorunu, yani Kürdü inkar ve imha

etmek isteyen zihniyet ve sistem ortaya çıkartılmıştır. Kürt soykırımı Mûsil pazarlığı temelinde oluşturulmuştur. Bugüne kadar da Mûsil üzerindeki kavga biçiminde sürmüştür. Kerkûk, Silêmanî, Hewlêr, Dûhok Mûsil'dan kopartılıp, 'Irak'ta yeni bir ulus devlet sistemi yaratıyoruz' denilip, Mûsil'in demografik yapısı değiştirilmeye, Mûsil vilayetinde çoğunluk olan Kürt nüfus azınlığa düşürülmeye çalışılmıştır.

Çeyrek asırdır devam eden ve Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı statükoyu hedefleyen Üçüncü Dünya Savaşı'nın da bugün gelip Mûsil savaşı halini alması bu bakımdan önemlidir ve anlaşılır bir husustur. Mûsil savaşı dar, yerel bir savaş değil Üçüncü Dünya Savaşı'nın, yani Ortadoğu savaşının ta kendisidir. Dolayısıyla Mûsil'da ortaya çıkacak sonuç da Üçüncü Dünya Savaşı'nın sonuca gitmesi açısından da çok önemli ve belirleyici roller oynayacaktır. Demek ki Ortadoğu bölgesinin yeniden yapılandırılması ve yeni bir siyasi statükonun oluşturulması açısından, hem de Kürt sorununun çözümü açısından Mûsil savaşı ve buradan ortaya çıkacak sonuçlar tarihi öneme sahiptir.

Diğer yandan Türkiye'de yaşanan mücadele; sonuçta bir faşist diktatörlük oluşturmaya yönelik AKP'nin oturduğu siyasi çizgi tümüyle Kürt düşmanı, dinci-milliyetçi bir çizgidir. Tayyip Erdoğan yönetimi, 93 yıllık cumhuriyeti Kürt düşmanı olarak ve dinci-milliyetçi çizgide, yani Türk-İslam sentezci çizgide yeniden bir ulus devlet faşizmi olarak yapılandırmak istemektedir. Şimdiye kadar yürüttüğü mücadelede elde ettiği sonuçları kendisi için bir avantaj olarak değerlendirmekte ve böylece Kürtleri 'birinci düşman' olarak

ilan edip kara, beyaz ve yeşil Türkçü faşizmi bu temelde birleştirerek kendi dinci-milliyetçi faşist diktatörlüğünü inşa etmek istemektedir. Böylece Tayyip Erdoğan yönetiminin varlığı ve geleceği Kürt halkının ve Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin yok edilmesine bağlanmış durumdadır.

Bu bağlamda öncelikle, çeyrek asırlık Üçüncü Dünya Savaşı'nın bugün gelip Türkiye-Suriye-Irak üçgeninde odaklandığı tespitini yapmamız gerekir. Hem Bakurê Kurdistan'da AKP faşizmine karşı Özgürlük Hareketimizin yürüttüğü mücadele hem Rojavayê Kurdistan'da, Suriye'de yaşanan savaş hem de DAİŞ faşizmine karşı mücadele adı altında başlayan Mûsil Savaşı bu gerçekliği açıkça göstermektedir. Dolayısıyla Türkiye-Irak-Suriye üçgenindeki siyasi-askeri gelişmeler ve olaylar birbiriyle daha fazla bağlanmış ve bütünleşmiştir.

Bu durum bir yandan Bakur, Başûr ve Rojavayê Kurdistan'daki siyasi-askeri mücadeleyi birleştirirken, diğer yandan Kürdistan üzerindeki savaşın Üçüncü Dünya Savaşı'yla iç içe geçmesini ortaya çıkarmıştır. Bu durumun, tarihsel olarak Sümerlerden bu yana gelen iktidarcı-devletçi erkek egemenlikli sistemle bağı olmakla birlikte, daha yakın tarihsel bakımdan Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı ulus devlet statükoculuğunun bir sonucudur.

Bugünkü sonuca iki yönden gelinmiştir:

Birincisi; Ortadoğu'nun ulus devlet statükoculuğu ile siyasal kapitalist modernite sistemi arasındaki Üçüncü Dünya Savaşı'nın çeyrek asırdır devam eden gelişimi, bugün böyle bir noktaya ulaşmış durumdadır. TC ve İran devletinin başını çektiği bölgenin ulus devlet statükoculuğu, var olan düzeni olduğu gibi sürdürmek isterken, mevcut sistem, ulus üstü sermayenin azami kar hırsı ile elde etmek istediklerine engel oluşturmaktadır. Bu da küresel sermaye güçlerinin azami kar yasağı doğrultusunda, sermayenin daha hızlı ve daha çok kar edici biçimde dolaşımına izin verecek yeni bir Ortadoğu sisteminin yapılması arayışına ve istemine götürmüştür. Böylece çeyrek asırdır devam eden ve adına Üçüncü Dünya Savaşı denen bir savaş gerçeği, küresel sermaye güçleriyle ulus devlet faşist statükocu güçleri arasında yaşanmıştır.

Üçüncü Dünya Savaşı Türkiye'de odaklanmıştır

Başta Körfez Savaşı'yla Irak ve Kuveyt hattından başlayan ve Arap coğrafyasında süren bu savaş, günümüzde gelip Türkiye'de odaklanmıştır. Böyle bir noktaya gelmesi anlamlı ve anlaşılır. Çünkü Ortadoğu'da ulus devlet statükoculuğunu temsil eden ve ayakta tutan iki temel güç TC devleti ile İran'dır. İran'ın, geçici olarak kendini böyle bir savaşın kuyusuna çekmeyi başarması Türkiye'yi, savaşın odaklandığı birincil alan haline getirmiştir. Türkiye Cumhuriyeti devleti, küresel kapitalist modernite sistemiyle yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nda, Ortadoğu'nun ulus devlet statükoculuğunu temsil eden, savaşın bir tarafı olan konuma sahip olmuştur.

Arap coğrafyasında birçok ulus devlet faşist diktatörlüğü yıkılmış fakat yeni bir sistem ortaya çıkarılmamıştır. Böyle bir sistemin oluşumuna TC ve İran devletleri izin vermemiştir. Türkiye ve İran'daki ulus devlet statükosunda değişiklik olmadan, Ortadoğu'nun siyasi sisteminin yeniden yapılanması mümkün olmamaktadır. Çünkü; Ortadoğu'daki ulus devlet statükoculuğu Türkiye ve İran egemenliği üzerinde şekillenmiştir. Bu iki gücün paylaşımı ve rekabeti, mevcut Ortadoğu çelişkisi ve çatışmalarının belirleyeni olmaktadır. Bu gerçeklik de Ortadoğu'daki ulus devlet statükosunda değişiklik yapmak isteyen küresel kapitalizmin, Üçüncü Dünya Savaşı biçimindeki saldırılarının, Türkiye'de odaklanmasını gündeme getirmiştir.

Şimdi Tayyip Erdoğan ya da AKP yönetiminin oluşturmaya çalıştığı yeniden yapılanma da Kürt düşmanlığını esas almakta, dinci-milliyetçi bir çizgide kendisini şekillendirmektedir. Aslında Kürt düşmanlığında da, Türk milliyetçiliğinde de herhangi bir değişiklik yoktur. Farklılık sadece laiklik yerine AKP dinciliğinin geçirilmesidir.

Tayyip Erdoğan yönetimindeki AKP-TC devletini bu temelde yeniden yapılandırmaya, eskinin 'CHP devleti' yerine şimdi 'AKP devleti'ni oturtmaya ve bunu tüm dünyaya kabul ettirmeye çalışmaktadır. Böylece Tayyip Erdoğan ikinci Atatürk olmak istemektedir. Geçmişte Kenan Evren'in, Tansu Çiller'in özenip de başaramadığını şimdi Tayyip Erdoğan kişiliği bu biçimde başarmak istemektedir.

Arap halkının statüsü ve Üçüncü Dünya Savaşı

İkincisi; Türkiye-Irak-Suriye üçgeninde odaklanan mevcut savaş durumunu ortaya çıkartan diğer boyut ise; Kürt ve Arap halklarının Birinci Dünya Savaşı'nın şekillendirdiği ulus devlet faşist diktatörlüklerine karşı geliştirdiği mücadeledir. Kürt halkı 1925'ten bu yana Birinci Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı söz konusu Kürdistan'ı parçalayan ve Kürdü inkar ve imha altına alan statükoyu kabul etmemiş, tüm Kürdistan parçalarında bu statükoya karşı direnmiştir. Bu direnişler son 40 yılda Önder Apo öncülüğündeki PKK Hareketi'nin özgürlük ve demokrasi mücadelesinde birleşerek mevcut Kürdü inkar ve imha statükosunu parçalayan, söz konusu sınırları işlemez kılan, Kürdistan'ı bölüp parçalayan, Kürt toplumunu inkar ve imha altına almak isteyen zihniyet ve siyaseti ciddi bir biçimde darbelemiştir. Bu zihniyet ve siyaseti aşılma noktasına getiren bir düzeye ulaşmıştır. Kürdistan'ın bugün Üçüncü Dünya Savaşı'nın yaşandığı temel bir merkez, Kürt sorununun ise Üçüncü Dünya Savaşı'nın çözmesi gereken temel sorun haline gelmesi işte buradan kaynaklanmaktadır.

Bununla birlikte Arap toplumu da Türk ve Fars egemenliğine dayalı ulus devlet statükosu biçiminde şekillenen ve Arapları ikinci sınıf toplum durumuna düşüren Ortadoğu statükosunu kabul etmemiş ve içine sindirmemiştir. Bu statükoya karşı geliştiğini söyleyen Arap milliyetçiliğini bir dönem bu nedenle desteklemiş, fakat Nasırcılık, Basçılık vb adlar altında gelişen söz konusu Arap milliyetçiliğini, aslında ulus devlet statükoculuğunu aşma gücünde olmadığını görünce, onlara karşı da bir direnişe dönüşmüştür. Özellikle son beş yıldır 'Arap Baharı' adı altında bütün Arap ülkelerinde gelişen karmaşık halk isyanlarının bu temelde ele alınıp değerlendirilmesi, gerçeğin daha doğru ve yeterli anlaşılmasını getirir.

Üçüncü Dünya Savaşı içerisinde yeni Ortadoğu arayışı

Mevcut direnişlerin bu kadar karmaşık olmasının altında da işte bu çelişkili durum yatmaktadır. Bir taraftan Arap milliyetçiliği kendisini emperyalizmin yarattığı ulus devlet statükoculuğuna karşı mücadele eden güç olarak göstermiştir. Ama milliyetçilik toplumun beklentilerine cevap olmamış ve toplumda hayal kırıklığına neden olmuştur. Hayal kırıklığı yaşayan çeşitli toplumsal kesimlerin yeterince bilinçli ve örgütlü olmayan direnişlerin de buna karşı gelişmesi, işte Arap alemindeki bugün yaşanan karmaşıklıkla nedenini oluşturmaktadır. Bu karmaşık durumun anlaşılması böyle bir bakış açısıyla kolayca mümkün olmaktadır.

Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesiyle Arap toplumunun ikinci sınıf toplum durumuna düşürülmeye karşı gelişen demokratik içerikli mücadelesi

mudur. Çözüm derken de; hep bizim istediğimiz gibi bir çözümü düşünmek gerekir. Bu sorunu ortaya çıkartan güçler çatışmasının nereye varacağı, nasıl şekilleneceği durumudur.

Bu nedenle Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'yle Ortadoğu'daki Üçüncü Dünya Savaşı iç içe geçmiş haldedir. Savaş yoğun biçimde Zagrosların batısında kalan Kürdistan parçalarında yaşanmaktadır. Mûsil'da, Rakka'da DAİŞ'e karşı operasyonlar olarak planlanıyor ama tamamı Kürt sorunu ve Kürdistan'daki mücadeleyle ilgilidir. Yeni bir durum olarak her iki operasyonda da çok önemli aktif güç Kürtlerdir. Kürtler, bu savaş ortamında Rojava'da, Başûr'da ve Bakur'da geçmişe göre biraz daha örgütlü yer almaktalar. Fakat parçalıdır.

Kürt halkının ilk defa kendi örgütleriyle ve iradeleriyle böyle bir savaşta yer aldıklarını söylemek de doğru değildir. Tarihte de dünyanın değişik yer-

lişkilenmeleri de öyle ya da böyle sürmektedir. ABD ve Rusya işi içerisinde böyle katılmaktadır.

DAİŞ'in Üçüncü Dünya Savaşı'yla bağı

Bölgesel güçler ise küresel düzeydeki çatışma ve çelişkileri, yereldeki çatışma ve çelişkileri uyumlu kılmaya çalışmaktalar. Bu anlamda herkesin belli bir dikkati, duyarlılığı söz konusu fakat çıkar çatışmasından da öteye, böyle yoğunlaşmış siyasi-askeri çatışma sonunda kim ayakta kalacak, kim yok olacak, hangi biçimde ayakta kalınacak, ne ne kadar değişecek belli değildir. Mesela; DAİŞ'in faşist ve yayımlacı hamlelerinin başlamasından aylar önce, 'Irak ve Suriye'nin parçalanacağı' sözü dolaştırılmıştı. 'Irak üçe bölünecek, Suriye bölünecek' deniliyordu. Nasıl bölünecek, diye merak

doğu'yu öngördükleri de düşünülebilir. Böyle bir Ortadoğu daha kolay yönetebilecekleri, böyle bir Ortadoğu'yu kendileri için daha az tehlikeli, daha çok faydalı görüyor olabilirler. Gizli ajanda diye de tarif edilen böyle hedefleri olabilir.

Yeşil Kuşak Projesi ve Rusya'nın hamleleri

Diğeri; bu denkleme Rusya ve Çin de katılmakta, Rusya daha da ilerisini, 'Yeniden doğuyoruz. Artık dünya düzeninde bizim yerimiz daha belirgin olacak' politikasıyla ifade etmektedir. Çin ise yeni ve hızla gelişen ekonomik ve siyasi bir güç konumundadır. Avrupa'da Fransa ve Almanya bir biçimde süreçte yer almaya çalışmaktadır. Bu güçlerin şimdiye kadar etkili olamamaları bundan sonra da etkili olamayacakları anlamına gelmez. Mesela; Rusya çok iyi gördü ki, daha aktif ol-

Kürt halkının varlık ve özgürlük mücadelesiyle Arap toplumunun ikinci sınıf toplum durumuna düşürülmeye karşı geliştirdiği demokratik mücadelesi bugün gelip Türkiye-Irak-Suriye üçgeninde birleşmektedir. Bu da yeni bir Ortadoğu arayışını gündeme getirmektedir. Son günlerde Tayyip Erdoğan yönetiminin Kürt düşmanlığına Arap düşmanlığını da eklemesi gayet açık ve anlaşılır bir durum olmaktadır. Bu bakımdan Kürtler gibi Arap demokrasinin birincil düşmanı da Türkiye'nin bölgeye dayatmaya çalıştığı ulus devlet faşizmi olmaktadır.

bugün gelip Türkiye-Irak-Suriye üçgeninde birleşmektedir. Bu da yeni bir Ortadoğu arayışını gündeme getirmektedir. Son günlerde Tayyip Erdoğan yönetiminin Kürt düşmanlığına bir de Arap düşmanlığını eklemesi gayet açık ve anlaşılır bir durum olmaktadır. Bu bakımdan Kürtler gibi aslında Arap demokrasinin birincil düşmanı da Türkiye'nin bölgeye dayatmaya çalıştığı ulus devlet faşizmi olmaktadır.

Kürt Özgürlük Mücadelesi'yle Arap demokrasi mücadelesinin baş hedefi olarak da günümüzde AKP'nin faşist soykırımcı diktatörlüğü öne çıkmaktadır. Kürt sorunu ve Arap sorunu temelinde yaşanan mücadelelerin bir tarafı da TC devleti ve AKP iktidarı olmaktadır. Ortadoğu'daki faşist ulus devlet diktatörlüğünün birincil sahiplerinden ve koruyucularından olan Türkiye Cumhuriyeti devleti ve AKP yönetiminin hem küresel kapitalist modernite sistemiyle yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı'nda bir taraf olması hem de Kürdistan'da ve Arabistan'da yaşanan özgürlük ve demokrasi mücadelelerinin bir tarafı olması, bu gücü Ortadoğu'nun en gerici, en faşist, en saldırgan ve mevcut çatışmalı durumun birincil tarafı haline getirmektedir.

Üçüncü Dünya Savaşı; '90'lardan itibaren Sovyetler Birliği'nin yıkılışı, reel sosyalizmin çözülüşü ardından gelişen bir süreç olarak değerlendirilir ama aslında PKK'nin çıkışıyla, Ortadoğu'da Birinci Dünya Savaşı'nın yarattığı statükoyu parçalamaya başlayan bir siyasi-askeri güç haline gelişle birlikte bu savaş durumu ortaya çıkmıştır. Reel sosyalizmin çözülüşü ardından küresel sermaye sisteminin 'Yeni Dünya Düzeni' adında geliştirdiği sistem Asya'da, Afrika'da, Kafkasya'da, Balkanlar'da, Amerika'da birçok çelişki ve çatışmalar yaşamıştır. Sonunda Körfezden başlayarak Kuveyt'ten, Irak'tan, Libya'ya, Mısır'a, Yemen'e yayılan savaşlar olmuştur.

Sonuçta gelip şimdi Türkiye-Irak-Suriye'de odaklanmış, onun da merkezinde Kürdistan vardır. Dolayısıyla Kürt sorunu bugün Üçüncü Dünya Savaşı denen savaş sürecini ortaya çıkartan, bu savaşla çözümlenmek istenen sorunların birincisi konumundadır. Birinci sorun Kürt sorunudur. Dünya savaşının gidışatını, sonucunu belirleyecek olan bu sorunun çözüm duru-

lerinde, Ortadoğu savaşlarında Kürtler yer aldılar. Aşiret gücü, beylik gücü olarak ve kendi adları ve örgütlülükle katıldılar. Biz bu durumu yeni durum olarak kestiremediğimizde ve kendimize göre değerlendirsek, bu yeni durumdan zafer çıkacakmış algısına gideriz ki, bu da yanlış olur. Tarihteki örneklerden de biliyoruz ki, Kürtler kendi güçleriyle savaşlara katıldılar ama süreklilik sağlayamadıkları ve birlik yaratamadıkları için yeterince sonuç alamadılar. Az kazandılar ama daha fazla başkalarına kazandırdılar. Şimdi ise daha aktifler, daha örgütlüler. Kürt halkında geçmişin tecrübesini çıkartan bir bilinç düzeyi oluşmuştur. Özellikle Önder Apo'nun teorik ve pratik olarak Kürt düşüncesine ve siyasetine getirdiği yenilik işte bunu içermektedir. Fakat onun anlaşılması, özümsemesi ve bir de pratikte yaratıcı tarz, üslup ve yeterli tempoyla başarılı uygulanması sorunu vardır. Bir düşünce kendi başına pratik sonuç değildir; sadece aydınlatıcı özelliği vardır. Bu konu bir sorun olarak gündemdedir. Mevcut durumda da Kürt aktivitesi güçlü ama parçalıdır. Ne kadar süreklilik sağlayacağı belli değildir. Gelişmeleri 24 saat doğru izleyerek ve katılımını pratikte başarılı sonuca götürerek ancak Kürt sorununun çözümünü kendi öngördüğü, planladığı, istediği şekilde geliştirebilir.

Konuya ilişkin yaptığımız tespitleri güncel gelişmelerle birlikte daha da açabiliriz. Yeniden vurgulamakta fayda olan husus içinde bulunduğumuz sürecin yoğun ve karmaşık askeri ve siyasi aktivitenin yaşandığı bir süreç olduğudur. Bunda azalma değil tersine artarak yoğunlaşma olmaktadır. Şimdi öyle bir hale geldi ki, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarının ortaya çıkardığı siyasi doğrultular, bloklamalar, ilişkiler, ittifaklar dağılmıştır. En güçlü ve dağılmaz görülen ittifak Türkiye'nin kapitalist modernite sistemiyle ilişkileri, NATO sistemi içinde yer alışıydı. 1970'lerin sonunda İran'da Şah'ın yıkılışıyla İran rejimi nasıl sistemle karşıt ve çelişkili hale geldiyse, şimdi Türkiye zemini de daha ileri düzeyde çelişkili, hatta çatışmalı hale gelmiştir. Böylece küresel düzeyde politika yürüten güçlerin de birbiriyle askeri olarak vuruşmaları gündeme gelmiştir. Böyle bir sonuçtan korkulduğu için birbiriyle

edilirken birden bire ortaya DAİŞ çıktı. Sonuçta gerçekten de bir anda Irak ve Suriye'yi paramparça etti. Şimdi bazı güçler, 'Suriye'nin ve Irak'ın birliğini koruyacağız' diyor, 'DAİŞ'e karşı mücadele etmeliyiz' diyorlar ama, 'Suriye ve Irak bölünecek-parçalanacak' sözünü DAİŞ söylemiyordu. Tersine şimdi, 'DAİŞ'e karşıyız' diyenler söylüyorlardı.

O halde kimin hesabı gerçekten nedir, planı nedir, amacı nedir, fırsat ve güç bulduğunda nereye varmak istediği belli değildir. Gizli kalan hususlar çok fazladır. Mesela; Amerika, İngiltere, İsrail ya da kapitalist modernite sisteminin yöneten güçler ne yapmak istiyor? 'Büyük Ortadoğu Projesi' diye bir proje ortaya atıldı ama bu projenin tam olarak neyi kapsadığına ilişkin gözle görünür bir veri yoktur. Bu projenin içi nasıl dolacak, nasıl bir Ortadoğu istiyorlar? Mevcut ulus devlet statükoculuğuyla çatışıyorlar, bu statükunun değişmesini istiyorlar. Bu statükoyu sermayenin hızlı dolaşması önünde engel görüyorlar, dolayısıyla 'azami kar kanunu'yla çelişiyor; azami kar dürtüsü bu statükoyu parçalamak ve sermayenin daha hızlı dolaştığı, daha çok kar ettiği bir sistemi yaratmak istiyor, diyoruz ama bu genel bir tanımdır. Böyle bir sistem nasıl olacak? Ortadoğu'da 'Büyük Ortadoğu Projesi' denen sistemin nasıl şekilleneceği belli değildir.

Amerika, İsrail ve İngiltere'nin Üçüncü Dünya Savaşı'ndan zaferle çıktıklarını farz edelim, o zaman nasıl bir dünya kuracaklar? Nasıl bir Ortadoğu şekillendirecekler? Sınırlar engel oluyor, diye Ortadoğu'yu bir bütün sisteme mi birleştirecekler, yoksa daha fazla mı parçalayacaklar; bu bilinmemektedir. Her iki ihtimalin de önü açıktır. Bir taraftan parçalanmaya karşıyız, diyorlar ama diğer yandan var olan bütünleri de parçalamak için uğraşıyorlar. Savaş içinde daha küçülmüş, birbiriyle daha çok çelişen ve çatışan bir Ortadoğu'yu yaratmak isteyen bir tutumları vardır. Ne kadar gücü parçalanırsa, savaş ne kadar sürekli olursa, ne kadar birbiriyle çok yoğun çatışan güçler olursa sisteme daha çok muhtaç olacağını düşünüyorlar. Dolayısıyla küçültülmüş, parçalanmış, birbiriyle çelişen, savaşan ve sürekli kriz içerisinde olan bir Orta-

mazsa kendileri için son kale konumunda olan Doğu Akdeniz'de, Suriye'deki etkinliği de yok olacaktır. Bu da sıcak denize inmek için çaba harcayan, politikalar oluşturan, askeri eylemlere giren Rusya'yı tümüyle sıcak denizlerden kopartılmış, kuzey denizine kilitleyebilecektir.

Rusya'nın, güneyde okyanusa; Afganistan ve Pakistan'a uzanma çabasının Sovyetlerle başladığını da unutmamak gerekir. Bugün Ortadoğu'da bu kadar çelişki ve çatışmaya neden olan İslami akımların gelişmesine neden olan ABD'nin 'Yeşil Kuşak Projesi' de Rusya'yı kuzeyde kuşatıp sınırlandırmak üzere oluşmuştu. Çatışmalar başta buradan başlamıştı. Şimdi Rusya kendisi için benzer tehlikeyi görmekte ve o nedenle daha aktif olmak istemektedir. Rusya şimdi ABD'yle büyük çatışmalara girmemekte ama bu çıkar çatışması yürütmedikleri anlamına da gelmemektedir. Tersine aralarında yoğun bir çıkar çatışması vardır. Fırsat buldular mı birbirlerini geriletmek için hamleler geliştirmekteler. Suriye üzerindeki çatışmadan da bu açık olarak görülmüştür. Sonuçta; Rusya birçok şeyi göze alarak 'Ben de varım' demiştir.

Kürt sorunu bağlamında İran-Türkiye çelişkisi ve ittifakı

Diğer yandan mezhep çelişkisi ve çatışmasını Ortadoğu'da yeniden diriltip geliştirerek çelişki ve çatışmaların başına getirme yönünde de eğilimler vardır. Bu süreç İslam ile Laisizm arasındaki bir çatışma olarak başlamıştır. Çok değişik mezhepler bir aradaydılar. İran'da gelişen Şia İslam'ı da, Türkiye ve Suudi üzerinden gelişen Sünni İslam'ı da öyleydi. Örneğin; Filistin ve benzeri yerlerde İslami akımlar birlikte hareket etmekteydi. Fakat bu durum şimdi önemli ölçüde değişmiştir. İmparatorluk döneminin mezhep çelişkisi ve çatışmasının daha çok öne çıktığı, Ortadoğu'da İslami hareketin de yeniden mezhep çelişkisi ve çatışması üzerine kendisini yapılandırmaya yöneldiği, bu konuda önemli bir mesafe katıldığı görünmektedir. Bu da Türkiye'ye, İran'ı ve diğer birçok gücü bu yönüyle aktif kılmaktadır.

Türkiye ve İran yeniden iki uç haline bu biçimde gelmektedir. Her ne kadar küresel kapitalist sistemin baskısı,

istemi doğrultusunda politika yürütmeye çalışıyor olsalar da nihayetinde Ortadoğu'da yerel güçler hakim olmakta, sistemle onlar uzlaşmaktadır. Kapitalist modernite sistemiyle uzlaşan bölgesel güçlerin kim olacağı ve kimlerden oluşacağı noktasında çatışma halindedir. Arap sahası üzerinde Şii ya da Sünni iktidarların iş başına gelmesi için girilen çelişkisi ve çatışma giderek öne çıkmaktadır. Türkiye ve İran'ın kendi içinde böyle bir çelişkisi yoktur. Her ikisinde de mezhep egemenliği vardır. Örneğin; İran'da Sünniliğin bir iktidar olma gücü, örgütlülüğü yoktur. Türkiye'de Alevilik direnç gösterse de iktidarı tümünden zorlayıcı olmaktan uzaktır. Ama birçok Arap devleti öyle değildir. Dolayısıyla Arap sahasında mevcut devlet yönetimlerine kimlerin hakim olacağı kavgası ciddi bir kavgaadır.

Bu noktada, dünya savaşının bir tarafı ve bölgedeki eski statükoyu savunan güçler olarak Türkiye ve İran, bölgedeki mezhep çatışmasının iki ucudur. Fakat her iki gücü böyle tutucu kılan temel etken mezhepçilikleri ya da bölgedeki çıkarları değil, Kürdistan'a yaklaşımları ve Kürt sorunudur. Evet, mezhep çelişkisi ve çatışması bir etken olarak vardır, bölgesel hegemonik güç olma hesapları ve bu yönlü çıkar mücadelelerinin de etkisi vardır. Fakat her iki güç için de bütün bu alanlarda çıkar sahibi olabilmeleri, Kürdistan üzerindeki egemenliklerine bağlıdır. Bu egemenliği, etkili bir biçimde sürdürmelerinden geçmektedir. Onun ötesinde ideolojik, stratejik yapılanma, anlayış geliştirmemekteler. Bu da Kürdistan'ın inkarı ve imhasıdır. Kürt inkarını ve imhasını geliştirdikçe, Kürdistan parçaları üzerinde egemenlik kurdukça bölgede, dünyada öngördükleri çıkar çatışmasını yürütebilmekteler. Ama öyle olmaz ve Kürt sorununun çözümü, Kürt toplumunun kendi kendini yönetme durumu gelişirse bu çıkar çatışmasından uzak kalacaklarını görmekteler. Böylece İran ve Türkiye'yi statükocu kılan, zaman zaman uzlaşmaya götüren, kapitalist modernite sistemiyle çelişkilerinin içeriğini ve düzeyini belirleyen temel etken Kürt sorunu olmaktadır.

Dünya savaşının Arabistan'dan, Suriye ve Irak üzerinden gelip Türkiye'ye dayanması Türkiye'deki bu gerçekliği öne çıkarmıştır. Başta küresel sistemle çelişen yan İran tarafıydı. Bölgede ABD-İran çatışması esastı. ABD, Irak üzerinden İran ve Suriye yönetimlerine karşı, Türkiye'yle birlikte daha etkili bir mücadele yürütmek üzere Irak'a askeri müdahalede bulundu. Şimdi bu durum değişti. İran'la da çelişki ve çatışma var ama bu ikinci planda kaldı, Türkiye öne çıkartıldı. Oysaki Türkiye, ABD'nin yedeği, vurucu gücü, ABD'nin jandarması olarak görülüyordu. Türkiye de öyle hareket ediyordu. Şimdi ise esas olan, öne çıkan Türkiye'nin Kürt düşmanı, şoven, statükocu zihniyet ve politikalarıyla, küresel kapitalizmin ulus devlet statükosunu aşma politikaları arasındaki çelişki ve çatışma oldu. Böyle bir düzeye gelinmesinde İran'ın yaklaşımlarının payı da unutulmamalıdır. Arabistan'daki çatışmaların payı da vardır fakat esas nokta Kürt sorunu ve Kürdistan'daki özgürlük mücadelesidir.

PKK direnişi Ortadoğu üzerine yapılan hesapları bozdu

DAİŞ ortaya çıkartılırken amaçlanan Irak ve Suriye'nin bölünmesiydi. 2014'ün başında, 'Suriye ve Irak bölünecek' deniliyordu, yılın ortasında DAİŞ saldırısı başladı. Belki de DAİŞ kontrolnden çıktı. Gerçekten planlanan mi buydu, yoksa pratikte mi durum değişti, bunları bilemiyoruz. Ama DAİŞ, planlamanın önüne

geçti, daha büyük bir güç oldu. Türkiye ve İran, DAİŞ'i ortaya çıkartan güçlerin hesap etmediği düzeyde, DAİŞ üzerinde etkili oldular. Bu durum DAİŞ'e karşı mücadeleyi daha önemli kıldı. Bu da farklı örgütler biçiminde de olsa özgürlük mücadelesi veren, belli bir irade ve güç kazanmış olan Kürt potansiyelinin böyle bir savaşta öne çıkmasına yol açtı. Başka güç kalmadı. Belki DAİŞ'i harekete geçirenler başka güçlerle DAİŞ karşılarında durmayı hesap ettiler ama öyle olmayınca Kürtlerle uzlaşmak, Kürt gücünü hareket etmek zorunda kaldılar.

DAİŞ saldırıları ortaya çıkmadan önce Hareketimiz'e kadar da, 'Bu tür çatışmalar olursa onlara karşı savaşım savaşılmayacağı, Kürdistan'a dönük saldırı olursa direnip direnmeyeceğimiz' yönünde arayışlar ve sorular ulaştı. Fakat bu kadar beklemiyorlardı. PKK, dayanılacak güç olarak görülüyor olabilir ama, 'PKK dışındaki Kürt güçleri, Irak vb ordu güçleriyle ayakta durulur, PKK ise yedeklenir' hesabı yapıyorlardı. Durum tersine gitti ve hesapladıkları gibi olmadı. Bazı planlar ve hesaplar bozuldu. DAİŞ karşısında PKK'yi yedekleyecek güç kalmadı. Hepsini çözdüler, kaçtılar, direnemediler. Direnen tek güç olarak PKK Kürtlüğü kalınca inisiyatif ve öncülük de PKK'ye geçti. İşte burada bazı güçler tercih yaptılar. Bu durumda tümünden ortami DAİŞ'e bırakmak ya da PKK'yle ilişkilenecek gibi bir tercihle yüz yüze kaldılar. Bu tercihte de DAİŞ'e karşı PKK'yle ilişkilenecek yönünde tercih kıldılar. O durum da bugünkü gelişmeleri çıkardı, eski ilişki-ittifak düzenini, siyasi duruşu tümünden parçaladı.

netim altına alacağını' hesap etti ve bundan korktu; Fethullahçılara harekete geçirdi. Diğer yandan TC yönetimi, Kürt etkinliğinin Ortadoğu'nun merkezinde belirleyici noktaya geleceğini ve Türkiye'yi Anadolu'ya, Ortadoğu'nun dışına hapsedeceğini, Ortadoğu kapılarını Türkiye'ye kapatacağını gördü. Bunun üzerine bundan duyduğu korkuyla saldırıya geçti.

24 Temmuz 2015 topyekun özel savaş saldırısı bu iki korkudan kaynaklandı. İki güç uzlaştı ve bu saldırıyı başlattı. 22 Temmuz'da ABD ile Türkiye anlaşma imzaladılar, 23 Temmuz'da AKP, DAİŞ'e karşı mücadele koalisyonuna katıldığını ilan etti, 24 Temmuz'da 'DAİŞ'e saldırıyoruz' diyerek uçakları kaldırıp PKK'yi vurdular. ABD'nin bu çatışmaları körüklemeye AKP'yi, Tayyip Erdoğan'ı böyle bir çatışmaya sürüklemeye önemli bir payı vardır. Yeşil ışık yaktılar, hatta teşvik ettiler. Tıpkı Saddam Hüseyin nasıl 2 Ağustos 1990'da Kuveyt'e saldırılmak için teşvik edilmişse, aslında Türkiye'yi de teşvik ettiler. Hesapları, PKK'yle çatışarak AKP zor duruma düşsün, ABD'ye muhtaç kalsın, PKK'yi vursun ve DAİŞ karşısında özellikle Şengal ve Kobanê Direnişi temelinde ortaya çıkan PKK etkinliği-Kürt etkinliği Türkiye saldırıları temelinde zayıflasın ve o da sisteme muhtaç kalsın! Sistem dışında Ortadoğu'da herhangi bir etkinlik geliştiremez duruma düşsün! Hesap buydu. Bu hesap temelinde ittifaklar oldu ve buna göre saldırılar gelişti. İki taraf da PKK'nin gelişiminden duydukları korkuyu dindireceklerini sandılar. ABD

direnisi oldukça buraların ezilemeyeceğini gördüler. Bu sefer strateji 24 Temmuz 2015 topyekun özel savaş saldırısıyla değişti: Bakur'dan vurup ezerek Başûr'u ve Rojava'yı kuşatmak istediler ki, bu saldırı şimdi de devam etmektedir.

Ortadoğu'da hiçbir ilişki ve ittifak dengesi kalmadı

2015-2016 kışında demokratik öz yönetim direnişleri her iki gücün de hesaplarının kolayca başarılmasına fırsat vermedi. ABD baharla birlikte bu durumu tersine çevirmek istedi. Çatışmanın kendisine zarar verdiğini görüp uzlaştırmacı bir politika izlemeye kalktı. Biz ona karşı, "Çatışmayı çıkaran biz değiliz. Önderlik, halk ve hareket olarak demokratik siyasi çözüme hazırım" tutumunu gösterdik ki, zaten genel tutumumuzda böyleydi. Bu, mevcut savaş sürdürülen taraf olarak AKP hükümetini ve TC devletini öne çıkardı. Bu da ABD sistemiyle AKP arasındaki politik gerginliğin daha çok artmasına, ittifakın dağılmasına, çelişkili ve çatışmalı durumun gelişmesine yol açtı. 15 Temmuz darbe girişimine kadar giden süreç böyle gelişti.

Türkiye'de herhangi bir iktidarın Avrupa ve ABD sistemiyle bu düzeyde çelişki ve çatışma içerisine gireceğini hiç kimse aklından geçirmiyordu. Bu durum, 200 yıldır Ortadoğu'ya dayatılan, iki dünya savaşında bir egemenlik haline getirilen ulus devlet sisteminin tümünden parçalanmasını ifade etmektedir. Şimdiye kadarki siyasi den-

kimen güvenceye aldılar. Böylece çatışmanın önemli bir odak noktası Suriye oldu. Suriye'de de ABD'nin Kürtler dışında dayanacağı gücü kalmadı. İdeolojik olarak en çok kendisine karşı gördüğü Kürtlere dayanmak durumunda kaldı. 200 yıldır kapitalist sermaye sisteminin hazırladığı Türkiye'de bir askeri darbe bile yapamadı. Şöyle deniliyordu: ABD Türkiye'ye elini kaldırırsa hizaya sokar, ABD kimi işaret ederse hükümet o olur! Ama artık bu durum değişmiştir. Tayyip Erdoğan şimdi ABD'ye rağmen iktidarda kalmaktadır. ABD'yle çatışarak en azından şuan iktidarda kalmaktadır.

Avrupa ise işin içerisinde hem vardır hem yoktur. Bölgesel güçler olarak da Türkiye'nin ne duruma geldiği ortadadır. Türkiye mevcut zihniyet ve politikalarla, Kürtler ve Araplara yaklaşımla, AKP'nin esas aldığı mezhepçi ve milliyetçi statükocu çizgiyle hem bölge halklarıyla hem de küresel sistemle karşı karşıya gelmiştir. Öyle ki, Kürdistan'dan PKK'nin kendisini kuşattığını, Ortadoğu'dan kopardığını görmektedir. Kürt iradesini tanırsa, artık bu iradede izin alarak Ortadoğu'ya açılacağını düşünmektedir. Türkiye'nin Ortadoğu'yla kuracağı bütün ilişkilerin Kürtler üzerinden geçeceği ve bu ilişkilerin Kürtler nasıl isterse öyle olacağı için Kürt iradesini kabul etmemektedir. Kürtler tarafından Ortadoğu kapılarının hepsi kapatılmıştır. Bu da Ankara ve İstanbul'da oluşan yönetimleri Kürtlere bu denli bağımlı, muhtaç kılmaktadır. Bu bir irade, siyasi güç meselesi ve bunu asla kabul etmek istememektedir. Türkiye'deki Kürt düşmanlığının ideolojik

Tüm bu gelişmeler mevcut TC yönetimiyle kapitalist modernite sistemini karşı karşıya getirdi. Sistemin DAİŞ karşısında Kürt gücüne, özellikle de PKK gücüne dayanmak zorunda kalması, Kürt inkarı ve imhası üzerine, Kürt düşmanlığı üzerine zihniyet ve politika oluşturmuş, bunu değiştirmeye hiç hazır olmayan TC sistemiyle karşı karşıya gelmelerine yol açtı. Türkiye ile sistem arasındaki çelişki ve çatışmayı böyle görmek gerekir. Fethullahçılarla AKP de bundan dolayı ayrıştılar. Daha önce birlikte iktidar olmuşlar ve birlikte Türkiye'yi yönetiyorlardı. PKK, DAİŞ karşısındaki savaşıyla bu birlikteliği bozdu. Bir yandan ABD bloku, 'PKK'nin DAİŞ'e karşı mücadelede çok güçlendiğini, etkili hale geldiğini, önlenmezse Türkiye'yi de

böyle bir çatışmayla iki tarafı da zayıflatmayı, AKP ve TC de ABD'den aldıkları yeşil ışığı dayanarak vurup PKK'yi gerileterek, ezerek ortaya çıkış Kürt etkinliğini yıkıp, yeniden Kürdistan üzerinde etkin olmayı, egemen olmayı, Kürt soykırımını bu temelde sonuca götürmeyi hesap etti. Çıkarlar uzlaştı, fırsat bildiler ve saldırıya geçtiler.

24 Temmuz saldırısına karşı, bu iki hesabı Bakur'daki demokratik öz yönetim direnişleri bozdu. Rojava'da, Başûr'da, Şengal'de DAİŞ karşısındaki etkinliğin sürdürülmesiyle birlikte esas olarak PKK varlığının Bakurê Kurdistan'a dayandığını gördüler. Kobanê savaşında, Rojava'daki çatışmalarda PKK'yi geriletemediler. Bakur'daki devrimci gelişme varlığını sürdürdükçe, Başûr'un ve Rojava'nın arkasında Bakur

geler, ilişki ve ittifakların hepsi parçalandı. Parçalanmaz görünen ABD-Türkiye ilişkileriydi. O ittifak da parçalandıktan sonra mevcut haliyle Ortadoğu'da hiçbir ilişki ve ittifak dengesi kalmadı. Şimdi bozulan ilişki-ittifak dengesinin yeniden nasıl dengeye oturtulacağını çatışması yaşanmaktadır. O nedenle de hiç kimsenin gelecek güvencesi yoktur. Hiç kimse var olan gücüne güvenmemektedir.

Ortadoğu'da her şeyi elinde tutacak bir güç kalmamıştır. En güçlü olan, Körfez Savaşıyla birlikte Ortadoğu'ya en çok asker çıkaran ABD, 1990'da Ortadoğu'nun en büyük askeri gücü oldu. Kritik bütün noktaları tuttu. Ortadoğu artık ABD egemenliği dışında teprenemez, deniliyordu. ABD yönetimi zorla askerlerini çekerek kendilerini

olmaktan öteye stratejik boyutu daha öndedir. Onun için AKP, Ortadoğu'yla mezhepçilikle, dincilikle en çok ilişki kurmaya çalışan, Ortadoğu'ya dayanarak dünyada var olmaya çalışan bir iktidar haline gelmiştir.

TC-AKP devleti demokratikleşerek çeşitli iradeleri birleştirme, topluma dayanma zihniyetine sahip değildir; despotik-diktatöryal zihniyete sahiptir. Bunun için asla böyle bir Kürt ya da toplum iradesini kabul etmemekte, tersine yok edilmesi için mücadele yürütmektedir. Kürt etkinliği sonuca gitmeden, kendi içinde birliğini yaratmadan, kendi sistemini geliştirmeden mevcut Kürt gelişimini ezerek üzere topyekun özel saldırısı yürütülmektedir. 30 Ekim 2014 tarihli Milli Güvenlik Kurulu'nda karar verilen plan

budur. Bakurê Kurdistan'da halkın, 6-8 Ekim 2014 tarihinde Kobanê Direnişini desteklemek üzere ortaya koyduğu tutum karşısında, Türkiye'de, devlet ve AKP birleşme kararı vermiştir. Böylelikle, 'Ne olursa olsun bu Kürt etkinliği kırılmalı ve ezilmeli!' kararına vardılar. Bütün Kürt düşmanları, Kürt karşıtı zihniyet ve siyasetler uzlaştı. Hepsinin umudu AKP oldu. AKP ve MHP ideolojik-stratejik çizgi birliği yaptılar. MHP'nin süreç üzerindeki yönlendirme etkinliği de böyle ortaya çıktı. Şimdi bu temelde her şeyi göze alarak saldırı yürütmektedirler. AKP'nin Kürt düşmanlığının nereden kaynaklandığını ve nasıl geliştiğini anlamak açısından bu hususlar önemlidir.

AKP'nin hesabı, ABD'den destek alarak 24 Temmuz'dan sonra PKK'yi ezme yönündeydi. Gücüne darbe vurarak PKK'nin teslim olacağını düşündüler ama kış boyu Cizir'de, Sûr'da her türlü bedeli göze alan direnişler gelişince zorlandılar. Bu direnişlerin ardından Davutoğlu hükümeti düştü ve darbe girişimi oldu. Devlet ve AKP gördü ki, sonuç almak için bunlar yetmiyor ve 20 Temmuz OHAL darbesini de böyle geliştirdiler. 15 Temmuz'da Tayyip Erdoğan yönetimine karşı darbe oldu; 20 Temmuz'da düzenlenen OHAL darbesi de, PKK'yi ezmek üzere yeni bir faşist-soykırımcı AKP-MHP şeklinde gerçekleşti. Çok yoğun bir çelişki ve çatışma ortamında Türkiye'deki faşist soykırımcı iktidar yapısı da kendisini, Kürt iradesini kırar, ezerse ayakta kalabileceğini görmektedir. Bunun için de bütün imkanlarını ve gücünü seferber etmektedir.

Türkiye'nin KDP'yi kabul etmesi özel savaş stratejisidir

Planları şudur: Tıpkı 12 Eylül faşizmi gibi Bakur'da Kürtlük adına ne varsa ez, Rojava'yı Fırat'ın doğusunda kuşat, Başur'u KDP ilişkisiyle denetim altında tut! Eğer Bakur'da PKK gücünü ezmeyi bir düzeye getirebilirse ondan sonra Fırat'ın doğusundaki Rojava Kürtlüğünü de ezecek, Başur'daki KDP Kürtlüğünü de ezecektir. KDP ile illebet ittifak halinde kalacak değildir. Bu konuya ilişkin bazı söylentiler de vardır; şuan mevcut haliyle Bakur'da ve Rojava'da Kürtlere bu kadar saldırırken KDP ile ilişki yürütebilmek, KDP'den destek alabilmek için KDP'ye maddi destek vermekte, siyaseten tanıdığını söylemektedir. Hatta Hewlêr'den devlet ilan edilmesini, "Türkiye kabul edecek" denilmektedir. Evet, PKK zorlarsa o adım da ortaya çıkar ama şu da iyi bilinmelidir ki, Türkiye, KDP'yi siyaset olarak ve Başur'u devlet olarak kabul etmiş değildir.

Türkiye KDP'yi bir özel savaş stratejisi olarak kabul etmektedir. Özgür Kürt iradesini ezilebilmek için işbirlikçi Kürdü ayakta tutmaktadır. Özgür Kürt iradesi yok olursa işbirlikçi Kürt için Mustafa Kemal bile, "Kendi milletine faydası olmayanın bize hiç olmaz. Öylesinin yeri dar ağacı olmalı" demiştir. Osmanlı, Ermeni Soykırımı yaparken, Mesut Barzani'nin dedesi Abdusselam Barzani'yi de asmıştır. Buradan ulaşılabilecek en temel sonuç; Türkiye'nin KDP Kürtlüğünü tümünden kabul ettiği hususu doğru değildir, kerhen kabul etmektedir. Özel savaş kapsamında bir savaş stratejisi olarak kabul etmektedir. Bakur'daki gelişmeleri, özgür Kürt iradesini ezilebilmek için bunu yapmaktadır. Bu gerçeklerin Başurê Kurdistan halkına, siyasetine ve aydınlarına iyi anlatılması gerekir.

Türk devleti Başur Kürtlüğünü sanki kabul etmiş gibi değerlendiriliyor. Oysa bu kabul Özgürlük Hareketi'ne karşı mücadele için yapılan bir kabuldür.

Eğer PKK direnir, ayakta kalır, daha fazla Türkiye'yi zorlarsa PKK'ye karşı savaşmak kaydıyla Türkiye, Başurê Kurdistan'da bir devlet olmasını kabul edecektir. Ama yine de bu kabul özgür Kürt iradesini ve PKK'yi yıkmak içindir. Onu başardığı zaman Başur Kürtlüğünü yine yıkmak isteyecektir. Çünkü; Ortadoğu'ya açılırken bir Kürt iradesiyle ortaklık yapmak istemiyorlar. Kürtler bir kuşak olarak Türk egemenliğini Ortadoğu'ya kapatmaktadır. Tarihte aynı durum Bizans için geçerliydi. Ortadoğu'yu koruyan güç Kürtler oluyordu. İslam'ın Anadolu'ya yayılıp Avrupa'ya geçmesine Kürdistan'dan aldığı destek imkan vermiştir. Türkiye hep boğazların stratejik konumunun pazarlığını yaparak varlığını sürdürdü. Ortadoğu'da ve dünya siyaseti içerisinde, bölgesel ve küresel çatışma içerisinde Kürdistan'ın önemli bir stratejik konumu vardır.

AKP mevcut haliyle Kürt iradesini tümünden kırarak yeni bir devlet kurmak

sızlıktan ve boşluktan yararlanarak bazı kazanımlar elde etmek istedi. Ama ABD, Rakka operasyonunu başlatarak Türkiye'nin bu siyasetine karşı durmuş oldu. Onun üzerine de saldırının yönü döndü; ABD ile Türk Genelkurmayı PKK'ye saldırı konusunda anlaştı. ABD muhtemelen, 'Bakur'da ve Medya Savunma Alanları'nda PKK'ye saldırı ama benim planlarımı boşa çıkarma' diye Türkiye'yi uyardı. Türkiye, Rakka operasyonu öncesi, 'Rakka operasyonu YPG ile, QSD ile başlarsa saldırırım!' diyordu. Bu saldırılar engellendi ama onun karşılığı olarak Bakur'da ve Medya Savunma Alanları'nda saldırısının önü açıldı. Bakur'da bu kadar saldırı olmasına rağmen ABD'den ciddi tepki gelmedi. Avrupa'dan gelen tepki ise çok cılız oldu. Yoksa hiçbir faşist cunta bile bu kadar demokratik siyaseti ezmedi. Buradan da anlaşıldı ki, AKP ile belli bir anlaşmayla saldırılarının önü açılmıştı.

ABD yönetiminden herhangi olumlu bir beklentisi yoktur. Dolayısıyla daha yeni yönetim iş başına geçmeden Suriye'de siyasi çözümde daha çok etkinlik kullanabileceği bir askeri hakimiyet oluşturma arayışı ve çabasıdır. Bu çerçevede Türkiye'nin Bab'a ve Minbic'e dönük saldırıları sürmektedir. Zaten YPG ve PYD'yi PKK ile birlikte terör örgütü olarak kabul ettirmeye çalışmaktadır. Son zamanlarda ise, Minbic-Efrin-Azaz hatında bulunan güçleri PYD ve YPG olarak tanımlamıyor, 'PKK ve PYD güçlerine karşı operasyon yapıyoruz' demektedir. Böylece orada güya PKK'ye karşı mücadele etmektedir.

Önümüzdeki dönemin olası gelişmeleri

Suriye'de önümüzdeki süreçte gelişmeler ve değişiklikler olacaktır. ABD'nin yeni yönetimi, yeni bazı politikaları ortaya çıkarabilir. Büyük olasılıkla

TC-AKP devleti mevcut haliyle Bakur'da ve Rojava'da Kürtlere bu kadar saldırırken KDP ile ilişki yürütebilmek, KDP'den destek alabilmek için KDP'ye maddi destek vermekte, siyaseten tanıdığını söylemektedir. Hatta Hewlêr'den devlet ilan edilmesini, "Türkiye kabul edecek" denilmektedir. Evet, PKK zorlarsa o adım da ortaya çıkar ama şu da iyi bilinmelidir ki, Türkiye, KDP'yi siyaset olarak ve Başur'u devlet olarak kabul etmiş değildir. Türkiye KDP'yi bir özel savaş stratejisi olarak kabul etmektedir.

istemektedir. Bazıları, 'Osmanlı'yı diriltmek istiyor' diyor, bazıları, 'Klasik Kemalizmi savunuyor' diyor. Her ikisinden de beslenerek, yeni bir AKP devleti kurmak istenmektedir. Bunun da yolu Kürt iradesinin ezilmesi, Kürdistan üzerinde egemen olmasıdır. Bunu sağlayabilmek için de saldırıyor, daha fazla da saldıracaktır. Ne TC devleti ne de AKP hükümeti geriletilmeden, yıkılmadan bu zihniyet ve siyasetten vazgeçmezler. Şuan küresel güçleri, İran'ı, İsrail'i, Rusya'yı etkileyerek Kürt etkinliğini kıramazsa ileride hiç kıramayacağını düşünüyor. DAİŞ karşısındaki gelişmeler siyasi ve stratejik olarak Kürtleri bu tür güçlerin hepsi tarafından kabul edilmiş bir noktaya getirmiştir. Şimdi zamana yaymadan tüm gücünü seferber ederek imha ve tasfiye amaçlı saldırılar yürütmektedir.

Bakur'da 40 yıllık mücadelenin ortaya çıkardığı tüm değerlere saldırı. Bütün Türkiye'de demokratik siyaset adına da bir şey bırakmadı, Kürt özgürlüğü adına da '70'ten bu yana yürütülen mücadeleyle ortaya çıkartılan bütün değerleri ezmek, tasfiye etmek üzere saldırmaktadır. 12 Eylül faşist darbesinden daha derin, kapsamlı, daha tahripkar saldırmaktadır. Çünkü; zayıf saldırılarla sonuç alamayacağını bilmektedir. Ancak tümünden tahrip edici saldırı düzeyini göze alarak sonuç alabileceğini düşünmektedir. Mevcut haliyle toplumsal alanda bu 40 yıllık mücadeleyle oluşan ve yeni Demokratik Ulus dediğimiz zihniyeti, toplumsal ilişkileri dağıtmak için saldırmaktadır. Şehirleri yayıp yıkması da böyle olmuştur. Bütün bunlar gerilla öncülüğünde mücadeleyle hayat bulmuştur. Dolayısıyla gerillayı yok etmek için de saldırmaktadır.

Bu konuda ABD ile ilişkileri çelişkilidir. Cerablus'u işgal etti, Rakka operasyonunu engelleme umudunu taşıyordu. ABD, Türkiye'nin Cerablus işgaline göz yumdu. Daha sonra ise Bab üzerinde kavga devam etti. Rakka operasyonu başlarsa Rojava'ya saldıracağı yönünde tehditleri vardı. Girê Spî'ye ve Şengal'e dönük saldırı hazırlıkları vardı. Şimdiye kadar Amerika'nın uyarısıyla bu alanlardan uzak durdular. Bu bağlamda Türkiye'nin bazı hesapları boşa çıktı. AKP de birçok güç gibi, ABD'deki seçim ortamı ve sonrasında ortaya çıkan politik karar-

Türkiye, geline aşamada, Müsil'daki olası gelişmelere göre boşluklar oluşur ve Kürtler Müsil'da etkili hale gelmek isterler kaygısıyla, askeri hazırlık yapmaktadır. Ama bu güç hazırlığı, KDP ve YNK ile anlaşılırsa, Medya Savunma Alanları'na dönük operasyon için de olabilir. Bu anlamda yeni bir durum ortaya çıkmıştır. Mevcut Müsil ve Rakka operasyonları, AKP ve TC'nin söz konusu stratejik planlamaları yeni bir durum ortaya çıkarmıştır. Sadece hava saldırıları bakımından değil Medya Savunma Alanları'nı kara operasyonları bakımından da tehdit eden bir durum söz konusudur.

Suriye'deki çelişki ve çatışmada son durum

Suriye'deki gelişmeler de kritik bir noktada seyretmektedir. Rusya, İran ve Türkiye ABD'nin yönetim değişikliği sürecinden faydalanmak istemiştir. Amerika, 'Müsil ve Rakka'da operasyon yapıyoruz, DAİŞ'e karşı mücadele ediyoruz' dedi ama savaşın ekseni Halep'e ve Bab'a kaymıştır. Rusya ve İran'ın etkisi altındaki Esad yönetimi böyle bir süreçte Halep savaşını öne çıkarmış ve Halep'i denetler noktaya gelmiştir. Türkiye, ABD'nin planı bozulsun diye Rusya ile ilişki-ittifak içine girmeye çalışmıştır. Rusya ile ilişkisiyle güçlenmeyi beklerken, olaylar Türkiye'nin istediği gibi gitmemiştir. Türkiye, Rusya ve İran tarafından oyuna getirilmiş de olabilir. Çünkü Türkiye'nin desteğinde olan gruplar Halep'te kaybetmiştir.

Türkiye'nin Halep üzerine bu iki güçle anlaşmayla, kendine bağlı grupları bir kere daha satmıştır. Daha önce DAİŞ'i pazara sürmüştü, şimdi El Nusra ya da ÖSO dediği güçlerin bir bölümünü yine pazara sürmüştür. Bu da mevcut AKP yönetiminin ne kadar çıkarıcı ve güvenilmez konumda olduğunu göstermiştir. Türkiye bu durumu dengelemek için Bab-Minbic hatında ilerlemek istemektedir. Halep'i Rusya ve İran'a vererek, bunun karşılığında Bab ve Cerablus'u alarak kendi etkinliğini sağlamak; İran ve Rusya ile birlikte ABD'yi Suriye'de daha zor ve sıkışık bir duruma düşürmek istiyor olabilir.

Türkiye'nin politikalarına Trump yönetiminin daha fazla karşı olacağı değerlendirilmektedir. Türkiye'nin yeni

da Rusya ile anlaşma arayacaklardır. Bu da TC'nin, AKP'nin zararına olacaktır. Türkiye ve AKP yönetimi bundan çok korkmaktadır. İkincisi; aralarında bazen çelişkiler çıksa da, İran ve Rusya'nın sahada daha etkili olduğu görülmektedir. Anlaştıkları noktada ilerleme sağlamaktalar. Esad yönetimini de bu temelde güçlendirdiler. Mevcut ABD yönetimi de Esad yönetimini sadece İran ve Rusya'ya bırakmak istemeyip, bu ittifak temelinde güçlenebilecek Esad yönetimini daha çok muhatap almaya yönelebilir. Böyle bir durumda Esad yönetiminin daha da güçlenme ihtimali vardır.

Suriye'de eskisi gibi merkezi bir yönetim oluşmayacaktır

Esad yönetimi, diğer Arap ülkelerinde yıkılan yönetimler gibi olma durumunu aşmışa benzemektedir. Kuşkusuz bu durumu, 'Beşar Esad'ın kalıcılığı, bütün Suriye'ye hakim olması, eski sistemi yeniden kurması' gibi anlamamak gerekir. Eski Suriye bir daha kurulamayacaktır. Eskisi gibi merkezi bir yönetim de Suriye'de oluşmayacaktır. Beşar Esad'ın uzun vadede yönetimde kalması da zordur. Fakat en azından iktidar gücü dağılmayabilir. Mevcut yönetimi devam ettirecek yeni yönetimler çıkabilir ve çeşitli uzlaşılarla Suriye yönetiminin bir parçası olarak kalabilirler.

Türkiye'nin saldırıları karşısında özellikle Kürtlerin ve Demokratik Suriye Güçleri'nin yürüttüğü mücadele ve aldığı tutum da önümüzdeki dönemin gelişmelerinde etkili olacaktır. Türkiye, Bab ve Minbic hattını da tümünden almak, o arayışla tümüne kendine bağlı, kendi ordusunun denetiminde tutmak istemektedir. Bunu Arapların kabul etmesi mümkün değildir. ABD de buna tümünden onay vermiş değildir. Dolayısıyla bu durum bir iç çatışma etkenidir. Buna karşıtlıklar bir ittifaka dönüşürse o alanda TC devletine ve Türk ordusuna karşı önemli bir savaş cephesi açılabilir.

Önümüzdeki süreçte sert çatışmalı bir durum gündeme gelebilir. Türk ordusu ağır darbeler yiyebilir. Bazı hayaller peşine takılarak ABD'nin, Rusya'nın göz yummasıyla Cerablus'a girip belli bir alanı hakimiyet altına aldılar ama bunun kalıcı olması ya da genişletilmesi

o kadar kolay değildir. Türk ordusu o alana kolay girmiştir ama o bölgeden çıkamayabilir. Ayrıca Türkiye, Suriye sınırlarını aşmış olan tek askeri güçtür. Kendisi başka devletlerin sınırlarını aşar, askeri güç olarak girerse yarın başka ordular da Türkiye sınırlarına girmeye kalkabilir. O zaman NATO da Türkiye'yi koruyabilir. Çünkü; Türkiye NATO kurallarına uygun hareket etmemiştir. Türkiye, NATO'yu kabul etmeyeceği bir savaşın içine sokmuştur. Türkiye bir NATO ordusu olarak Suriye topraklarına girmiş, kendine göre bir savaş yürütmektedir.

Türkiye, askeri gücüne güveniyor ve ona bağlı çeteler o alanda etkiliymiş gibi görünüyor. Fakat bu durumun tersine dönme ihtimali çok daha fazladır. Eğer Kürtler ve bu duruma muhalif olan güçler buna karşı direnişe yönelirlerse onların kazanma ihtimali daha fazladır. Nasıl Halep'te rejim ilerledi ve etkinlik kazandıysa Efrin-Halep ara-

sında Demokratik Suriye Güçleri, Kürt özgürlük güçleri daha etkili hale gelebilir. Türk ordusunun Suriye'ye doğrudan kara ve hava gücüyle girmesi olmasa, ona karşı savaş meşru kılmıştır. AKP nasil ki, Kürtlere karşı 'milli seferberlik' ilan ederek Türkiye'yi içerde bir felakete sürüklüyorsa, Cerablus'tan girip Bab'ı alması ve ilerlemeye çalışmasında da benzer ve ikinci bir felaket oluşmaktadır. Yani Türkiye oraya gömülebilir.

Tüm bu gelişmeler de özellikle 2017 baharından itibaren hem Kürdistan'da hem de Ortadoğu'da yeni gelişmelere yol açacaktır. Özellikle Suriye'de 2017 baharından itibaren yeni politikalar gündeme gelecektir ama bunlar Türkiye'nin lehine değil aleyhine olacaktır. TC devleti bundan korktuğu için bu kadar acele etmektedir. AKP-MHP faşist iktidarı Cerablus'ta, Bab'ta, Suriye toprakları içerisinde de büyük bir çöküşü ve çözülüşü yaşaması olasılığı çok yüksektir. Bu bağlamda 2017 yılı, hem Kürdistan hem de Ortadoğu açısından çok yoğun mücadeleleri ortaya çıkarabilir. Bu mücadelelere bağlı olarak da AKP-MHP-Erdoğan diktatörlüğünü tümünden yıkılışa götürecektir süreç de bu gelişmeler içerisinde olacaktır.

Bu süreçte, Rojava özgürlük güçlerinin büyük bedellerle sürdürdüğü mücadele ile ulaşılan Kuzey Suriye Demokratik Federalizmi, tüm Suriye için kalıcı bir demokratikleşmenin modeli olarak öne çıkacaktır. Sonuç yerine belirtmek gerekir ki; Üçüncü Dünya Savaşı'nın odaklandığı alan olarak Türkiye başta olmak üzere, Ortadoğu'nun faşist statükocu rejimlerinin dağıldığı; Önder Apo öncülüğündeki Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin devrimci ve demokratik hamleleriyle, gelişen ve büyüyen ittifaklarıyla yeni devrimlerin ortaya çıktığı yeni bir döneme girilmiştir. Bu süreçte halklar, kadınlar ve gençler olmak üzere tüm toplumsal kesimler, daha da önemlisi devrimciler öncülük görevlerini hakıyla yerine getirirlerse, kaybeden Üçüncü Dünya Savaşı'nın küresel ve bölgesel tarafları, kazanan ise Önder Apo'nun ve özgürlük şehitlerinin çizisi olan üçüncü çizgi, yani Demokratik, Ekolojik, Kadın Özgürlükçü Toplum Paradigması olacaktır. ■■■

Değişen dünya dengelerinde Kürt ve Kürdistan diplomasisi

Diplomasi çalışmalarımız, Önderliğin 'Demokratik Ulus' zihniyeti temelinde ve 'Demokratik Konfederal Sistemi'ni kurma hedefiyle yapılmalıdır. Bu yapılmazsa farklı siyasi, kültürel ve sosyal kesimlerle büyük ortaklıklar kurma zorlaşacağı gibi, diplomasinin egemen sistem güçlerine meyilli olmasına yol açacaktır. Bu duruma düşmemek için her alanda öz güce dayalı bir şekilde örgütlenerek güç biriktirmek ve bu güç temelinde egemen sistem güçleriyle daha iradeli ilişkiler kurmak gerekmektedir.

Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarında yaratılan dünya dengeleri ve statülerinde Kürtlere yer verilmediği gibi, o dönem Kürtler de kendilerine yer edinecek örgütlülüğe ve projeye sahip değildi. Kürtlerin kendilerine ait bir perspektifi, örgütü, projesi ve her şeyden önemlisi Önderliği olsaydı, gidişat büyük oranda Kürtlerin lehine değişebilirdi. Nitekim toplumların doğası ve gerçekliği, esnek ve inşa edilebilir sosyolojik karaktere sahiptir. Kürtlerin yaşadıklarının bir kader olmadığı, doğru bir dünya görüşü ve ona göre pratikleşme ile değiştirilebilir olduğunu bugün PKK öncülüğünde Kürdistan'ın genelinde gelişen olumlu gelişmelere baktığımızda rahatlıkla görebiliyoruz. 20. yy başında bu tarz bir perspektif sahibi olunmadığından, Kürtler parça parça edilmiş ve soykırım politikalarına tabi tutulmuştur. Kürtlere

Bu kapsayıcı projeler, örgütlenme düzeyi ve elde edilen siyasi-askeri başarılar, diplomatik çalışmalara ve ilişki yapısına da yansımıştır. Özellikle mağduriyet üzerine şekillenen negatif diplomasi, inşa perspektifini içeren pozitif bir diplomasiye geçişi sağlamıştır.

Merkezi uygarlık, iki yüz yıl önce Ortadoğu'yu dizayn edip kendi sistemini inşa ederken, ulus devletler ve işbirlikçi elitleriyle kendisini garantiye almayı tasavvur etmişti. Ancak son yıllarda bu durumun kalıcı olamayacağı ve halkların başka tercihlerinin de olabileceği açığa çıktı.

Küreselleşmenin hızla gelişmesiyle birlikte Ortadoğu'da, dünya genelinde olduğu gibi ulus devlet kimlikleri yıpranmış ve küreselleşmeyi yoğunlaştırmak isteyen kapitalizmin önünde de bir engel konumuna gelmiştir. Zaten yapısal krizin temelinde ulus devletinin tutucu direnci yatmaktadır ve bu sistemin baş

dönük gerçekleşen siyasi ve askeri müdahalelerle küresel hegemonyanın yeniden tesisi ve meşruiyeti sağlanmaya çalışılmıştır. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, küresel proje ve bu kapsamda gelişen müdahale, halkların yaşadığı ağır sorunlara çözüm getirmede olduğu gibi daha fazla derinleşmesine ve yeni kanlı çatışmalara yol açmıştır. Tunus'la başlayan ve diğer ülkelere sıçrayan ayaklanmalar, kontrol dışına çıkınca bölge devletleri ve küresel güçler bir hayli endişelendi. Arap Baharı olarak adlandırılan bu süreç en az Ortadoğu devletleri kadar küresel güçleri de ilgilendiriyordu. Irak ve Suriye'yle devam eden süreçlerle bölgede ciddi bir otorite boşluğu doğdu. Böylelikle küresel güçler, bölgeye müdahalesini farklı boyutlara taşıdı. Ortadoğu'nun iki önemli bölge gücü olan Türkiye ve İran bu durumdan faydalanmak için erkenden harekete geçip tüm imkanlarını ve kirliliği

Yeni dengeler ve ilişkilerin oluştuğu bu süreçte; halkların çıkarı, demokratik ortak normlar çerçevesinde, kendi öz gücüyle diğer halklarla birlikte aktif mücadele içerisinde olmaktır. Ortadoğu'da halklar bu görevle karşı karşıya gelmiştir. Bunu öngören PKK Hareketi, Önder Apo tarafından ortaya konulan yeni paradigmayla mücadelesini büyütüp siyasi ve askeri alanda öne çıktı. Bu devrimci müdahaleye karşı başta sömürgeci güçler olmak üzere, kapitalist modernite temsilcileri savaş dayatmış, komplo tezgahlamış, soykırım politikaları devreye koymuş ve manipülasyon faaliyetleri başlatmışsa da, Apocu Özgürlük Hareketi kısa sürede dünya kamuoyu ve ilerici insanlar üzerinde etkide bulunmayı başardı. Kürtlerin esas bir güç olduğunu ve Kürtler olmadan bölgede yeni statü ve dengelerin kurulamayacağını, kalıcı ve istikrarlı bir siyaset yürütülemeyeceğini gösterdi ve ispatladı. Kürtlerin geliştirdiği mücadelenin demokratik, sosyal ve ortaklaşıcı bir karaktere sahip olması onu ilgi odağı haline getirmiştir. Demokratik Ekolojik Kadın Özgürlükçü Paradigma temsilcisi olarak, adalet ve özgürlük hareketi öncüsü olduğu gittikçe kabul görmektedir. Ayrıca hareketin kadın ve gençlik öncülüğünü esas alması onun demokratik ve katılımcı karakterini inandırıcı kılmaktadır.

Özgürlük Hareketi böylesi bir süreç ve atmosferde, pratik sahada, öz gücüne dayanarak, Suriye ve Irak politikalarına müdahale edince, Ortadoğu halkları, katılımcı demokrasi ve öz savunma gücünün önemini gördü. Halklar, kendisine olan güveni yeniden kazanmaya başladı. Ortadoğu'daki ve özellikle Suriye ve Şengal'deki gelişmeleri iyi okuyan; buna göre politika belirleyerek konumlanan Kürdistan Özgürlük Hareketi, tüm tahriklere rağmen bölge halkının değerlerini koruyan, gözetilen bir hareket konumuna geldi.

Kürt halkı kendisi ve tüm insanlık için tarihi rol üstlenmiştir

Günümüzde Kürt halkı, DAİŞ ve DAİŞ'e destek veren güçlere karşı tarihi bir savaş içerisinde. Tüm dünyada olumlu etki yaratan bu durum, özellikle kapitalist modernite tarafından varlığı ve mücadelesi yok sayılan, sistem dışı güçler ve hareketleri etkiledi ve bu güçler kendisini Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nde daha fazla görmeye başladı. Apocu hareketi, kendilerine ve tüm topluma dayatılan zifiri karanlığa karşı bir nevi parlayan bir umut ışığı olarak görüldü. Kapitalist modernitenin ve onun yerel temsilcileri ulus devletlerin, toplumu birbirine karşı düşmanlaştıran, başkalaştıran cinsiyetçi, milliyetçi ve dinci politikalarla zehirlemeye çalıştığı bir dönemde, Kürtlerin demokratik modernite mücadelesini geliştirmesi ve bölgede öncülük rolü üstlenmesi, insanlık için yeni bir umut oldu. Ulus devletlerin yürüttükleri algı operasyonlarıyla Kürt mücadelesine yönelik oluşturulan olumsuz önyargılar değişmeye başladı ve daha objektif bir yaklaşım gelişti. Bu süreç; Kürt halkının verili

Tecrübelerimizden hareketle, diplomasiyi sadece devletlerle ilişkilendirme ile sınırlandırmanın doğru olmadığı ve sonuç da vermediği görülmüştür. Toplumcu paradigmamıza göre diplomamızın esas olarak topluma dayandırılması gerekmektedir. Bu temelde her birimin ve bireyin, her Kürt öğrencisinin ve Kürt ailesinin, yaşadıkları ülkelerin insanlarından birer dost, mücadeleye sempati ve ilgi duyan birer ilişki örgütlemeyi özümsemesi ve pratikleştirmesi dönemin önemli bir çalışması olacaktır.

karşı her alanda; ideolojik, siyasi, sosyal, ekonomik, tarihsel, toplumsal ve zihinsel saldırılar topyekun tazda gelişmiştir. Bu sömürgecilik uygulamalarıyla birçok Kürt, verili sistemde yer edinmek ve yaşama şansı bulmak için kendinden, dilinden, geleneklerinden, tarihinden, ahlaki değerlerinden ve kişiliğinden vazgeçme aşamasına getirilmek istenmiştir. Toplumsal gerçekliklerin doğasında var olduğu üzere Kürtler, örgütlü zemini buldukça bu statükoyu kabul etmemiş ve dayatılan sisteme karşı hep direniş içerisinde olmuştur. Kürt halkı özellikle son 40 yılda, büyük bir özgürlük mücadelesi vermiş, ahlaki ve politik değerlerini yeniden ortaya çıkarmayı başarmıştır. Bu temelde 20. yy dengelerinin tartışmaya açılmasında, daha doğrusu bozulmasında büyük bir katkısı olmuştur. Aynı zamanda yeni dengelerin, halklar arası birlikteliğin oluşmasında kapsamlı projeler geliştirmiştir.

çelişkisi konumundadır. Fakat çözüm bulamamaktadır. Bir yandan ulus devletçiliklerle küresel kapitalizm arasında çelişkiler artarken, diğer yandan bölgemizde yaşadığımız yıkıcı savaşlara yol açmaktadır. Kapitalizm, yayılmasını önemli oranda borçlu olduğu ulus devleti tam tasfiye edemeyeceğini gayet iyi bilmektedir. Reformdan geçirmek istediğinde ise her yönlü dirençle karşılaşmaktadır. Bunun sonucu daha fazla kriz ve savaşlar olmaktadır. Bölgedeki mevcut tıkanma Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarındaki bunalımdan daha derindir. Öyle olduğu için de mevcut kapitalist ve ulus devletlerin reçeteleriyle bir türlü çözüm bulunamamaktadır. Ortadoğu'da gerek tarihsel-toplumsal kültürün bütünlüklü gelişimi ve gerekse kapitalist modernitenin iç çelişkileriyle şekillenen, kapalı ve katı ulus devlet kimliği aşılmadan, hiç bir sorun çözülemez.

Bu durumu engellemek veya kendi lehine çevirmek için son yıllarda bölgeye

politikalarını devreye koydular. Lakin ne bu iki ülkenin ne de küresel güçlerin eskiyi aşan herhangi yeni ve çözüm üreten bir projesi gelişmedi. Tıkanmış ulus devlet ve çözümsüzlük, yeniymiş gibi halklara ve bölgeye dayatılmaya çalışıldı. Bu tıkanıklık ve sürekli çatışma hali yeni dengelerin arayışını da gündeme getirdi.

Bu anlamda, Ortadoğu'da daha önce yaratılan dengelerin günümüzde bozulması süreci en çok da Kürtlere, azınlıklara, muhalif gruplara, genel anlamda ezilenlere hizmet etmektedir. Bu dengelerin bozulması ve yeni dengelerin yaratılması süreci Kürtlerin, Asurilerin, Ermenilerin, Türkmenlerin, emekçilerin ve ezilenlerin yararına olacaktır. Kuşkusuz, Kürt halkı daha önceleri de devrimci mücadelesini sürdürüyordu ama bugün yeni dengelerin oluşum sürecinde özgürlükçü ve ortak yaşam projesi temelinde belirleyici bir rol üstlenme, aktör olma konumuna

statükoyu değiştirme, toplumsal özgür geleceği hakkında söz sahibi olma ve spesifik olarak da tüm Kürdistan parçalarında Kürt sorununun çözümü için fırsatlar yakaladığı ve ortaya çıkardığı bir dönemdir. Kürt halkı hem kendisi hem de tüm insanlık için tarihi rol üstlenme aşamasına gelmiştir. Özgürlük Hareketi'nin sadece Kürt sorununa değil evrensel temel çelişiklere; kadın özgürlüğü, ekoloji, insan hakları, nüfus artışı gibi sorunların çözümüne ve yine esas teşkil eden iktidar ve onun ürettiği toplumsal krizlere alternatifler yapması, tartışmalar ve önermeler yapması onu ilgi odağı haline getirmiştir.

TC-AKP devleti, Kürtlerin ve özellikle hareketimizin bölgede ve tüm dünyada yakaladığı bu olumlu zemini ve öncülüğünü bozmak, boşa çıkarmak, yalnızlaştırmak ve elinden gelse imha etmek için yoğun bir çaba içerisine girmiştir. Tarihini en büyük saldırı ve imha operasyonlarını başlatmıştır. Başta Önder Apo üzerinde başlattığı saldırılarını giderek tüm halka, harekete ve diğer parçalardaki kazanımlara karşı yoğunlaştırmıştır. Ekim 2014 MGK toplantısında kararlaştırdığı yeni savaş konseptiyle, Rojava kazanımlarına saldırı başlatmış ve işgal hareketine girişmiştir. İçerde ise siyasi soykırım politikalarıyla toplumu teslim almaya çalışarak, gerilla güçlerine yönelik tasfiye operasyonlarını başlatmıştır. Erdoğan ve AKP hükümeti bu konseptle; gerillayı bitirme, Rojava'da oluşacak demokratik statüyü engelleme ve Kürt halkının öz yönetimlerini boğma saldırılarının startını vermiştir. Bu savaş konseptine ve işgal planlarına karşı tedbir alan Özgürlük Hareketi, Rojava ve Başûr'da direniş eksenli hamleler başlatırken Bakur'da özyönetim ilan ederek, Kürdistan halkının özgür iradesini bir statüye ve temsiliyete kavuşturma adımı atmıştır. Özellikle Bakur'da gençliğin giderek yoğunlaşan öz savunma direnişleri, birçok il ve ilçeye yayılmıştır. TC-AKP devleti ise Gimgim, Cizîr, Sûr, Silopî, Hezex, Nisêbîn, Gever, Dêrik, Kerboran, Şîrnex, Farqîn, Rezan, Bismil, Qoser, Sêrt ve Wan'da ilan edilen öz yönetimlere vahşice saldırarak Kürt soykırımını hedeflemiştir. Türk devletinin bu imha saldırılarına karşı gençler özyönetim direnişleriyle cevap verdi. Özgür bir şekilde yaşamak istediğini haykırdı. Türk devleti, Kürt gençlerinin direniş karşısında tüm teknik imkanlar ve askeri operasyonlara rağmen başarı elde edemedi.

Pratik sahada diplomasi perspektifi ve yanlış yaklaşımlar

DAİŞ ve diğer radikal İslamcı çetelere verdiği aktif destek ve özellikle 15 Temmuz 2016 sonrası gelişen karşı darbe pratiği ile dünya çapında AKP'ye karşı ciddi tepki ve rahatsızlık açığa çıkmıştır. AKP'nin bu başarısız askeri darbeyi gerekçe yaparak kendi iktidarını pekiştirmek için tüm ülkeye karşı savaş açmış olması ve tüm ülkeyi OHAL ile yönetmesi ittifak güçlerini bile zorlamıştır. Avrupa Birliği ile ilişkileri ilk defa bu kadar zedelenmiş, sembolik de olsa bazı kararlarla karşı karşıya kalmışlardır. Hem başta Bakur ve Rojava'da verilen mücadelenin yarattığı olumlu etki hem de AKP'nin faşizan politikaları, Kürtlere bu süreçte kendini daha iyi anlatma zemini sunmuştur. Bu zemin, stratejik ilişkileri daha geniş örecek 'Faşizme karşı evrensel demokrasi hareketi'ni daha ileri bir düzeye taşıma imkanı vermektedir. İşte bu dönemde bunu tüm kıtalara yaymak ve birbirinden ilham alacak düzeye getirmek önemli olacaktır. Bu konuda Avrupa'da son

dönemlerde yapılan bazı etkinlikler bunun imkan dahilinde olduğunu göstermektedir. En son 'Abdullah Öcalan'a Özgürlük, Kürdistan'a Statü' şiarıyla yapılan uzun yürüyüşün bir kolunun, 18 ülkeden, onlarca etnasyonalist taraftan organize edilmesi ve buraya katılan dostların, Önderliği ve fikirlerini kendileri için temel perspektif olarak dile getirmeleri önemli bir adımdır. Yine, başta İtalya olmak üzere, birçok ülkede binlerce dostun katıldığı büyük yürüyüşlerin düzenlenmesi, seminer, panel, konferans ve etkinliklerin yapılması, Önderlik paradigmasına gelişen ilgiyi göstermektedir. Önderliğin özgürlüğü için İngiltere Sendikalar Konfederasyonu'nun başlattığı kampanyaya, Hamburg Üniversitesi'nde Önderlik fikirlerinin tartışıldığı programlara ve daha sayamayacağımız birçok etkinliğe bakarsak, genelde yaşanan temel ve spesifik çelişiklere Önderlik paradigması etrafında çözüm arama eğilimi güçlenmektedir.

Üniversite okumuş, dil bilen, olayları ve olguları yorumlama ve sorgulama düzeyinde olan onbinlerce Kürt genci bulunmaktadır. Ayrıca uzun bir zamandan beri alanda yaşayan, belli bir çevre edinmiş, meslek sahibi, saygınlığı olan kesimler de vardır. Bu ciddi bir potansiyel ve olanaktır. Bütün bu birikim ve potansiyele doğru ulaşılır ve örgütlenilirse bu gücü, potansiyeli mücadelenin hizmetine sokmak diplomasi çalışmalarımıza da büyük bir katkı sağlayacaktır.

Haklı mücadelemizin uluslararası düzeyde haksız yere kriminalize edilmesine dönük kamuoyu ve STÖ'ler nezdinde her geçen gün tepkiler geliyor olsa da belirtilen gelişmeler ve olanaklar doğru değerlendirildiği takdirde daha güçlü ve hızlı bir uluslararası tepkiyi açığa çıkartmamız olanak dahilindedir. TC-AKP devletinin Rojava ve Bakur'u ciddi anlamda bir yıkıma tabi tutması ve insani trajedilerin açığa çıkmasına sebep olması, Kürt diplomasisine uluslararası kamuoyu nezdinde daha büyük bir dayanışma açığa çıkartma zemini sunmaktadır. Oysa bu imkan ve fırsatların yeterince değerlendirildiği ve düşmanın vahşetinin hakkıyla deşifre edildiği söylenemez. Yine özyönetim direnişlerinin Kobanê direnişini sahiplenme sürecinde olduğu gibi sahiplenilmeyişi alanımızda yaşadığımız zihniyet yapımız ve örgütlenmedeki yetersizliğimizden kaynaklanmaktadır.

Kürt Özgürlük Hareketi'nin diplomasi çalışmalarında kayda değer bir birikim ve deneyim ortaya çıkmış, mücadeleye önemli katkılar da sağlanmıştır. Önderlik, demokratik ulusun diplomatik boyutunu şöyle ifade etmektedir: "Tarih boyunca her türlü topluluk birimleri arasındaki komşuluk ilişkilerinin geleneksel ifade edilmiş biçimlerinin belli ritüelleri vardır. Bunlara yüksek değer biçilir. Ulus devletlerin bu ilişkileri kurumlaştırmaları kapitalist modernitenin eğilimi çerçevesindedir... Demokratik Ulus geleneğiyle yeniden toplumlar arasında daha çok barış ve dayanışmanın, yaratıcı alışverişlerin aracına dönüşen diplomasi esas olarak sorunların çözümüyle uğraşır. Demokratik Ulus diplomasisi savaşların değil, barışın ve yararlı ilişkilerin aracıdır. Bilge insanların rol oynadığı ahlaki ve politik değeri yüksek bir misyonu ifade eder. Özellikle komşu halklar ve akraba toplulukları arasındaki dostane ilişkilerin,

esas alınacak ve bu çerçevede ilişkiler gelişecektir. Bu bir nevi halk diplomasisi olmaktadır.

Toplumsal diplomasinin geliştirilmesi gerekmektedir

Geçmiş diplomatik çalışmaların pratik tecrübesinden de hareketle, diplomasiyi sadece devletlerle ilişkilendirme ile sınırlandırmanın doğru olmadığı ve sonuç da vermediği görülmüştür. Toplumcu paradigmamıza göre diplomasiimizin esas olarak topluma dayandırılması daha açık bir deyimle, toplumsal diplomasinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu temelde her birimin ve bireyin, her Kürt öğrencisinin ve Kürt ailesinin, yaşadıkları ülkelerin insanlarından birer dost, mücadeleye sempati ve ilgi duyan birer ilişki örgütlemeyi özümsemesi ve pratikleştirmesi dönemin önemli bir çalışması olacaktır.

Demokratik Konfederasyon sisteminde ise; merkezlerden ve bürolardan ziyade, yerelde bizzat halkın kendisinin lobi ve diplomasi faaliyetine girmesi esas olmak durumundadır. Hatta Avrupa kongrelerinde değişik zamanlarda alınan 'Her Kürt ailesi, bulunduğu ülkede en az bir yabancı aileyle ilişki kurarak onları kazanmalıdır' kararı eğer halka kavratılır ve gereği yerine getirilirse etkili çalışma olacaktır.

Diplomatik çalışma yürüten kurum ve birimler özellikle devletsiz halkların haklı ve meşru mücadelelerine katkı ve dayanışma anlamında, eylem ve etkinliklerine ilgi ve katılım göstermelidirler. Aynı şekilde bu çevrelerin, hareketin eylem ve etkinliklerine katılmasını sağlamak da önemlidir. Diğer toplulukların hemen hemen tüm kesimleriyle yoğun ve yaygın bir ilişkiyi hedeflemek esastır. Sivil toplum örgütleri, sendikalar, çevreciler, değişik hümaniter vb kesimlerin mücadeleye ilgi ve duyarlılıkları artırılmalıdır. Bilinmelidir ki; siyasi, diplomatik veya kitlesel bir eylemde Avrupalılardan yüzlerin ve binlerin katılması kendi devletleri üzerinde daha büyük bir baskı oluşturacak ve mücadelemizin sesi daha geniş kesimlere ulaşacaktır. Böylelikle sadece dış siyaset faktörü olmaktan çıkılarak aynı zamanda iç siyasi faktör haline de gelmek önemlidir.

Ülke dışında kitlemiz bugün belli bir bilinç, kültür ve örgütlenme düzeyine ulaşmış, yaygın ve yoğun bir gençlik potansiyeline, okuyan, aydın gücüne sahiptir. Bu oldukça önemli bir potansiyel

ve avantaj teşkil etmektedir. Üniversite okumuş, dil bilen, olayları ve olguları yorumlama ve sorgulama düzeyinde olan onbinlerce Kürt genci bulunmaktadır. Ayrıca uzun bir zamandan beri alanda yaşayan, belli bir çevre edinmiş, meslek sahibi, saygınlığı olan kesimler de vardır. Bu ciddi bir potansiyel ve olanaktır. Bütün bu birikim ve potansiyele doğru ulaşılır ve örgütlenilirse bu gücü, potansiyeli mücadelenin hizmetine sokmak diplomasi çalışmalarımıza da büyük bir katkı sağlayacaktır.

Kürt halkı olarak sonuç alacağımız imkanlar çok fazladır. Yakaladığımız bu tarihi fırsata rağmen bir kez daha kaybedersek, bu yeni katliamların yaşanacağı anlamına gelecektir. Önümüze çıkan bu fırsatı değerlendirmeli ve gereklerini yerine getirmeliyiz. Bunun için, başta Kürtler içindeki düşman elinin zayıflaması, Kürt halkının ortak bir strateji, taktik, örgütsel, idari ve askeri yönlerini ortaklaştırması, buna göre diplomasi yapması şarttır. Bunun zemini her zamankinden daha fazla vardır. Diplomasi, ait olunan toplumun, barış ve özgürlük çıkarlarının savunulması ve temsil ettiği siyaseti zengin yöntem ve taktiklerle dile getirme sanatıdır. Diplomatlar hep başka sistem ve anlayışların temsilcileriyle ilişki içerisinde olduklarından kendilerini eğitmek ve ideolojik donanıma sahip olmak zorundadırlar. Aksi takdirde kolayca denetime girme ve farkına varmadan ters bir siyasetin temsilini yapma pozisyonuna düşebilirler. Bunun için öncelikle bu konuda Batı sistemine baskı açımızdaki eksikliği dile getirmek önemlidir. Avrupa ve Batı sistemi, bizim şikayetlerimizi, sitemlerimizi iletip sorunlarımıza çözüm getirmesini bekleyeceğimiz adresler değildir. Avrupa ve Batı sistemi, bizim üzerimizde uygulanan fiziksel, siyasi ve kültürel soykırım sisteminin bir parçasıdır. Bu nedenle bunlarla ilişkilerimiz, bir mücadele ilişkisi olmak zorundadır. Bu, Avrupa düşmanlığı yapacağımız anlamına gelmemektedir. Çalışmalarımızı bu gerçeğin farkında olarak yürütmemizin daha pratik ve yararlı sonuçlar doğuracağını ortaya koymaktadır. Örneğin; Batı açısından AKP'ye karşı olmak, otomatikman Kürt politikalarının değişmesi anlamına gelmemektedir. Birçok çevrenin Erdoğan'ın politikalarından rahatsızlığını kendi meşruyetimizi geliştirmek için bir fırsat bilerek her kapıyı çalıp, ilişki geliştirmek yerine, 'bekle gör' yaklaşımı sergilenmiştir. Devletler ve devletlere bağlı

STK'larla ilişkilere daha fazla önem verilirken, sistem karşıtı hareketlerle, demokrasi güçleriyle ve en önemlisi Avrupa'daki toplumlarla birebir ilişkiler yeterince geliştirilememiştir. Aşağıda da daha geniş bir şekilde açacağımız gibi bu özgüvenden ve ideolojiden kopuk yaklaşımlar büyümenin de önünde engel teşkil etmektedir.

Diplomaside bütünsellik

Kürt diplomasisi artık eskisi gibi tecrit olmuş ve meşruiyet sorunları yaşayan, kendisine kapıların kapalı olduğu, imajının kötü olduğu ve ilginin az olduğu bir dönemde değildir. Bu dönemde her kesim Kürtlere ve bölgeye ilişkin politikasını oluşturmak ve ona göre pozisyon belirlemek isterken, Kürtlerin oluşacak bu yeni politikaların halkımızın çıkarları temelinde şekillenmesine yardımcı olması ve buna göre taktik ve stratejik ilişkiler geliştirmesi gerekmektedir. Bunun için hem geniş halk kesimlerinde, sistem dışı hareketlerde, kamuoyu nezdinde hem de bürokratik diplomaside çevrelerinde ilişki sağlamak ve bunu süreklileştirmek önemli olmaktadır. Halkın, aydınların, akademisyenlerin, öğrencilerin, sanatçıların, kurumların, partilerin ve dostların bu perspektifimize destek olacakları bilinmelidir. Bu güçler ve dostlar ile daha sıkı ilişki ve planlama, hedefe ulaşma konusunda elimizi güçlendirecektir.

Verimli çalışan ve sonuç alan bütünlüklü bir örgütsel sistem kurulmadan, çalışmalarda sonuç almak mümkün değildir. Çok sayıda farklı alan, birim, kurum ve bileşen arasındaki örgütsel ilişkilerdeki bütünlük, diplomasi faaliyetlerinin de bu bütünlük içinde yapılması kazandıracaktır. Özellikle parça örgütleri, öğrenciler, inanç birlikleri kendi aralarında diplomatik sahada gereken bütünselliği sergilememelidirler. Özgünlük ile genel arasında denge kurulması güç, enerji ve imkan büyümesi anlamına gelecektir. Pratik saha diplomatik kurumlarımızda ve birimlerimizde ise; ortaya çıkan tablo daha çok her parça ve kurumun kendisine çalışıyor olmasıdır. Bütün, parça ve kurumların çalışmaları, birbirlerini destekleyerek ve bütünlüşerek örgüte mal olmuyor. Her parça ve kurumun kendisi açısından bakıldığında da aynı manzarayla karşılaşmaktayız: Burada da, sanki o parça ve kuruma bağlı birimler her biri kendisine çalışıyor. Bir merkezde birleşerek güce dönüşmüyor. Açık ki, böyle çalışarak örgüt, dolayısıyla da güç ve başarı ortaya çıkmaz. Çokça eleştirdiğimiz ve özeleştirisini verdiğimiz, örgütsel bütünlüğü sağlayamamamızın, dolayısıyla parçalı oluşumuzun da bu zihniyetle bağlantısı vardır. Özerkliklerin ve özgünlüklerin, demokratik konfederal yapılar içerisindeki birliği, demokratik ulus toplumsallığının örgütsel modelidir. Farklılıkların, bir toplumsallığın parçaları olması, onunla organik bağlar içerisinde olmasıyla mümkündür. Sürekli olarak bütünden kaçan ve kendisini yalnız parçalarla toplumsallık kurmak olanaklı değildir. Demokratik ulus zihniyetiyle, modern kapitalist zihniyet arasındaki temel fark da buradadır.

Diplomasi çalışmalarımızın hedef kitlesi toplumsal güçlerdir. Başta politik, etnik, dini ve mezhebi gruplar olmak üzere, sistem karşıtı hareketler, sosyalistler, kadınlar ve diğer çağdaş örgütlenmelerdir. Devrim, çok çeşitli toplumsal güçlerle kurulan ilişkiler ve bu ilişkileri ortak bir hedefe yönlendirmekle gerçekleştirilir. Devrimci hareketler ve kişilikler, toplumsal güçlerle ilişki ve ittifakları esas alıp, uluslararası güçlerle ilişkilerle taktik önem atfeder.

Tüm kurum ve bileşenlerin diplomasi çalışmaları, temsil edildiği diplomasi koordinasyonlarında bütünlüşür. Her kurum ve bileşen ayrıca kendi merkeziyle de örgütsel ilişki içerisinde olur ve oradan da özgün perspektifini alıp, raporlarını sunar. Diplomasi çalışmalarında başka alanlarda da olduğu gibi ikili hukuk esastır. Yerel komiteler, örgütsel olarak Demokratik Toplum Merkezlerine bağlı komisyonlardır. Halk meclislerinin toplantılarına katılmak, rapor sunmak ve planlamaya tabi olmak zorunluluğu vardır. Aynı şekilde dikey olarak da bulunduğu ülke Dış İlişki Koordinasyonu'na karşı sorumludur, çalışma perspektifini oradan alır, bir üst oluşuma rapor sunar, toplantı ve eğitim çalışmalarına katılır. 'Ben dış ilişkilere bağlıyım' gereğiyle yerel halk meclis iradesini tanımayan, ondan kaçan yaklaşımlar kabul edilmediği gibi, meclislerin 'Dış İlişki Komisyonları salt bize bağlıdır. Başka bir yere karşı sorumluluğu yok-

lecektir. Zira bu durum, toplumları örgütleyerek egemen sisteme karşı bir güç ve irade yapmak yerine, egemen sistemin gücüne dayanarak toplumlar üzerinde hakimiyet sahalari oluşturmak anlamına gelir ki, bu da ideolojik çizgiden kopuş olur.

Demokratik ulus ve diplomasi

Devletçi zihniyetten kaynaklı merkeziyetçi, tekçi, hiyerarşik, etrafını nesneleştiren yaklaşımlar halen kendisini göstermektedir. Oysa bizim esas almamız gereken ise; öz iradeye dayalı, sorumlu, bilinçli, kendi kendine yeterlilik düzeyini açığa çıkartan, kolektif ve komünal bir katılımdır. Avrupa ve ülke dış ilişki koordinasyonlarına baktığımızda, yeni paradigmaya göre kendini katma ve çalışma konularında hala sorunlar yaşadığımızı görmekteyiz. Koordinasyonlarımızda açığa çıkan daha çok bireyci, kendine göre, kendi kurumunu ve çalışma alanını esas alan, diğerlerine karşı sorumluluklarından kaçan, koordinasyonun öznesi olarak kendini görmeyen yaklaşımlardır. Bu

da yönetim sorunu olarak açığa çıkmakta ve çalışmaları olumsuz etkilemektedir. 2017 yılında mutlaka düzeltmemiz gereken sorunların başında yönetimin bu paradigmaya göre olmayan yaklaşımları gelmektedir. Her birimizin kendisini, çalışmaların öznesi görmesi, özgün yapılanmaların yanı sıra ortak koordinasyonların doğru işlemesi için kendini katması, sorumluluklarını yerine getirmesi, kolektif ve komünal yaşam ve çalışma tarzını esas alması durumunda; var olan bireyci, kendine göre, bürokratik, kendini esas alan, üstten yaklaşan, parçalı ve çok başlıklı duruşlar aşıllacak ve ortak yönetim gücü açığa çıkacaktır.

Dış ilişki çalışmalarımız demokratik ulus perspektifi ile yürütülmeli

Kürt inkarını temsil eden statükonun bölgede alt üst olmasına rağmen, pratik sahada faaliyet yürüten birimlerin kendi statükocu yaklaşımlarından kaynaklı olarak bu fırsatları değerlendirememesi yapılabilecek en büyük hata olacaktır. Yeni dönemin üslubu, tarzı ve ilişki biçimi daha kapsayıcı ve cesur olmalıdır. Korkarak, çekinerek ve kendine güvenmeyerek yapılacak her diplomatik faaliyet hamleci olamayacağı gibi dönemi geriden takip etme anlamına da gelecektir. Sistem krizi salt Ortadoğu'da değil, dünya çapında bir arayışa yol açmakta ve dinamizmi açığa çıkartmaktadır. Demokratik ulus kavramının

Çalışmalarda tarz, tempo ve üslubun yeni döneme göre geliştirilmesi esastır. Çalışmalarda pasif, edilgen ve beklentili olunmaması, bunun yerine daha girişken, aktif ve sonuç alıcı bir tarzın uygulanması gerekmektedir. Yine ilişkilerde, ne kendini güçsüz gören ne de gücünü abartan bir tarz ve üslubun olması, bu konuda bir dengenin sağlanması önemlidir. Bürokratik, memurvari, ertelemeci ve hantal çalışma tarz ve temposunun aşılmasını, başarının şartlarından biri olarak değerlendirmek gerekmektedir.

temel niteliklerinden olan sosyalizm, küresel demokrasi, ekoloji yaklaşımlarımız, iktidar, cins ve sınıf mücadelesi perspektifimiz çalışmalarımız için önemli alanlar açmaktadır. Bu alanlar ancak yoğun bir çaba ve enerjiyle cevaplanabilir. Birim, komite ve birey bu imkanı tam göremezse, devrimimizin evrensel karakterini göz ardı edecektir, dolayısıyla da salt dar çevresiyle sınırlı kalacaktır. Egemen sistemin siyaset tarzına ve ilişki ağlarına eğilimli olacaktır. Oysa

özgüvenden yoksun, gelişmeleri kendi sınırlarına hapseden, açılım yapamayan, fırsatları değerlendiremeyen, kuru-bürokratik, yaratıcılıktan yoksun bir tarz kabul edilmemelidir.

İdeolojik-politik donanıma ve örgütsel disipline sahip olmayan kişiler kolaylıkla sistemin cazibesine kapılırlar. Bu nedenle bu alanda çalışan birim ve bireylerin, herkesten daha fazla donanımlı hale gelmesi gerekmektedir. Diplomasi çalışması, bir çeşit vitrin çalışması ve genel paradigmanın sözcüsü olma durumudur. Hareket bütün nitelikleriyle buradan, bu çalışmayı yürüten arkadaşlar şahsında dış dünyaya yansımaktadır. Ancak zaman zaman hareketi yansıtmak yerine ya kendini yansıtmaya yaşamakta ya da çok pasif kalarak etkili olunmamaktadır. Bunu gidermek için hem yerel hem de merkezi eğitim çalışmalarına ağırlık verilmesi, ortak aklın geliştirildiği toplantılara aksatılmadan katılım sağlanması gerekmektedir. Bireysel ve kolektif eğitimlerle kendini donatabileceği ve gereken temsili yapabileceği bilinciyle, örgütsel-eğitim çalışmalarını en az pratik çalışmalar kadar önemsemek gerekmektedir. Bu konuda her bir komite üyesi hem kendi alanında hem de merkezi yapılan Diplomasi Akademisi çalışmalarına katılarak kendisini geliştirmeyi esas almalıdır.

Çalışmalarımızın, stratejik ve taktik olarak hangi ilişki ve hedeflerin üzerinde yoğunlaştırılması gerektiği hususu, değerlendirilmesi gereken diğer bir konu olmaktadır. Daha önce çokça ifade ettiğimiz gibi diplomasi çalışmalarının hedef kitlesi toplumsal güçlerdir. Başta politik, etnik, dini ve mezhebi gruplar olmak üzere, sistem karşıtı hareketler, sosyalistler, kadınlar ve diğer çağdaş örgütlenmelerdir. Devrim, çok çeşitli toplumsal güçlerle kurulan ilişkiler ve bu ilişkileri ortak bir hedefe yönlendirmekle gerçekleştirilir. İktidar ise uluslararası güçlerle ilişkiler üzerine inşa edilir. Devrimci hareketler ve kişilikler, toplumsal güçlerle ilişki ve ittifakları esas alıp, uluslararası güçlerle ilişkilere taktik önem atfederken; iktidarcı hareketler ve kişilikler, uluslararası güçlerle ilişki ve ittifakları esas alarak toplumsal güçlerle ilişkilere taktik önem atfederler. Bizde görülen de ya bu stratejik ittifak güçlerin küçümsemesi, daha fazla iktidar ilişkilerinin önemsenmesi ya da dar bir grubun etkisine girilmesidir. Her iki yaklaşım da yanlış ve bu konu aşılması gereken bir konudur. Her ne kadar birlikte çalışılan gruplar sistemin etkisini taşıdıkları için bizi kendileriyle sınırlı tutmak isteseler de demokratik ulus diplomasi çalışmasında farklı kesimleri bir araya getirme avantajı ve çekim gücü vardır. Bunu mutlaka değerlendirmek çok geniş yelpazede gruplarla ilişkilenecek ve çalışmalar yürütmek hedeflenmelidir. Apocu paradigmanın temeli olan halk diplomasisi, yerellerden başlamak üzere her ülkede bir örgütsel yapıya kavuşturulmadığı takdirde dönem görevlerini yerine getirmek imkansızdır.

Tarz, tempo ve sonuç alma

Çalışmalarda tarz, tempo ve üslubun yeni döneme göre geliştirilmesi esastır. Çalışmalarda pasif, edilgen ve beklentili olunmaması, bunun yerine daha girişken, aktif ve sonuç alıcı bir tarzın uygulanması gerekmektedir. Yine ilişkilerde, ne kendini güçsüz gören ne de gücünü abartan bir tarz ve üslubun olması, bu konuda bir dengenin sağlanması önemlidir. Bürokratik, memurvari, ertelemeci ve hantal çalışma tarz ve temposunun aşılmasını, başarının şartlarından biri olarak değerlendirmek gerekmektedir. Sürecin devrimsel-hamleci karakterine denk düşmeyen, edilgen, pasif, var olanla yetinen,

Fedailik PKK'nin yaşayan özüdür

Nureddin Sofi

Fedailik, Ortadoğu tarihinde derin geçmişi olan bir hakikattir. Kısa tanımı; Bir amaca kutsallık derecesinde bağlanmak ve ona kilitlenerek, özveride bulunarak uğrunda kendini feda etmektir. Düşüncede ve ruhta en üst düzeyde bağlılığı ifade etmektedir. Hiçbir tereddüde, ikircikliğe mahal bırakmamak temelinde mutlak başarıyı ve mutlak zaferi hedeflemektir.

Ortadoğu büyük düşüncelerin, ahlaki öğretilerin, felsefe ve dinlerin ortaya çıktığı bir alan. Bugün tüm dünyayı kapsayan üç büyük din (Musevilik, Hristiyanlık ve İslamiyet) bu coğrafyadan yayılmıştır. Aynı düzeyde yayılma şansı bulamayan ancak özünde insanlık tarihi için büyük katkıda bulunan Manicilik ve Zerdüştlüğü de eklersek; Ortadoğu'nun insanlık tarihi boyunca büyük düşüncelerin ve büyük amaçların ana beşiği olduğunu görürüz. Kuşkusuz daha derinlere inerek Neolitik devrim ve ana kültürü etrafında gelişen doğal toplum geçişini de görürüz.

Bu büyük düşüncelerin hayat bulması ve yayılması kuşkusuz kendini adanmış insanlarla mümkün olmuştur. Bu manada, hiçbir düşüncenin kendi formunda insanı yaratmadığı, toplumsallaştırmadığı sürece hayat bulması mümkün değildir. Kendini adanmış bu insanlar; düşünceleri uğruna hiçbir özveriden kaçmayan, inanan ve büyük bir kararlılıkla düşüncelerini hayata geçirmeye çalışan insanlardır. Zagros eteklerinde ana kültürü etrafında gelişen toplumsallığın, ne zorluklarla gerçekleştiğini tahmin etmek bile zordur. Toplumsal adalet, eşitlik ve özgürlük uğruna insanlar, topluluklar ve küçük gruplar halinde tarih boyunca birer meçhul asker gibi bu değerleri korumak amacıyla büyük fedakarlıklarda bulunmuş, büyük çileler çekmişlerdir. Tarihte 'demokratik uygarlık savaşçıları' olarak adlandırılan bu gruplar egemenlere karşı amansız direnişler sergilemiş, birer düşünce fedaisi olarak rol oynamışlardır. Medlerdeki Magilerden tutalım Mani'nin müritlerine kadar, Mazdekler ve Hürremilerden tutalım Karmatilere kadar bu direniş tarih boyunca olagelmıştır.

Socrates'in düşüncelerinden vazgeçmeyen egemenlere diz çökmemesi ve bunun sonucunda zehirle ölümüne mahkum edilmesi, Hz İsa'nın, Yahudi aristokrat ve tüccarları ile Romalılara

boyun eğmemesi ve çarmıha gerilmesi, düşünce uğruna fedailiğin birer örnekleridir. Hz. İsa'nın bu direniş geleneği, havarileri ve sonrasında aziz ve azizeler şahsında uzun süre devam etmiştir. Yine Yahudiliğin tarihine baktığımızda; Hz İbrahim'den tutalım Hz Eyyüb'e ve Hz Musa'ya kadar kendi düşüncelerini ve toplumsallığını kurmak amacıyla ne denli fedakarlıklarda bulunup, büyük çileler çektiklerini görebiliriz.

İslam tarihinin tüm dinler içerisinde belki de en fazla düşünme ve ruh yoğunlaşmasını ve kendini adanmışlığı ön plana çıkaran bir gerçeği vardır. İslam'ın çıkış günlerinde Hz Muhammed'in yanı sıra müminler ve sahabelerin Ebu Sufyan, Ebu Cehil ve Ebu Leheb'in elinden ne kadar çile çekip, işkence gördükleri bilinir. Mekke'nin egemenleri tarafından işkenceye tabi tutularak öldürülen Yasir ailesi, İslam'ın ilk şehitleri ve fedaileridir. Yine Hz Ali'nin, İslam düşüncesine müthiş bağlılığı ve büyük inancı ona 'Hz Muhammed'in fedaisi' sıfatını kazandırmıştır. Günümüze kadar İslam'daki düşünsel ve ruhsal duygu yoğunluğu insanları motive etmede büyük argümanlara sahiptir.

İran'daki İsmaili Tarikatı, Hassan Sabah liderliğinde yıllar boyunca fedai suikastçiler yetiştirerek, Ortadoğu'daki egemenlere korku salmıştır. Hassan Sabah'ın suikastçileri, Selçuklu hükümdarlarına ve onların işbirlikçileri konumunda olan Nizamülmülk'e karşı fedai eylemlerde bulunuyor. Birçok oryantalist yazar ve tarihçi Hassan Sabah'a ilişkin farklı düşünceler ve iddialar öne sürseler de gerçek odur ki; Hassan Sabah çok sayıda fedai ve suikastçi yetiştirmiş ve etkili bir mücadele yürütmüştür. Kanımca öyle iddia edildiği gibi ne bir cennet yaratmış ne de fedailerine eylem yaptırmak amacıyla haşhaş kullanmıştır. Bu iddialar onu teşhir etmek amaçlı düşmanları tarafından ortaya atılmış anti-propagandalardır. Bugün egemenlerin, rakiplerini teşhir etmek amacıyla kullandıkları yöntemlerle baktığımızda, bu karalama yöntemlerinin hala nasıl da etkili kullanıldığı görülebilir.

20. yüzyılda klasik sömürgecilik karşı halkların ulusal kurtuluş mücadelelerini incelediğimizde, Ortadoğu'da fedailik örneklerine rastlamak mümkündür. Cezayir'in, Fransa sömürgeciliğine karşı sergilediği direniş bunun bir örneğidir.

Bir milyona yakın şehit vermişlerdir. Tüm Ortadoğu ve Arap alemi için bir sembol haline gelen Cemila Buhayrad adında Cezayirli bir kadının, Fransız işgaline karşı sergilediği direniş ve fedai tutum bir destan niteliğindedir. Libya'da, Ömer Muhtar'ın direnişi bir fedailik örneğidir. İlkel silahlarla tanklara karşı nasıl direndikleri herkesin malumudur; kaçmamak için dizlerini bağlayarak son mermilerine kadar mevzide ölümüne nasıl direndikleri hala anlatılır.

Filistin direnişi ve mücadelesi Ortadoğu'da belki de fedai savaş tarzının ilk kullanıldığı yerdir. Filistin'de gerilla savaşı, ilk fedai savaştır. Zaten kendileri de böyle adlandırmıştır hep. İsrail'in gelişmiş tekniği ve tahkim edilmiş sınırlarını geçmek ancak fedai tarzla mümkün olabilirdi. Elli yılı aşkın bir süre Filistinliler fedai eylemlerine devam etmektedir. Sana'a Mehadli, Hamida El Tahir gibi isimler, yine onlarca fedai eylem yapan Filistinli bugün fedai eylem tarzının birer örneği ve sembolüdürler.

İlk ölümsüzler taburu; Medler

Kürtlerde fedailik oldukça eski bir geçmişe sahiptir. Mezopotamya coğrafyasında, binlerce yıldır Neolitik devrimi gerçekleştirmiş ve insanlığa büyük katkılarda bulunmuşlardır. Neolitik etrafında geliştirdikleri doğal toplumu koruma ve savunma amacıyla dış saldırılara karşı büyük direnişler sergilemiş ve kültürlerini canları pahasına korumaya çalışmışlardır. Özellikle El Ubeyd erkek egemen kültürüne karşı gösterdikleri direnişler eski mitolojik yazılarda da görülmektedir. Gilgamiş destanında tanrıçaların yeryüzündeki tezahürü olan ve İstar tapınağının baş rahibesi olan İlona ile Gilgamiş arasındaki kavga, bir diğer yandan da Gilgamiş'ın Enkidu işbirliğiyle Humbaba'ya karşı savaşı, Mezopotamya'daki doğal toplum direnişi hakkında bize fikir sunmaktadır. Her ne kadar bu destan erkek egemenliğinin zaferini anlatıp erkekler eliyle yazılmış olsa da, bu gerçekleri gizleyememektedir.

Asur İmparatorluğu kendi döneminin en despot, en zalim ordusuna ve egemenlik sistemine sahiptir. Bu egemenliğe ve onun ordusuna karşı mücadele etmek ancak bir fedai tarzla mümkündür. Nitekim, Medlerin onlarca yıl süren direnişi ve mücadelesi böyle olmuştur. Zagros

eteklerinden küçük gruplarla Ninova ovasına inip fedai gerilla eylemler gerçekleştirerek ve dağa dayanarak onlarca yıl sürdürdükleri bu direniş ve mücadele, fedai bir tarzla mümkün olabilmıştır. Böylece Asur İmparatorluğu yıkılmış ve Ninova, Medlerin eline geçmiştir.

Medler ilk ölümsüzler taburunu oluşturmuşlardır. Bu ölümsüzler taburları, profesyonel askerlerin içinde ölümüne savaşan fedailerden oluşuyor. Kürtlerin egemenlere karşı bu direnişi, Zerdüştlükten Mazdeizime ve Hürremilere kadar yüzyıllar boyunca sürmüştür. Dimdim kalesinde aylarca süren bir direniş, hala toplumsal hafızadaki yerini korur. Bu direnişte özellikle Kürt kadınının ulusal değerlerine, geleneklerine ve kültürüne bağlılığı ve bu uğurda fedai direnmesi söz konusudur. Yüzlerce Kürt kadınının, düşmanın eline geçmemek için kendilerini yüksek kale duvarından atarak intihar etmesi, tüm Kürt halkı için direnişin sembolü ve fedailiğin ilham kaynağı olmuştur.

20. yüzyılda Kürtlerin serhildan ve direnişleri benzer fedailik örnekleriyle doludur. Rindêxan'ın kendini Malabadê köprüsünden suya atarak intihar etmesi, Besê'nin Munzur dağı kayalıklarından atlayarak intihar etmesi, Zerîfe'nin, Elîşêr ile omuz omuza silahlı direnişte yer alması, Leyla Qasim'in Irak şoven ve faşist rejimine karşı son nefesine kadar direnmesi, Kürt kadınının tarih boyunca göstermiş olduğu direniş ve fedakarlıkların birer sembolü ve örnekleridir.

Direnmek yaşamaktır

PKK'nin ortaya çıkış koşullarını ele aldığımızda böylesi bir adım atmak ancak fedai ruha izah edilebilir. İnkâr ve imha sistemine karşı Rêber Apo'nun; "Kürdistan sömürgeci" demesi başlı başında büyük cesaret, fedakarlık ve fedailik örneğidir. Büyük katliamlar, asimilasyon ve yok edilmeyle karşı karşıya bırakılan bir halkın, 'Kürt' kelimesinin bile yasak olduğu bir ortamda gösterdiği kararlılık ve cesaret, PKK'nin kimliği haline geldi. Rêber Apo'nun bu fedailiği ve cesurca çıkışı, PKK için fedailiği bir yaşam biçimi, bir mücadele biçimi haline getirmiştir. Bu anlamda Haki Karer yoldaşın şahadeti bu fedailiğin ilk örneği olmuştur.

Diyarbakır Zindanı'nda 'Direnmek yaşamaktır' şiyarıyla ortaya çıkan dire-

niş, Kürdistan tarihine ve direniş kültürüne bağlılığı, açığa çıkardığı tarih bilinciyle de PKK'nin ruhunu ve geleneğini yaratmıştır. Mazlum Doğan yoldaşın eylemi büyük bir fedailik eylemidir. Demirci Kawa'nın, Asurlara karşı verdiği fedaice mücadelenin günümüze taşınmasıdır. 12 Eylül askeri faşist darbesi ve onun çağdaş Dehaq'ı olan Kenan Evren'e karşı çağdaş Kawa'nın ortaya çıkmasıdır. Derin bir tarih bilincine sahip olan Mazlum Doğan yoldaş, Kürdistan'da faşistlere karşı ancak ve ancak fedai bir duruş ve yaşamla, fedai eylemlerle başarı ve zafere ulaşılacağını kanıtlamıştır. Ölüm ve yaşam arasında hiçbir farkın kalmadığı, ihanet ve teslimiyetin dayatıldığı bir ortamda ancak ve ancak fedai direnerek, direnilerek tekrar bir yaşamın yaratılabileceğini kanıtladı Mazlum Doğan. Bu fedai duruş ve eylemle yeni, özgür ve iradeli Kürdün çitayı ve kimliği belirlendi. Apocu yaşam, mücadele ve savaş tarzı; özgür Kürdün, iradeli Kürdün yaradılış metodudur artık. Ölümüne mahkum edilen bir halkın tekrardan yaşama bağlılığı ve sevgisi gerçekleşmektedir. Tıpkı El Ubeyd'e karşı direnen doğal toplum ve Neolitik devrim direnişçileri ve yaşam yaratıcıları gibi; Mazlum Doğan'ın meşalesiyle ve Rêber Apo'nun felsefesiyle kayada yeşeren çiçek gibi bu coğrafyada yeni bir yaşam filizleniyordu. Kemal Pir yoldaşın, "Bu harekette geleceği görüyorum" derken, bu harekete herşeyiyle bağlanması ve dört elle sarılması, sadece Kürt halkının geleceğini değil, tüm ezilenlerin özgür yaşamını ve geleceğini gördüğündendir. "Yaşamı uğruna ölecek kadar" sevmesi bu yüzdendir. Çünkü bu coğrafyada yaşam yeniden filizleniyordu. Özgürlük vardı, sosyalizm vardı, toplumsal adalet vardı.

Diyarbakır Zindanı'nda insanların iradesini aşacak düzeyde vahşet ve işkence ancak Dörtlerin Direnişi'yle ve fedai eylemleriyle ve 14 Temmuz'un büyük fedailik, kararlılık ve cesaret eylemiyle boşa çıkarıldı. Böylece bu direniş zafere taşıdı. Diyarbakır Zindan direnişi ve geleneği, Apocu fedai yaşamın ve eylemin adı oldu.

'Direnmek yaşamaktır' sloganı kuşkusuz sadece cezaevi için geçerli değildi. Yeni direniş alanları yaratmak ve bu fedai tarzıyla ve direniş geleneğiyle mücadeleyi dış alanlara taşımak ge-

rekiyordu. Bu anlamda Kürdistan alanında gerilla savaş tarzını geliştirmek, Mazlumların, Xeyrilerin direniş bayraklarını Kürdistan dağlarında dalgalandırmak gerekiyordu. Pratikte de gerçekleşen bu oldu. Rêber Apo, imkansızlıklar içerisinde binbir emekle bu direniş dağlara taşıyabildi; Egîd yoldaşın Eruh eylemiyle başlayan fedai gerilla savaş tarzı, Kürt halkı için yeni bir milad oluşturdu. Türk faşist ordusuna karşı çok az sayıda silahla ve kit imkanlarla gerilla savaşı geliştirmek, büyük bir cesaret ve fedailik örneğidir. Normal, alelade ve klasik bir tarzla NATO'nun ikinci büyük ordusuna karşı mücadele etmek mümkün değildir. Böylesi bir mücadele ancak modern gerillacılıkla, fedai bir ruhla ve Apocu vuruş tarzıyla mümkün olabildi. Egîd yoldaşın başarısı böyle olduğu için, milad niteliği taşımıştır. Egîd yoldaş cesur, mütevazı, kararlı, fedakar, bilinçli ve planlı bir gerilla komutanıdır. Fedai ve zafer gerillasıdır. Bir gerilla takımının Apocu felsefeye bilinçlendiği, planlı hareket ettiği, fedai ve Apocu vuruş tarzına sahip olduğu zaman neye muktedir olduğunu, nasıl bir fetih gücüne dönüştüğünü ve koca orduları yenilgiye uğrattığını Egîd yoldaşın pratiğinde görüyoruz.

Rêber Apo; Egîd yoldaşın bu tarzını tüm Kürdistan dağlarına hakim kılmaya çalışmıştır ve gerilla ordusunu bu gelenek üzerine kurmuştur. Erdallarla, Bedranlarla, Cemşid ve Mahirlerle, Azimelerle bu gelenek başarıya ulaşmıştır.

'Savaşan özgürleşir özgürleşen güzelleşir güzelleşen sevilir'

Bilindiği üzere insanlık tarihinde ilk sapma, doğal toplumdaki sınıflı topluma geçişle olmuştur ve bu sapma ilk olarak kadına karşı erkek egemenlikli zihniyetle ortaya çıkmıştır. Rêber Apo kadın için; "Sömürülen ilk cinstir, ilk sınıftır, ilk ulustur" tanımlamasını yapıyor. Özgürlük Mücadelesi ya kadın özgürlüğüyle taçlanacak ve bu temelde tüm alanlarda özgürlüğe kavuşacaktır ya da başarı şansı yoktur. Binlerce yıl süren kadın kırımını ona karşı egemenlik ortadan kalkmadan, yeni yaşamın kurulması mümkün değildir. Çünkü, yanlış hayat doğru yaşanmaz. Bundan yola çıkarak Rêber Apo, kadın sorununa yoğunlaşmış ve derin çözümlere tabi tutarak bugünkü görkemli Kadın Özgürlük İdeolojisini oluşturmuştur. Kadının yeniden iradeleşmesi, Kürt gerçeğinde olduğu gibi ancak derin bir mücadeleyle mümkün olabiliyor. Köleleşmiş, çirkinleşmiş, subje haline getirilmiş kadın ancak ve ancak büyük bir özgürlük savaşı ve mücadelesiyle güzelleşebilir. 'Savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir' şiarıyla PKK direniş ve savaş geleneği; özgürlük arayışı, güzellik arayışı olan Kürt kadınlarına yegane alan ve zemin haline gelmiştir. Bu inançla Bêrîtan yoldaş ihanetçilere karşı son mermisine kadar savaşarak, düşmanın eline geçmemek için kendini Şekîf kayalıklarından aşağı atmış ve kadın mücadelesi için bir sembol ve kimlik haline gelmiştir. Mazlum Doğan'ın Diyarbakır Zindanı'nda, Egîd yoldaşın Botan dağlarında sergilemiş olduğu fedai Apocu tarzı, Bêrîtan yoldaş ihanetçi çetelere karşı sergilemiştir. Nasıl ki Mazlum Doğan eylemiyle çağdaş Kawa sıfatını kazanmışsa; Bêrîtan yoldaş da çağdaş Rindêxan, Besê, Zerife, Leyla Qasim ve Dimdim kalesi geleneğinin temsilcisi ve adı olmuştur. Bêrîtan'la Kürdistan'da kadın gerillalaşması ve ordulaşmasının temeli atılmış ve tüm ezilen kadınlara umut ve ilham kaynağı olmuştur.

Türk devleti, hareketimize karşı en yoğun saldırıları, 1996 yılında başlat-

mıştır. İsrail ile gerçekleştirdikleri stratejik ittifak temelinde bu saldırıların merkezine de Rêber Apo'ya yönelik bombalı suikast girişimini almışlardır. 6 Mayıs 1996'da Şam'da, üç ton TNT ile dolu bir aracı patlattılar. Tansu Çiller'in ve MIT'in koordinasyonu bu operasyonu gerçekleştirmek için milyonlarca dolar harcamışlardı. Tesadüf eseri Önderlik bu olaydan sağ kurtulmuş olsa da, Türk faşist devletinin Önderliği hedeflediği bu olayla bir kez daha ortaya çıkmıştır. Önderliği sahiplenmek ve Türk devletinin bu saldırılarına karşı cevap olmak amacıyla Zilan (Zeynep Kınacı) yoldaş, aynı yılın 30 Haziran'ında Dersim'de fedai eylem gerçekleştirmiştir. Zilan arkadaşın eylemi PKK savaş ve silahlı mücadele tarihinin en başarılı ve sonuç alıcı eylemlerinden biri olmuştur. Askeri bakımdan PKK'nin ilk fedai eylemidir. Eylemdeki hedef seçimi, uygulama biçimi, taktik, yer ve zamanlama tek kelimeyle mükemmeldir. Günümüze dek Zilan yoldaşın eylemi, fedailikte örnek alınması gereken en başarılı eylem niteliğindedir. Eylemden önce yazdığı mektupta Önderliğe bağlılığını dile getirip, "Anlamli bir yaşamın ve büyük bir eylemin sahibi olmak istiyorum" demişti. Zilan yoldaşta, derin çözümlere, tarih bilinci ve büyük bir kararlılık söz konusudur. Parti Önderliği'ni zirvede anlayan, hakikate ulaşan ve yaşama tutku düzeyinde bağlı olan kişiliğinden dolayı, büyük bir eylemin sahibi de olabilmiştir.

PKK'de fedai militan; iyi partileşen, gerillalaşan, Rêber Apo'ya katılan militandır. PKK'nin özü, yaşamı, vuruş tarzı, özgürlük tutkusu fedailiktir. Ortadoğu'nun ateş çemberinde bulunan Kürt halkının ancak böyle bir tarzla yaşamı yaratabileceği bir gerçektir. Dört parçaya bölünmüş, soykırım tehdidiyle yüzyüze kalmış, ekonomisi talan edilmiş, coğrafyası işgal edilmiş, toplumsallığı yok edilme sınırında olan, inkar ve imha ile siyasi egemenler tarafından çizilmiş Kürdistan'da yaşamak; direnmekle olur, fedailikle olur ya da asla olmaz. Geriye kalan teslimiyet, ihanet ve ölümdür.

Zilan yoldaş tanrıça yapan sadece askeri eylemliliği değil, özgürlüğe ve yaşama karşı hissettiği sevdasıdır. Hakikate ermişliğidir. Kadın sorununu derin çözümlere tabi tutarak anlama ve özgürlüğe susamışlık düzeyinde bağlılıkla kendinde zaferi keskinleştirmiştir. Tıpkı Kemal Pir'in "Yaşamı uğruna ölecek kadar seviyoruz" demesi gibi, büyük yaşamayı bildiği için an'ın anlamına ulaşmış ve tüm enerjisini yaratıcı bir biçimde taktiğe ve eyleme dönüştürmüştür. Bundan dolayı Zilan arkadaş; irade ve özgür kadın abidesi olduğu kadar, fedai mücadelenin ve savaş tercinin de komutanıdır. Bugün bile fedai taburlarımız Zilan arkadaşın adını taşıyor. Nasıl ki Egîd yoldaş ARGK'nin ve gerillanın büyük komutanıysa; fedailerin abidesi ve tanrıçası da Zilan yoldaştır. Mektubu bu anlamda bir manifestodur. Fedailişmek demek; Zilanlaşmak demektir. Zilan gibi büyük yaşamak, anlamli yaşamak ve büyük eylem sahibi olmaktır. Önderliğe büyük bağlılıktır ve katılmaktır.

Bu bağlılığı en iyi biçimde ifade edenlerden biri de Sema arkadaş olmuştur. Cezaevinde olmayıp Zilan yoldaş gibi dışarıda olsaydı, Zilan gibi bir eylem yapacağını belirtiyor mektubunda. Yine nasıl ki, bu dünyada iki güneş yoksa, bir insan için de iki enerji ve moral kaynağı olamaz, demektir. Eylemiyle Rêber Apo'ya bağlılığın nasıl insanda büyük enerji yarattığını göstermiştir. Tüm yetmezliklerini yenip başarılmasıyla yeniden doğmayı, küllerinden yeniden doğuş olarak adlandırıyor. Sema yoldaş hakikate ulaşmayı, düşünce rafineleşmeyi izah ediyor.

Fedai kişi; amaca kilitlenmiş olandır, hedefi net olandır, kararlı ve planlı olandır. Zaman ve mekan faktörünü iyi bir-

leştirir. Bu manada Zilan yoldaş, Rêber Apo'nun, saldırılara maruz kaldığını ve TC'nin onu bu biçimde hedeflemeye devam edeceğini seziyordu ve bir Apocu militanın buna nasıl yanıt vereceğini bildiği için tanrıça sıfatı kazanmıştır. Hakeza Sema yoldaş cezaevlerinde düşmanın uyguladığı rehabilitasyon politikalarında teslimiyet ve ihaneti gördüğü ve sezdiği için eylemiyle cevap olmak istemiş ve bu biçimiyle Mazlumların, Ferhatların yarattığı gerçeğin taşıyıcısı olmuştur.

ARGK'de tasfiyeciliğin ve dörtlü çetenin pratiklerinden dolayı ciddi biçimde tekrar ve tıkanma yaşanıyor. Bir türlü Önderliğin savaş çizgisine girilmiyordu. Bu anlamda ARGK tarihi, dörtlü çete çizgisine karşı mücadele tarihi olmuştur denilebilir. Önderliğin çizgisini hakim kılmak ve yaratıcı taktikle savaşı sürdürmek yerine, dörtlü çete çizgisi direniyor ve Önderliğin çabalarını boşa çıkartıyordu. Bu manada taktikte ciddi bir sıçrama gerektiği açıktı. Hareket olarak aslında Zilan arkadaşın tarzı, esas alınması gereken ve bu sıçramayı gerçekleştirebilecek ve tıkanıklığın önünü açabilecek nitelikteydi. Bireysel anlamda birçok fedai yoldaş Zilan arkadaşın gelenegini sürdürmüştür. Ancak bunu temel bir savaş taktiği haline getirme ve Zilan yoldaşın fedai ruhu tüm ARGK'ye hakim kılınamıyordu. Bu yüzden ki, komplolar gerçekleşmiştir. Zilan yoldaşın eylem biçimi ve taktiği bir savaş tarzına dö-

melerini Önderliğin yeni paradigması temelinde, meşru savunma anlayışıyla örgütlemeye çalışmışlardır. 1 Haziran Hamlesi'nden günümüze kadar yürütülen öz savunma savaşında, fedai gerilla savaş tarzı esas alınmaya çalışılmıştır. Bu bakımdan Reşit Serdar, Mehmet Goyî, Kerim ve Rojîn yoldaşlar öncülüğünde yürütülen Devrimci Halk Savaşı ve operasyonları fedailik temelinde yürütülmüştür ve büyük başarıya yol açmıştır. Artık fedailik bireysel eylemlerle değil, Şehîd Zilan taburlarıyla, devrimci operasyonlar temelinde tüm HPG'de esas alınmaya başlanmıştır. Bununla beraber zaman zaman ihtiyaç duyulduğunda bireysel fedai eylemler de gerçekleştirilmiştir. Bu eylemlerden bazıları; Derwêş, Erdal, Êrîş ve Andok yoldaşların eylemleridir.

7 Haziran seçimlerinde Önderliğin projesi ve çabalarıyla HDP sadece seçim barajını aşmakla kalmamış, seçimi büyük zaferle kazanmıştır. AKP ise ilk defa yenilgiye uğramış ve tek başına hükümet kuramayacak düzeyde mağlup olmuştur. Hükümet olamayacakları gibi, Erdoğan'ın imparatorluk, diktatörlük hayalleri de yıkılmıştır. Bu gerçeği hazmedemeyen Erdoğan ve AKP faşist, Ergenekoncu orduyla ve faşist MHP ile ittifak kurmuş ve erken seçim kararı almıştır. Aynı zamanda 24 Temmuz'da Medya Savunma Alanları'na tarihinin en kapsamlı hava saldırılarını gerçekleştirmiştir. Önderliğin başlatmış olduğu

saray çetelerinin katliamlarına caydırıcı bir cevap olmuşlardır. İki yiğit ve cesur Kürt genci Zinar ve Doğa yoldaşlar başarılı eylemleriyle Türk devletine hak ettiği cevabı vermişlerdir. Aylarca bodrumlarda susuz ve ilaçsız kalan yaralıların, halkımızın yüreğinde açtıkları acıyı büyük kine dönüştürerek, fedai eylemlerle bu vahşete cevap vermişlerdir. Doğa yoldaşın eyleminin uygulama safhasında bazı yetersizlikleri olabilir. Tam hedefine ulaşmayarak belli engellerle karşılaşmış ve zorunlu olarak hedefine ulaşmadan eylem gerçekleşmiş olabilir ama kararlılığı, cesareti ve fedailiği kuşku götürmez bir gerçektir. Zinar yoldaşın eylemiyse tam anlamıyla mükemmel bir zafer eylemidir. Düşmanı kalbinden ve beyninden vurmuştur. Özel harp dairesinin faşist ordu karar-gahını ve kirlî savaşın beyin takımını vurmuştur. Hedef seçimi, taktik ve uygulamada tam bir fedai gerilla eylemidir.

Kürdistan'ı özgürleştirmek Rêber Apo'yu özgürleştirmektir

Bir yıldan fazladır Rêber Apo ile hiçbir görüşme yapılmayarak tecride ve izolasyona tabi tutulmuştur. Elbette Önderliğin özgürlüğü ve yaşamı; genel bir direniş ve hamleyi başarıya taşımakla mümkündür. Kürdistan'ı özgürleştirmek Rêber Apo'yu özgürleştirmektir. Birer Parti militanı olarak sorumluluklarımızı yerine getirdiğimiz oranda görevimizi tamamlamış oluruz ama TC de bilmelidir ki; Önderliğe karşı hiçbir tutum ve yaklaşım bedelsiz kalmaz. Apocu militanların Rêber Apo söz konusu olunca hiçbir engeli tanımayacaklarını görmeleri açısından Zinar yoldaşın eylemi son derece anlamlıdır.

PKK'de ve Apocu felsefede, fedailik yeni bir tanımlamaya kavuşmuştur. Tarihte olduğu gibi bu eylem biçiminin intihardan ibaret olmadığını, özgürlük arayışı ve hakikat yolculuğu olduğunu, anlamlı ve büyük yaşam anlamına geldiğini PKK pratiğinden anlıyoruz. PKK'de fedai militan; iyi partileşen, gerillalaşan, Rêber Apo'ya katılan militandır. Böylece PKK'nin özü, yaşamı, vuruş tarzı, özgürlük tutkusu fedailiktir. Ortadoğu'nun ateş çemberinde bulunan Kürt halkının ancak böyle bir tarzla yaşamı yaratabileceği bir gerçektir. Dört parçaya bölünmüş, soykırım tehdidiyle yüzyüze kalmış, ekonomisi talan edilmiş, coğrafyası işgal edilmiş, toplumsallığı yok edilme sınırında olan, inkar ve imha ile siyasi egemenler tarafından çizilmiş Kürdistan'da yaşamak; direnmekle olur, fedailikle olur ya da asla olmaz. Geriye kalan teslimiyet, ihanet ve ölümdür.

Kürt halkının düşmanları tarafından bir maşa olarak ortaya çıkarılan DAİŞ çete güruhunun, Kobanê ve Şengal'de uyguladığı katliamlar ve vahşet tüyler ürpeticiydi. 21. yüzyılda bile kadınların köle pazarlarında nasıl satıldıklarını tüm dünya ibretle izledi. Bu katliamcı, inkarcı ve faşist zihniyetlere karşı tüm Kürt gençleri öz savunmalarını yapmak zorundadır. Öz savunması olmayan bir toplum, köle ve teslim alınmış bir toplumdur. Hele hele Kürtler gibi yok olma tehdidi altında olan bir halk için gerilla olmaktan, fedai olmaktan, Rêber Apo'ya katılmaktan başka bir yaşam yolu söz konusu değildir. Böylece tarih boyunca halkımıza yaşatılan acıların intikamını alabilir ve kendimize bu coğrafyada yaşam şansını yaratabiliriz. Nitekim Rêber Apo'nun paradigması sadece Kürdistan için bir özgür yaşam şansı değil; aynı zamanda tüm Ortadoğu için halklara özgür yaşam umudunu, ahlaki ve politik toplumu yaratma fırsatını vermektedir. Onun tek yolu ve uygulama biçimi de; fedailiktir.

müzakere ve diyalog sürecini sona erdirmiş ve Kürt halkına karşı katliamcı, kirlî soykırım savaşı başlatmıştır. Bu durumda Kürt halkının direnişten başka seçeneği kalmamıştır. Böylece Mazlum Doğan'ın 'Direnmek Yaşamaktır' sloganı her zamankinden daha fazla sadece partizan bir grup için ya da bir gerilla grubu için değil, tüm Kürt halkı için tek yaşam yolu olmuştur. Kendi doğal hakkı olan özyönetimini tek taraflı ilan edip kendi kendini yönetme prensibiyle özerkliğini hayata geçirerek ve ne pahasına olursa olsun öz savunmasını yaparak direniştir. Türk devleti müzakere masasını devirdiği gibi, halkın özyönetimini de tanınamış; polis ve saray çeteleriyle ordusu, tankı ve topuyla Kürdistan şehirlerine girerek Cizîr, Sûr ve Nisêbîn'de katliamlar gerçekleştirmiştir. En ilkel savaşlarda bile savaş hukuku ve ahlaki genel bir yaklaşım olarak kabul edilir. Evrensel hukukun yasaları bir yana savaş ahlakına bile uymayan faşist saray çeteleri, yaralı sivil insanları bile katlederek, üzerilerine benzin döküp yakmıştır. Bu vahşete karşı direnmek ve fedaiçe Kürt halkının değerlerini, yaşamını korumak, Apocu militanın vazifesidir. Mehmet Tunç, Mehmet Yavuzer, Sêvê ve Pakizelerin direniş Kürt insanının direnme ölçüsünü ortaya koymuş, insan olmanın, yurtsever olmanın ölçülerini belirlemiştir. Bu katliamı gören bir fedainin sessiz kalması imkansızdır.

PKK'nin özü, yaşamı, vuruş tarzı, özgürlük tutkusu fedailiktir

Her ne kadar Parti ve HPG olarak bireysel fedai eylemlerini tasvip etmesek de; TAK mensubu olan Zinar ve Doğa yoldaşlar, Ankara'da gerçekleştirmiş oldukları fedai eylemlerle AKP'nin ve

Nefes aldığım her dakika bu mücadelenin içerisinde olacağım

Adı-soyadı: **Fadime Levent**
Kod adı: **Avaşın Kütahya**
Doğum tarihi ve yeri:
1994 Kütahya
Şahadet tarihi ve yeri:
4 Şubat 2016-Qendil

halkın arasına adım atmıştır. İlk önce korkular içinde ve çekinerek gittiği Kürdistan'ın coğrafyasından etkilenir. Yaşadığı Anadolu topraklarına çokça benzese de heybetli dağlarından ve yeşilliğinden gözlerini alamaz. Kürt, Türk, Türkmen ve Ermeni halkların yaşadığı Bedlîs kentinin kültürel yapısı da ona kendi topraklarını anımsatmaktadır. İçine girdikçe, yaşadıkça ve ilişki kurdukça Kürt halkını tanır. Hiçbir şey ona çocukluğunda anlatıldığı gibi değildir. Farklı kültür ve özelliklere sahip olan yöre halkı, misafirperverliği ile de Avaşın yoldaş üzerinde büyük bir etki yaratır. Artık zihnindeki kalıpları yavaş yavaş kırılmaya başlamıştır. Hiçbir şey onun düşündüğü gibi daha doğrusu ona anlatıldığı gibi değildir.

Kürt gerçekliğini tanıma noktasında okuduğu üniversite ortamı da oldukça etkili olmuştur. Okuldan arkadaşlık geliştirdiği Curnê Reş'li (Hilvan) bir arkadaşının sayesinde artık Kürt halkının yaşadıklarını görmeye, anlamaya başlar. Bu arkadaşları ve ailesi devlet tarafından büyük işkencelere ve baskılara maruz kalmıştır. Onların yaşadıklarını dinledikçe adeta sarsılır. Ona öğretildiği üzere en önemli, en kutsal kurum olan devlet kurumu artık yavaş yavaş yerle bir olmaya başlar. Bildiği her şey, inandığı ya da inandığını düşündüğü değerlerin kendi öz toplumsal değerleri değil de resmi ideolojinin dayatması olduğunu kavramaya başlar. Tanık

olduğu bu durum onu önünü alamadığı bir arayışın içine doğru sürüklemeye başlar. Attığı her adımda hem kendi gerçekliğini hem toplumsal gerçekliği hem de sistem gerçekliğini daha somut bir şekilde görmeye başlar. Yurtsever gençlik ile de ilişki geliştirmesi ve bu ortamdaki etkilenmesi çok uzun bir zaman almaz.

Yaşam tercihleri, paylaşımları, sistem karşısındaki duruşları ile bu ortam Avaşın yoldaşları müthiş etkiler. Bu ortam sayesinde Partiye yakınlık duyar. Parti hakkında, Önderlik hakkında bilmediği ne varsa öğrenmeye çalışır. Şimdiye kadar sürekli olumsuz tarafından baktığı tüm olaylara başka bir pencereden bakmaya başlar. Bu dönüşüm süreci ile adeta yalanlarla inşa edilen bir dünyadan arındığını, kendi özyle buluştuğunu hisseder. Bir süre sonra gerillaya ilgisi gelişir ve yurtsever ortamda bulunan arkadaşlarına durmadan gerillaya dair sorular sormaya başlar. En sonunda bu ortamda bulunan arkadaşlarıyla birlikte gerillaları ziyaret etmeye karar verip Garzan Eyaleti'nde bulunan gerillaların yanına giderler. Geri dönüşlerinde Bedlîs'te bulunan Şehit Mizgin Şehitliği'ni ziyaret ederler. Burada 1994 yılında şehit düşen gerillalar için mezarlar yapılmıştır. Ama düşman bu şehitliğe bile saygı duymamış ve vahşice şehitliğe saldırmıştır. Tanık olduğu bu durum onu öylesine derinden etkiler ki, artık bir karar vermesi ge-

rektiğini düşünmeye başlar. Kısa bir süre sonra da yaşamının en önemli kararlarından biri olan gerillaya katılım kararı alır.

Ekim 2014 tarihinde aldığı kararı uygular ve gerillaya, yani özgürlük mekanlarına doğru yol alır. Buradaki yaşam, ilişkiler, sorgulama ve yoğunlaşmasını üniversite ortamından çok daha fazla derinleştirir. Ulaştığı sonuçlar yaşama bakış açısını daha da netleştirir. Özgürlük Hareketi ile tanışması, yaşamaya başladığı çelişkileri çözümledikçe anlam gücünün geliştiğini, hem sovenizm ile zehirlenen egemen bir ulusun bireyi olarak hem de bir kadın olarak görünmez zincirlerden kurtularak gittikçe özgürleştiğini hisseder.

Arkadaşlarla yaptığı bir söyleşide bunu, şu şekilde ifade eder: "Burada, bu mekanlarda birçok şey öğrendim. Özellikle ideolojik eğitim gördüğüm zaman yıllarca sistemin okullarında boş yere okuduğumu anladım. İçinde yaşadığımız sistem öze dair ne varsa bertaraf etti, yok etti. Binlerce yıl birbiriyle ortak yaşam sürdüren halkları, kültürleri, dilleri birbirine düşman yapmış, birbirinden uzaklaştırmış. Burada tarihe dair gerçekleri öğrendiğimde anladım ki, sözde bizi koruyan, kollayan devlet bize yani insanlığa en büyük zararı veren kurummuş. Tarihte Kürtlerin, Türkmenlerin, Ermenilerin ve diğer birçok halkın yaşadığı katliamları öğrendiğimde bu hakikat ağır bir tokat gibi yüzüme indi. Şimdi de tarihtekine benzer durumlar yaşanıyor. İnsanlar, halklar, diller, kültürler çok bilinçli bir şekilde katliamlara uğruyor. Şengal, Kobanê, Cizir, Sûr bu hakikate verilebilecek en somut örneklerdir. Adı ister DAİŞ, ister JITEM, isterse başka bir şey olsun. Yaşananlar aynı zihniyetin yarattığı sonuçlardır. Bunları bilmek, bilince çıkarmak benim için ağır bir süreç oldu. Bu anlamda PKK, benim hakikat dünyama aralanan kapı olmuştur. Ben, PKK'de kendime dair gerçekliklerle, halkıma ve sisteme dair gerçekliklerle tanıştım. Şimdi de bu mücadele içerisindeyim ve nefes aldığım her dakikada da bu mücadelenin içerisinde olacağım."

PKK içerisinde Avaşın yoldaşları etkileyen bir diğer durum ise kadına olan yaklaşım olmuştur. Sistemin meta haline getirdiği, feodal toplumun ise görmezden geldiği kadın gerçekliği PKK'de yaşamın ana eksenidir. Düşünce, teori, ideoloji, paradigma ve en önemlisi de yaşam, kadın bilinci etrafında şekillenmekteydi. Önderlik, kadını adeta küllerinden yeniden yaratmıştır. Ona bilinç, ruh ve estetik özellikler kazandırmıştır. Bunu görmezden gelmek, bilince çıkartmamak bir kadının kendisine yapacağı en büyük kötülük olurdu. İşte Avaşın yoldaş da bu gerçekliği gören yoldaşlardan bir tanesi olmuştur. Yaşam içerisinde de arayışçı ve sorgulayıcı özelliğini yitirmemiştir. Gittiği her yerde yaşadığı çelişkileri dile getirip tartışarak, konuşarak aşmayı esas almıştır.

O, koyulduğu anlam arayışı yolculuğunda birçok şeye tanık oldu, birçok şeyi kendi gözleri ile gördü. Anlam arayışı içerisinde girmenin ve peşine düşmenin büyük bir kararlılık ve irade gerektirdiğini bilince çıkarttı. Yüreğini ve bilincini birleştirerek anlam bütünlüğüne doğru yol aldı. Bu yol alışı, onu daha bir güzelleştirdi. Böylesi bir güzelliği tanımak, ona yoldaş olmak bizim için en büyük gurur kaynağıdır. Ve biliyoruz ki, bu gururu da ancak onlara iyi bir yoldaş ve ardıl olursak yaşayabiliriz.

Avaşın yoldaş, 4 Şubat 2016 tarihinde bulunduğu Medya Savunma Alanları'nda Türk Ordusu'nun hava saldırısı sonucu şehitler kervanına katıldı.

Mücadele arkadaşları

İnsan yaşamında bazı anlar vardır ki, kendisi için en önemli kararları alır ve ileriye dönük bir adım atar. Bu adım sıradan değildir ve öylesine bir yoğunlaşmanın sonucu olarak alınan bir kararın sonrasında atılan bir adım da değildir. Belki de bu adım, kişinin yaşamının bir anda tamamen değişmesine sebep olacak kritik anlardandır.

Yavaş yavaş anlam dünyasından uzaklaştığımız bir yüzyılda yaşıyoruz. Bırakalım evreni, dünyayı ve toplumu, kendimize yabancılaşmayı en üst düzeyde yaşadığımız bir yüzyılın içindeyiz. İyi, doğru ve güzel olanı bulmak öylesine zor bir hal alıyor ki, insan bunlara dair olduğunu düşündüğü her şeye sıkı sıkıya, hiç bırakmamacasına sarılmak istiyor. Bu kavramaların hala yaşadığını, tarihin kıyısında, köşesinde kalmadığını kanıtlamak istiyor. İşte Avaşın yoldaş da böylesi bir gerçekliği yaşarken, PKK hakikati ile tanışıp kendisini bir bütün olarak bu yaşama adayın yoldaşlardan biridir.

Üç çocuklu bir Anadolu ailesinin en küçük çocuğu olarak dünyaya gelen Avaşın yoldaş, bir yandan Anadolu insanın mütevaziliği ve hoşgörüsü ile diğer yandan da mevcut sistemin halkları birbirine kırdırma ve uzaklaştırma politikalarının etkisiyle büyütülür. Bu iki durum onda her zaman bir sıkışmayı yaratır. Çünkü; o da birçok Türk genci gibi kendi ülkesinde

yaşanan olaylardan bihaber olarak büyür. Anadolu insanının yaşam öğretisinde insan sevgisi, hoşgörü ve misafirperverlik vardır. Ama kendi aile çevresinde bu durumun Kürtler söz konusu olunca hiçbir zaman bu şekilde yaşanmadığını fark eder. Kürtler ve Kürt Özgürlük Hareketi öylesine karalanmış ve ötekileştirilmiştir ki, içine girdiği bu durum onun düşünce dünyasını etkiler. Onun düşünce dünyasında da Kürtler uzak durulması gereken bir halk ve Kürt Özgürlük Hareketi' de ülkeyi bölmeye, parçalamaya çalışan bir örgüttür. Sıradan bir yaşam içerisinde görmediği o kadar çok şey vardır ki; yaşı ilerleyip anlam dünyasının kapılarını araladığı zaman adeta sarsılır.

Doğumundan gençlik yıllarına kadar her zaman başkalarının inandıklarına, başkalarının düşündüklerine, hatta başkalarının hissettiklerine entegre olan ve istemese de, kendisini birçok şeye kapatan Avaşın'ın arayışları geliştiğinde yaşam ona daha anlamlı gelmeye başlar. İçinde yaşadığı toplumun Kürtlere ve Özgürlük Hareketi'ne olan ön yargısı yıllarca onun da üzerinde büyük etkiler yaratmış ve hiçbir zaman tanımak için çaba göstermemiştir. Bu yüzden de etrafında Kürt ve Kürtlüğe dair ne varsa hep mesafeli yaklaşmıştır. Ta ki, üniversiteyi kazanıp Bedlîs'e gidene kadar.

Artık hiç tanımadığı bir coğrafyaya ve kendisini sürekli olarak uzak tutmaya çalıştığı bir